

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ι΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄

Έκτακτη συνεδρίαση 30^{ης} Απριλίου 2013

Ωρα έναρξης: 11.30 π.μ.

Αρ. 31

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γ. ΟΜΗΡΟΥ)

Καλή σας μέρα.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Κ. ΚΩΣΤΑ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσουμε με το Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, επειδή υπάρχει ένα νομοσχέδιο το οποίο θα κατατεθεί σήμερα και για το οποίο υπάρχει εισήγηση να κηρυχθεί ως επείγον και να ψηφιστεί. Το νομοσχέδιο τιτλοφορείται «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013». Αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, το νομοσχέδιο κηρύσσεται ως επείγον και παραπέμπεται στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή με την παράκληση να συνέλθει, για να το μελετήσει και να ετοιμάσει τη σχετική έκθεση.

Τα υπόλοιπα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τους υπουργούς	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.086-2013).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
2. Ο περί της Ένατης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.087-2013).	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
3. Ο περί Προϋπολογισμού του Γραφείου του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων του 2013 Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.089-2013).	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί της Πρόληψης και της Καταστολής της Βίας στους Αθλητικούς Χώρους	Κυριάκο Χατζηγιάννη, Λευτέρη Χριστοφόρου, Γεώργιο Γεωργίου 1707	Νομικών

(Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.02.054.033-2013).	και Σωτήρη Σαμψών, βουλευτές
εκλογικής περιφέρειας
Αμμοχώστου	
2. Ο περί της Μείωσης των Απολαβών και των
Συντάξεων των Αξιωματούχων,
Εργοδοτούμενων και Συνταξιούχων της
Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου
Δημόσιου Τομέα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2)
Νόμος του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.02.054.034-2013).	Αβέρωφ Νεοφύτου εκ μέρους της
κοινοβουλευτικής ομάδας του
Δημοκρατικού Συναγερμού	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού
3. Ο περί Προϋπολογισμού του 2013 Νόμος του
2012 (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του
2013.
(Αρ. Φακ. 23.02.054.035-2013).	Αβέρωφ Νεοφύτου εκ μέρους της
κοινοβουλευτικής ομάδας του
Δημοκρατικού Συναγερμού και
Νικόλα Παπαδόπουλο εκ μέρους
της κοινοβουλευτικής ομάδας του
Δημοκρατικού Κόμματος	Οικονομικών και
Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Πρώτο της ημερήσιας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Για τα θέματα για τα οποία υπάρχει ομοφωνία δε θα διαβάζεται η έκθεση.

Το πρώτο θέμα είναι εξ αναβολής και πιλοφορείται «Ο περί της Μείωσης των Απολαβών και των Συντάξεων των Αξιωματούχων, Εργοδοτούμενων και Συνταξιούχων της Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί της Μείωσης των Απολαβών και των Συντάξεων των Αξιωματούχων, Εργοδοτούμενων και Συνταξιούχων της Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013»

Παρόντες:

Νικόλας Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Πάμπος Παπαγεωργίου
Άγγελος Βότσης	Νίκος Νικολαΐδης
Αβέρωφ Νεοφύτου	Γιώργος Πεردίκης
Μάριος Μαυρίδης	Μη μέλη της επιτροπής:
Πρόδρομος Προδρόμου	Μαρία Κυριακού
Σταύρος Ευαγόρου	Ανδρέας Μιχαηλίδης
Γιάννος Λαμάρης	Αντώνης Αντωνίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 16 Απριλίου 2013. Στα πλαίσια της συνεδρίασης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, καθώς και ο γενικός διευθυντής και άλλοι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί της Μείωσης των Απολαβών και των Συντάξεων των Αξιωματούχων, Εργοδοτούμενων και Συνταξιούχων της Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα Νόμου, ώστε ο συντελεστής μείωσης των μηνιαίων απολαβών και των συντάξεων όλων των αξιωματούχων, των εργοδοτούμενων και των συνταξιούχων της κρατικής υπηρεσίας, του ευρύτερου δημόσιου τομέα, των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης και των σχολικών εφοριών να αναθεωρηθεί προς τα πάνω, με σκοπό την περαιτέρω μείωση των δημόσιων δαπανών.

Όπως είναι γνωστό, με την υφιστάμενη νομοθεσία, η ισχύς της οποίας άρχισε την 1^η Δεκεμβρίου 2012, εφαρμόστηκε κλιμακωτή μείωση επί των ακαθάριστων μηνιαίων απολαβών και των συντάξεων των αξιωματούχων, των εργοδοτούμενων και των συνταξιούχων του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα ως ακολούθως:

1. Για ακαθάριστες μηνιαίες απολαβές και συντάξεις ύψους μέχρι €1.000 καμία μείωση.

2. Για κάθε ευρώ ακαθάριστων μηνιαίων απολαβών και συντάξεων από €1.001 μέχρι €1.500 μείωση κατά 6,5%.
3. Για κάθε ευρώ ακαθάριστων μηνιαίων απολαβών και συντάξεων από €1.501 μέχρι €2.000 μείωση κατά 8,5%.
4. Για κάθε ευρώ ακαθάριστων μηνιαίων απολαβών και συντάξεων από €2.001 μέχρι €3.000 μείωση κατά 9,5%.
5. Για κάθε ευρώ ακαθάριστων μηνιαίων απολαβών και συντάξεων από €3.001 μέχρι €4.000 μείωση κατά 11,5%.
6. Για κάθε ευρώ ακαθάριστων μηνιαίων απολαβών και συντάξεων από €4.001 και άνω μείωση κατά 12,5%.

Περαιτέρω, με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία προβλέπεται επιπλέον μείωση κατά 3% στις ακαθάριστες μηνιαίες απολαβές και συντάξεις, ανεξαρτήτως του ύψους τους από την 1^η Ιανουαρίου 2014.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει το εν λόγω νομοσχέδιο, στο Μνημόνιο Συναντίληψης που συμφωνήθηκε πρόσφατα με την τρόικα προβλέπεται επιπρόσθετη μείωση των εν λόγω απολαβών και συντάξεων για σκοπούς περαιτέρω μείωσης των δημόσιων δαπανών.

Συναφώς, με τον προτεινόμενο νόμο, από την 1^η Ιουνίου 2013 οι συντελεστές μείωσης των απολαβών και των συντάξεων αναθεωρούνται προς τα πάνω ως ακολούθως:

Ύψος ακαθάριστων μηνιαίων απολαβών και συντάξεων	Μείωση
1. Μέχρι €1.000	0,8%
2. Για κάθε ευρώ από €1.000,01 μέχρι €1.500	7,3%
3. Για κάθε ευρώ από €1.500,01 μέχρι €2.000	9,3%
4. Για κάθε ευρώ από €2.000,01 μέχρι €3.000	10,5%
5. Για κάθε ευρώ από €3.000,01 μέχρι €4.000	13%
6. Για κάθε ευρώ από €4.000,01 και άνω	14,5%

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι η ψήφισή του σε νόμο αποτελεί προϋπόθεση η οποία έχει τεθεί εκ μέρους της τρόικας για την υπογραφή της μνημονιακής σύμβασης και συναφώς την εκταμίευση της πρώτης δόσης του δανείου μέχρι τα μέσα Μαΐου 2013.

Ως εκ τούτου, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών ζήτησε όπως το εν λόγω νομοσχέδιο ψηφιστεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων όπως αυτό έχει κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία στην αμέσως επόμενη συνεδρία της ολομέλειας του σώματος.

Ο ίδιος αρμόδιος δήλωσε ότι η πρόσθετη αυτή μείωση των απολαβών και των συντάξεων, που προβλέπεται στον προτεινόμενο νόμο, κρίνεται αναγκαία, ώστε να διατηρηθεί αριθμός θέσεων έκτακτου και ωρομίσθιου προσωπικού, καθώς και εκπαιδευτικών στη δημόσια υπηρεσία.

Στα πλαίσια της εξέτασης του νομοσχεδίου το μέλος της επιτροπής κ. Γιώργος Περδίκης επισήμανε ότι η προώθηση της προτεινόμενης ρύθμισης απαιτεί την ανάλογη διαμόρφωση του κρατικού προϋπολογισμού για το έτος 2013 και κάλεσε τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών όπως προβούν στη σχετική διαμόρφωση του νόμου για τον κρατικό προϋπολογισμό για το έτος 2013.

Συναφώς, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, λαμβάνοντας υπόψη την πιο πάνω θέση, δεσμεύτηκαν όπως καταθέσουν σχετικό νομοσχέδιο σύντομα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη της όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, παρακαλώ.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα υπερψηφίσουμε το παρόν νομοσχέδιο, παράλληλα όμως καταθέσαμε σήμερα και μία πρόταση νόμου, η οποία θα εξεταστεί από τη Βουλή μετά τις διακοπές του Πάσχα, στην οποία

προβλέπεται περαιτέρω μείωση των απολαβών και των συντάξεων των αξιωματούχων και εργοδοτούμενων της κρατικής υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, που θα αποφέρει επιπρόσθετη εξοικονόμηση €6 εκατομ. περίπου, για έναν απλούστατο λόγο. Και θα πούμε την πολιτική μας θέση. Θεωρούμε ότι, αν αυτή η πολιτεία αποφασίζει να αυξήσει τους εργοδοτούμενους ή τις δαπάνες του δημοσίου, δεν είναι ορθόδοξο πολιτικά να αυξάνει φόρους, για να αυξάνει περαιτέρω τις κρατικές δαπάνες. Όμως έχει την επιλογή αυτή η πολιτεία, εάν μπορεί να εξοικονομήσει -και ίσως να μη χρειαστεί- είτε οι συμβασιούχοι στο σύνολο είτε οι έκτακτοι εποχιακοί στο σύνολο, εκεί που θα κριθεί από το κράτος ότι για κάποιους από αυτούς ενδεχομένως να μην υπάρχουν δουλειές, για να απασχοληθούν, θα μπορούσαν να εξοικονομηθούν από εκείνη τη σκοπιά.

Επιπρόσθετα, για να βοηθηθεί και η κυβέρνηση στη διαβούλευση, για να έχει το χρόνο, για να μειωθεί ο φόρος επί της ακίνητης ιδιοκτησίας των επιπρόσθετων €75 εκατομ. σε €70 εκατομ., όπως ήταν και η επιστολή του Υπουργού Οικονομικών, με την πρόταση νόμου μας δίδουμε την ευχέρεια στην κυβέρνηση στις διαβουλεύσεις της με την τρόικα να έχουν υπόψη τους και αυτή την πολιτική πρωτοβουλία του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Κατσουρίδης ζήτησε το λόγο, μετά ο κ. Νικολαΐδης, έχω δει, ο κ. Παπαδόπουλος, ο κ. Περδίκης...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ένα μικρό σχόλιο. Ο κ. Νεοφύτου έχει θίξει, κατά τη γνώμη μου, ένα θέμα αρχής. Όταν έχεις να επιλύσεις προβλήματα, κατά πόσο μένεις προσκολλημένος στη δεοντολογία των εργαλείων άσκησης οικονομικής πολιτικής ή κοιτάζεις την ουσία και αντί της ορθοδοξίας, ψάχνεις το δίκαιο. Εάν η ορθόδοξη μέθοδος είναι εκεί που προσθέτω από εκεί πρέπει να αφαιρώ, κατά τη γνώμη μου, αυτό είναι προσκόλληση σε μία λογική εργαλειακή. Εάν όμως το ζητούμενο είναι η δικαιότερη κατανομή των βαρών, που είναι, κατά τη γνώμη μου, για όλους μας, δεν έχει σημασία, εάν η προσθήκη που θα πρέπει να κάνουμε στο μισθολόγιο, για να αποκατασταθούν εκείνοι που κρίναμε όλοι ότι πρέπει να αποκατασταθούν, θα πρέπει να αφαιρεθεί και πάλι από τους μισθούς. Όχι, να το αφαιρέσω -και σωστά κάνει η κυβέρνηση που προσπαθεί να βρει αυτά τα λεφτά μέσα από την ακίνητη ιδιοκτησία. Το θέμα είναι αν κατευθύνει εκεί την επιπρόσθετη επιβάρυνση, πάνω στη μεγαλύτερη ακίνητη ιδιοκτησία. Κατά συνέπεια, εμείς δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε με αυτή τη λογική, ότι θα αφαιρεθούν μισθοί, για να αποκατασταθούν εκείνοι που κρίναμε όλοι ότι πρέπει να αποκατασταθούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νικολαΐδης, ο κ. Παπαδόπουλος, ο κ. Περδίκης και ο κ. Συλλούρης.

Ν. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να κάμω ένα μικρό σχόλιο και εγώ αναφορικά με τα σχόλια των προλαησάντων συναδέλφων. Εμείς δεν είμαστε δογματικοί. Δε θεωρούμε ότι υπάρχουν δοτές και δοσμένες λύσεις προσέγγισης στα οικονομικά θέματα. Εμείς δεχόμαστε ότι θα πρέπει να είμαστε όσο πιο ορθολογιστικοί γίνεται, όσο πιο αποτελεσματικοί γίνεται στη διαχείριση των δημόσιων πόρων. Εκείνο που είναι σωστό... Είναι σωστό αυτό που είπε ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού, ότι αυτή η πολιτεία πρέπει να έχει επιλογές πώς να εξασφαλίζει έσοδα, για να διασφαλίζει την εργοδοτήση κάποιων εργαζομένων στο δημόσιο τομέα.

Ε, αυτή η πολιτεία, αγαπητέ κύριε Νεοφύτου, είχε αυτές τις επιλογές. Αυτή η Βουλή είχε αυτές τις επιλογές. Αυτές τις επιλογές την ώρα που έπρεπε να τις δώσει τις έδωσε η ΕΔΕΚ, όταν με πρότασή μας κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών εισηγηθήκαμε να γίνουν αποκοπές της τάξεως του 2,75% από λειτουργικές δαπάνες των υπουργείων, ήσσονος σημασίας λειτουργικές δαπάνες, για να μπορέσουμε να διασφαλίσουμε την εργοδοτήση αυτών των εννιακόσιων ωρομισθίων και των καθηγητών. Και δυστυχώς -και το λέω με μεγάλη μου λύπη- αυτή η Βουλή απέρριψε αυτή την πρόταση της ΕΔΕΚ, γιατί δε θα έπρεπε να αγγίξουμε ούτε ένα ιώτα από το μνημόνιο! Αυτό το λέω, όχι για να ασκήσω την οποιαδήποτε κριτική, γιατί αυτή η ώρα δεν είναι η ώρα της κριτικής, το λέω για σκοπούς αυτογνωσίας. Πρέπει όλοι να ξέρουμε ότι κάποια πράγματα πρέπει να τα κάνουμε στην ώρα τους, για να έχουν το αποτέλεσμα που πρέπει να έχουν.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος, παρακαλώ.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή δεν είναι η φορολόγηση της ακίνητης περιουσίας το αντικείμενό μας, θα περιοριστώ να πω ότι σε σχέση με εκείνο το φόρο έγινε κάτι απαράδεκτο. Αυξήθηκε ο στόχος που ζητούσε από εμάς η τρόικα από τα €69 εκατομ. στα €75 εκατομ. και αυτό που έγινε ήταν να μεγαλώσει το φορολογικό

βάρος στους συνταξιούχους μας, στους άνεργους, στις ευάλωτες τάξεις του πληθυσμού μας, για να εισπραχθούν περισσότερα έσοδα, επειδή το παραδέχθηκε η κυβέρνηση, για να καλυφθούν άλλες ανάγκες που αφορούσαν επιπρόσθετες ανάγκες για το μισθολόγιο.

Εμείς αυτό που εισηγηθήκαμε, ακριβώς για να απαλειφθεί αυτή η επιπρόσθετη επιβάρυνση σε αυτές τις τάξεις του πληθυσμού μας, ήταν να βρεθούν άλλες αποκοπές -και έχουμε καταθέσει και εμείς σχετική πρόταση νόμου σήμερα για επιπρόσθετες αποκοπές στο δημόσιο τομέα- έτσι ώστε από κάπου να εξοικονομηθούν αυτά τα χρήματα, για να βοηθήσουμε ειδικά αυτές τις τάξεις του πληθυσμού μας.

Σε ό,τι αφορά τις αποκοπές των μισθών, τονίζεται ότι αυτό το νομοσχέδιο αποτελεί προϋπόθεση του μνημονίου για την εκταμίευση της πρώτης δόσης χρηματοδότησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, όμως αυτό που θα πρέπει να μας απασχολήσει είναι ευρύτερα τι θα πρέπει να κάμει η πολιτεία σε σχέση με το κρατικό μισθολόγιο, γιατί πρέπει να είμαστε ειλικρινείς προς όλους και να σταματήσουμε να χαϊδεύουμε τα αυτιά και να κοροϊδεύουμε τους δημόσιους υπαλλήλους.

Αυτές οι αποκοπές που ψηφίζουμε σήμερα είχαν συμφωνηθεί πριν τις 15 του Μάρτη. Είχαν συμφωνηθεί για ένα συγκεκριμένο σκοπό που υλοποιείται σήμερα. Τα δεδομένα για την κυπριακή οικονομία έχουν χειροτερεύσει και όλοι το γνωρίζουμε και πρέπει να είμαστε ειλικρινείς προς τους δημόσιους υπαλλήλους. Και πρέπει να είμαστε ειλικρινείς και προς την ευρύτερη κοινωνία, όπου στον ιδιωτικό τομέα μετά τις 15 του Μάρτη οι μισθοί έχουν κατά μέσο όρο μειωθεί κατά 20% και 30%. Άρα, δεν μπορούμε να συζητούμε για περικοπές μισθών στο δημόσιο τομέα της τάξης του 2%, 3% ή 0,8%.

Γι' αυτό, επαναλαμβάνω, κύριε Πρόεδρε, πρέπει να είμαστε ειλικρινείς με όλους και καλούμε την κυβέρνηση αυτά τα ζητήματα να τα εξετάσει ακριβώς μέσα από μία σφαιρική προσέγγιση σε ό,τι αφορά τις δαπάνες του δημόσιου τομέα και ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά το μισθολόγιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Περδίκης και μετά ο κ. Συλλούρης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θέλω να σας πω ότι εμείς από την αρχή αυτής της ιστορίας, πριν από τέσσερα χρόνια, είχαμε πει ότι θεωρούμε ότι ο στόχος πρέπει να είναι περισσότεροι μισθοί, λιγότερο παχουλοί μισθοί. Και αυτό το νομοσχέδιο βρίσκεται προς αυτή την κατεύθυνση, γιατί οι περικοπές γίνονται κλιμακωτά και πάνω από ένα πλαφόν, που διασφαλίζει τους χαμηλόμισθους του δημοσίου.

Πρέπει να πω -αισθάνομαι την ανάγκη να το πω προς τους συναδέλφους- ότι ο μισθός του χαμηλόμισθου δημόσιου υπαλλήλου, ίσως και του μέσου, μένει στην κυπριακή αγορά. Είναι υλικό που κινεί την κυπριακή αγορά και βοηθά και τον εργαζόμενο στον ιδιωτικό τομέα και το μικροεπιχειρηματία. Άρα, πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί, όταν προτείνουμε περαιτέρω αποκοπές στο χαμηλόμισθο και στο μέσου μισθού δημόσιο υπάλληλο.

Αντίθετα -και μιλώ μετά λόγου γνώσεως ως μέλος και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ελέγχου- αποδεικνύεται και σήμερα ακόμα ότι στη δημόσια υπηρεσία υπάρχουν χώροι με πολύ λίπος, όπου γίνονται τεράστιες σπατάλες. Ένα πρόσφατο παράδειγμα μόνο να αναφέρω, που αποδείχτηκε μέσα από τη δουλειά της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ελέγχου, ο τομέας των ενοικίων των κρατικών υπηρεσιών. Μια πιο ορθολογιστική συμπεριφορά σε αυτό τον τομέα μπορεί να βγάλει τα διπλάσια ποσά από αυτά που επιδιώκουν οι φίλοι με τις περαιτέρω περικοπές στο κρατικό μισθολόγιο.

Άρα, δεν είναι αρκετό μόνο να μειώνουμε τους μισθούς των δημοσίων υπαλλήλων, ιδιαίτερα των χαμηλόμισθων και των μισθών μέσου μεγέθους, προτιμότερο, πιστεύω, είναι να στοχεύσουμε τη σπατάλη, να στοχεύσουμε τη διαπλοκή, γιατί αυτά τα λεφτά βγαίνουν και εκτός κυπριακής αγοράς, αυτά που σπαταλούνται στο κυπριακό δημόσιο.

Πρέπει, ναι, να ομολογήσουμε, όχι μέσα σε μια διαδικασία βερμπαλισμού, ότι, όταν η ΕΔΕΚ στη διαδικασία ψήφισης του προϋπολογισμού εισηγήθηκε να υπάρξει αυτή η πρόταση, για να παραμείνουν στην εργασία τους οι εργαζόμενοι στο δημόσιο τομέα, οι ωρομίσθιοι εποχιακοί και οι εκπαιδευτικοί, με περικοπές στις δημόσιες δαπάνες, αυτό δεν έγινε αποδεχτό από την πλειοψηφία της Βουλής. Εκτός από τους Οικολόγους και την ΕΔΕΚ, το καταψήφισαν οι υπόλοιποι και είναι αυτοί οι υπόλοιποι οι οποίοι κινούνται, ακόμα και σήμερα, στη λογική «τοίς κείνων ρήμασι πειθόμενοι», δηλαδή ό,τι πει η τρικόκα! Ύστερα είδαν το φως το αληθινό! Πρώτα οι τρικόκαοί ίσως και μετά οι ιθαγενείς!

Βέβαια, αυτό βοήθησε και η προεκλογική περίοδος και η προεκλογική δέσμευση του Προέδρου της Δημοκρατίας, ο οποίος κράτησε το λόγο του απέναντι σε αυτούς τους εργαζόμενους, οι οποίοι κινδυνεύουν να χάσουν τη δουλειά τους. Δεν ξέρω αν τελικά πρέπει να ευχόμαστε κάθε χρόνο να έχουμε εκλογές, για να μπορούν κάποιοι εξ ημών να βλέπουν το φως το αληθινό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημήτρης Συλλούρης, παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είχα πρόθεση να μιλήσω, ακριβώς διότι αυτό το νομοσχέδιο συμπληρώνει ουσιαστικά τα νομοσχέδια που ψηφίζουμε σήμερα, τα νομοσχέδια που είμαστε υποχρεωμένοι με βάση το μνημόνιο να ψηφίσουμε. Μένουν ένα ή δύο, νομίζω, και τελειώνουμε. Ο λόγος που θα τα ψηφίζα δεν είναι διότι συμφωνώ ούτε με το περιεχόμενο ούτε με την πρόθεση, αλλά ακριβώς διότι εξυπηρετείται αυτή η ανάγκη. Διότι, αν μπαίναμε στην ουσία, εγώ διαφωνώ και με το θέμα του νομοσχεδίου αυτού, που μειώνουμε τους μισθούς λογιστικά, αλλά και με τη γενικότερη φιλοσοφία, που δεν είναι αυτό το νομοσχέδιο, για τον κτηματικό φόρο. Χρειάζεται μία εντελώς νέα προσέγγιση για τον κτηματικό φόρο. Με αυτή τη νομοθεσία που ψηφίζουμε δε θα εισπράξουμε ούτε τα €75 εκατομ. ούτε €70 εκατομ. Θα έρθουμε εδώ και θα έχουμε άλλες ανάγκες στο τέλος του χρόνου, αρχές του άλλου. Χρειάζεται μία εντελώς διαφορετική προσέγγιση, στην οποία δε θα μπω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, να μην μπούμε, διότι έχουμε παρακάτω το θέμα...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Με συγχωρείτε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...για το φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας. Είναι παρακάτω.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ναι, ναι, δε θα μιλήσω γι' αυτό. Μου θυμίζει όμως λίγο-πολύ η συζήτηση και αυτή η λογιστική προσέγγιση τη συζήτηση για έχοντες και κατέχοντες, αν θα κόψουμε από τους κτηματίες τους έχοντες ή από τους καμμένους τους μισθωτούς, που δεν είναι όλοι οι μισθωτοί καμμένοι φυσικά.

Εάν θέλουμε να λέμε αλήθειες και πραγματικότητες -και εδώ είναι που πρέπει να δουλέψουμε αμέσως μετά- χρειαζόμαστε μια νέα προσέγγιση για τον κτηματικό φόρο και σοβαρότερες περικοπές από το κρατικό μισθολόγιο. Δεν μπορεί σήμερα και για λόγους δικαιοσύνης, αλλά και για λόγους αναγκών που θα έχουμε για τα ταμεία για τους πολλούς ανέργους να έχουμε υπαλλήλους που να παίρνουν €5.000, €6.000 και €10.000 το μήνα και άλλοι να είναι άνεργοι. Πρέπει να μπει οροφή! Θα επανέλθω συγκεκριμένως, όχι για να καλέσω την κυβέρνηση, αλλά για να καλέσω τη Βουλή και την κυβέρνηση να αντιληφθούν τις συνθήκες, γιατί μειώσεις δικαιούται και η Βουλή να κάνει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Πολύ σύντομα στη δευτερολογία, απλώς να σημειώσω με πάρα πολύ θετικό τρόπο ότι αυτή η κρίση μάς βοηθά να αναπτύσσουμε πολιτική επιχειρηματολογία. Δεν είναι λογιστική η προσέγγιση και διαφάνηκε και από την πρωτολογία του κ. Κατσουρίδη ότι υπάρχει μια διακριτή διαφορετική πολιτική προσέγγιση. Οι συνάδελφοι της Αριστεράς θεωρούν κοινωνικά δικαιότερο να επιβάλλονται επιπρόσθετοι φόροι, για να διευρύνονται οι δαπάνες του δημοσίου ή για να προσλαμβάνονται ακόμα περισσότεροι. Η δική μας πολιτική προσέγγιση είναι ότι δεν μπορεί το κράτος σ' αυτή την κρίσιμη περίοδο να αυξάνει δαπάνες και, για να καλύψει τις αυξημένες δαπάνες, να επιβάλλει επιπρόσθετες φορολογίες.

Ξέρω ότι θα μου απαντήσει ο κ. Κατσουρίδης, ότι αυτή είναι η προσέγγιση της δικής μας κυβέρνησης, το οποίο είναι μία αλήθεια. Τη συγκεκριμένη προσέγγιση, ναι, την ασπάζεται, με βάση τα νομοσχέδια, η κυβέρνηση, αλλά και αυτό το κόμμα έχει τη δική του φιλοσοφία οικονομική, γι' αυτό και βάζουμε την επιπρόσθετη επιλογή.

Κλείνω λέγοντας, κύριε Πρόεδρε, μακάρι να μπορούσα σήμερα απ' αυτό το βήμα να διαβεβαίωνα τους φίλτατους εργαζόμενους στον ευρύτερο δημόσιο τομέα ότι με το επιπρόσθετο 0,2% μέχρι μάξιμουμ 0,5% περαιτέρω περικοπές θα μπορούσαμε να διασφαλίσουμε ότι τους επόμενους μήνες και τα επόμενα χρόνια θα διασφαλιζόταν το υπόλοιπο των απολαβών τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βαρνάβα και ο κ. Άγγελος Βότσης. Προηγουμένως ζήτησε ο κ. Κατσουρίδης, προηγείται.

Ο κ. Κατσουρίδης.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι αυθαίρετη η ερμηνεία ότι προτιμούμε τις φορολογίες από τις περικοπές δαπανών. Μέσα σε τρεις γραμμές ήταν μια εύστοχη προσπάθεια υπεράσπισης μιας λάθος θέσης. Πρώτον, δεν είναι περικοπές δαπανών γενικά. Είναι περικοπές μισθών που εισηγείται η πλευρά του Συναγερμού και, ναι, έχουμε διαφορά προσέγγισης. Δεύτερον, ήταν συμφωνημένο ότι αυτές οι περικοπές θα γίνουν, για να εξασφαλιστούν αυτοί οι άνθρωποι, που δεν είχαν εξασφαλιστεί. Και είναι αξιοσημείωτο ότι, την ώρα που μένει συνεπής, όπως είπε και ο κ. Περγίκης, η κυβέρνηση στη θέση της, παρουσιάζεται ασυνεπής ο Συναγερμός.

Για το θέμα “φορολογία”, που κάποιοι συνάδελφοι το έχουν αναγάγει και πάλι κατά τρόπο δογματικό ότι κάθε φόρος είναι κακός, μία ημέρα ας αφιερώσουμε μία συζήτηση στο Τέταρτο Κεφάλαιο για τα οικονομικά εργαλεία, την ουσία τους και την επιφάνεια. Είναι ο κάθε φόρος κακός; Αν δηλαδή ο φόρος κατευθύνεται σ’ εκείνους που μπορούν να πληρώσουν και πρέπει να πληρώσουν, είναι κακός; Αν είναι έτσι, γιατί να έχουμε φόρο εισοδήματος και να μην έχουμε άλλες μεθοδολογίες; Αλλά πού θα καταλήξει η λογική του προέδρου του Δημοκρατικού Συναγερμού; Ότι στο τέλος όλα θα πρέπει να τα πληρώσουν οι μισθοί και οι κοινωνικές δαπάνες. Είναι γι’ αυτό που κάποιοι έχουν εύκολη την ταύτιση με τη λογική -όχι με τις συγκεκριμένες προτάσεις- της τρίκας, διότι είναι η ίδια λογική: «Περικόπτουμε από τους μισθούς, τις κοινωνικές δαπάνες και τις δαπάνες που έχουν να κάνουν με οτιδήποτε αφορά το δημόσιο τομέα». Έχουμε διαφορετική προσέγγιση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε, κύριε Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, συζητώντας το πρώτο νομοσχέδιο, το οποίο έχει άμεση σχέση με την πρόσληψη των ωρομίσθιων εργαζομένων, θέλω να τονίσω ότι, επειδή αφήνεται να νοηθεί περίπου ότι βάσει αυτού του νομοσχεδίου διασφαλίζουν την εργασία τους -και εδώ θα ήθελα να υπάρξει δέσμευση, αν υπάρχει η δυνατότητα- και οι εννιάκοσιοι ενενήντα δύο εργαζόμενοι... Ξέρετε, για τους εννιάκοσιους ενενήντα δύο εργαζομένους του δημοσίου, τους ωρομίσθιους, χρειάζονται €9,6 εκατομ., τα οποία θα εγκρίνουμε μετά την αύξηση του προϋπολογισμού· έχει συμπληρωματικό προϋπολογισμό. Εδώ αποκόπτουμε €23 εκατομ., όμως, βάσει των νομοσχεδίων που θα δούμε μετέπειτα, θέματα υπ’ αριθμόν 6 και 7, κύριε Πρόεδρε, οι ωρομίσθιοι θα προσληφθούν βάσει των σημερινών αναγκών των υπηρεσιών. Άρα, αυτό τι σημαίνει, κύριε Πρόεδρε; Αυτό σημαίνει ότι στην πραγματικότητα υπάρχει και η πιθανότητα, βάσει αυτής της λογικής, αύριο να μην προσληφθούν οι εννιάκοσιοι ενενήντα δύο που μένουν εκτός, αλλά οι ανάγκες των υπηρεσιών να είναι για πεντακόσιους, να είναι για τετρακόσιους. Αυτό είναι το πρώτο. Άρα, να μην αφεθεί να νοηθεί εδώ ότι σήμερα διασφαλίζουμε και τους εννιάκοσιους ενενήντα δύο. Δεύτερον, από τα €23 εκατομ. σίγουρα της κυβέρνησης, αν δεν προσληφθούν οι μισοί, θα της περισσέψουν περίπου €4,5-€5 εκατομ., άρα αυτό πρέπει να το ξεκαθαρίσουμε.

Επίσης, κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Αβέρωφ έχει κάνει μία εισαγωγή λέγοντας ότι έχει καταθέσει πρόταση νόμου, η οποία πρόταση νόμου θα συζητηθεί μετά τις γιορτές του Πάσχα, για επιπλέον αποκοπές €6 εκατομ. Δε διαφωνούμε! Ξέρετε, έχει λεχθεί προηγουμένως ότι υπάρχουν οι παχουλόμισθοι δημόσιοι υπάλληλοι και εμείς λέμε ότι, ναι, πρέπει να υπάρξει ένας τερματισμός αυτής της άκρατης, μπορώ να πω, υψηλής μισθοδοσίας κάποιων δημοσίων υπαλλήλων. Όμως να μην ξεχνούμε ότι η πλειοψηφία των μισθών των δημοσίων υπαλλήλων δεν είναι αυτού του ύψους, που εμείς υπό κανονικές συνθήκες θεωρούμε ότι οι δημόσιοι υπάλληλοι είναι όλο υψηλόμισθοι. Αλλά έρχομαι και στο ερώτημα: Δηλαδή αυτή η αποκοπή που προτείνετε -και το αναφέρω, γιατί το έκανε αναφορά ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου- για ποιο σκοπό είναι; Δε μας ανέφερε για ποιο σκοπό είναι. Αντιλαμβάνομαι ότι είναι η πρόταση την οποία καταθέτει ο Δημοκρατικός Συναγερμός, για να αφαιρεθούν από το φόρο ακίνητης περιουσίας, τον οποίο θα δούμε μετά, κάποια εκατομμύρια.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Για τους χαμηλόμισθους.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Θα το δούμε. Θα δούμε την πρόταση νόμου, κύριε Αβέρωφ Νεοφύτου, θα τη δούμε.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Για τους μικροϊδιοκτήτες.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Ωραία! Άρα, αυτή είναι η πρότασή σας.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Αυτή είναι η προσέγγισή μας.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Ωραία, θα τη δούμε και θα τη συζητήσουμε μετά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Άγγελος Βότσης, παρακαλώ.

A. ΒΟΤΣΗΣ:

Λοιπόν, επειδή υπάρχει μια διασύνδεση του πρώτου θέματος με τα υπόλοιπα, θέλω έτσι να ξεκαθαρίσω κάποιες θέσεις. Το πρόβλημα ξεκινά, κύριε Πρόεδρε, και το συζητούμε μέσω του πρώτου θέματος έμμεσα, από το ότι έχουμε ενώπιόν μας στη συνέχεια μία φορολογία για την ακίνητη ιδιοκτησία στην οποία προστέθηκαν €6,5 εκατομ., για να καλύψουν ανάγκες που... Δε γνωρίζαμε κανέναν ότι με αυτό τον τρόπο είχαν καλυφθεί ανάγκες των ωρομισθίων, μέσω της φορολογίας για τα ακίνητα. Εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα θεωρούμε ότι κακώς στη φορολογία για τα ακίνητα περιλαμβάνεται ποσό που αφορά άλλο θέμα και κακώς δεν το γνωρίζαμε. Άρα, εκ προοιμίου λέμε ότι αναμένουμε από την κυβέρνηση, όταν θα κάνει την αναπροσαρμογή αυτού του νομοσχεδίου, όπως έχει δεσμευτεί ενώπιον της επιτροπής, ότι δε θα περιλαμβάνονται αυτά τα €6,5 εκατομ. που αφορούν τους ωρομισθίους. Το ποσό που θα εξοικονομηθεί -θέση του Δημοκρατικού Κόμματος και τη δηλώνουμε από σήμερα, παρ' όλο που πάλι μιλώ για άλλο θέμα, αλλά είναι συνυφασμένο -θα αξιοποιηθεί, για να ελαφρυνθεί η πρώτη κατηγορία. Είναι η κατηγορία που είναι μέχρι €75 από €1.000 μέχρι €12.500 εκτιμημένη αξία με τιμές του '80- αυτή η κατηγορία προσθέτει €12 εκατομ. στον όλο φόρο και λέμε ότι τα €6,5 εκατομ. απ' αυτή την κατηγορία πρέπει να αφαιρεθούν.

Απ' εκεί και πέρα, στο θέμα το οποίο συζητούμε θα υποστηρίξουμε το νομοσχέδιο, όπως είναι ενώπιόν μας, για τη μείωση των απολαβών, ώστε να καλυφθεί μέρος του ποσού που χρειαζόμαστε, αλλά για το υπόλοιπο ποσό -εξ ου και έχει κατατεθεί εκ μέρους και της δικής μας κοινοβουλευτικής ομάδας- υπάρχει πρόταση για εξοικονόμηση από δαπάνες μέχρι €17,5 εκατομ. Η κυβέρνηση θα έχει τη δυνατότητα να μελετήσει την πρόταση, για να δούμε με ποιο τρόπο θα βρούμε αυτά τα €6,5 εκατομ. Δε θεωρούμε ότι η πρώτη επιλογή θα πρέπει να είναι να πάμε ξανά στους δημόσιους υπαλλήλους και με τον τρόπο που πάμε. Υπάρχουν δαπάνες συγκεκριμένες από τις οποίες μπορούμε να μαζέψουμε αυτά τα χρήματα. Απ' εκεί και πέρα, τα υπόλοιπα, πώς κατανέμεται το μισθολόγιο, πώς κατανέμεται η ευρύτερη πίτα, θα τα συζητήσουμε, όταν θα βρεθεί θέμα το οποίο θα συζητούμε ενώπιόν μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μια φράση μόνο, για να μη συγχυστώ προσωπικά στο τέλος. Η δέσμευση ήταν η διαφορά, για να καλυφθούν οι ωρομισθίοι, να προέλθει από τις πρόνοιες του πρώτου νομοσχεδίου. Κλειστό! Αν η πρότασή σας για ό,τι αφορά την ακίνητη ιδιοκτησία, για να μειωθούν τα συνολικά έσοδα του κράτους από τη φορολόγηση της ακίνητης ιδιοκτησίας, θα οδηγήει στην απαλλαγή της πρώτης κατοικίας, μαζί σας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή ετέθη το ερώτημα, η δική μας ολοκληρωμένη φιλοσοφία είναι ότι είναι άδικο να αυξάνεις περαιτέρω τους φόρους. Με την περαιτέρω αύξηση στους φόρους δυστυχώς πλήττει και χαμηλά εισοδηματικά στρώματα, για να αυξήσεις κρατικές δαπάνες. Άρα, αν στη φιλοσοφία μας, όταν θα το συζητούμε με ηρεμία, υπάρχει κοινή συναντίληψη για την εξοικονόμηση αυτών των €6,5 εκατομ. και την άλλη πρόταση που καταθέτουμε με το ΔΗΚΟ για άλλα €17,5 εκατομ. από διάφορες λειτουργικές και άλλες δαπάνες, αυτή η εξοικονόμηση θα είναι ελάφρυνση κατά κύριο ή κατά αποκλειστικό τρόπο στα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα

και με ιδιοκτήτες που έχουν είτε την πρώτη κατοικία είτε άλλες γεωργικές και άλλες κατηγορίες. Ας μην μπούμε στις λεπτομέρειες, αλλά η πολιτική κατεύθυνση είναι αυτή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, ωραία! Νομίζω έχει εξαντληθεί η συζήτηση επί θέματος αρχής και προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Μείωσης των Απολαβών και των Συντάξεων των Αξιωματούχων, Εργοδοτούμενων και Συνταξιούχων της Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπαρχούσης οιασδήποτε ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών (Ρύθμισις και Τέλη) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών (Ρύθμισις και Τέλη) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος

Ρούλα Μαυρονικόλα

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου

Μάριος Μαυρίδης

Αδάμος Αδάμου

Νίκος Νουρής

Γεώργιος Προκοπίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 18 και 23 Απριλίου 2013. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Υγείας, συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων του ίδιου υπουργείου, των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων και των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου. Σημειώνεται ότι η συζήτηση στην επιτροπή για τις πρόνοιες του εν λόγω νομοσχεδίου άρχισε πριν από την τυπική κατάθεσή του στη Βουλή.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών (Ρύθμισις και Τέλη) Νόμου, έτσι ώστε να καθοριστούν προϋποθέσεις αναφορικά με τη χορήγηση παροχών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στα κρατικά νοσηλευτήρια, πέρα από αυτές που προβλέπονται στους περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών Γενικούς Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του εν λόγω βασικού νόμου και οι οποίοι ρυθμίζουν ανάμεσα σε άλλα τη λειτουργία των υπό αναφορά νοσηλευτηρίων.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου προβλέπεται ότι παροχές ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στα κρατικά νοσηλευτήρια θα χορηγούνται μόνο σε πρόσωπα που αφενός είναι ασφαλισμένα στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τουλάχιστο τρία συνολικά έτη και αφετέρου έχουν υποβάλει φορολογική δήλωση για το αμέσως προηγούμενο φορολογικό έτος, εκτός αν το Υπουργικό Συμβούλιο ορίσει όπως ομάδες ή κατηγορίες προσώπων τυγχάνουν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης με άλλους όρους και προϋποθέσεις ή ο Υπουργός Υγείας απαλλάξει οποιοδήποτε πρόσωπο από το σύνολο ή μέρος των προϋποθέσεων που απαιτούνται.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους κυβερνητικούς αρμόδιους, η ταυτόχρονη προώθηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος για ψήφισή του σε νόμο και των σχετικών τροποποιητικών κανονισμών για τους πιο πάνω αναφερόμενους βασικούς κανονισμούς, που κατατέθηκαν πρόσφατα στη Βουλή από την εκτελεστική εξουσία με αίτημα να προωθηθούν αμέσως στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση, κρίνεται αναγκαία, επειδή η προτεινόμενη με το νομοσχέδιο ρύθμιση έχει άμεση σχέση με την εφαρμογή των υπό τροποποίηση βασικών κανονισμών. Σημειώνεται ότι οι εν λόγω τροποποιητικοί κανονισμοί εμπíπτουν στα δημοσιονομικά και διαρθρωτικά μέτρα που έχουν συμφωνηθεί στον τομέα της υγείας με την τρόικα στα πλαίσια του Μνημονίου Συναντίληψης για τη σύναψη δανειακής σύμβασης.

Όπως επίσης επισημαίνεται στα εν λόγω στοιχεία, με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται ότι τα κρατικά νοσηλευτήρια θα παρέχουν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη σε πρόσωπα που πληρούν τα επιπρόσθετα κριτήρια που καθορίζονται στους υπό τροποποίηση βασικούς κανονισμούς. Από την υποχρέωση των αιτητών για υποβολή φορολογικής δήλωσης αναφορικά με το αμέσως προηγούμενο φορολογικό έτος, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, θα εξαιρούνται τα πρόσωπα που, με βάση την κείμενη νομοθεσία, δεν έχουν υποχρέωση υποβολής τέτοιας δήλωσης στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων. Τέλος, προτείνεται όπως από την εφαρμογή των πιο πάνω αναφερόμενων προϋποθέσεων σχετικά με τη χορήγηση παροχών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης εξαιρούνται οι εγκλωβισμένοι και τα μέλη των οικογενειών τους, πρόσωπα που λαμβάνουν κοινωνική σύνταξη, τα εξαρτώμενα πρόσωπα, όπως αυτά καθορίζονται στους υπό τροποποίηση βασικούς κανονισμούς, οι λήπτες δημόσιου βοηθήματος, οι στρατιώτες που υπηρετούν τη θητεία τους, τα παιδιά που είναι εμπιστευμένα στη φροντίδα και παρακολούθηση του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, οι υπόδικοι και οι κατάδικοι, καθώς και τα άτομα που καθορίζονται στο Μέρος Ι του Πρώτου Πίνακα των υπό τροποποίηση βασικών κανονισμών, όπως είναι μεταξύ άλλων οι κρατικοί αξιωματούχοι και οι δημόσιοι υπάλληλοι.

Στα πλαίσια της εξέτασης του νομοσχεδίου από την επιτροπή ζητήθηκαν πρόσθετα στοιχεία και διευκρινίσεις από τους εκπροσώπους της εκτελεστικής εξουσίας.

Στο στάδιο αυτό η εκπρόσωπος του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων του Υπουργείου Οικονομικών, με τη συναίνεση του γενικού διευθυντή του Υπουργείου Υγείας, εισηγήθηκε διόρθωση της πρόνοιας του νομοσχεδίου που προβλέπει την απαίτηση υποβολής φορολογικής δήλωσης αναφορικά με το αμέσως προηγούμενο φορολογικό έτος για σκοπούς παροχής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στα κρατικά νοσηλευτήρια, ώστε η πρόνοια αυτή να συνάδει με τις διατάξεις του περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμου.

Παράλληλα, η εκπρόσωπος των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με τη συναίνεση του γενικού διευθυντή του Υπουργείου Υγείας, εισηγήθηκε την περαιτέρω τροποποίηση του κειμένου του νομοσχεδίου, ώστε από την εφαρμογή των προτεινόμενων προϋποθέσεων αναφορικά με τη χορήγηση παροχών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης να εξαιρούνται και οι δικαιούχοι σύνταξης χηρείας ή επιδόματος ορφάνιας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας ομόφωνα υιοθέτησε τις εισηγήσεις που υπέβαλαν στην επιτροπή οι πιο πάνω αναφερόμενοι εκπρόσωποι της εκτελεστικής εξουσίας και διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενο του νομοσχεδίου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ δήλωσαν ότι θα τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω θέσεων της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της στην ολομέλεια του σώματος για λήψη τελικής απόφασης.

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο θα τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε

να αναφέρεται ως «Ο περί Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών (Ρύθμισις και Τέλη) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 4. Άρθρο 3.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 4;

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, τα άρθρα 1 έως 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών (Ρύθμισις και Τέλη) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι επίσης εξ αναβολής και πιλοφορείται «Οι περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τους κανονισμούς «Οι περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος

Ρούλα Μαυρονικόλα

Ζαχαρίας Ζαχαρίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου

Μάριος Μαυρίδης

Αδάμος Αδάμου

Νίκος Νουρής

Γεώργιος Προκοπίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 18 και 23 Απριλίου 2013. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Υγείας, συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Γραφείου του Γενικού Λογιστή της Δημοκρατίας, του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, της ΠΑΣΥΔΥ, της ΟΕΛΜΕΚ, της ΠΟΕΔ, του Συνδέσμου Ανώτερων Αξιωματικών Αστυνομίας Κύπρου, του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου, του Συνδέσμου Αξιωματικών Κυπριακού Στρατού, του Συνδέσμου Υπαξιωματικών Κυπριακού Στρατού, του Συνδέσμου Αποστράτων Αξιωματικών Κυπριακού Στρατού, της Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων, της Παγκύπριας Οργάνωσης Πενταμελούς Οικογένειας, της Παγκύπριας Οργάνωσης Αποκαταστάσεως Παθόντων, της Ένωσης Δήμων Κύπρου και της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου. Η Παγκύπρια Συντεχνία Κυβερνητικών Ιατρών και ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Νοσηλευτών και Μαιών, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι η συζήτηση στην επιτροπή γύρω από τις πρόνοιες των εν λόγω κανονισμών άρχισε πριν από την τυπική κατάθεση τους στη Βουλή.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των περί Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών (Ρύθμιση και Τέλη) Νόμων του 1978 και 2000, είναι η τροποποίηση των περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών Γενικών Κανονισμών, οι οποίοι ρυθμίζουν τη λειτουργία των κρατικών νοσηλευτηρίων και καθορίζουν τα τέλη που καταβάλλονται για την παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης από τα εν λόγω νοσηλευτήρια, έτσι ώστε να εκσυγχρονιστούν ορισμένες διατάξεις τους, καθώς και να τεθούν σε εφαρμογή τα δημοσιονομικά και διαρθρωτικά μέτρα που έχουν συμφωνηθεί στον τομέα της υγείας με την τρόικα στα πλαίσια του Μνημονίου Συναντίληψης για τη σύναψη δανειακής σύμβασης.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες των προτεινόμενων κανονισμών προβλέπονται μεταξύ άλλων οι ακόλουθες τροποποιήσεις στους πιο πάνω αναφερόμενους βασικούς κανονισμούς:

1. Κατάργηση των διατάξεών τους που προβλέπουν την παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης σε μόνιμους κατοίκους Κύπρου που πληρούν ορισμένα εισοδηματικά κριτήρια και καταβάλλουν μειωμένα τέλη οι οποίοι, με βάση τους υφιστάμενους κανονισμούς, καλούνται “δικαιούχοι Β” και κατέχουν ταυτότητα νοσηλείας Β.
2. Τροποποίηση των διατάξεών τους που ρυθμίζουν την παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης σε κρατικούς αξιωματούχους και δημόσιους υπαλλήλους, έτσι ώστε τα εν λόγω πρόσωπα και τα μέλη των οικογενειών τους να δικαιούνται ιατροφαρμακευτική περίθαλψη ανεξάρτητα από τα εισοδήματά τους, αλλά να υποχρεούνται να καταβάλλουν συνεισφορά ύψους 1,5% επί του μισθού ή της επαγγελματικής σύνταξής τους.
3. Τροποποίηση της ερμηνείας του όρου “εισόδημα”, ώστε να μην περιλαμβάνεται σε αυτήν το ποσό που καταβάλλεται από διαζευγμένο γονέα για τη διατροφή τέκνου στη βάση δικαστικού διατάγματος.
4. Επέκταση της ερμηνείας του όρου “εξαρτώμενος”, ώστε να περιλαμβάνονται σε αυτήν τέκνα μέχρι είκοσι ενός ετών ή και πέραν των είκοσι ενός ετών, εφόσον είναι συντηρούμενα από τους γονείς τους.
5. Διαμόρφωση των εισοδηματικών κριτηρίων που προβλέπονται σε αυτούς για σκοπούς χορήγησης ταυτότητας νοσηλείας σε δικαιούχους ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, ώστε τα σχετικά ποσά να μετατραπούν σε ευρώ και να στρογγυλοποιηθούν.
6. Τροποποίηση των διατάξεών τους που ρυθμίζουν την παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης σε οικογένειες με τέσσερα ή περισσότερα τέκνα, ανεξάρτητα από το ύψος των εισοδημάτων τους, ώστε τα μέλη των οικογενειών με τρία ή περισσότερα τέκνα, που, με βάση τα προτεινόμενα εισοδηματικά κριτήρια για την απόκτηση ταυτότητας νοσηλείας, θεωρούνται μη δικαιούχοι, να δύνανται να καθίστανται δικαιούχοι ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης καταβάλλοντας ποσό ύψους 1,5% επί των εισοδημάτων της οικογένειάς τους.
7. Αύξηση των τελών χρήσης ασθενοφόρου οχήματος ιατρικού ιδρύματος από μη δικαιούχους ασθενείς.
8. Εισαγωγή νέου τέλους, ύψους €10, για περιστατικά που παρουσιάζονται στα Τμήματα Ατυχημάτων και Επειγόντων Περιστατικών, με εξαίρεση τα περιστατικά που αφορούν συγκεκριμένες ομάδες δικαιούχων.
9. Αναθεώρηση των τελών που καταβάλλονται για επισκέψεις στα εξωτερικά ιατρεία και επιβολή ανάλογων τελών και σε δικαιούχους που μέχρι σήμερα δεν υπέκειντο σε οποιοδήποτε τέλος για ανάλογες υπηρεσίες.
10. Εισαγωγή νέων τελών για κλινικές ή εργαστηριακές εξετάσεις, ύψους €0,50 για κάθε εξέταση, με μέγιστη δυνατή χρέωση για κάθε σχετικό έντυπο παραπομπής τα €10.
11. Εισαγωγή νέων τελών για τη χορήγηση φαρμάκων σε εξωτερικούς ασθενείς, ύψους €0,50 για κάθε συνταγογραφούμενο φάρμακο, με μέγιστη δυνατή χρέωση για κάθε σχετική συνταγή τα €10.
12. Εισαγωγή σε αυτούς πρόνοιες σύμφωνα με την οποία δε θα καταβάλλονται οποιαδήποτε τέλη για υπηρεσίες ή θεραπείες που παρέχονται σε πτωματικούς δότες.
13. Αύξηση των τελών που καταβάλλονται από μη δικαιούχους που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες των κρατικών νοσηλευτηρίων, καθώς και από τους ασφαλιστικούς φορείς Ευρωπαϊών πολιτών που εξυπηρετούνται στα νοσηλευτήρια αυτά με τη χρήση ευρωπαϊκής κάρτας ασφάλισης ασθενείας κατά 30%, καθώς και καθορισμός τελών για νέες υπηρεσίες που παρέχονται στα εν λόγω νοσηλευτήρια.
14. Αναθεώρηση των κατηγοριών ασθενών που δικαιούνται δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ανεξάρτητα από το εισόδημά τους, καθώς και εισαγωγή εισοδηματικού κριτηρίου για την παροχή ορισμένων υπηρεσιών σε ορισμένες κατηγορίες ασθενών, όπως είναι μεταξύ άλλων οι καρκινοπαθείς και οι διαβητικοί.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, η άμεση προώθηση των υπό αναφορά κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση κρίνεται αναγκαία, λόγω του ότι οι προτεινόμενες με αυτούς ρυθμίσεις, που αφορούν αφενός την κατάργηση του δικαιώματος ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης προσώπων που καταβάλλουν μειωμένα τέλη και αφετέρου την εισαγωγή της υποχρέωσης κρατικών αξιωματούχων και δημόσιων υπαλλήλων να καταβάλλουν συνεισφορά ύψους 1,5% επί του μισθού ή της επαγγελματικής σύνταξής τους για σκοπούς διατήρησης του δικαιώματος αυτών και των οικογενειών τους σε παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης από τα κρατικά νοσηλευτήρια, εμπίπτουν στα πλαίσια των δημοσιονομικών και διαρθρωτικών μέτρων που έχουν συμφωνηθεί στον τομέα της υγείας με την τρόικα.

Όπως επίσης επισημαίνεται, με την προτεινόμενη κατάργηση του δικαιώματος ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης προσώπων που καταβάλλουν μειωμένα τέλη επηρεάζονται 17 000 άτομα περίπου, που σήμερα είναι δικαιούχοι Β. Με την υπό αναφορά ρύθμιση, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, σκοπεύεται επίσης η συμμόρφωση της Κυπριακής Δημοκρατίας με τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από το κοινοτικό κεκτημένο αναφορικά με τα δικαιώματα των διακινούμενων Ευρωπαίων πολιτών στις παροχές σε είδος που καθίστανται ιατρικά αναγκαίες κατά την προσωρινή τους παραμονή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και σε σχέση με την έκδοση ευρωπαϊκής κάρτας ασφάλισης ασθενείας. Τέλος, η πιο πάνω αναφερόμενη αναθεώρηση ορισμένων τελών κατά 30% αποτελεί ρύθμιση η οποία εντάσσεται στα πλαίσια της απόφασης της εκτελεστικής εξουσίας όπως οι σχετικές χρεώσεις ανταποκρίνονται στο πραγματικό κόστος παροχής των προσφερόμενων υπηρεσιών από τα κρατικά νοσηλευτήρια υπό το φως της επικείμενης μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο των διατάξεων της Οδηγίας 2011/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9^{ης} Μαρτίου 2011 περί εφαρμογής των δικαιωμάτων των ασθενών στο πλαίσιο της διασυνοριακής υγειονομικής περίθαλψης.

Σημειώνεται ότι το Υπουργείο Υγείας είχε υποβάλει ενώπιον της Βουλής παρόμοιους κανονισμούς πριν από επτά μήνες περίπου, οι οποίοι, παρ' όλο που έτυχαν εκτενούς μελέτης από την επιτροπή, δεν προωθήθηκαν για έγκριση από την ολομέλεια του σώματος, έπειτα από σχετικό αίτημα του υπουργείου να παρασχεθεί ο αναγκαίος χρόνος για επανεξέτασή τους από την εκτελεστική εξουσία υπό το φως της έναρξης σχετικών διαπραγματεύσεων με την τρόικα για τη σύναψη δανειακής σύμβασης με όρους που δυνατόν να επηρέαζαν το περιεχόμενο των εν λόγω κανονισμών. Συναφώς, σε μεταγενέστερο στάδιο οι κανονισμοί αυτοί αποσύρθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

Στα πλαίσια της εξέτασης των προτεινόμενων κανονισμών από την επιτροπή, ζητήθηκαν πρόσθετα στοιχεία και διευκρινίσεις από τους εκπροσώπους της εκτελεστικής εξουσίας, καθώς και οι απόψεις των ενδιαφερόμενων φορέων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, έχει καταλήξει στις πιο κάτω θέσεις:

3. Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται υπέρ της έγκρισης των κανονισμών.
4. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ δήλωσαν πως θα τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας υποβάλλει την παρούσα έκθεση στην ολομέλεια του σώματος για λήψη τελικής απόφασης.

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση έγκρισης των κανονισμών θα τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών Γενικοί (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν κοινές τροπολογίες ΑΚΕΛ και Οικολόγων και υπάρχουν κειχωρισμένα τροπολογίες των Οικολόγων.

Ορίστε, κυρία Μισιαούλη.

ΣΤ. ΜΙΣΙΑΟΥΛΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πέραν των τροπολογιών που έχουμε καταθέσει γραπτώς, έχουμε και μία προφορική τροπολογία που, αν είναι δυνατό, να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, πρέπει να τηρούμε τον κανονισμό!

ΣΤ. ΜΙΣΙΑΟΥΛΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όταν μιλήσαμε με την υπηρεσία, μας είπαν ότι θα μπορούσαμε να την καταθέσουμε και έτσι δεν προχωρήσαμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας είπε η υπηρεσία.

ΣΤ. ΜΙΣΙΑΟΥΛΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία, αν σας είπε η υπηρεσία ότι ανέλαβε την ευθύνη να με πείσει, εντάξει.

(Γέλια)

Ορίστε, επειδή είναι και πρωινή η συνεδρίαση...

ΣΤ. ΜΙΣΙΑΟΥΛΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δε θα αναφερθώ σε όσες έχουμε μπροστά μας και έχουν διαβαστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρουσιάστε τη νέα τροπολογία.

ΣΤ. ΜΙΣΙΑΟΥΛΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να αναφερθώ στην προφορική τροπολογία, που αφορά επαναπατρισθέντες Κυπρίους πολίτες οι οποίοι εργάζονταν για πολλά χρόνια, ζούσαν στο εξωτερικό, ιδιαίτερα μιλούμε για τρίτες χώρες, σε χώρες στις οποίες δεν υπήρχαν συστήματα κοινωνικών ασφαλίσεων ή παρόμοια με το τι έχουμε εμείς εδώ, και δεν έχουν συνεισφέρει στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τρία χρόνια, κάτι που απαιτείται, βάσει της σημερινής νομοθεσίας που έχουμε μπροστά μας.

Άρα, αυτά τα άτομα, κύριε Πρόεδρε, δεν έχουν το δικαίωμα να πάρουν δωρεάν ιατρική περίθαλψη, λαμβάνοντας υπόψη ότι και τα έσοδά τους είναι σε μηδενική βάση. Λέμε ότι δεν είναι μεγάλος ο αριθμός αυτών των ατόμων. Οι περισσότεροι είναι και συνταξιούχοι και θα θέλαμε να συμπεριληφθούν στον κατάλογο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία.

Ο κ. Ζαχαρίου, παρακαλώ.

Ζ. ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Εμείς, ως κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού, έχουμε ακόμη πέντε με έξι τροποποιήσεις να καταθέσουμε. Σεβόμενοι όμως τον κανονισμό και θεωρώντας ότι η ανάγκη τροποποιήσεων που παρουσιάστηκε αυτή τη στιγμή κατόπιν πληροφόρησης, όπως είχε τροποποιήσεις προφορικές και το ΑΚΕΛ, δείχνει μία προχειρότητα στη δουλειά που προσπαθούμε να κάνουμε αυτή τη στιγμή και με τη δέσμευση του Υπουργού Υγείας και του γενικού διευθυντή του Υπουργείου Υγείας ότι όλα αυτά τα πράγματα τα οποία δημιουργούνται από στρεβλώσεις στο νομοσχέδιο θα τα δουν και δεδομένου ότι έχουμε ένα τρίμηνο μπροστά μας μέχρι την εφαρμογή της νομοθεσίας και των κανονισμών, θεωρούμε ότι έχουμε την ευχέρεια όλοι μαζί, γιατί με αρκετά από αυτά που προτείνουν συμφωνούμε, να τα δούμε μαζί με την εκτελεστική εξουσία και δεσμευόμαστε, σε περίπτωση που η εκτελεστική εξουσία δεν προχωρήσει, να προχωρήσουμε μόνοι μας ως Βουλή.

Επαναλαμβάνω ότι μπορεί σήμερα η κ. Μισιαούλη να έχει μία τροποποίηση. Εγώ έχω γραμμένες εδώ πέντε τροποποιήσεις, για να καλύψουν άλλους που μας ειδοποίησαν πριν πέντε λεπτά, που έχουν απόλυτο δίκαιο. Αν κάνουμε πρόχειρες δουλειές, θα τις επαναλάβουμε. Ας δώσουμε χρόνο, εφόσον υπάρχει το τρίμηνο, όλοι μαζί -και επιτροπή Υγείας, η οποία είναι σύμφωνη με αρκετά από αυτά τα θέματα, και το Υπουργείο Υγείας- να διορθώσουμε αυτές τις στρεβλώσεις. Υπάρχουν πολλές κατηγορίες ανθρώπων τους οποίους πραγματικά αδικούμε και θέλουμε να μην κάνουμε αποσπασματικές κινήσεις. Δηλώνουμε "παρών" να διορθώσουμε, αλλά φτάνει να κάνουμε πλέον πρόχειρες δουλειές! Να κάνουμε συγυρισμένες δουλειές. Ο χρόνος μάς δίνεται. Υπάρχει ένα τρίμηνο μέχρι την εφαρμογή. Εδώ είμαστε μαζί να στηρίξουμε τον κόσμο μας και τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θεωρούμε ότι είναι λογική η πρόταση. Έχει και μια πολιτική πτυχή, που δε θέλω να την αναφέρω τώρα, το συγκεκριμένο νομοθέτημα. Να τη δούμε σε επίπεδο επιτροπής πρώτα και, αφού δεν είναι κάτι επείγον, να κάνουμε το καλύτερο δυνατό. Ας δώσουμε χρόνο στον εαυτό μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Συλλούρης, η κ. Αθηνά Κυριακίδου, ο κ. Περδίκης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πρόεδρε, διαδικαστικά. Αν κατάλαβα, αποσύρεται η πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι, έτσι έχει πει ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εάν έχει πει ο κοινοβουλευτικός, τι να συζητήσουμε παρακάτω; Και συμφωνώ να το δούμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε άποψη επί των κανονισμών;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν είναι για τις τροπολογίες η αναβολή.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αλλά; Για το σύνολο;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

Ζ. ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Η εισήγηση δεν είναι για αναβολή του νομοθετήματος, γιατί ξέρετε πολύ καλά ότι είναι προαπαιτούμενο για την πρώτη δόση. Η εισήγηση είναι ξεκάθαρη. Τις τροπολογίες -και έχουμε κι εμείς πολύ περισσότερες από αυτές- που στηρίζουν ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, και με δεδομένη τη δέσμευση του Υπουργείου Υγείας και του γενικού διευθυντή που ήταν στην επιτροπή, να καθίσουμε ως επιτροπή Υγείας να τις μελετήσουμε σε όλο το φάσμα, διότι θα ψηφίσουμε αυτή τη στιγμή τέσσερα-πέντε πράγματα, θα αφήσουμε πίσω μας άλλα πέντε, έξι, επτά και θα επανέλθουμε. Αφού υπάρχει κοινή θέληση όλων των μελών της επιτροπής Υγείας, γιατί δε μας δίνετε το χρόνο, εφόσον υπάρχει το τρίμηνο, να τα διορθώσουμε μαζί με την κυβέρνηση; Είναι απλό το θέμα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, να μας διευκρινίσει ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Για την παρούσα τροπολογία, εντάξει, θα δεχθούμε. Όμως, έχουμε από την περασμένη εβδομάδα τροπολογία που αφορά την ουσία. Για αυτή δεν μπορούμε να δεχτούμε αναβολή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχω ανακοινώσει ήδη ότι υπάρχουν τροπολογίες.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...διότι άλλο αυτά που λέει ο κ. Ζαχαρίου, τα δικά τους, το συγκεκριμένο, που ήρθαν τώρα, και άλλο εκείνη η τροπολογία, η οποία αφορά την ουσία!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ήταν ήδη στην ημερήσια διάταξη, κύριε Ζαχαρίου, οι τροπολογίες.

Η κ. Αθηνά Κυριακίδου, ο κ. Περδίκης και η κ. Μαυρονικόλα.

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Ψηφίσαμε ένα νόμο όπου θέτουμε τις προϋποθέσεις των δικαιούχων δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στα δημόσια νοσηλευτήρια. Αυτή τη στιγμή καλούμαστε να ψηφίσουμε τους κανονισμούς, όπου μέσα στους κανονισμούς προβλέπεται η εισαγωγή κάποιων αυξημένων τελών σε σχέση με την προηγούμενη κατάσταση, οι οποίοι είναι -ξεκινήσαμε να τα συζητούμε, πρέπει να πούμε, εδώ και κάποιους μήνες, από την προηγούμενη κυβέρνηση- και θεωρούμε ότι είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, γιατί αυτό αποτρέπει τη μεγάλη κατάχρηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων.

Την ίδια ώρα μέσα από τους κανονισμούς καταργούμε τους δικαιούχους κάρτας Β ως μία υποχρέωση που είχαμε με βάση κάποιες διαδικασίες και αποφάσεις δικαστηρίων. Όμως, διευρύνουμε τα εισοδηματικά κριτήρια των δικαιούχων κάρτας Α, ώστε να αυξήσουμε τον αριθμό των Κυπρίων πολιτών οι οποίοι θα δικαιούνται να έχουν δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και απαγορεύθηκαν οι εξαιρέσεις, όπως ήταν οι δημόσιοι υπάλληλοι, οι συνταξιούχοι με υψηλότερα εισοδήματα, οι κρατικοί αξιωματούχοι. Αυτούς τους καλύπτουμε με μία προσωπική συνεισφορά 1,5% στο μισθό τους.

Την ίδια ώρα μέσα από αυτούς τους κανονισμούς, κύριε Πρόεδρε, έχουν παρατηρηθεί κάποιες στρεβλώσεις και αυτές τις στρεβλώσεις θέλουμε... Γιατί ακριβώς υπάρχουν άτομα που θα θέλαμε να δούμε, ώστε να εξαιρεθούν των τελών, όπως είναι οι άνεργοι παραδείγματος χάριν, των τελών, όχι να είναι δικαιούχοι δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, γιατί αυτοί είναι δικαιούχοι δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, αλλά να εξαιρεθούν από το να καταβάλλουν τα τέλη, την ώρα που πηγαίνουν να κάνουν τις ιατρικές πράξεις.

Αυτές τις στρεβλώσεις σε συνεργασία με τον υπουργό, όπως έχει δεσμευτεί απέναντι μας ο υπουργός, θα έρθουμε να τις συζητήσουμε σε σύντομο χρονικό διάστημα. Γι' αυτό εμείς, ως Δημοκρατικό Κόμμα, δε θα ψηφίσουμε τις όποιες τροπολογίες για τους κανονισμούς. Αναμένουμε από τον υπουργό να έρθει να καταθέσει, όλοι μαζί να δούμε σφαιρικά τους κανονισμούς και όποιες στρεβλώσεις υπάρχουν θα τις διορθώσουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Περδίκης και μετά η κ. Μαυρονικόλα και ο κ. Αδάμου.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Όσον αφορά, κύριε Πρόεδρε, την εισήγηση του κυβερνώντος κόμματος, θα ήθελα να πω ότι τη χαιρετίζω. Είναι πάρα πολύ σοφή, εάν ισχύει, και μετά τη θέση του κ. Κατσουρίδη, γιατί ετοιμάζομαι ακριβώς να πω ότι, επειδή συνυπογράφουμε τις τροπολογίες, σε ό,τι αφορά τις τροπολογίες που ήταν ήδη κατατεθειμένες και υπήρχε ο χρόνος να εξεταστούν, συμφωνώ με το κόμμα της αριστεράς ότι θα παραμείνουν σήμερα προς ψηφοφορία στην ολομέλεια.

Επειδή όμως θέλω να δείξω και την καλή μου θέληση και να εργαστώ στη βάση της εισήγησης του Δημοκρατικού Συναγερμού, κύριε Πρόεδρε, θέλω να αποσυρθούν οι ξεχωριστές μου τροπολογίες, που κατέθεσα μόλις χθες και αφορούν τους θαλασσαιμικούς και τα άτομα της κατηγορίας Β, για να συζητηθούν στα πλαίσια της πρότασης του Δημοκρατικού Συναγερμού. Ελπίζω μόνο να δείξει κατανόηση ο πρόεδρος και να είναι σε κάποια μέρα που να μπορώ κι εγώ να παραστώ και να παρουσιάσω τις προτάσεις μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζαχαρίου θα επιληφθεί του θέματος.

Η κ. Μαυρονικόλα.

Ρ. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε κι εμείς και με την πρόταση όπως έχει δοθεί από το Δημοκρατικό Συναγερμό, αλλά παράλληλα θα θέλαμε να πούμε ότι όντως οι τροπολογίες του ΑΚΕΛ ήρθαν εδώ και μία

βδομάδα και μάλιστα μας έδωσαν και την ευκαιρία να κάνουμε και τις δικές μας παρατηρήσεις και διορθώσεις επί των τροπολογιών και θεωρούμε ότι είναι προς τη σωστή κατεύθυνση και θα τις ψηφίσουμε.

Όμως, να τοποθετηθώ και επί των κανονισμών, κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπεται. Να πούμε ότι εμείς θεωρούμε ότι δε θα συζητούσαμε αυτούς τους κανονισμούς ή και τα νομοσχέδια που περιλαμβάνουν αυξημένα τέλη ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, που επιφορτίζουν όντως τους Κυπρίους φορολογούμενους, αν είχαμε μέχρι τώρα εφαρμόσει ένα Γενικό Σύστημα Υγείας, για το οποίο μέχρι σήμερα ο Κύπριος φορολογούμενος έχει πληρώσει πάρα πάρα πολλά εκατομμύρια και για μελέτες και επικαιροποιήσεις των μελετών, και θεωρούμε ότι όντως υπάρχουν στρεβλώσεις, ακόμα και σ' αυτούς τους κανονισμούς τους οποίους ψηφίζουμε.

Θεωρούμε ότι η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη πρέπει να εφαρμόζεται ίσα και δίκαια για όλους τους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας, με μεγαλύτερη προστασία ασφαλώς στις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού. Εκείνο που θα πούμε είναι ότι θα ψηφίσουμε τους εν λόγω κανονισμούς μαζί με τις τροποποιήσεις όπως έχουν έρθει από το ΑΚΕΛ. Λέμε ότι κινούνται προς την ορθή κατεύθυνση, αλλά περιμένουμε ότι μέχρι το 2014, τον Ιούνιο, που μας είπε ο Υπουργός Υγείας ότι θα γίνει επαναξιολόγηση, περιμένουμε ότι θα έχουμε Γενικό Σύστημα Υγείας, διότι πραγματικά είναι κάτι για το οποίο δεν μπορούμε να δώσουμε περισσότερη πίστωση χρόνου.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Έχει εξαντληθεί, αντιλαμβάνομαι...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Αδάμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε, κύριε Αδάμου.

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

Μα, γιατί με ξεχνάτε, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα λες και απ' εδώ εσύ τακτικά!

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

Όχι, νομίζω ότι έχω υποχρέωση να μιλήσω για το νομοσχέδιο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε, κύριε Αδάμου.

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

...και χαίρομαι που άκουσα εδώ τους συναδέλφους όλους να είναι κατά το μάλλον ή ήττον χωρίς χρώμα και χωρίς κόμμα, όπως πρέπει να είναι η υγεία.

Λυτούμαι να παρατηρήσω, κύριε Πρόεδρε, ότι, οκτακόσιες τροπολογίες να κάνουμε, δεν πρόκειται να λύσουν το πρόβλημα! Το πρόβλημα και η υποχρέωση που έχουμε και είχαμε, έχουμε από το 2001 και θα έχουμε, είναι να εφαρμόσουμε ένα καθολικό ασφαλιστικό σύστημα για όλους τους Κυπρίους πολίτες, όπου και αν ανήκουν. Όλα αυτά που κάνουμε τώρα... Καταλαβαίνω φυσικά και την τρόικα, γιατί δε δέχτηκε να εφαρμοστεί το ΓΕΣΥ τώρα. Ξέρει πολύ καλά ότι την άλλη φορά που θα έρθει να κάνει την αξιολόγηση η συνεισφορά των υπαλλήλων και των εργοδοσιών και του κράτους θα είναι ασυγκρίτως πολύ μεγαλύτερη από αυτή που προέβλεπαν μέχρι σήμερα όλες αυτές οι μελέτες και οι επικαιροποιήσεις που είπε η κ. Μαυρονικόλα, για να φτάσουμε μέχρι εδώ.

Άρα, για το ότι δεν έχουμε ΓΕΣΥ σ' αυτό τον τόπο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε, εμείς φταίμε και να μην κατηγορούμε κανέναν άλλο! Διαχρονικά όλοι λέγαμε ότι φοβούμαστε μην καταρρεύσει οικονομικά το σύστημα, μην καταρρεύσει το κράτος. Όλοι έτσι λέγαμε. Και πού φτάσαμε τώρα; Να μας καταρρέουν άλλοι, για να φέρουμε το νου μας! Όλα αυτά τα πράγματα είναι πράγματα τα οποία πρέπει να τα αναλύουμε, πρέπει να κοιτάζουμε πού έχουμε παραλείψεις και λάθη. Μόνο έτσι θα τα διορθώσουμε, γιατί η υγεία δεν μπορεί να είναι και δεν πρέπει να είναι κομματικό παιχνίδι. Αφορά τους Κυπρίους πολίτες, την υγεία του κόσμου, που είναι ένα δικαίωμά τους και υποχρέωση δική μας.

Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, θα πω ακόμα μία φορά ότι όσες τροποποιήσεις και να φέρουμε, που θα φέρουμε τροποποιήσεις... Είναι γεγονός ότι ο Υπουργός Υγείας στη συνάντησή μας έχει πει ο άνθρωπος ότι στους τρεις μήνες θα μπορούμε να αλλάξουμε πράγματα. Και μάλιστα μας είπε και ο ίδιος ότι, σε περιπτώσεις που θα υπάρχουν στρεβλώσεις για ορισμένους δικαιούχους, θα υπάρχουν διοικητικές αποφάσεις.

Όλα αυτά λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, περιμένοντας πάντα το πότε θα εφαρμόσουμε αυτό το οποίο λέγεται "ασφαλιστικό σχέδιο για όλο τον κυπριακό πληθυσμό", μηδενός εξαιρουμένου, που θα παρέχει ποιότητα και ασφάλεια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, γιατρέ, ορίστε.

Π. ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Εγώ θα ήθελα να πω το εξής, αγαπητοί συνάδελφοι: Εφόσον κόπουμε συνεχώς από τους μισθούς ή μαζεύουμε μέσα στον κορβανά του κράτους ή οπουδήποτε, για να κάμουμε ένα ΓΕΣΥ, εξυπακούεται ότι και το κόστος από κάποιους πρέπει να μειωθεί! Και από τις φαρμακευτικές υπηρεσίες και από τους γιατρούς, με όλο το σέβας, για να καταφέρουμε να μειώσουμε το κόστος, ούτως ώστε να μειώσουμε και τις ανάγκες του κόσμου, για να πληρώνει τούτη την υπηρεσία. Ας μιλήσουμε και γι' αυτό το θέμα, διότι καμιά τρούκα δεν ήρθε μέσα από κανένα μνημόνιο και καμιά υπόδειξη να πει στο τέλος της ημέρας «ξέρετε, το ΓΕΣΥ σάς κοστίζει €1 δις, μα κοστίζει €1 δις, γιατί οι υπηρεσίες του Σταυριανού και του κάθε Σταυριανού μπορεί να είναι €5.000 και €10.000, €20.000, €30.000!» Ε, ας κόψει ο Σταυριανός και ο κάθε Σταυριανός και η κάθε φαρμακευτική εταιρεία το κόστος γι' αυτό το θέμα και ας κάτσουμε τζιαι τζιαι να πούμε γιατί έν' τόσο ακριβή αυτή η προσφορά της νοσηλείας και των φαρμάκων. Για να μειωθεί το κόστος, γιατί πρέπει να βάλουμε τζιαι ένα μέτρο όσον αφορά αυτό το στοιχείο.

Ευχαριστώ και πολύ καλή εισήγηση των φίλων να τα συζητήσουμε όλα. Αλλά ο κόσμος στο τέλος της ημέρας, όσα τζιαι να παίρνει, άμα η ιατρική πράξη και τα φάρμακα κοστίζουν ένα κατεβατό, τότε στο τέλος της ημέρας τι θα γίνει; Κάθε πρόβλημα υγείας που θα συμβαίνει μέσα σε μια οικογένεια σημαίνει τον προϋπολογισμό του έτους για την οικογένεια; Και προκαλώ τον καθένα από σας να μου πει αν δεν το έχει υπόψη του τούτο το πράγμα. Πρέπει να είμαστε πάρα πολύ σοβαροί όσον αφορά το πώς εννά χειριστούμε αυτό το ζήτημα!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ευχαριστώ, κύριε Σταυριανέ.

Να πω το εξής: Αν υπήρχε πάντα η ανάγκη ενός γενικού σχεδίου υγείας, και σε εποχές οικονομικής ανάπτυξης, σήμερα με την οικονομική κρίση είναι ακόμα πιο επείγουσα και πιο επιτακτική η εφαρμογή του γενικού σχεδίου υγείας, για να υπάρχει ισότιμη πρόσβαση όλων των πολιτών, ανεξαρτήτως εισοδηματικών κριτηρίων, σε ένα σωστό γενικό σχέδιο υγείας. Η παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης είναι υποχρέωση της πολιτείας και δικαίωμα του πολίτη, γι' αυτό δεν υπάρχουν άλλα περιθώρια. Θα πρέπει επιτέλους αυτό το ζήτημα που συζητά αυτό το σώμα από τη δεκαετία του 1960 επιτέλους να προχωρήσει.

Θέτω σε ψηφοφορία την πρώτη τροπολογία, δεδομένου ότι απεσύρθη η δεύτερη. Δηλαδή οι κοινές τροπολογίες ΑΚΕΛ και Οικολόγων τίθενται σε ψηφοφορία. Τις έχετε μπροστά σας.

(Οι σχετικές τροπολογίες)

Προτεινόμενες τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση των υπό αναφορά κανονισμών ως ακολούθως:

1. Με την αντικατάσταση της υποπαραγράφου (β) της παραγράφου (1) του Κανονισμού 4 των βασικών κανονισμών, όπως αυτή προτείνεται με την παράγραφο (α) του Κανονισμού 5 των υπό αναφορά κανονισμών, με την ακόλουθη υποπαραγραφή (β):

«(β) σε κάθε μέλος οικογένειας, της οποίας το συνολικό οικογενειακό εισόδημα δεν υπερβαίνει τα €30.750,00, αυξανόμενο κατά €1.700,00 για το πρώτο εξαρτώμενο τέκνο, κατά €2.500,00 για το δεύτερο εξαρτώμενο τέκνο και κατά €3.300,00 για το τρίτο εξαρτώμενο τέκνο και».

2. Με την αντικατάσταση της τελείας στο τέλος της παραγράφου (3) του Κανονισμού 7 των βασικών κανονισμών, όπως αυτή προτείνεται με την παράγραφο (γ) του Κανονισμού 8 των υπό αναφορά κανονισμών, με άνω και κάτω τελεία και την προσθήκη αμέσως μετά της ακόλουθης επιφύλαξης:
- «Νοείται ότι τα πρόσωπα που είναι συνταξιούχοι και λαμβάνουν σύνταξη κάτω από το όριο της φτώχειας, όπως αυτό ετησίως καθορίζεται, καθώς και οι άνεργοι που δε λαμβάνουν ανεργιακό επίδομα ή δημόσιο βοήθημα δεν καταβάλλουν κανένα τέλος για εξέταση από γενικό ή ειδικό γιατρό.».
3. Με την αντικατάσταση της τελείας στο τέλος της παραγράφου (4) του Κανονισμού 7 των βασικών κανονισμών, όπως αυτή προτείνεται με την παράγραφο (γ) του Κανονισμού 8 των υπό αναφορά κανονισμών, με άνω και κάτω τελεία και την προσθήκη αμέσως μετά της ακόλουθης επιφύλαξης:
- «Νοείται ότι τα πρόσωπα που είναι συνταξιούχοι και λαμβάνουν σύνταξη κάτω από το όριο της φτώχειας, όπως αυτό ετησίως καθορίζεται, καθώς και οι άνεργοι που δε λαμβάνουν ανεργιακό επίδομα ή δημόσιο βοήθημα δεν καταβάλλουν κανένα τέλος για κλινικές ή εργαστηριακές εξετάσεις.».
4. Με την αντικατάσταση της τελείας στο τέλος της παραγράφου (7) του Κανονισμού 7 των βασικών κανονισμών, όπως αυτή προτείνεται με την παράγραφο (ε) του Κανονισμού 8 των υπό αναφορά κανονισμών, με άνω και κάτω τελεία και την προσθήκη αμέσως μετά της ακόλουθης επιφύλαξης:
- «Νοείται ότι τα πρόσωπα που είναι συνταξιούχοι και λαμβάνουν σύνταξη κάτω από το όριο της φτώχειας, όπως αυτό ετησίως καθορίζεται, καθώς και οι άνεργοι που δε λαμβάνουν ανεργιακό επίδομα ή δημόσιο βοήθημα δεν καταβάλλουν κανένα τέλος για οποιεσδήποτε θεραπείες ή υπηρεσίες τους παρέχονται στο Τμήμα Ατυχημάτων και Επειγόντων Περιστατικών.».
5. Με την αντικατάσταση της τελείας στο τέλος της παραγράφου (2) του Κανονισμού 11 των βασικών κανονισμών, όπως αυτή προτείνεται με την παράγραφο (α) του Κανονισμού 11 των υπό αναφορά κανονισμών, με άνω και κάτω τελεία και την προσθήκη αμέσως μετά της ακόλουθης επιφύλαξης:
- «Νοείται ότι τα πρόσωπα που είναι συνταξιούχοι και λαμβάνουν σύνταξη κάτω από το όριο της φτώχειας, όπως αυτό ετησίως καθορίζεται, καθώς και οι άνεργοι που δε λαμβάνουν ανεργιακό επίδομα ή δημόσιο βοήθημα δεν καταβάλλουν κανένα τέλος για τη χορήγηση σε αυτούς φαρμάκων.».
6. Με την τροποποίηση του Μέρους III του Πρώτου Πίνακα των βασικών κανονισμών, όπως αυτό προτείνεται με τον Κανονισμό 14 των υπό αναφορά κανονισμών, ως ακολούθως:
- (α) Με την προσθήκη, μετά το σημείο 15 αυτού, των ακόλουθων νέων σημείων 16 μέχρι 19:
- «16. Συνταξιούχοι κάτω από το όριο της φτώχειας.
17. Δικαιούχοι επιδόματος ανεργίας, όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 31 των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμων του 2010 έως (Αρ. 4) του 2012, όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται, ανεξαρτήτως του αν λαμβάνουν τέτοιο επίδομα ή δημόσιο βοήθημα.
18. Εξαρτώμενα τέκνα, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 2 των περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου Νόμων του 2002 έως 2012, όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.
19. Γιατροί, νοσηλευτές, λειτουργοί υγείας των δημόσιων νοσηλευτηρίων εν ώρα εργασίας.» και
- (β) με την αναρίθμηση του υφιστάμενου σημείου 16 σε 20 και την προσθήκη αμέσως μετά των ακόλουθων νέων σημείων 21 και 22:
- «21. Χρόνιοι ασθενείς.
22. Χρήστες ουσιών σε διαδικασία θεραπείας.».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα μία ψήφους εναντίον, είκοσι τέσσερις υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, μετά την απόρριψη της τροπολογίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με δεκαεννιά αρνητικές ψήφους και όλες τις άλλες θετικές, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί της Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013». Πρόκειται περί προτάσεως νόμου. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για την πρόταση νόμου «Ο περί της Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013»

Παρόντες:

Γιαννάκης Γαβριήλ, πρόεδρος

Ευθύμιος Δίπλαρος

Αντρέας Καυκαλιάς

Σοφοκλής Φυττής

Αντρέας Φακοντής

Αντώνης Αντωνίου

Γεώργιος Τάσου

Νίκος Νικολαΐδης

Κυριάκος Χατζηγιάννης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τα μέλη της βουλευτές κ. Γεώργιο Τάσου και Κυριάκο Χατζηγιάννη, σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 18 Απριλίου 2013. Στο στάδιο της εξέτασης της πρότασης νόμου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο διευθυντής του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, "Νέα Αγροτική Κίνηση", "Παναγροτικός Σύνδεσμος" και "Ευρωαγροτικός". Το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί της Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων Νόμου, ώστε να επεκταθεί κατά δύο έτη η χρονική περίοδος κατά τη διάρκεια της οποίας οι κάτοχοι φρεάτων οι οποίοι έχουν ανορύξει ή κατασκευάσει φρέαρ πριν από την έναρξη της ισχύος του πιο πάνω νόμου, χωρίς να έχουν εξασφαλίσει την απαιτούμενη από τον καταργηθέντα περί Φρεάτων Νόμο άδεια ανόρυξης ή κατασκευής φρεάτος, δύνανται να υποβάλουν αίτηση στο διευθυντή του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων για καταγραφή και αδειοδότηση των εν λόγω φρεάτων τους.

Σημειώνεται ότι για τον ίδιο πιο πάνω σκοπό η Βουλή, στις 3 Νοεμβρίου 2011, ψήφισε τον περί της Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Τροποποιητικό) Νόμο του 2011, με τον οποίο η αρχικά παραχωρηθείσα χρονική περίοδος υποβολής των σχετικών αιτήσεων επεκτάθηκε για δεκαοκτώ επιπρόσθετους μήνες και θα λήξει τη 15^η Μαΐου 2013.

Σύμφωνα με τους εισηγητές της πρότασης νόμου και την αιτιολογική έκθεση που τη συνοδεύει, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες, ώστε να παραχωρηθεί ο απαραίτητος χρόνος στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων να λάβει τα δέοντα μέτρα αντιμετώπισης των προβλημάτων που προκύπτουν από τη μη ικανοποιητική παραχώρηση νερού άρδευσης στους αγρότες.

Στα πλαίσια της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής σε σχέση με την υπό αναφορά πρόταση νόμου, ο διευθυντής του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, αφού κατέθεσε γραπτό υπόμνημα με τις θέσεις του τμήματός του, διαφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό εξέταση πρότασης νόμου.

Σύμφωνα με τον ίδιο, η άποψη του τμήματός του εδράζεται μεταξύ άλλων στα στοιχεία του ίδιου του κυβερνητικού τμήματος για τα έτη 2011 και 2012 τα οποία καταδεικνύουν ότι μόνο το 75% των ποσοτήτων νερού που παραχωρήθηκαν στους αγρότες από κυβερνητικά έργα έχει χρησιμοποιηθεί από αυτούς. Περαιτέρω, ο ίδιος επισήμανε ότι η προστασία των υδάτων και συγκεκριμένα των υδροφορέων του νησιού αποτελεί εθνικό καθήκον, αλλά και δέσμευσή μας έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γι' αυτό και η οποιαδήποτε εκ νέου επέκταση του χρόνου υποβολής αιτήσεων για αδειοδότηση των εν λόγω φρεάτων δυνατόν να επιφέρει δυσμενείς επιπτώσεις στη χώρα λόγω παράβασης των σχετικών ευρωπαϊκών Οδηγιών.

Όλοι οι υπόλοιποι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Φυττής.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κατόπιν πρότασής μας στην προηγούμενη ολομέλεια, θα έπρεπε αυτό το θέμα να ξαναπάει στην επιτροπή, με σκοπό να δούμε τα στοιχεία, τους χάρτες που θα ερχόντουσαν από το Τμήμα Υδάτων, το Υπουργείο Γεωργίας δηλαδή, με όλη τη θλιβερή κατάσταση την οποία από χρόνια λέμε ότι υπάρχει. Οι χάρτες και τα στοιχεία των αιτήσεων, με αυτό που γίνεται σε διάφορες περιοχές με την υφαλμύριση των υπόγειων υδάτων, ήρθαν, όμως συνεδρία δεν έγινε λόγω πίεσης χρόνου. Και συνεχίζω και λέω ότι, επειδή στις 15 του Μάη λήγει η δεύτερη παράταση που εδώσαμεν για εφαρμογή του νόμου, που συνολικά είναι τριάντα μήνες μετά από τις 15 Νοεμβρίου του 2010, που εψηφίσθη ο πρώτος νόμος περί ενιαίας διαχείρισης, εδώσαμεν δύο παρατάσεις. Οι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού, οι δύο που προτείνουν την πρόταση νόμου, θέλουν άλλα δύο χρόνια παράταση, όμως προκύπτει σοβαρό θέμα, διότι η Κύπρος είναι δεσμευμένη με μία Οδηγία και στις 16 του Σεπτεμβρίου θα πάει για αξιολόγηση. Ήδη υπάρχει αξιολόγηση η οποία μιλά πολύ αρνητικά για την κατάσταση των υδάτων στην Κύπρο, για τις προσπάθειές μας να προστατεύσουμε τα υπόγεια στρώματα. Όλα τα λέει αυτή η έκθεση με τους χάρτες, που μπορεί ο καθένας από τους συναδέλφους να πάρει από τη γραμματεία της επιτροπής Γεωργίας.

Επειδή εμείς δεν μπορούμε να δώσουμε δύο χρόνια παράταση, αλλά βλέπουμε την προθυμία μετά που άρχισε το Τμήμα Υδάτων να βάζει στις τηλεοράσεις προβολή ότι λήγει η προθεσμία, «πρέπει να υποβάλετε αιτήσεις»... Οι παράνομοι είναι χιλιάδες παγκύπρια και δεν είναι μόνο στα Κοκκινοχώρια, είναι παγκύπρια, και οικιστικές περιοχές και αστικές και στα χωριά, και οι παράνομοι επηρεάζουν τους νόμιμους και αυτό δεν είναι σωστό. Εισηγούμαστε λοιπόν παράταση -και είναι η τελευταία, κατά τη γνώμη μας- μέχρι 30 Αυγούστου, ώστε μετά τις 30 Αυγούστου να αρχίσει η εφαρμογή του νόμου, θα πάει ο διευθυντής και ο υπουργός στις Βρυξέλλες να πουν «30 έληξε η τελευταία παράταση, αρχίζει η εφαρμογή του νόμου, θα καταγγέλλονται οι παράνομοι» και ούτω καθεξής. Στις 30 Αυγούστου λοιπόν εισηγούμαστε να είναι η τελευταία παράταση.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα συμφωνήσω με την πρόταση του κ. Φυττή. Το ζητούμενο δεν είναι η παράταση της παρανομίας, το ζητούμενο είναι να δοθεί ο χρόνος, για να γίνουν όλα νόμιμα και κανονικά. Να δώσουμε τους τέσσερις μήνες και είναι ένα κίνητρο, αν θέλετε, και για όλους εκείνους οι οποίοι παρανομούν, να κάνουν τις αιτήσεις, να προσαρμοστούν και εδώ είμαστε και βλέπουμε, αν υπάρξουν μεμονωμένες περιπτώσεις που θέλουν χειρισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τάσου και ο κ. Χατζηγιάννης.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα δεν είναι τόσο απλό όσο το παρουσιάζουν οι συνάδελφοι για τον απλούστατο λόγο ότι η γεωργία περνά μέσα από μία κρίση και ως εκ τούτου αρκετοί αγρότες μέχρι σήμερα δεν μπόρεσαν να τακτοποιήσουν τις υποχρεώσεις τους, όχι γιατί δε θέλουν, αλλά γιατί υπάρχουν δυσκολίες είτε σε κτηματολογικό επίπεδο είτε για άλλους λόγους.

Ένας πιο ουσιαστικός λόγος για τον οποίο πρέπει να δοθούν τα δύο χρόνια είναι απλός. Αυτή τη στιγμή αρκετές εκτάσεις γης δεν παίρνουν από τα αρδευτικά έργα και υπάρχουν σε κάποιες περιπτώσεις δυσκολίες όσον αφορά την έκδοση των αδειών. Αν αυτή τη στιγμή, που η πατρίδα μας κινδυνεύει και ο πρωτογενής τομέας, που σε όλες τις περιόδους της Κυπριακής Δημοκρατίας πρωτοστάτησε και πρόσφερε υπηρεσία στον κυπριακό λαό, αφήσουμε σήμερα γεωργούς να μείνουν οι φυτείες τους άποτες, με αυτό το πράγμα καταδικάζουμε την τάξη των αγροτών στην καταστροφή! Και δεν μπορεί κανένας να ισχυριστεί ότι τα ύδατα θα χαθούν σε δύο μέρες, από τη στιγμή που εδώ και δεκαετίες ολόκληρες ανεχτήκαμε την "παρανομία" ή "αυθαιρεσία". Οι γεωργοί, όταν χαθεί το νερό, δεν μπορούν να περιμένουν οκτώ και δέκα μήνες και δύο χρόνια να πάρουν μία άδεια γεώτρησης. Εκ των πραγμάτων αναγκαζόντουσαν, διότι η πατάτα είναι εκεί και υπάρχει, το εσπεριδοειδές αν δεν το ποτίσεις τώρα που είναι ανθισμένο, παραγωγή δε θα υπάρξει καμία. Άρα λοιπόν, εκ των πραγμάτων είναι επιβεβλημένη η ανάγκη τουλάχιστον για δύο χρόνια, αλλά στην έσχατη περίπτωση, αν συμφωνούν όλοι, να το κάνουμε ένα χρόνο, για να πάει από κοινού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα πρέπει καταρχάς να πούμε ότι εδώ πέρα για το θέμα αυτό υπήρχε αναβολή και μπορούσε η κάθε κοινοβουλευτική ομάδα να έρθει με τροπολογίες. Δεν το έχουν πράξει και μέχρι τούτη την ώρα δε βρίσκεται καμία τροπολογία ενώπιον της ολομέλειας. Και απορώ πραγματικά προς τι η όλη συζήτηση! Το θέμα τίθεται προς ψηφοφορία και αποφασίζει ο καθένας τη δική του τοποθέτηση. Αυτά ως προς τη διαδικασία.

Δεύτερον, υπήρξε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μια σημαντική πρόοδος στο θέμα της διαχείρισης των υπόγειων υδροφορέων, πρόοδος η οποία βαίνει προς την αειφόρο διαχείριση του υπόγειου υδροστρώματος, και ως εκ τούτου λανθασμένα έρχονται κάποιοι εδώ πέρα χωρίς την οποιαδήποτε ποσομέτρηση της προόδου αυτής να θέτουν χιλιάδες γεωργούς στον πάγκο της ανεργίας. Δεν ξέρω τι σκοπιμότητες μπορεί να υπάρχουν. Ίσως γιατί κάποιες μεμονωμένες περιοχές θίγονται και επηρεάζονται εξολοθρευτικά προς όφελος κάποιων άλλων περιοχών, όπου οι υπόγειοι υδροφορείς είναι ακόμη σε πολύ καλή κατάσταση;

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το θέμα είναι πολύ σημαντικό και λαμβάνω υπόψη την τεράστια πρόοδο που έχει συμβεί, όμως παράλληλα θα πρέπει να πούμε ότι και το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, το οποίο την τελευταία βδομάδα εξαπέλυσε μια εκστρατεία ενημέρωσης, δεν έχει κάνει σωστά τη δουλειά του. Και όχι μόνο δεν έχει κάνει σωστά τη δουλειά του· δεν είναι δυνατό να βρίσκονται αιτήσεις ενώπιόν του και να μην έχει απαντήσεις πέραν των χίλιων! Άρα λοιπόν, οι υποδομές του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, που είναι ανεπαρκείς και δεν ανταποκρίθηκαν στο μεγάλο κάλεσμα των γεωργών, αυτονόητα ήταν ένας από τους κύριους λόγους για τους οποίους οι παραγωγοί ή οι γεωργοί δεν μπόρεσαν να ανταποκριθούν.

Δεύτερο επιχείρημα... Αναπάντητα ερωτήματα, κύριε Πρόεδρε! Εδώ και τρία χρόνια, από την ημέρα που ψηφίστηκε αυτή η νομοθεσία, δεν μπόρεσε το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ή ευρύτερα το υπουργείο να δώσει συγκεκριμένες απαντήσεις. Και ερωτώ τους αγαπητούς συναδέλφους: Τι γίνεται με εκείνες τις περιοχές των οποίων η ευαισθησία του υπόγειου υδροφορέα κρίνεται, κατατάσσεται, με ένα βαθμό αυστηρότερο; Γιατί δε δίνουν απαντήσεις τι θα γίνει με αυτούς τους γεωργούς; Μάλιστα, αυτοί οι γεωργοί δεν είναι λήπτες νερού από το έργο του Νότιου Αγωγού.

Με άλλα λόγια, με την αρνητική σας ψήφο, αγαπητοί συνάδελφοι, στέλλετε αυτές τις χιλιάδες γεωργούς σήμερα, 15 Μαΐου, στην ανεργία. Πάρτε λοιπόν τις ευθύνες σας, Δημοκρατικό Κόμμα! Πάρτε λοιπόν τις ευθύνες σας, λοιπά άλλα κόμματα, συνάδελφοι, που τάσσεστε με αυτό τον τρόπο. Και γίνομαι πολύ πιο συγκεκριμένος. Να δώσετε απάντηση στο Παραμάλι, να δώσουμε απάντηση στην Ορμίδια, να δώσουμε απάντηση στο τόξο Ξυλοφάγου-Λιοπετρίου-Σωτήρας, όπου δε δίνουν αδειοδοτήσεις σε αυτές τις γεωτρήσεις. Άρα λοιπόν, εκ των πραγμάτων αυτοί οι γεωργοί είναι εκτός. Επίσης, δε δόθηκαν απαντήσεις σε ερωτήματα ουσίας. Με τη νέα χωροθέτηση και τους διαχωρισμούς βρισκόντουσαν γεωτρήσεις, παρ' όλο το έκδηλο και έντονο ενδιαφέρον...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να συντομεύσετε, διαφορετικά να ζητάτε να έρχεστε στο βήμα!

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Θα συντομεύσω, κύριε Πρόεδρε, εντάξει. Απολογούμαι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε, ολοκληρώστε.

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Με τη νέα χωροθέτηση, κύριε Πρόεδρε, βρέθηκαν γεωτρήσεις αλλού. Σε αυτά λοιπόν τα προβλήματα τα οποία έχουν προκύψει δε δόθηκαν απαντήσεις, παρ' όλη την προσπάθειά μας το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων να δει τα μεμονωμένα προβλήματα, κωδικοποιώντας τα και να δώσει απαντήσεις και για το θέμα της χαλίτικης εν πάση περιπτώσει. Άρα λοιπόν, επαναλαμβάνω, δεν είναι τυχαίο το ότι εκκρεμούν ενώπιον του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων χίλιες πεντακόσιες αιτήσεις οι οποίες ακόμα δεν έχουν τύχει επεξεργασίας.

Τελειώνω, κάνοντας έκκληση προς κάθε συνάδελφο. Το θέμα είναι πολύ σημαντικό, πολύ ευαίσθητο· μην προχωρήσετε σε απόφαση η οποία θα οδηγήσει χιλιάδες συμπολίτες μας σε ανεργία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Γαβριήλ, ο κ. Νικολαΐδης και ο κ. Φυττής και θα πω ότι δόθηκε μία βδομάδα αναβολής σε αυτό το θέμα. Αντί να γίνουν διαβουλεύσεις, ερχόμαστε τώρα με τροποποιήσεις προφορικές. Δε θα επιτρέψω τροποποιήσεις, κύριοι συνάδελφοι, λυπούμαι! Δόθηκε μία βδομάδα αναβολή! Τι διαβουλεύσεις έγιναν; Λυπούμαι!

Ορίστε, κύριε Γαβριήλ.

Γ. ΓΑΒΡΙΗΛ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ να αναφέρω ότι εμείς ως ΑΚΕΛ απλώς υιοθετούμε την άποψη του Τμήματος Υδάτων, με ημερομηνία 29 Απριλίου 2013, η οποία εισηγείται παράταση μόνον τριών-τεσσάρων μηνών και τότε θα επανέλθουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νικολαΐδης και μετά ο κ. Φυττής.

Ν. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλον ότι σεβόμαστε την πρόταση του αγαπητού συναδέλφου του κ. Φυττή, η οποία φαίνεται να είναι μία πρόταση χρυσής τομής, για να δώσει κάποια λύση σε αυτό το αδιέξοδο, εντούτοις δεν μπορούμε να αγνοήσουμε και τις δραματικές εκκλήσεις των αγαπητών συναδέλφων από το Δημοκρατικό Συναγερμό, οι οποίοι φαίνεται ότι θέτουν ένα θέμα πάρα πολύ σοβαρό για τη βιωσιμότητα των γεωργών σε κάποιες περιοχές. Ε, και ασχολούνται και περισσότερο! Όλοι μας ασχολούμαστε στο βαθμό που οφείλουμε να ασχοληθούμε. Εγώ θα εισηγούμουν, κύριε Πρόεδρε, αν μπορούσε παράλληλα με την εισήγηση του κ. Φυττή να αναβληθεί η συζήτηση του θέματος. Ξέρω ότι είναι παράτυπη η εισήγηση. Έχουμε δυνατότητα μέχρι τις 15 του Μάη που λήγει αυτή η προθεσμία, να δώσουμε στους εαυτούς μας ακόμα ένα δεκάημερο, δεκαπενθήμερο, μια ευκαιρία, για να πάρουμε μια τελική απόφαση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής, αν θυμάμαι καλά, είναι στις 16 του Μάη.

Ο κ. Φυττής.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εφόσον έχουμε προκληθεί, θα απαντήσουμε. Τριάντα μήνες δίνουμε παράταση και να θυμάστε το νόμο περί Παραλιών, που πήγε είκοσι χρόνια αναβολή στην αναβολή. Αυτό φαίνεται κάποιοι θέλουν να γίνει και εδώ! Λέει ο διευθυντής του Τμήματος Υδάτων ότι κάποιοι νομοταγείς μέσω των παρατάσεων υπέβαλαν 3 134 αιτήσεις σε όλη την Κύπρο και εγκρίθηκαν 2 121, απερρίφθησαν μόνο 122 τζιαι 891 εκκρεμούν. Και γιατί εκκρεμούν; Διότι πολλές θέλουν την έγκριση των βρετανικών βάσεων, του Υπουργείου Άμυνας κ.λπ. και θέλει παραπάνω χρόνο. Αυτό λέει εδώ πέρα.

Δεύτερον, λέει ότι, όταν διούμεν εμείς παράταση, ζητούμεν να εγκριθεί η παράταση μέχρι τέλος τ' Αούστου· μες στον Αουστον έσαι πατάτες; Οι πατάτες βκαίνουν τωρά! Θα ποτίζουν οι αθρώποι! Θα ποτίζουν, δε θα κοπεί κανενού το νερό! Το λέει και ο διευθυντής. Πέμπει τους τζιαι νερό -για να τα πούμεν ούλλα, κύριε Χατζηγιάννη- πέμπει τους νερό από τον Κούρρη εις το φράγμα της Άχνας τζιαι γυρόν εγεμώσαν το διατρήσεις τζιαι τραβούν το νερό παράνομα 'πού τζιαιαμαί τζιαι θέλουν να το νομιμοποιήσουν. Να κάνουν αίτηση και, αν είναι σωστοί, να εγκριθούσιν. Γυρόν 'πού τα σπύθκια μας έσαι παράνομες διατρήσεις και όλοι αυτοί πρέπει να πάρουν έγκριση. Μα, η παρανομία σε αυτό τον τόπο πρέπει να σταματήσει! Τζιαι δεν είναι μόνο στα Κοκκινοχώρια. Οι συνάδελφοι πολλές φορές εντοπίζουν το θέμα στα Κοκκινοχώρια. Δέστε τους χάρτες, αγαπητοί συνάδελφοι! Πκιάννει την Αυδήμου, το Παραμάλι... Υφαλμύρισαν!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, να συντομεύσουμε.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Πκιάννει Μενεού, Τερσεφάνου, Περβόλια. Πκιάννει παρατζίει την περιοχή Γερμασόγειας, ο Αντώνης λέει τζιαι στην περιοχή της Πέγειας και εγώ ξέρω ότι τζιαι στην περιοχή του Πύρκου, γυρόν γυρόν της Κύπρου. Να θυμηθείτε ότι τα περβόλια της Αμμοχώστου εξεράναν, διότι υφαλμύρισεν το νερό. Και να καταλάβουν οι νέοι συνάδελφοι το εξής άλλη φορά: Ώσπου υπεραντλείς, κατεβαίνει το γλυκό νερό κάτω τζιαι μπαίνει η θάλασσα, πιέζει. Για να φύγει το αλμυρό νερό, θέλει πενήντα χρόνια βαριάς βροχόπτωσης.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εν θα ζεις, ρε Σοφοκλή!

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Εν θα ζω, εννά ζιουν οι κληρονόμοι σας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, παρακαλώ, όταν παίρνουμε το λόγο από τη θέση μας, πρέπει να είμαστε σύντομοι!

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Λοιπόν, η εισήγησή μας. Ή δέχεστε τες 30 Αούστου, που σημαίνει ότι 'πού τες 30 ως τες 15 του Σεπτέμβρη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη, κύριε Φυττή, να σας διακόψω να σας πω το εξής: Δεν έχω αποδεχθεί την προφορική τροπολογία. Είπα ότι δόθηκε μία εβδομάδα αναβολή, ακριβώς για να υπάρξουν διαβουλεύσεις. Συνεπώς, ή θα ψηφίσετε ή θα καταψηφίσετε· αποφασίστε! Λυπούμαι!

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Δεν επήεν, κύριε Πρόεδρε, στην επιτροπή λόγω πίεσης χρόνου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, δεν επήεν στην επιτροπή, μπορούσατε να καταθέσετε τροπολογία. Δεν μπορεί να συνεχίζετε με τις τροπολογίες. Εκάμαμεν κανονισμό!

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Μα δικαιούμαι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη! Την προηγούμενη φορά υπήρχε εισήγηση πάλι δύο χρόνια και με προφορική εδώ εισήγηση εγκρίθηκε ένας χρόνος! Γιατί δε γίνεται προφορικά στη Βουλή να εγκριθεί μια παράταση;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, να ψηφίσουμε.

Ορίστε. Ο κ. Περδίκης και ο κ. Τάσου... Εζήτησε ο κ. Κατσουρίδης, είναι κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ! Παρακαλώ!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ο κ. Τάσου, καταρχάς... Αβέρωφ... κύριε Αβέρωφ, ετέλειωσες; Αφήστε τα γραμμένα τωρά και πάμε στα άγραφα. Καταρχάς ο κ. Τάσου, κύριε Πρόεδρε, ενόμιζα ότι επέμενε να μιλήσει, για να ευχαριστήσει τον κ. Φυττή που του είπε να μάθουν οι νέοι στην ηλικία συνάδελφοι. Δεύτερον, αντιλαμβάνομαι ότι επτά μέρες αναβολή σημαίνει ότι περνούμε την τελευταία ημερομηνία που επιτρέπεται που είναι 15 Μαΐου! Είναι γι' αυτό που εγέρθηκα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεκαέξι Μαΐου είναι η επόμενη συνεδρία της Βουλής;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ακριβώς. Για μια μέρα διαφορά έχουμε πρόβλημα. Αν μπορεί να λυθεί αυτό το θέμα, ας δοθεί αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Να μας πουν οι υπηρεσίες. Μπορεί;

Ωραία. Εάν μπορεί, τότε νομίζω ότι μπορούμε να συμφωνήσουμε...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Όχι;

Όχι. Άρα, θα υπάρξει ψηφοφορία, κύριοι! Θα υπάρξει ψηφοφορία.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Διαδικαστικά. Διαδικαστικά! Απλώς, θα ήθελα να ρωτήσω το προεδρείο κατά πόσο στέκει η προφορική... ξεκάθαρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πρέπει να την επιτρέψω, για να στέκει, κύριε Τάσου. Δεν την επέτρεψα και είπα τους λόγους.

Γ. ΤΑΣΟΥ:

Πολύ καλά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλέσω το προεδρείο και για θέμα ουσίας, αλλά και εικόνας του σώματος. Σήμερα έχουμε να συζητήσουμε σε αυτό το σώμα το πιο κρίσιμο νομοσχέδιο από την ύπαρξη αυτού του ναού της δημοκρατίας. Υπάρχει ένα θέμα. Υπάρχει η πρόταση για δύο χρόνια. Υπάρχει η αντιπρόταση από τον κ. Φυττή για τέσσερις μήνες. Επαφίεται στη δική σας κρίση να βγάλετε μια πρόταση την οποία να σεβαστούμε όλες οι πλευρές και να τελειώνει αυτό το ζήτημα, όποια και αν είναι η εισήγηση του Προέδρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, εάν συμφωνείτε, τότε θα πω... Τώρα είναι Απρίλιος, Μάιος, μέχρι τέλος αυτού του χρόνου. Εάν συμφωνείτε, παρακαλώ να γίνει η σχετική αλλαγή και να προχωρήσουμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 148 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οιασδήποτε ενστάσεως, τα άρθρα εγκρίνονται.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Είμαι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με αρνητική ψήφο του κ. Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Βέβαια, και θα κάμω και δικαιολόγηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Περιμένετε, να τελειώσει η ψηφοφορία. Και του κ. Προκοπίου; Δύο;

Με τέσσερις αρνητικές ψήφους τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η πρόταση νόμου ψηφίζεται με πενήντα μία ψήφους υπέρ, τέσσερις εναντίον, ουδεμία αποχή.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δικαιολόγηση ψήφου από τον κ. Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ ψηφίζω εναντίον, γιατί είναι αυτή... Έτσι για διόρθωση είναι η τρίτη φορά που γίνεται αυτή η παράταση. Στο αρχικό νομοσχέδιο ήταν άλλη η πρόταση της κυβέρνησης και είναι με τροπολογία μέσα στη Βουλή που άλλαξε η πρώτη ημερομηνία. Και αυτή η ιστορία βάζει σε πολλή αμφισβήτηση όλη αυτή τη φιλολογία που υπάρχει στον αέρα περί νέας εποχής και περί νέας ανάπτυξης. Εγώ βλέπω ότι τα ίδια Παντελάκη μου, τα ίδια Παντελή μου. Είδαμε τις ιστορίες την Κυριακή με το Παραλίμνι με τους λαθροθήρες και τον τρόπο που η ενέργεια κάποιων λαθροθηρών ανάγκασε να αλλάξει η κυβερνητική πολιτική για την πάταξη της λαθροθηρίας. Βλέπουμε σήμερα πώς συμπεριφερόμαστε η πλειοψηφία της Βουλής απέναντι σε παράνομους οι οποίοι λυμαίνονται την εθνική περιουσία. Είναι εθνική περιουσία ο υπόγειος υδάτινος πόρος και είναι κακό, σωστά το είπε κάποιος συνάδελφος που εντούτοις υποστηρίζει την παράταση αυτής της ιστορίας, ότι για δεκαετίες ανέχτηκε αυτή η πολιτεία αυτή την παρανομία! Και συνεχίζει να την ανέχεται!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Περδίκη, ευχαριστώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Και μου λέτε αυτή η πολιτεία εννιά φτιάξει νέα ανάπτυξη και νέα πολιτική! Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η δικαιολόγηση ψήφου να γίνεται μέσα σε περιορισμένα χρονικά πλαίσια. Δικαιολόγηση ψήφου από τον κ. Βότση και από τον κ. Προκοπίου.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή αυτή η περίπτωση μου θυμίζει τα κρεβατάκια στις θάλασσες, τα νοσοκομεία με τα κριτήρια, τα νοσηλευτήρια...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

...ναι, εν πάσιν δεκατρία χρόνια. Έχω την εντύπωση ότι πρέπει να προσπαθήσουμε τουλάχιστον να σταματήσουμε να αυτοεξευτελιζόμαστε, γιατί αυτό περίπου κάμνουμε, γι' αυτό είμαι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Προκοπίου, παρακαλώ.

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και εγώ θέμα αρχής, γιατί με τις συνεχείς αναβολές και παρατάσεις που δίνουμε καθιστούμε κάποιους να "αναγκάζονται" να μην τρέχουν ποτέ να έρθουν να νομιμοποιήσουν τις αιτήσεις τους κ.λπ. Και επειδή έχουμε τα κρεβατάκια των παραλιών είκοσι χρόνια, έχουμε τα MOT που είναι άλλα τόσα χρόνια και, δυστυχώς, επαναλαμβάνω, τους αναγκάζουμε εμείς οι ίδιοι με τις αποφάσεις μας να τους έχουμε εκεί στην παρανομία. Γι' αυτό ψηφίζω, ως θέμα αρχής, εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013»

Παρόντες:

Νικόλας Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Άγγελος Βότσης

Αβέρωφ Νεοφύτου

Μάριος Μαυρίδης

Πρόδρομος Προδρόμου

Σταύρος Ευαγόρου

Νίκος Νικολαΐδης

Γιώργος Πεردίκης

Μη μέλη της επιτροπής:

Κυριάκος Χατζηγιάννης

Γιώργος Βαρνάβα

Ρούλα Μαυρονικόλα

Δημήτρης Συλλούρης

Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 26 Απριλίου 2013. Στη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Οικονομικών, ο Υπουργός Εσωτερικών, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, της ΠΟΒΕΚ, του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, του Συνδέσμου Κτηματομεσιτών Επιχειρηματιών Κύπρου, του Κυπριακού Συνδέσμου Ιδιοκτητών Ακινήτων (ΚΣΙΑ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων (ΠΑΣΥΞΕ), του Συνδέσμου Τουριστικών Επιχειρήσεων Κύπρου (ΣΤΕΚ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Μικρών Επιχειρήσεων και Αυτοεργοδοτούμενων (ΠΑΣΥΜΕ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης και Οικοδομών, του Κυπριακού Οργανισμού Προώθησης Επενδύσεων (CIPA), της Διεθνούς Ομοσπονδίας Κτηματικών Επαγγελματιών [International Real Estate Federation (Cyprus Chapter) (FIABCI)], του Συνδέσμου Επιστημόνων Εκτιμητών και Συμβούλων Ακινήτων Κύπρου και του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας Νόμου, ώστε η φορολόγηση της ακίνητης ιδιοκτησίας να τύχει μεταρρύθμισης.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, με την ολοκλήρωση της συμφωνίας μεταξύ της Δημοκρατίας, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου ετοιμάστηκε το Μνημόνιο Συναντίληψης, στο οποίο περιλαμβάνεται σειρά μέτρων που πρέπει να προωθηθούν άμεσα για έγκριση και ψήφιση πριν από την εκταμίευση της πρώτης δόσης για οικονομική στήριξη του κράτους.

Συναφώς, στα πιο πάνω μέτρα περιλαμβάνεται μεταξύ άλλων και το μέτρο της μεταρρύθμισης του φορολογικού πλαισίου της ακίνητης ιδιοκτησίας στη βάση:

1. τροποποίησης των φορολογικών συντελεστών της ακίνητης ιδιοκτησίας ή/και
2. τροποποίησης της αξίας κάθε κλίμακας ή/και
3. επικαιροποίησης των αξιών μέσω της εφαρμογής του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) που αφορά την περίοδο 1980-2012.

Ειδικότερα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο προτείνεται η κατάργηση του αφορολόγητου ποσού στο φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας και η επιβολή φόρου για το φορολογικό έτος 2013 εφ' όλης της ακίνητης ιδιοκτησίας που βρίσκεται στη Δημοκρατία, επί της αξίας της ακίνητης ιδιοκτησίας, σε τιμές 1^{ης} Ιανουαρίου 1980, κάθε ιδιοκτήτη ως ακολούθως:

1. Για κάθε ευρώ από €1 μέχρι €40.000: με συντελεστή 6,0% με ελάχιστο φόρο €75.
2. Για κάθε ευρώ από €40.001 μέχρι €120.000: με συντελεστή 8,0%.
3. Για κάθε ευρώ πάνω από €120.001 μέχρι €170.000: με συντελεστή 9,0%.
4. Για κάθε ευρώ πάνω από €170.001 μέχρι €300.000: με συντελεστή 1,1%.
5. Για κάθε ευρώ πάνω από €300.001 μέχρι €500.000: με συντελεστή 1,3%.
6. Για κάθε ευρώ πάνω από €500.001 μέχρι €800.000: με συντελεστή 1,5%.
7. Για κάθε ευρώ πάνω από €800.001 μέχρι €3.000.000: με συντελεστή 1,7%.
8. Για κάθε ευρώ από €3.000.001: με συντελεστή 1,9%.

Σημειώνεται ότι στον προτεινόμενο νόμο περιλαμβάνεται επίσης πρόνοια για επιβολή χρηματικής επιβάρυνσης ποσού ύψους που αντιστοιχεί σε ποσοστό 20% του οφειλόμενου φόρου, στις περιπτώσεις που πρόσωπο παραλείπει να καταβάλει τον οφειλόμενο φόρο μέχρι την προκαθορισμένη προθεσμία, η οποία είναι η 30^η Σεπτεμβρίου κάθε έτους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, με την εφαρμογή του προτεινόμενου μέτρου το κράτος πρέπει να αντλήσει επιπρόσθετα €75 εκατομ. σε σχέση με τα έσοδα που προέκυψαν από την εν λόγω φορολογία κατά το 2012, τα οποία ανήλθαν στα €23,4 εκατομ., δηλαδή τα συνολικά έσοδα από τη φορολόγηση της ακίνητης ιδιοκτησίας πρέπει να ανέλθουν για το έτος 2013 στα €98,5 εκατομ. Παρ' όλα αυτά, η τρόικα, στις 22 Απριλίου 2013, λαμβάνοντας υπόψη της ότι το εμπειρικό ποσοστό μη συμμόρφωσης σε τέτοιες φορολογίες ανέρχεται σε 30% επί των συνολικών αναμενόμενων εσόδων, απαίτησε όπως τα προβλεπόμενα έσοδα από την εν λόγω φορολογία ανέλθουν τουλάχιστον στα €130 εκατομ., ώστε η πραγματική απόδοση του φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας να ανέλθει περίπου στα €100 εκατομ.

Στα πλαίσια της συζήτησης του θέματος, ο Υπουργός Οικονομικών δήλωσε ότι, παρ' όλο που ο προτεινόμενος νόμος δεν προωθεί σε ικανοποιητικό βαθμό το στόχο για δίκαιη και αποτελεσματική φορολόγηση της ακίνητης ιδιοκτησίας κατά τρόπο που να μην πλήττεται η αναπτυξιακή προοπτική της οικονομίας, η προώθησή του σε νόμο αποτελεί δέσμευση στη βάση του Μνημονίου Συναντίληψης και προϋπόθεση για την εκταμίευση της πρώτης δόσης της οικονομικής βοήθειας.

Όπως ο ίδιος αξιωματούχος δήλωσε, το προτεινόμενο μέτρο κρίνεται βελτιωμένο σε σχέση με τις αρχικές προτάσεις φορολόγησης που τέθηκαν ενώπιον της κυβέρνησης, λαμβανομένων υπόψη των στενών χρονοδιαγραμμάτων που είχε στη διάθεσή της για λήψη τελικής απόφασης, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις της τρόικας για εξεύρεση των απαραίτητων πόρων.

Σύμφωνα με τον ίδιο κυβερνητικό αρμόδιο, η κυβέρνηση, αναγνωρίζοντας ότι το παρόν νομοσχέδιο δυνατόν να ενισχύει τη στρέβλωση που δημιουργούσε μέχρι σήμερα η υφιστάμενη νομοθεσία, αποφάσισε όπως μελετήσει περαιτέρω το φορολογικό πλαίσιο της ακίνητης ιδιοκτησίας και επανέλθει ενώπιον της Βουλής με νέα πρόταση, προτού ο φόρος επί της ακίνητης ιδιοκτησίας καταστεί πληρωτέος. Η περαιτέρω μελέτη, όπως σημείωσε, στοχεύει στην επανεξέταση και επικαιροποίηση της βάσης δεδομένων στην οποία επιβάλλεται ο φόρος ακίνητης ιδιοκτησίας, ώστε αυτή να διευρυνθεί, με σκοπό το βάρος της φορολογίας να καταμεριστεί σε περισσότερους φορολογουμένους, ώστε να μειωθεί το μέρος της συνεισφοράς τους.

Ο Υπουργός Εσωτερικών, προσθέτοντας στα πιο πάνω, δήλωσε ότι, πέραν της διεύρυνσης της φορολογικής βάσης, η ολοκλήρωση της καταγραφής και επανεκτίμησης της ακίνητης ιδιοκτησίας, η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2014, θα αποτελέσει σταθμό για την ορθότερη επιβολή της φορολογίας ακίνητης ιδιοκτησίας.

Στα πλαίσια της συζήτησης του θέματος, οι επηρεαζόμενοι φορείς εξέφρασαν την αντίθεσή τους, καθώς και τις επιφυλάξεις τους σε σχέση με τον προτεινόμενο νόμο και τόνισαν ότι η προτεινόμενη φορολογία θα πλήξει σε πολύ μεγάλο βαθμό τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τουριστικό και κατασκευαστικό τομέα, καθώς και τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και τους ενυπόθηκους οφειλότες.

Συναφώς, όλοι οι πιο πάνω φορείς υπέβαλαν σειρά εισηγήσεων τόσο επί των προνοιών του νομοσχεδίου όσο και επί της φιλοσοφίας της επιβολής φορολογίας επί της ακίνητης ιδιοκτησίας, οι οποίες συνοψίζονται ως ακολούθως:

1. Παραχώρηση έκπτωσης επί της επιβληθείσας φορολογίας, στις περιπτώσεις που φορολογούμενοι προβούν σε αποπληρωμή της φορολογίας πριν από την προκαθορισμένη ημερομηνία.

2. Εξαίρεση της πρώτης κατοικίας από την προτεινόμενη φορολογία.
3. Εξαίρεση των κατοικιών με αξία που ανέρχεται μέχρι τα €100.000.
4. Μετάθεση της ημερομηνίας καταβολής της φορολογίας ακίνητης ιδιοκτησίας για το Δεκέμβριο του 2013, σε περίπτωση που το κράτος δεν κατορθώσει να ολοκληρώσει μέσα στο χρονικό περιθώριο την επικαιροποίηση της ακίνητης ιδιοκτησίας.
5. Καταβολή της φορολογίας από τον αγοραστή ακίνητης ιδιοκτησίας κατά τη στιγμή που παραλαμβάνει το ακίνητο, στις περιπτώσεις που υπάρχει κατατεθειμένο έγγραφο στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, αλλά δεν έχει μεταβιβαστεί ο τίτλος ιδιοκτησίας στον αγοραστή.
6. Εφαρμογή της ίδιας διαδικασίας που εφαρμόστηκε για το έτος 2012 για την επιβολή και είσπραξη του φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας και για το έτος 2013, καθώς και επιπρόσθετη επιβολή εφάπαξ φορολογίας, ώστε να αντληθούν οι απαραίτητοι πόροι που προβλέπονται στο μνημόνιο, η οποία μπορεί να εφαρμοστεί βραχυπρόθεσμα μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας επικαιροποίησης των τιμών των ακινήτων.
7. Επιβολή ενιαίας φορολογίας πάνω στην ακίνητη ιδιοκτησία που να περιλαμβάνει όλες τις επιβαρύνσεις που αφορούν το ακίνητο και να εισπράττεται από το κράτος στο στάδιο της χρήσης του ακινήτου και ανάλογη κατανομή των εσόδων.
8. Φορολόγηση της ακίνητης ιδιοκτησίας και όχι των ιδιοκτητών.

Ο εκπρόσωπος του CIPA δήλωσε ότι το νομοσχέδιο κρίνεται δίκαιο και δε φαίνεται να επηρεάζει σε ανησυχητικό βαθμό τους ξένους επενδυτές που διατηρούν κατοικίες ή άλλη ακίνητη ιδιοκτησία στην Κύπρο, λαμβάνοντας υπόψη ότι ανταγωνίστριες χώρες της Κύπρου επιβάλλουν πολύ υψηλότερη φορολογία ακίνητης ιδιοκτησίας σε σχέση με αυτήν που καλείται να ψηφίσει η Βουλή.

Μέλη της επιτροπής, λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις των κυβερνητικών αξιωματούχων, καθώς και των παρευρισκομένων, εξέφρασαν τις ανησυχίες τους σε σχέση με την φιλοσοφία του προτεινόμενου νόμου. Ειδικότερα, μέλη της επιτροπής εξέφρασαν την άποψη ότι, σε περίπτωση εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου, πέρα από το γεγονός ότι θα δημιουργηθούν στρεβλώσεις και αδικίες, ο στόχος για ανάπτυξη της οικονομίας ενδεχομένως να μην καταστεί εφικτός εξαιτίας του βάρους που θα κληθεί να αναλάβει ο τουριστικός και κατασκευαστικός τομέας σε σχέση με την εν λόγω φορολόγηση. Επιπρόσθετα, επεσήμαναν ότι η ακίνητη ιδιοκτησία που χρησιμοποιείται ως εργαλείο για την προώθηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας, όπως γίνεται στους υπό αναφορά τομείς της οικονομίας, δεν πρέπει να υπόκειται σε φορολογία ακίνητης ιδιοκτησίας.

Παράλληλα, μέλη της επιτροπής εξέφρασαν την έντονη διαφωνία τους με το γεγονός ότι το ποσό που επιδιώκεται να αντληθεί από τη φορολογία αυτή έχει ανέλθει στα €75 εκατομ. από τα €69 εκατομ. που είχαν αρχικά τεθεί ως στόχος, ώστε να καλυφθεί η δαπάνη για την επαναπρόσληψη αριθμού υφομισθίων υπαλλήλων, αφού η εξοικονόμηση από τη μείωση των απολαβών των δημόσιων υπαλλήλων και των υπαλλήλων του ευρύτερου δημόσιου τομέα δεν επαρκεί για την επαναπρόσληψη του συνολικού αριθμού των υφομισθίων που εργοδοτούνταν το 2012.

Επιπροσθέτως των πιο πάνω, μέλη της επιτροπής τόνισαν ότι από τις πρόνοιες του νομοσχεδίου πρέπει να εξαιρεθεί η πρώτη κατοικία, ώστε να προστατευθούν τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα και οι ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, όπως οι συνταξιούχοι και οι πρόσφυγες. Τόνισαν επίσης ότι η προτεινόμενη χρηματική επιβάρυνση σε ποσοστό είκοσι τοις εκατόν (20%), η οποία είναι επιπρόσθετη άλλων ισχυουσών επιβαρύνσεων και διοικητικών προστίμων, προσβάλλει την αρχή της αναλογικότητας, με ενδεχόμενο, σε περίπτωση προσφυγής στη δικαιοσύνη, ο υπό ψήφιση νόμος να τίθεται εν αμφιβόλω.

Τέλος, επεσήμαναν ότι με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο ο κάθε συνιδιοκτήτης ακίνητης ιδιοκτησίας επιβαρύνεται ξεχωριστά με το ίδιο ποσοστό φορολογίας και όχι αναλογικά σε σχέση με το μερίδιό του στην ιδιοκτησία, όπως σχετικά προέβλεπαν προηγούμενα νομοσχέδια που είχαν κατατεθεί ενώπιον της Βουλής σε προηγούμενο χρόνο.

Συναφώς, η επιτροπή, στη βάση όλων των πιο πάνω επιφυλάξεων, εισηγήθηκε στην εκτελεστική εξουσία να επανέλθει στη Βουλή με νέα πρόταση και αναθεωρημένο κείμενο σχεδίου νόμου νομοτεχνικά ελεγμένο από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας το αργότερο μέχρι την καθορισθείσα ημερομηνία συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού επιφυλάσσεται να τοποθετηθεί επί του θέματος κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν τροπολογίες από τους Οικολόγους.

Κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Έχουν κατατεθεί, κύριε Πρόεδρε, οι τροπολογίες κατ' ακρίβεια πριν τρεις μήνες. Έχουν να κάμουν κυρίως με μία αλλαγή προσέγγισης στο θέμα της φορολόγησης, προστατεύουν την πρώτη κατοικία, προστατεύουν τη γεωργική καλλιεργούμενη γη, την οποία θέτουν εκτός φορολογίας και...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Πρόδρομο Προδρόμου)

Εύστοχο το σχόλιο, κύριε Προδρόμου, πρέπει να πω, και χαλαρωτικό. Και πιστεύω ότι οι τροπολογίες που καταθέτουμε σήμερα δίνουν ένα άλλο χαρακτήρα στη φορολογία της ακίνητης ιδιοκτησίας. Την κάμνουν και αναπτυξιακή, δηλαδή προσθέτουν κίνητρο, για να αναπτυχθεί αυτή η ακίνητη ιδιοκτησία κατά αειφορικό τρόπο, χώροι προστασίας του περιβάλλοντος, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, γεωργικές καλλιέργειες. Έχει ένα χαρακτήρα αναπτυξιακό. Για τη φόρμουλα της φορολογίας μπορεί να υπάρξει κάποια αντίρρηση και την αποδέχομαι, αλλά όσον αφορά τον αναπτυξιακό χαρακτήρα της φορολογίας, νομίζω ότι πρέπει να γίνει καθολικά αποδεκτός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα ερωτώ αν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής και παρακαλώ, εάν θα ομιλήσετε σε έκταση, να έρχεστε εδώ στο βήμα.

Ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος και ο κ. Σταύρος Ευαγόρου και ο κ. Βότσης.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα εξηγήσω μια άλλη τροπολογία. Επειδή προηγουμένως άκουσα τις δικές σας θέσεις σε σχέση με τις προφορικές τροπολογίες, να μου επιτρέψετε να εξηγήσω γιατί σε αυτή την περίπτωση πρέπει να εισακουστεί η δική μας η εισήγηση για μία προφορική τροπολογία. Αν μου δίδετε την άδεια, να εξηγήσω για ποιο λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είχαμε ζητήσει από την εκτελεστική εξουσία σε σχέση με αυτό το νομοσχέδιο να εξετάσει κάποια συγκεκριμένα ζητήματα και έπρεπε να προηγηθεί διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για να μας επιτρέψουν να προχωρήσουμε σε αλλαγές επί του κειμένου του νομοσχεδίου. Χθες είχαμε ένα working group στις Βρυξέλλες για το μνημόνιο και ακριβώς ένα από τα ζητήματα που συζητήθηκε ήταν και αυτό. Και μας έχουν δώσει έγκριση, για να προχωρήσουμε σε κάποιες αλλαγές επί του νομοσχεδίου. Και έχουμε σήμερα παραλάβει την επιστολή του Υπουργού Οικονομικών ο οποίος λέει ότι, σε σχέση με κάποιες εισηγήσεις που είχαν κατατεθεί ενώπιον της επιτροπής, έχει γίνει αποδεκτό το αίτημα μερικώς για κάποιες συγκεκριμένες τροπολογίες.

Άρα, αν μου επιτρέψετε να τη διαβάσω την τροπολογία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στο έγγραφο που πήρα τώρα είναι δύο;

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είναι δύο τροπολογίες, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Θεωρούμε ότι η πρόνοια που αφορά την επιπρόσθετη επιβάρυνση για εκείνους που καθυστερούν να πληρώνουν τους φόρους τους είναι εξοντωτική. Πέραν του τόκου 9% που έχει ο υφιστάμενος νόμος, επιβάλλεται επιπρόσθετο πρόστιμο, με τον υφιστάμενο νόμο, 5% και θα προστεθεί ακόμη 20%, με το κείμενο του νομοσχεδίου, επιπρόσθετη επιβάρυνση πάνω σε οποιοδήποτε οφειλόμενο φόρο. Θεωρούμε ότι αυτό το ποσοστό είναι σίγουρα εξοντωτικό και εκτός των πλαισίων της συνταγματικής διάταξης, που προνοεί ότι ο καθένας θα πρέπει να καταβάλλει φορολογικές υποχρεώσεις ανάλογα με τις δυνατότητές του. Και επομένως είχαμε ζητήσει να αναθεωρηθεί αυτή η πολιτική και έχουμε σήμερα πάρει την επιστολή του Υπουργού Οικονομικών ο οποίος μας λέει ότι αποδέχεται η κυβέρνηση να μειωθεί η επιπρόσθετη επιβάρυνση από 20% σε 10%. Και αφορά αυτή η τροπολογία το άρθρο 3 του νομοσχεδίου.

Η δεύτερη τροπολογία αφορά εισήγηση που είχε υποβληθεί από πλευράς μελών της επιτροπής Οικονομικών, ότι θα πρέπει να δίδεται κίνητρο σε αυτούς που πληρώνουν έγκαιρα τις φορολογικές τους

υποχρεώσεις. Και επομένως έχει αποδεχθεί η κυβέρνηση, με την έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, να διδεται μια έκπτωση της τάξης του 10% σε πρόσωπα που διευθετούν τις φορολογικές τους οφειλές τριάντα ημερολογιακές ημέρες πριν από τη λήξη της νομικής τους υποχρέωσης, η οποία καθορίζεται με βάση το άρθρο 17 του υφιστάμενου νόμου.

Αυτές είναι οι δύο προφορικές τροπολογίες τις οποίες καταθέτω σήμερα ενώπιον της ολομέλειας και οι οποίες θεωρώ μπορούν να προχωρήσουν γιατί, όπως όλοι γνωρίζουμε, και η φορολόγηση της ακίνητης περιουσίας αποτελεί προϋπόθεση εκταμίευσης της πρώτης δόσης. Έγιναν πολλές προσπάθειες να αλλάξει αυτό το κείμενο, σε κάποια σημεία είχαμε επιτυχία, σε κάποια άλλα όχι, και νομίζω όλοι μπορούμε να αντιληφθούμε ότι δεν είναι ένα από τα νομοσχέδια που μπορούμε να αλλάζουμε τις πρόνοιές του κατά το δοκούν.

Επομένως, θα πρέπει να τεθεί το νομοσχέδιο ως έχει και, αν ευσταθεί η δέσμευση της κυβέρνησης ότι θα επανεξετάσει τον τρόπο της φορολόγησης, αλλά και άλλες πτυχές, όπως αυτές που έχει αναφέρει ο κ. Περδίκης, ίσως να μας δοθεί η ευκαιρία αυτά τα ζητήματα να τα δούμε πριν το Σεπτέμβριο σε συνεργασία και με τη σύμφωνο γνώμη των Ευρωπαϊκών εταίρων μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπό το φως των ειδικών συνθηκών ως έχουν επεξηγηθεί από τον κ. Νικόλα Παπαδόπουλο επιτρέπεται η κατάθεση των τροποποιήσεων.

Ο κ. Σταύρος Ευαγόρου και μετά ο κ. Βότσης, για να υπάρχει εναλλαγή, ο κ. Νικολαΐδης και ο κ. Χατζηγιάννης.

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η φορολόγηση τη ακίνητης ιδιοκτησίας ευρύτερα μπορώ να πω ότι είναι στον τόπο μας μια πονεμένη ιστορία. Θυμάμαι, τουλάχιστον, για όσα χρόνια είμαι στη Βουλή των Αντιπροσώπων να ζητείται από τους πλείστους των συναδέλφων -και σωστά λέω- να προχωρήσουμε σε μια ριζική μεταρρύθμιση του τρόπου φορολόγησης της ακίνητης ιδιοκτησίας. Δυστυχώς, αυτό το καθολικό αίτημα όλων των πολιτικών πλευρών δεν επρωθήθηκε με ευθύνη όλων ανεξαιρέτα των κυβερνήσεων. Η ακίνητη ιδιοκτησία επιβαρύνεται με τη φορολογία επί της ακινήτου ιδιοκτησίας με τοπική φορολογία, δηλαδή η τοπική αυτοδιοίκηση εισπράττει για την ακίνητη ιδιοκτησία, επιβαρύνεται με φόρο κεφαλαιουχικών κερδών και επιβαρύνεται με μεταβιβαστικά τέλη. Η δική μας άποψη είναι, και ήτο άποψη του ΑΚΕΛ διαχρονική, ότι κάποτε θα πρέπει όλοι να βάλουμε τάξη σε αυτή την ακαταστασία, ώστε να μην ερχόμαστε περιστασιακά να διαφοροποιούμε συντελεστές, να αναστέλλουμε ή να αναβάλλουμε την επιβολή φορολογιών κατά το δοκούν και με βάση τις συνθήκες ή τις περιστάσεις. Αυτό ως γενική παρατήρηση, για να μην πω ότι και το φορολογικό μας σύστημα ευρύτερα χρειάζεται εκσυγχρονισμό και ανανέωση και είναι μια δουλειά η οποία είχε γίνει και στο παρελθόν δύο φορές και απέδωσε. Με βάση τις νέες, τις νεοδημιουργηθείσες συνθήκες, με την καταστροφή ουσιαστικά του χρηματοοικονομικού τομέα θα πρέπει να δούμε με ποιο τρόπο διαφοροποιείται και το φορολογικό σύστημα, ώστε να λειτουργήσει ως εργαλείο ανάπτυξης πιθανόν νέων τομέων που θέλουμε ή θα επιλέξουμε να αναπτύξουμε.

Όσον αφορά τώρα στο προκείμενο, να πω ότι κατατέθηκαν ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων δύο νομοσχέδια από πλευράς κυβέρνησης. Το ένα νομοσχέδιο να υπενθυμίσω ότι καταψηφίστηκε από την πλειοψηφία των κομμάτων της αντιπολίτευσης και ήταν η πρώτη απόπειρα φορολόγησης της ακίνητης ιδιοκτησίας ή μιας πρόσθετης φορολογίας πάνω στην ακίνητη ιδιοκτησία. Τότε δυστυχώς από την τότε λεγόμενη "κυβερνώσα Βουλή" μαζί με τη μία εκατοστιαία μονάδα που προτεινέτο για αύξηση της φορολογίας, του εταιρικού φόρου, δυστυχώς θυματοποιήθηκε και αυτό. Τότε να υπενθυμίσω επίσης ότι εκείνο το νομοσχέδιο απήλλασε το 95,5% των ιδιοκτητών γης και εισέπραττε από όσους είχαν ακίνητη ιδιοκτησία αξίας από οκτώ εκατομμύρια και άνω. Και τότε υπήρξαν ιδιαίτερες ευαισθησίες και κατατέθηκε ενώπιον της Βουλής ότι θα πλήξουμε την ανάπτυξη, θα καταστρέψουμε έναν τομέα ο οποίος είναι ο τομέας της ανάπτυξης ακινήτων και ούτω καθεξής.

Επανήλθε η κυβέρνηση Δημήτρη Χριστόφια με δεύτερο νομοσχέδιο, το οποίο κατατέθηκε το Γενάρη και δυστυχώς απεσύρθη, γιατί δεν υπήρχε πρόθεση και πάλιν από την πλειοψηφία της αντιπολίτευσης να ψηφίσει ένα νομοσχέδιο με τα ίδια περιπτώσιμα επιχειρήματα. Εκείνο το νομοσχέδιο που κατατέθηκε, όταν Υπουργός Εσωτερικών ήταν η κ. Ελένη Μαύρου, απήλλασε και πάλιν το 77% των ιδιοκτητών ακίνητης ιδιοκτησίας. Παράλληλα, απήλλασε την πρώτη κατοικία, που ήτο και μία από τις βασικές απαιτήσεις του κόσμου ευρύτερα. Απαλλάσσετο λοιπόν η πρώτη κατοικία, οι ταπεινές προσφυγικές κατοικίες, οι μικρές και μικρομεσαίες ιδιοκτησίες και τότε το βάρος της φορολογίας μεταφερόταν στις πολύ μεγάλες ιδιοκτησίες και στους μεγαλοεπιχειρηματίες ανάπτυξης γης. Δυστυχώς, και πάλιν η τότε κυβερνώσα Βουλή είπε "όχι".

Με το παρόν νομοσχέδιο, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δυστυχώς επιχειρείται το αντίθετο και ως προς τη φιλοσοφία και ως προς την εισπρακτική ικανότητα, δηλαδή αφαιρείται το φορολογικό βάρος από τους ξενοδόχους, από τους επιχειρηματίες ανάπτυξης γης, από τους τσιφλικάδες, τους πολύ πολύ μεγάλους ιδιοκτήτες ακίνητης ιδιοκτησίας και μεταφέρεται πού, παρακαλώ; Μεταφέρεται στους μικρούς ιδιοκτήτες, στους μικρομεσαίους ιδιοκτήτες, μεταφέρεται στην πρώτη κατοικία, μεταφέρεται στις χιλιάδες των προσφύγων που ζουν σε ένα υπνοδωμάτιο ή σε κατοικίες των δύο υπνοδωματίων, μεταφέρεται σε εκείνους τους ιδιαίτερα φτωχούς συμπατριώτες μας που ζουν σε τρώγλες, μεταφέρεται σε εκείνους οι οποίοι μπορεί να έχουν ακίνητη ιδιοκτησία των τριάντα, των σαράντα και των πενήντα τετραγωνικών μέτρων. Αν τρία ή τέσσερα ή πέντε αδέρφια είναι κληρονόμοι μισής σκάλας, θα κληθούν να πληρώσουν, παρακαλώ, έστω και αν ο καθένας δικαιούται μερικά μέτρα γης. Αυτό είναι που κάμνει σήμερα αυτό το νομοσχέδιο που έχουμε ενώπιόν μας.

Δυστυχώς -και ας μην κατηγορηθούμε ότι απορρίπτουμε οτιδήποτε έρχεται από πλευράς κυβέρνησης· προσπάθειά μας είναι να βρεθούν συναινετικές λύσεις- όμως δυστυχώς για άλλη μια φορά οι συγκυβερνώντες, τα συγκυβερνώντα κόμματα, επέλεξαν και επιλέγουν συνειδητά να κάνουν πλάτες στον πλούτο, να κάνουν πλάτες στο μεγάλο κεφάλαιο. Και προκλητικά έρχονται και λεν να πληρώσουν όλοι οι ιδιοκτήτες κατοικίας, μικρού, ταπεινού σε τετραγωνικά μέτρα διαμερίσματος, νεαρά ζευγάρια τα οποία μόλις απέκτησαν αυτή τη στέγη και τη χρωστούν, οι χιλιάδες των προσφύγων που μένουν σε συνοικισμούς, για να απαλλαγούν, να ελαφρυνθούν οι μεγαλοξενοδόχοι, οι μεγαλοϊδιοκτήτες, οι τσιφλικάδες με τες δεκάδες και τες εκατοντάδες χιλιάδες σκάλες. Αυτό, κύριε Πρόεδρε, κατ' εμάς, είναι πρόκληση και ως τέτοιο το απορρίπτουμε.

Παράλληλα όμως με αυτό, εμείς εισηγούμαστε... Και, αφού βρίσκομαι στο βήμα, να καταθέσω τις τροπολογίες μας. Οι τροπολογίες μας, οι οποίες από τη μια προτείνουν για κάθε ευρώ μέχρι και τις σαράντα χιλιάδες με βάση τις εκτιμημένες αξίες του '80 να υπάρξει μηδενική φορολογία -και αυτό καλύπτει τη συντριπτική πλειοψηφία ή τη μεγάλη πλειοψηφία της πρώτης κατοικίας- μπορεί να μην καλύπτουν τις προκλητικές κατοικίες -και αυτό θεωρούμε ότι είναι δίκαιο- μπορεί να μην καλύπτουν τις εξοχικές κατοικίες -και αυτό επίσης είναι δίκαιο- αλλά καλύπτουν σίγουρα το ζητούμενο, την πρώτη κατοικία, την κατοικία του κόσμου. Την ίδια στιγμή καλύπτουν τους μικρούς ιδιοκτήτες γης, τους πολύ μικρούς ιδιοκτήτες γης και κάποιους από τους μεσαίους. Την ίδια στιγμή μεταφέρουμε το βάρος, αλλά και την απώλεια εσόδων στους τρεις τελευταίους συντελεστές για τους οποίους προτείναμε από το 1,7% να πάει στο 1,8%, το 1,6 να πάει στο 1,8, το 1,7 στο 1,9 και από το 1,9 στο 2% ή επί τοις χιλίοις, όπως υπολογίζεται, στο 0,2.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Βότσης νομίζω εξήτησε το λόγο, ο κ. Νικολαΐδης και ο κ. Μαυρίδης.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Λοιπόν, απλώς πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε, εγώ θα πω ότι όλα αυτά που ακούσαμε πριν λίγο ξεχνούν τη βασική πρώτη πρόταση, η οποία ήταν ενώπιον της Βουλής, της κυβερνώσας Βουλής, η οποία πρόβλεπε εισροή εσόδων €179 εκατομ. Αυτή ήταν η πρώτη πρόταση, που απορρίψαμε. Είχαν τη φαινή ιδέα οι τότε κυβερνώντες, αλλά ευτυχώς η κυβερνώσα Βουλή δεν ψήφισε την πρώτη τους προσπάθεια.

Ακολούθως, έκαναν άλλη προσπάθεια, δεύτερη προσπάθεια, μετά τις παραιτήσεις, παραμονές των εκλογών, με την οποία περίπου προσπαθούσαν να διορθώσουν το πρόβλημα. Το διορθώσαν σε κάποιο βαθμό, αλλά ας μην τους κακοφάνεται, γιατί η κυβερνώσα τότε Βουλή έκανε τις επιλογές της είτε την πρώτη φορά είτε τη δεύτερη φορά. Εκείνο που λέμε είναι το εξής...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σταύρος Ευαγόρου είπε «η λεγόμενη “κυβερνώσα Βουλή”». Εσείς λέτε “κυβερνώσα”!

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Εγώ λέω ότι ήταν κυβερνώσα, όταν έπαιρνε αποφάσεις. Πού είν' το κακό; Ψηφίζει η Βουλή και, αν έχει πλειοψηφία, κυβερνά έμμεσα με την ψήφο που δίνει.

Λοιπόν, απ' εκεί και πέρα, λέω ότι ούτε η σημερινή νομοθεσία είναι η καλύτερη, που έχουμε ενώπιόν μας. Εξάλλου, το δηλώνει η ίδια η κυβέρνηση, ότι το συγκεκριμένο νομοσχέδιο θα ψηφιστεί σήμερα, λόγω των καταστάσεων που όλοι γνωρίζουμε, και εντός δύο μηνών θα υπάρξουν αναπροσαρμογές. Εξού και το Δημοκρατικό Κόμμα προσπαθεί εκείνη την κατηγορία που αφορά τη λεγόμενη “πρώτη κατοικία” σχεδόν να την εξαιρέσει σύμφωνα με τα όσα είχα πει προηγουμένως στο προηγούμενο θέμα. Άρα, ας μην ανησυχούν οι φίλοι για την πρώτη κατοικία· θεωρούμε ότι θα βρούμε τον τρόπο. Όμως τώρα πρέπει να ψηφίσουμε για τους λόγους που όλοι γνωρίζουμε, γιατί η πατρίδα μας έφτασε στο και πέντε και όχι στο παρά πέντε και πρέπει αυτά τα νομοσχέδια να αποτελέσουν το συνολικό λεγόμενο “μνημόνιο”, ώστε με τη δανειακή σύμβαση να μπορέσει ο τόπος να γυρίσει, αν τα καταφέρουμε, στο τέλος της ημέρας σελίδα.

Το Δημοκρατικό Κόμμα θα υποστηρίξει το συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Δε θα υποστηρίξουμε την τροπολογία του φίλου του Γιώργου του Περδίκη για την οποία δεν μπορούμε να είμαστε βέβαιοι ότι μαζεύει τα χρήματα τα οποία χρειάζονται. Υπάρχει χρόνος, για να τη μελετήσουμε και αυτή στους επόμενους δύο μήνες.

Θα πω όμως το εξής: Η τροπολογία την οποία έχετε αποδεχτεί -και ευχαριστούμε- κύριε Πρόεδρε, έχει γίνει αποδεχτή από την κυβέρνηση στην επιτροπή, όταν συζητούσαμε, μιλάει για 10% έκπτωση σε όσους πληρώσουν ένα μήνα γρηγορότερα. Η πρόταση που είχαμε καταθέσει ενώπιον του Υπουργού Οικονομικών, γιατί ήταν μια εισήγηση διαφόρων εμπλεκομένων, την οποία είχαμε αποδεχτεί εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα και ζητήσαμε να την αποδεχτεί η κυβέρνηση, εξού και έγινε, ήταν να πάμε στο 30% έκπτωση, γιατί η φορολογία που περνούμε σήμερα έχει 30% περισσότερο φόρο, γιατί υπολογίζουν ότι θα έχουμε κάποια διαφυγόντα έσοδα. Εμείς λέμε ότι μπορεί αυτό το δέκα να αυξηθεί ακόμα περισσότερο στη μελέτη που θα κάνει το υπουργείο, γι' αυτό υποστηρίζουμε βεβαίως τις τροπολογίες, και τη μείωση του προστίμου, αλλά και την επιπλέον έκπτωση στο 10%. Όμως λέμε ότι και σ' αυτό το σημείο θέλουμε η κυβέρνηση να κάνει δεύτερες σκέψεις, κατά πόσο θα δώσουμε μεγαλύτερο κίνητρο σε όσους θα πληρώσουν εγκαίρα αυτή τη φορολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Νικολαΐδης.

Ν. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Οι δύο τροπολογίες που ανέλυσε και ο κ. Παπαδόπουλος είναι σωστές. Είναι όμως, κατά την άποψή μας, δευτερεύουσας σημασίας, γιατί υπάρχουν πιο ουσιαστικά ζητήματα που έχουν σχέση με το νομοσχέδιο, τα οποία δεν έχουν καλυφθεί.

Είχαμε πει ότι στην ουσία του οποιουδήποτε νομοσχεδίου θα αφορούσε τη φορολόγηση της ακίνητης περιουσίας θα έπρεπε να υπάρχουν τρεις βασικές αρχές, οι οποίες να διασφαλίζονται. Η πρώτη είναι η προστασία της πρώτης κατοικίας και της μικρής ιδιοκτησίας, η δεύτερη είναι η δίκαιη κατανομή της φορολογίας ανάλογα με την ιδιοκτησία και η τρίτη είναι να μην πλήττονται οι οικονομικές δραστηριότητες οι οποίες εξαρτώνται ακριβώς από την ακίνητη ιδιοκτησία, όπως είναι ο τουρισμός, τα ξενοδοχεία και η οικοδομική βιομηχανία. Πρέπει να πούμε ότι το νομοσχέδιο που πρότεινε η κυβέρνηση δεν ικανοποιεί τις αρχές αυτές. Θεωρούμε ότι είναι ανεπαρκές και ελλειμματικό και πρέπει να πούμε ότι σε κάποιο βαθμό και οι προτείνοντες το νομοσχέδιο, που είναι η κυβέρνηση, δέχτηκαν ότι αυτό το νομοσχέδιο είναι ελλειμματικό λέγοντας ότι θα έρθουν σε κάποιους μήνες να το διορθώσουν, πριν καν ακόμα εφαρμοστεί. Πρέπει να πούμε ότι εδώ και δώδεκα μήνες συζητείται το νομοσχέδιο και η νομοθεσία για το φόρο ακίνητης περιουσίας και είδαμε μια κωλυσιεργία της κρατικής μηχανής να μπορέσει να διευθετήσει ζητήματα τα οποία είναι ανοικτά. Δε μιλούμε ασφαλώς για το θέμα των τιμών του '80, κάτι το οποίο θα χρειαστεί αρκετό χρόνο. Υπάρχουν όμως άλλα ζητήματα, όπως για παράδειγμα η αποτύπωση των οικοδομών πάνω σε τεμάχια που θεωρούνται ότι είναι κενά. Θα μπορούσε να είχε δρομολογηθεί μια αρκετά σημαντική εργασία προς την κατεύθυνση αυτή.

Υπάρχει ένα βασικό επιχείρημα που λέει «ψηφίστε το νομοσχέδιο, για να πάρουμε την πρώτη δόση· διαφορετικά δε θα πάρουμε την πρώτη δόση». Ξέρετε, νομίζω ότι θα πρέπει να σταματήσουμε να ανεχόμαστε ως Βουλή ανεπαρκείς και ολιγωρίες, για να πάρουμε την πρώτη δόση, για να πάρουμε τη δεύτερη δόση, για να πάρουμε την τρίτη δόση...

Γι' αυτούς τους λόγους, κύριε Πρόεδρε, και επειδή η κυβέρνηση δεν έκαμε σωστά τη δουλειά της φέρνοντας αυτό το νομοσχέδιο όπως το έφερε, εμείς δεν μπορούμε να το στηρίξουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαυρίδης, ο κ. Προδρόμου, ο κ. Κουλίας.

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Η συγκεκριμένη φορολογία ίσως είναι απαραίτητη, για να μπορέσουμε να...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

...να αντεπεξέλθουμε στο θέμα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κυπριανού.

Συγγνώμη.

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Μάλιστα.

Η συγκεκριμένη φορολογία είναι απαραίτητη, για να μπορέσουμε να αντλήσουμε τα χρήματα που πρέπει, αλλά πρέπει κάποια στιγμή να εκσυγχρονιστεί η φορολογία της ακίνητης ιδιοκτησίας και να επιβληθεί ένα ενιαίο τέλος πάνω στη φορολόγηση της ακίνητης ιδιοκτησίας. Πρέπει να ακολουθήσουμε την αρχή της κοστοστρέφειας, όπως ακριβώς συμβαίνει και σε πολλές άλλες χώρες, ο κάθε ιδιοκτήτης να πληρώνει το ανάλογο τίμημα της υπηρεσίας που του προσφέρεται. Ο φόρος ακίνητης ιδιοκτησίας είναι φόρος τοπικού χαρακτήρα και επιβάλλεται από τους δήμους και τις κοινότητες για τις υπηρεσίες που προσφέρονται προς αυτές τις ιδιοκτησίες. Αν είχαμε αυτό το φόρο και αν είχαμε τα μεταβιβαστικά τέλη να αντικατοπτρίζουν επίσης το κόστος της υπηρεσίας που προσφέρει το Κτηματολόγιο, τότε σας διαβεβαιώ ότι δε θα είχαμε τη φούσκα των ακινήτων που έχουμε σήμερα και δε θα είχαμε τα προβλήματα τα μεγάλα που έχουμε.

Άρα, πιστεύω ότι είναι επείγουσα η κατάσταση να εκσυγχρονίσουμε το φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας, να είναι τοπικού χαρακτήρα, να απεγκλωβιστούν οι δήμοι από την κρατική χορηγία, να μπορούν να προσφέρουν υπηρεσίες στους πολίτες τους και να αξιολογούνται από τους πολίτες τους για τις υπηρεσίες που προσφέρουν.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Προδρόμου.

Παράκληση, να δώσουμε την ουσία των απόψεών μας, διότι ξέρετε ότι η σημερινή μέρα θα είναι εξαιρετικά βεβαρημένη.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι σύντομος, παρά το ότι έχω ανεβεί στο βήμα.

Καταρχάς, συμμεριζόμαστε την παρατήρηση που μόλις ακούστηκε, ότι είναι κάπως παράδοξο το ότι θα διορθωθεί ή θα προσαρμοστεί το είδος αυτής της φορολογίας, προτού καν εφαρμοστεί. Ωστόσο, καταλαβαίνουμε την πραγματική ανάγκη να αλλάξει σε πολύ μεγάλο βαθμό η όλη φιλοσοφία της φορολογίας στην ακίνητη περιουσία.

Η δική μας φιλοσοφία στο Δημοκρατικό Συναγερμό είναι ότι -και ισχύει για όλα τα είδη φόρου- μια φορολογία θα πρέπει να είναι ακριβοδίκαιη, αλλά και ορθολογική. Χρειαζόμαστε ένα ακριβοδίκαιο, αλλά και ορθολογικό φορολογικό καθεστώς. Οι φορολογίες δεν έχουν μόνο συνέπειες σε όρους κοινωνικής δικαιοσύνης -σίγουρα έχουν τέτοιες- αλλά έχουν και συνέπειες στην ίδια την οικονομική δραστηριότητα. Αναλόγως πώς φορολογείται ο κάθε συντελεστής παραγωγής και το κάθε στοιχείο πλούτου σπρώχνουμε, ευνοούμε ή αντίθετα αποθαρρύνουμε κάποιες οικονομικές δραστηριότητες. Και βεβαίως, το είδος της φορολογίας που υπάρχει σε μια χώρα έχει να κάνει και με το μοντέλο ανάπτυξης, που είναι και το ζητούμενο μετά από τις τελευταίες ραγδαίες εξελίξεις στην κυπριακή οικονομία.

Η δική μας η θέση είναι ότι θα έπρεπε να υπήρχε ένας πανοραμικός φορολογικός χάρτης στην Κύπρο και να μην κάνουμε κάθε φορά πολιτική για κάθε μία φορολογία χωριστά προσπαθώντας να βρούμε και την ισότιμη -όσο γίνεται- κατανομή και την ακριβοδίκαιη επιβάρυνση των διαφόρων μερίδων του πληθυσμού. Ακούγοντας όμως να γίνεται λόγος για φορολογία σε έχοντες και κατέχοντες, έχοντας ενώπιόν μας μία φορολογία της ακίνητης περιουσίας με τα τεράστια προβλήματα της υφιστάμενης τεχνοδομής, της υποδομής στο συγκεκριμένο τομέα, διαπιστώνουμε ότι πρέπει να είμαστε προσεκτικοί. Ακόμα και η συζήτηση που γίνεται για την πρώτη κατοικία, η οποία εκ πρώτης όψεως φαίνεται να είναι μια φιλολαϊκή σκέψη, μπορεί να είναι άκρως παραπλανητική. Γνωρίζουμε ότι η πρώτη κατοικία για ορισμένους μπορεί να είναι μια τεράστια περιουσία εκατομμυρίων, η οποία αντιστοιχεί και σε προηγούμενες φορολογίες είτε εισοδημάτων είτε κερδών που καμιά φορά διαφεύγουν. Άρα, λοιπόν, θα πρέπει να προσέξουμε.

Το επιπρόσθετο που πρέπει να προσέξουμε σήμερα ψηφίζοντας αυτό το νομοσχέδιο είναι ότι θα πρέπει να αποφύγουμε μέσα στις σημερινές συνθήκες της οξυτάτης κρίσης να επιβάλλουμε τυφλά φορολογίες, οι οποίες ίσως μας δίνουν την ανακούφιση ότι έχουμε βρει έσοδα για το κράτος ή λύσεις στα τεράστια δημοσιονομικά κενά μας, οι οποίες με ανακούφιση νομίζουμε ότι ουσιαστικά δεν έχουν συνέπειες ή δεν επιβαρύνουν παρά αυτό τον οποίο θεωρούμε κάποτε πρόχειρα και επιπόλαια ότι είναι ο πλούτος. Πραγματικά, θα πρέπει να αναθεωρηθεί αυτή η νομοθεσία και το καθεστώς, γιατί βεβαίως θα πρέπει η ακίνητη περιουσία να συμβάλλει στο μέτρο που της αναλογεί -και ίσως στο παρελθόν να υπήρξαν περιπτώσεις υποδεέστερης συμβολής- να συμβάλλει στην προσπάθεια που κάνει σήμερα η Κύπρος και η οικονομία μας, αλλά ταυτόχρονα θα πρέπει να αποφύγουμε στρεβλώσεις.

Θα αποφύγω, κύριε Πρόεδρε, σεβόμενος το χρόνο και την κρισιμότητα της ημέρας, να αναφέρω όλες αυτές τις στρεβλώσεις: τις γνωρίζουμε, τις έχουμε μελετήσει, τις έχουμε εντοπίσει. Απλώς, θα πω ότι η δική μας προσπάθεια την εσχάτη στιγμή να ελαφρύνουμε κάπως τη φορολογία στις χαμηλότερες αξίες, που κατά τεκμήριο -εν μέρει κατά τεκμήριο- αφορούν ασθενέστερες οικονομικά ομάδες, δείχνει απλώς την κατεύθυνση. Επιφυλασσομάστε υπογραμμίζοντας ότι δεν πρέπει ούτε το κράτος ούτε η πολιτεία ούτε και η Βουλή αυτή την ώρα να λειτουργούμε κάποιες στιγμές με έλλειψη ψυχραιμίας και βγάζοντας απωθημένα -να το πω στη λαϊκή- εναντίον οποιασδήποτε κατηγορίας πλούτου, εισοδημάτων ή συντελεστών παραγωγής. Θα πρέπει να καταλήξουμε σε ένα μοντέλο που να νιώθουμε ότι είναι όσο γίνεται ακριβοδίκαιο και ορθολογικό.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Κουλιás, παρακαλώ.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η προηγούμενη κυβέρνηση, όπως είχαν πει και οι προηγούμενοι συνάδελφοι, έφερε μια νομοθεσία η οποία ήταν άκρως εξοντωτική, αλλά ως πιστός σκυταλοδρόμος της προηγούμενης κυβέρνησης η παρούσα κυβέρνηση κάμνει ακριβώς το ίδιο πράγμα κατά ανάποδο τρόπο!

Θέλω να θυμίσω ότι εδώ υπάρχει διάκριση εξουσιών. Η κάθε αρχή, η δικαστική, η νομοθετική και η κρατική, φέρει τη δική της ευθύνη και δεν είναι σωστό να λέγεται ότι τούτη έν' κυβερνώσα ή ακυβέρνητη Βουλή!

Αγαπητοί συνάδελφοι, ξέρετε τι λεν για όποιο νόμο ψηφίσουμε και τον αρπάξουν οι εφαρμοστές του -και φαντάζομαι τι ακούσατε όλοι: «Εσείς που ψηφίσατε το νόμο»! Και είναι λογικό κάποιος να κάμει και λάθος την ώρα που ψηφίζει, αλλά καλή τη πίστει να κάμει λάθος! Εδώ υπάρχει διαβεβαίωση του αρμοδίου υπουργού. Ήταν στοργυλοκαθισμένος ο Υπουργός των Εσωτερικών και είπε «εν γνώσει μου, ξέρω ότι ο νόμος είναι στρεβλός»! Ε, καλώς τον! Εννά σου τον ψηφίσω εγώ τον στρεβλό, για να γίνει τι; Αυτό που γίνεται...

ΕΥ. ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Αφού θα φέρει άλλον.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Να φέρει άλλον; Να σας τον φέρει εσάς!

Λοιπόν, αυτό που γίνεται, κύριε Πρόεδρε, και κατάντησε και συνήθεια περίπου... Ξέρετε, εσηκώσαν νέα μόδα και νέα μέθοδο, να κηρύσσονται επείγοντα και με την απειλή και με τον εκφοβισμό να περνούν νομοσχέδια και καταλήξαμε εδώ που καταλήξαμε! Και δε θα πω "όχι" εδώ στο νομοσχέδιο, γιατί είμαι εναντίον της τρόικας. Έν' άσχετο! Εκείνο που λέω είναι ότι μια νομοθεσία, άμα μπαίνει, πρέπει να είναι νούσιμη και λογική νομοθεσία και να έχει στόχο και σκοπό. Εδώ τι κάμνουν; Ξέρετε γιατί κάμνουμε τούντη νομοθεσία; Διότι ελείψαν μας τα ριάλια! Όποιος αναπνέει αρπάξετέ του, να κρυώνει! Αυτό γίνεται και είναι δυνατόν! Αν πάτε στην Αγγλία, που είναι ευνομούμενο κράτος, και δείτε πώς φορολογούνται τα ακίνητα, υπάρχει μια λογική. Εδώ ποια είναι η λογική του νόμου; Ο κ. Ευαγόρου λέει «αρπάξετε τους τσιφλικάδες». Εν ηξέρω πού τους ήυρε τους τσιφλικάδες ο Ευαγόρου! Ειλικρινά, εν ηξέρω κανένα τσιφλικά!

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Έσει! Να σε πάρω να τους δεις!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ξέχασ' τους, κύριε, ευτυχώς δεν υπάρχουν! Έντζιε είμαι υπέρ των τσιφλικάδων, διότι είμαι από γεωργική οικογένεια, είμαι υπέρ των αδυνάτων, αλλά σας λέω ότι τέτοιοι έν' μετρημένοι στα δάκτυλα της μιας παλάμης και εκείνοι που κάμνουν τους τσιφλικάδες τα ριάλια επκιάσαν τα 'πού τις τράπεζες και έν' με τα χρωστιμιά που τα αγοράσαν! Για να ξέρεις δηλαδή! Άρα, λοιπόν, τέτοια δεν υπάρχουν.

Μου θυμίζει, αγαπητέ κύριε Πρόεδρε, το εξής: Το νόμο που κάμαμε για τα αυτοκίνητα, τις άδειες κυκλοφορίας. Έχει ένας ένα rajero, ο κ. Προκοπίου, και επούλησέν το του κ. Κουτσού. Άμα αλλάξει ιδιοκτήτη, διπλασιάζονται τα τέλη. Αυτές και αν είναι νομοθεσίες απαράδεκτες! Και εδώ ο πιο βαριά φορολογούμενος τομέας είναι τα ακίνητα. Έχουμε 8% μεταβιβαστικά, έχουμε 20% φόρο κεφαλαιουχικών κερδών και έχουμε και για τα κτίρια 18% ΦΠΑ. Αν εύρετε καμιά χώρα που κάμνει τούντες τέχνες, εγώ να δεχτώ να σας ψηφίσω! Πουθενά δεν υπάρχουν τέτοιες απαράδεκτες φορολογίες!

Ακόμα κάτι και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, το εξής: Σε τούτη χώρα την ημικατεχόμενη η γη άλλαξε πολλές φορές χέρια για ευνόητους λόγους, διότι συμπιέστηκε ο πληθυσμός, εχάσαμε σχεδόν το 40%, ήρθαμε στις ελεύθερες περιοχές και οι πιο βαριά φορολογούμενοι δηλαδή είναι οι πρόσφυγες, διότι είναι εκείνοι που αγοράζαν και ανταλλάζαν περιουσίες, για να βοηθήσουν τα παιδιά τους, με αποτέλεσμα τούτη η ακίνητη ιδιοκτησία να είναι πολλαπλές φορές φορολογούμενη.

Ε, τωρά ελείψαν τα ριάλια· να βάλουμε άλλα €75 εκατομ., γιατί είπεν του η κ. Κριστίν Λαγκάρντ και ο κ. Ντράγκι του κ. Αναστασιάδη μονονυχτού «βάλ' τους τζιαι σηκώνουν τούτοι»; Είναι απαράδεκτα τούτα! Να πάνε να ψηφίσουν άλλοι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εγώ θα επαναλάβω τη δέσμευση που είχαμε για τα €70 εκατομ., στο πλαίσιο της συνολικής αντιμετώπισης του προβλήματος, αλλά και της συνεισφοράς του τομέα των ακινήτων. Πέραν τούτου όμως, θα ήθελα να πω ότι, κάθε φορά που επιχειρούσαμε να περάσουμε αυτό το νομοσχέδιο, ήταν ένα κατασκευάσμα που πάντοτε ή ποτέ δεν είχε μια ισόρροπη προσέγγιση. Δυστυχώς, κάθε φορά αντιμετωπίζαμε προβλήματα και ήρθαμε εδώ που ήρθαμε. Και τούτη τη φορά παρουσιάζονται τέτοιου είδους αδυναμίες, που μόνο σχιζοφρενικό μπορεί να το χαρακτηρίσει κάποιος! Παραδείγματος χάριν το θέμα ένας ο οποίος ζει κάτω από το όριο της φτώχειας να πληρώνει φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας, ναι, θα πρέπει να ρυθμιστεί.

Μας ικανοποιεί, όπως και τον πρόεδρο της παράταξής μου, η τοποθέτηση ότι θα ακολουθήσει αμέσως μετά διορθωτική προσέγγιση αυτών των πραγμάτων, αυτών των πτυχών, όπως εξάλλου θα γίνει και με το θέμα της γεωργικής γης, που εδώ πέρα θα πρέπει να τονίσουμε ότι είναι άκρως απαράδεκτο να έρθουμε να φορολογήσουμε το εργαλείο της πρωτογενούς παραγωγής με αυτό τον τρόπο, έστω και αν δε γίνεται. Γίνεται όμως με τον καθορισμό ελάχιστου ποσοστού φόρου που πρέπει να πληρωθεί για ένα ακίνητο. Ήταν εβδομήντα, αν δεν κάνω λάθος, κάποια αλλαγή έχει συμβεί.

Άρα, λοιπόν, επαναλαμβάνω ότι θα εψήφιζα την τροπολογία του συναδέλφου του Περδίκη, ωστόσο, λόγω του ότι επισημαίνεται από διάφορες πλευρές η ανάγκη βελτίωσης αυτής της νομοθεσίας, αλλά και λόγω του ότι από πλευράς της κυβέρνησης θα έρθουν εισηγήσεις, θα περιμένουμε λοιπόν να τις αντιμετωπίσουμε όλες τις περιπτώσεις σφαιρικά, για να μπορέσουμε, έστω την υστάτη, να εξισορροπήσουμε και την αδικία και την ορθότητα, αλλά και τη συμβολή αυτής της νομοθεσίας προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης, που τόσο πολύ ζητούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο πιο εύκολος τρόπος για μια πολιτεία να δημιουργήσει έσοδα είναι να βάλει φορολογίες. Ο πιο δύσκολος είναι να καταφέρει να αναπτύξει την οικονομική δραστηριότητα, για να δημιουργήσει ακριβώς μέσα από αυτή τη δραστηριότητα οικονομικά έσοδα και βελτίωση και αύξηση του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος. Η ακίνητη ιδιοκτησία έχει ακριβώς μηδενική αξία. Αποκτά αξία, όταν αυτή πουληθεί. Και στο σημείο εκείνο που αποκτά την αξία η πολιτεία εισπράττει 20% φόρο κεφαλαιουχικών κερδών και η πολιτεία εισπράττει επίσης μεταβιβαστικά τέλη.

Εδώ που έχουμε φτάσει σήμερα όμως όλα αυτά είναι οικονομικές θεωρίες, γιατί φροντίσαμε να καταστρέψουμε οικονομικά αυτό τον τόπο. Αυτή η φορολογία, αυτή η νομοθεσία που θα ψηφίσουμε, πρέπει να είναι ισοζυγισμένη, ούτως ώστε ούτε να σκοτώνει εντελώς την ανάπτυξη ούτε και να επιβαρύνονται τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα με μια φορολογία που δεν μπορούν να πληρώσουν. Να σας δώσω ένα παράδειγμα: Μπορεί κάποιος να έχει αγοράσει το 2008, το 2009, το 2010 ένα ακίνητο €1 εκατομ., €2 εκατομ., το οποίο χρωστά στην τράπεζα και πληρώνει τόκους και τόκους υπερημερίας, είναι στο στοκ του πάνω στο οποίο θα μπορούσε να κρίσει, για να πουλήσει και να δημιουργήσει κέρδος. Αυτή τη στιγμή είναι κάτοχος. Μα, είναι κάτοχος, όταν το χρωστά στην τράπεζα; Και θα φορολογηθεί και επ' αυτού! Και πέστε μου εσείς, αν η αξία του ακινήτου, η οποία έχει μειωθεί δραματικά με βάση τη μείωση των αξιών, τον βρίσκει με δάνεια, τον βρίσκει με ένα ακίνητο που έχει μειωμένη αξία, τον βρίσκει με αδυναμία να αναπτύξει και να πουλήσει, αν αυτός ο άνθρωπος θα μπορέσει να πληρώσει αυτή τη φορολογία!

Αυτός ο νόμος και αυτή η κυβέρνηση και αυτή η παράταξις είναι με πόνον ψυχής που έρχονται στη Βουλή με φορολογίες, γιατί ξέρουμε ότι σκοτώνουν την ανάπτυξη. Ξέρουμε ότι είναι τροχοπέδη στην ανάπτυξη, αλλά πληρώνουμε τες ασυνέπειες, πληρώνουμε τες οικονομικές πολιτικές μιας διακυβέρνησης πενταετούς, η οποία ποτέ δε φρόντισε να τηρήσει την αρχή "παν μέτρον άριστον".

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, έχουμε φθάσει στο τέλος της συζήτησης και έχουμε ενώπιόν μας τις προτεινόμενες τροπολογίες επί του νομοσχεδίου. Είναι πρώτα οι τροπολογίες που έχει καταθέσει ο κ. Πεردίκης εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών. Θα μπορούμε σε ξεχωριστές ψηφοφορίες.

(Οι σχετικές τροπολογίες)

Προτεινόμενες τροπολογίες του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

1. Προτείνεται η διαγραφή του προτεινόμενου άρθρου 2 του νομοσχεδίου, ώστε να παραμείνουν σε ισχύ τα ποσά και ποσοστά φορολόγησης στον υφιστάμενο βασικό νόμο.

2. Με την προσθήκη μετά το άρθρο 2 αυτού του ακόλουθου νέου άρθρου 3:

«Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. 3. Το άρθρο 6 του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη αμέσως μετά τη φράση "την 1^η Ιανουαρίου 1980" στο άρθρο 6 της φράσης "πολλαπλασιασμένο τέσσερις φορές".».

3. Με την προσθήκη μετά το νέο άρθρο 3 αυτού του ακόλουθου νέου άρθρου 4:

«Τροποποίηση του άρθρου 4. Το άρθρο 18 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως: 18 του βασικού νόμου.

(α) Με την προσθήκη αμέσως μετά το τέλος της υποπαραγράφου (ix) της παραγράφου (δ) αυτού των ακόλουθων νέων υποπαραγράφων:

"(x) που είναι η κύρια ιδιωτική κατοικία ιδιοκατοίκησης φυσικού προσώπου, όπως ορίζεται στον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο του 1972 (Ν. 977/72),

(xi) που βρίσκεται εντός του συνεκτικού ευρωπαϊκού οικολογικού δικτύου ΦΥΣΗ 2000, όπως ορίζεται στον περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και Άγριας Ζωής Νόμο του 2003 [Ν. 153(Ι)2003]

(xii) που βρίσκεται εντός λευκής ζώνης ανάπτυξης, όπως ορίζεται στον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο του 1972 (Ν. 977/72),

(xiii) που βρίσκεται εντός ζώνης διατήρησης που καθορίζεται σε σχέδιο ανάπτυξης, όπως ορίζεται στον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο του 1972 (Ν. 977/72),

(xiv) στα οποία έχουν χωροθετηθεί εγκαταστάσεις φωτοβολταϊκού, θερμοδυναμικού ή αιολικού πάρκου, κατά τις πρόνοιες του περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας Νόμου του 2003 [Ν. 33(Ι)2003].».

(β) Με την τροποποίηση του εδαφίου (στ) αυτού με τη διαγραφή της φράσης "το οποίο ασκεί κατά κύριο λόγο γεωργική ή κτηνοτροφική επιχείρηση και διαμένει εντός της περιοχής ένθα ευρίσκεται η γεωργική ιδιοκτησία".».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, η υπ' αριθμόν 1 τροπολογία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα επτά ψήφους εναντίον, δύο υπέρ και πέντε αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Η υπ' αριθμόν 2 τροπολογία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα έξι ψήφους εναντίον, μία υπέρ και πέντε αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Η υπ' αριθμόν 3 τροπολογία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα πέντε ψήφους εναντίον, μία υπέρ και πέντε αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Πάμε τώρα στις προταθείσες τροπολογίες τις οποίες πρότεινε ο κ. Παπαδόπουλος. Νομίζω τις έχετε μπροστά σας. Παρά το ότι τις εξέθεσε προφορικά, πρέπει να υπήρξε και διανομή των προταθεισών τροπολογιών, έτσι;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δεν τις έχουμε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν τις έχετε. Τις έχετε;

Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρώτης τροπολογίας, την οποία κατέθεσε ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννιά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι εννιά ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και δεκαοκτώ αποχές, η τροπολογία εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν επιτρέπετε. Απλώς, υπάρχουν βουλευτές που δεν ψηφίζουν! Και προηγουμένως το ίδιο πράγμα συνέβη, επειδή τα νούμερα δε βγαίνουν! Είμαστε πενήντα πέντε και, αν γίνει πρόσθεση, θα δείτε ότι κάποιος δεν έχουν ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν πάση περιπτώσει, εμείς βλέπουμε τα χέρια που υψώνονται και καταμετρούμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ακριβώς!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η υπ' αριθμόν 2 τροπολογία του κ. Νικόλα Παπαδόπουλου.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και είκοσι αποχές, εγκρίνεται και η δεύτερη η τροπολογία.

Προχωρούμε με τις τροπολογίες ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

(Οι σχετικές τροπολογίες)

Προτεινόμενες τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του νομοσχεδίου ως ακολούθως:

Με την τροποποίηση του άρθρου 2 αυτού, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 3 του βασικού νόμου, ώστε να γίνουν οι ακόλουθες αλλαγές:

1. Η πρώτη κατηγορία φορολόγησης της ακίνητης ιδιοκτησίας να τροποποιηθεί ως ακολούθως:
«Για κάθε ευρώ από €1 μέχρι €40.000 0,0%.»
2. Οι συντελεστές φορολόγησης της ακίνητης ιδιοκτησίας για αξίες ακινήτων πέραν των €40.000 να διαμορφωθούν ως ακολούθως:
«Για κάθε ευρώ πάνω από €40.001 μέχρι €120.000 0,80%
Για κάθε ευρώ πάνω από €120.001 μέχρι €170.000 0,90%
Για κάθε ευρώ πάνω από €170.001 μέχρι €300.000 1,10%
Για κάθε ευρώ πάνω από €300.001 μέχρι €500.000 1,30%
Για κάθε ευρώ πάνω από €500.001 μέχρι €800.000 1,60%
Για κάθε ευρώ πάνω από €800.001 μέχρι €3.000.000 1,80%
Για κάθε ευρώ πάνω από €3.000.001 2,00%.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η υπ' αριθμόν 1 τροπολογία τίθεται σε ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι εννέα ψήφους εναντίον, είκοσι τέσσερις υπέρ και δύο αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Η υπ' αριθμόν 2 τροπολογία από πλευράς ΑΚΕΛ.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι εννέα ψήφους εναντίον, δεκαεννέα υπέρ και επτά αποχές, απορρίπτεται και η δεύτερη τροπολογία που κατατέθηκε από πλευράς ΑΚΕΛ.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι εννιά ψήφους υπέρ, είκοσι έξι εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
Καμία.
ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, είκοσι έξι εναντίον και ουδεμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.
Αιτιολόγηση ψήφου ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω ότι, από τη στιγμή που οι τροπολογίες μας, που ήταν αναπτυξιακού χαρακτήρα, δεν έχουν γίνει αποδεκτές και παρά το γεγονός ότι οι τροπολογίες που μπήκαν προφορικά από τον πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών βελτιώνουν την εισπραξιμότητα της νομοθεσίας, εγώ θεωρώ ότι αυτή η νομοθεσία τελικά θα αποτύχει και το μόνο που θα μείνει είναι η αδικία και θα επιτείνει το αίσθημα αδικίας εις τον κυπριακό λαό, σε μια εποχή που θα έπρεπε να είμαστε ιδιαίτερα ευαίσθητοι στο πώς συμπεριφερόμαστε στον κυπριακό λαό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 6 και 7 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Προϋπολογισμού του 2013 Νόμος του 2012 (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2013» και «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2013». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τα νομοσχέδια «Ο περί Προϋπολογισμού του 2013 Νόμος του 2012 (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2013» και «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2013»

Παρόντες:

Νικόλας Παπαδόπουλος, πρόεδρος
Άγγελος Βότσης
Αβέρωφ Νεοφύτου
Μάριος Μαυρίδης
Πρόδρομος Προδρόμου
Σταύρος Ευαγόρου
Νίκος Νικολαΐδης
Γιώργος Περδίκης

Μη μέλη της επιτροπής:

Κυριάκος Χατζηγιάννης
Σκευή Κούτρα Κουκουμά
Γιώργος Βαρνάβα
Ρούλα Μαυρονικόλα
Δημήτρης Συλλούρης
Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 26 Απριλίου 2013. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (ΤΔΔΠ) και του Τμήματος Δημοσίων Έργων.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι να δοθεί η δυνατότητα απασχόλησης για το έτος 2013 εποχικού ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού, ο αριθμός του οποίου σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να υπερβαίνει συνολικά τα 1 806 άτομα που απασχολήθηκαν κατά διαστήματα το 2012, στα ακόλουθα υπουργεία/τμήματα/ υπηρεσίες:

1. Πυροσβεστική Υπηρεσία.
2. Επαρχιακές διοικήσεις.
3. Τμήμα Δασών.
4. Τμήμα Δημοσίων Έργων.
5. Τμήμα Αρχαιοτήτων.

6. Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.
7. Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.
8. Τμήμα Αναδασμού.
9. Τμήμα Γεωργίας.
10. Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών.
11. Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η έγκριση συμπληρωματικών πιστώσεων, ύψους €9,6 εκατομ., και η διάθεσή τους για κάλυψη της δαπάνης απασχόλησης του πρόσθετου εποχικού ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού για το έτος 2013.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τα νομοσχέδια, η διαδικασία συζήτησης του Μνημονίου Συναντίληψης έχει ολοκληρωθεί και έχει επέλθει συμφωνία μεταξύ κυβέρνησης και τρόικας ως προς την τελική του διαμόρφωση. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του μνημονίου, επιτρέπεται η απασχόληση ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού, που απασχολήθηκε το 2012, για κάλυψη εποχικών αναγκών.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, το Υπουργείο Οικονομικών, λαμβάνοντας υπόψη τις εγκρίσεις που παραχωρήθηκαν στα υπουργεία/τμήματα/υπηρεσίες για το έτος 2012, κρίνει αναγκαίο όπως τροποποιηθεί το άρθρο 16(2) του περί Προϋπολογισμού του 2013 Νόμου, ώστε να είναι δυνατή η απασχόληση του εποχικού ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού και το 2013 κατά τον ίδιο τρόπο που απασχολήθηκε το 2012.

Ειδικότερα, κατά το 2012 παραχωρήθηκαν εγκρίσεις σε διάφορα υπουργεία/ τμήματα/υπηρεσίες για απασχόληση συνολικά 1 806 ατόμων για κάλυψη εποχικών αναγκών.

Σημειώνεται ότι η απασχόληση των 1 806 ατόμων για κάλυψη εποχικών ωρομισθίων το 2012 αφορούσε κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών για συγκεκριμένο αριθμό μηνών, από τον Ιανουάριο του 2012 μέχρι το Δεκέμβριο του 2012, ενώ για το έτος 2013 ο αριθμός του προσωπικού που θα απασχοληθεί αναμένεται να διαμορφωθεί κατόπιν αξιολόγησης των υπηρεσιακών αναγκών για την περίοδο από 1^η Μαΐου 2013 μέχρι 31^η Δεκεμβρίου 2013.

Σύμφωνα με το άρθρο 16(2) του περί Προϋπολογισμού του 2013 Νόμου, παρέχεται η δυνατότητα απασχόλησης για το έτος 2013 συνολικά 814 ατόμων ως εποχικού ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού στα ακόλουθα υπουργεία/τμήματα/ υπηρεσίες:

1. Πυροσβεστική Υπηρεσία (120 εργάτες πυρόσβεσης).
2. Επαρχιακές διοικήσεις (132 ναυαγοσώστες).
3. Τμήμα Δασών (388 δασοπυροσβέστες/πυροφύλακες και 70 πρόσθετα άτομα για εργασίες που αφορούν κυρίως καθαρισμό και συντήρηση της φυτείας στους αυτοκινητόδρομους, συντήρηση δασικών δρόμων).
4. Τμήμα Αρχαιοτήτων (80 άτομα).
5. Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (10 άτομα-αποθήκη).
6. Κτηνιατρικές Υπηρεσίες (14 άτομα).

Με το πρώτο νομοσχέδιο τροποποιείται το εδάφιο (2) του άρθρου 16 του περί Προϋπολογισμού του 2013 Νόμου, ώστε να παρέχεται ευχέρεια απασχόλησης εποχικού ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού σε συγκεκριμένα υπουργεία/τμήματα/υπηρεσίες για το έτος 2013, ο αριθμός του οποίου σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να υπερβαίνει συνολικά τα 1 806 άτομα που απασχολήθηκαν κατά διαστήματα το 2012.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, ενημερωτικά αναφέρεται ότι, σύμφωνα με τη διαδικασία που ακολουθείται για την πρόσληψη του εποχικού ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού, καταρχήν προσλαμβάνονται οι εποχικοί ωρομίσθιοι αορίστου χρόνου, δηλαδή αυτοί που έχουν συμπληρώσει τριάντα μήνες συνολική υπηρεσία μέχρι σήμερα, ο αριθμός των οποίων, σύμφωνα με τα υπάρχοντα στοιχεία, ανέρχεται στα 970 άτομα περίπου.

Όταν και εφόσον εξαντληθεί ο σχετικός κατάλογος των ωρομισθίων αορίστου χρόνου και δεδομένου ότι υφίστανται ανάγκες που δεν καλύφθηκαν στα πλαίσια του εγκεκριμένου κατά υπουργείο/τμήμα/υπηρεσία αριθμού, ακολουθείται η προνοούμενη διαδικασία αποστολής από τα κατά τόπους επαρχιακά γραφεία εργασίας υποψηφίων για εποχική απασχόληση.

Επιπρόσθετα, η κυβέρνηση προτίθεται να ακολουθήσει την πρακτική που έχει συμφωνηθεί με την εργατική πλευρά και εφαρμόζεται ήδη τα τελευταία δύο χρόνια, δηλαδή το εποχικό ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό που εργάστηκε κατά τα τελευταία δύο έτη (2011 και 2012) να δικαιούται να είναι υποψήφιο για

πρόσληψη σε εποχικές θέσεις στο ίδιο επάγγελμα και στο ίδιο τμήμα που υπηρέτησε κατά το τελευταίο έτος, δηλαδή το 2012.

Η απόφαση για διασφάλιση των θέσεων εργασίας του εποχικού ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού, σε συνάρτηση με τη δέσμευση της κυβέρνησης προς την τρόικα για προώθηση της εναλλαξιμότητας του ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού και της όσο το δυνατόν καλύτερης αξιοποίησής του, πρέπει να δίδει παράλληλα, σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, τη δυνατότητα στο ΤΔΔΠ, αφού αξιολογεί εάν υπάρχουν επιτακτικές ανάγκες τόσο σε εποχικό ωρομίσθιο προσωπικό όσο και για κάλυψη κενών μόνιμων ωρομίσθιων θέσεων στα διάφορα κυβερνητικά τμήματα και ιδιαίτερα στον τομέα της υγείας, να προβαίνει στις κατάλληλες ενέργειες, κατόπιν συνεννόησης με την εργατική πλευρά, για ικανοποίηση των πιο επείγουσών αναγκών μέσω της πιθανής μετακίνησης του προσωπικού σε άλλες υπηρεσίες για όσο χρονικό διάστημα κριθεί αναγκαίο.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, στο παρόν στάδιο δεν κατέστη δυνατή η διάγνωση των εποχικών αναγκών σε ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό κατά υπηρεσία/τμήμα και υπουργείο, γι' αυτό και οι συνολικές αναγκαίες πρόσθετες πιστώσεις για την απασχόληση μέχρι 1 806 ατόμων ως εποχικού ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού θα περιληφθούν κάτω από συγκεντρωτικό κονδύλι για κατανομή τους σε συγκεκριμένα κεφάλαια και άρθρα, σύμφωνα με τη νενομισμένη διαδικασία και κατόπιν αξιολόγησης των υπηρεσιακών αναγκών για την περίοδο από την 1^η Μαΐου 2013 μέχρι και την 31^η Δεκεμβρίου 2013.

Σημειώνεται ότι η συνολική δαπάνη της απασχόλησης του πρόσθετου εποχικού ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού κατά το 2012 υπολογίστηκε στα €9,6 εκατομ.

Συναφώς, κατατέθηκε παράλληλα το δεύτερο νομοσχέδιο, ώστε να υλοποιηθεί η δέσμευση ότι τα απαιτούμενα κονδύλια, ύψους €9,6 εκατομ., στον κρατικό προϋπολογισμό θα διατεθούν για κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για την επαναπρόσληψη του πιο πάνω ωρομίσθιου προσωπικού.

Ο εκπρόσωπος του ΤΔΔΠ ενημέρωσε την επιτροπή ότι, με βάση τον υφιστάμενο κρατικό προϋπολογισμό, εγκρίθηκαν 814 θέσεις ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού στα πιο πάνω αναφερόμενα υπουργεία/τμήματα/ υπηρεσίες.

Συνεπώς, μέχρι το όριο των 1 806 θέσεων, οι οποίες ήταν εγκεκριμένες στον προϋπολογισμό του 2012, υπολείπονται 992 θέσεις, για τις οποίες ζητείται ουσιαστικά η έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων μέσω της ψήφισης του σχετικού νομοσχεδίου.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης βουλευτές μέλη της επιτροπής ζήτησαν περαιτέρω ενημέρωση για τα ειδικότερα καθήκοντα που θα ασκούν οι πρόσθετοι 992 υπάλληλοι, καθώς και κατάθεση αναλυτικού καταλόγου στον οποίο να διευκρινίζεται η κατανομή των υπαλλήλων αυτών στα διάφορα υπουργεία/τμήματα/ υπηρεσίες.

Περαιτέρω, δήλωσαν ότι πολλά έργα που ήταν προγραμματισμένα για το έτος 2013 λόγω της υφιστάμενης κατάστασης έχουν ανασταλεί, ενώ παράλληλα υπάρχει ανάγκη για αυστηρότερη οικονομική περισυλλογή.

Συναφώς, ζήτησαν από τους αρμόδιους εκπροσώπους όπως οι ανάγκες σε προσωπικό επανεξεταστούν, λαμβάνοντας υπόψη και την πιθανότητα εφαρμογής του θεσμού της εναλλαξιμότητας και μεταφοράς υπαλλήλων μεταξύ διάφορων τμημάτων της δημόσιας υπηρεσίας, για σκοπούς κάλυψης οποιωνδήποτε έκτακτων αναγκών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 6 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Μη υπαρχούσης οιασδήποτε ένστασεως, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του 2013 Νόμος του 2012 (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2013.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπαρχούσης οιασδήποτε ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 7 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους €9.600.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2013. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 3;

Μη υπαρχούσης οιασδήποτε ενστάσεως, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2013.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπαρχούσης οιασδήποτε ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του 2013 Νόμος του 2012 (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2013». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του 2013 Νόμος του 2012 (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2013»

Παρόντες:

Νικόλας Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Άγγελος Βότσης

Αβέρωφ Νεοφύτου

Μάριος Μαυρίδης

Πρόδρομος Προδρόμου

Σταύρος Ευαγόρου

Νίκος Νικολαΐδης

Γιώργος Περδίκης

Μη μέλη της επιτροπής:

Κυριάκος Χατζηγιάννης

Σκευή Κούτρα Κουκουμά

Γιώργος Βαρνάβα

Ρούλα Μαυρονικόλα

Δημήτρης Συλλούρης

Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 26 Απριλίου 2013. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του κρατικού προϋπολογισμού του 2013, ώστε να αναθεωρηθεί ο θεσμός της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής (ΑΤΑ).

Ειδικότερα, με το εν λόγω νομοσχέδιο προβλέπεται όπως οι μισθοί των αξιωματούχων και εργοδοτούμενων, καθώς και οι συντάξεις της κρατικής υπηρεσίας να αναπροσαρμόζονται την 1^η Ιανουαρίου με βάση το δείκτη της ΑΤΑ ως ακολούθως:

1. Καταβολή του 50% του ποσοστού της αύξησης του υποκείμενου δείκτη της ΑΤΑ κατά το έτος που προηγείται του έτους αναφοράς, σε σχέση με το προηγούμενο έτος του έτους αναφοράς.
2. Η πιο πάνω αναπροσαρμογή αναστέλλεται, σε περίπτωση που κατά το δεύτερο και τρίτο τρίμηνο του έτους που προηγείται του έτους αναφοράς ο ρυθμός κοινωνικής ανάπτυξης σε πραγματικούς όρους διορθωμένος ως προς τις εποχικές διακυμάνσεις είναι αρνητικός.
3. Στο στάδιο της συζήτησης οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών ενημέρωσαν την επιτροπή ότι με το εν λόγω νομοσχέδιο γίνεται ενσωμάτωση του τρόπου καταβολής της ΑΤΑ από το 2016 και έπειτα, όταν αυτή πάψει να είναι παγοποιημένη. Σημείωσαν επίσης ότι, μετά από απαίτηση της τρόικα, κρίνεται αναγκαίο όπως η συγκεκριμένη πρόνοια περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό για το έτος 2013.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάσσεται να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Πρώτου Πίνακα του Δελτίου Δαπανών του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Μη υπαρχούσης οιασδήποτε ενστάσεως, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του 2013 Νόμος του 2012 (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2013.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπαρχούσης οιασδήποτε ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013»

Παρόντες:

Γιάννος Λαμάρης, πρόεδρος

Νίκος Νουρής

Χρίστος Μέσης

Σοφοκλής Φυττής

Κυριάκος Χατζηγιάννης

Φειδίας Σαρίκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 25 Απριλίου 2013. Στην πιο πάνω συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, ο αναπληρωτής διευθυντής του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του ίδιου υπουργείου, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η αναθεώρηση των τελών/δικαιωμάτων για παρεχόμενες κρατικές υπηρεσίες που επιβάλλονται με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία για τα τέλη και δικαιώματα του Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και η μετατροπή των καθοριζόμενων σε αυτούς ποσών των τελών/δικαιωμάτων από

λίρες/μιλς σε ευρώ. Η αναθεώρηση των τελών/δικαιωμάτων αυτών γίνεται στα πλαίσια της εξέτασης επιπρόσθετων μέτρων για εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών, έτσι ώστε η αύξηση των δικαιωμάτων για υπηρεσίες που παρέχονται από το κράτος να αντισταθμίζεται με το πραγματικό κόστος της παρεχόμενης υπηρεσίας.

Σημειώνεται ότι το ύψος των πλείστων τελών/δικαιωμάτων είναι πολύ χαμηλό σε σχέση με το κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών, είτε επειδή υπολογίζονται πάνω στη βάση αξιών που καθορίστηκαν στην εκτίμηση που έγινε κατά την περίοδο 1909-1929 είτε επειδή ορισμένα τέλη/δικαιώματα διατηρούνταν χαμηλά για σκοπούς παρότρυνσης του κοινού να προβαίνει σε διάφορες ενέργειες, όπως π.χ. στην έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας. Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο, η ανάγκη για τροποποίηση των εν λόγω τελών/δικαιωμάτων είχε διαπιστωθεί και στο παρελθόν, αλλά προηγούμενη προσπάθεια που έγινε για τροποποίησή τους δεν τελεσφόρησε.

Ειδικότερα, με την προτεινόμενη νομοθεσία προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Αναθεώρηση τελών/δικαιωμάτων που στοχεύουν στην ενδυνάμωση του περί δικαίου αισθήματος των πολιτών, ειδικά των προσφύγων αναφορικά με τις περιουσίες τους στα κατεχόμενα, και αφορούν τα ακόλουθα:
 - α. Ατελή μεταβίβαση για δωρεές ακινήτων στα κατεχόμενα μεταξύ ατόμων που έχουν μέχρι τρίτου βαθμού συγγένεια.
 - β. Ατελή εγγραφή ακινήτων στα κατεχόμενα σε οποιοδήποτε άτομο αποκτά τέτοιο δικαίωμα δυνάμει δωρεάς με διαθήκη (κληροδοσία), ανεξάρτητα από το εάν είναι νόμιμος κληρονόμος ή όχι.
 - γ. Μείωση του τέλους εγγραφής ακινήτων στις ελεύθερες περιοχές από τα υφιστάμενα συνδυασμένα ποσοστά 3%, 5% και 8% επί της αγοραίας αξίας σε περιπτώσεις κληροδοσιών σε ένα σταθερό ποσοστό 3% επί της αξίας του ακινήτου σε τιμές 1^{ης} Ιανουαρίου 1980.
 - δ. Μείωση των καταβλητέων τελών για δωρεές ακινήτων μεταξύ γονέα και τέκνου από 4% επί της εκτιμημένης αξίας του 1920 σε 2% σε τιμές 1^{ης} Ιανουαρίου 1980.
 - ε. Μείωση των καταβλητέων τελών για δωρεές μεταξύ συγγενών μέχρι τρίτου βαθμού συγγένειας και για δωρεές μεταξύ συζύγων από 8% επί της εκτιμημένης αξίας του 1920 σε 4% σε τιμές 1^{ης} Ιανουαρίου 1980.
2. Πρόβλεψη περαιτέρω για οποιοδήποτε ποσό τέλους ή δικαιώματος παραμένει απλήρωτο δυνάμει του παρόντος νόμου, το οποίο θα αποτελεί οφειλή προς τη Δημοκρατία και θα επιβαρύνεται με δημόσιο τόκο υπερημερίας από την ημέρα που αυτό θα καθίσταται πληρωτέο, ενώ παράλληλα θα συνιστά επιβάρυνση επί του επηρεαζόμενου ακινήτου.
3. Ρύθμιση της καταβολής τελών/δικαιωμάτων για την υπηρεσία κατάθεσης συμβάσεων πώλησης ακινήτου, συμβάσεων εκχώρησης και συμβάσεων εκχώρησης και εξασφάλισης στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Ο θεσμός της σύμβασης εκχώρησης εξασφάλισης, όπως αυτός ορίζεται στον περί Πώλησης Ακινήτων (Ειδική Εκτέλεση) Νόμο [Ν. 81(Ι)/2011], αναφέρεται στη γραπτή συμφωνία μεταξύ αγοραστή σε ισχύουσα σύμβαση και τρίτου προσώπου, με την οποία εκχωρούνται δικαιώματα με βάση τη σύμβαση για σκοπούς εξασφάλισης χρηματικής υποχρέωσης.

Στα πλαίσια της περαιτέρω εξέτασης του νομοσχεδίου, μέλη της επιτροπής εξέφρασαν τις επιφυλάξεις τους σχετικά με τη δυνατότητα που παρέχεται στο διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας να καθορίζει την αξία ακινήτου, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου (Κεφ. 224), στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει αξία σε τιμές 1^{ης} Ιανουαρίου 1980 ή η αξία χρήζει αναθεώρησης λόγω ουσιαστικής αλλαγής στη φυσική ή νομική κατάσταση του ακινήτου ή για οποιοδήποτε άλλο λόγο. Ο αναπληρωτής διευθυντής του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας ανέφερε ότι στις περιπτώσεις αυτές δε θα διενεργείται επί τόπου έλεγχος, αλλά αυτός θα γίνεται με βάση το υφιστάμενο αρχείο των εκδιδόμενων αδειών οικοδομής. Περαιτέρω, ο ίδιος εκπρόσωπος επεσήμανε ότι η δυνατότητα καθορισμού της αξίας σε ορισμένες περιπτώσεις ακινήτων από το διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας αποτελεί προσωρινό μέτρο, καθώς η Κυπριακή Δημοκρατία έχει δεσμευτεί, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Μνημονίου Συναντίληψης, ότι η επανεκτίμηση των ακινήτων θα ολοκληρωθεί μέχρι το 2015. Πρόσθεσε συναφώς ότι θα γίνει προσπάθεια απλοποίησης των διαδικασιών επανεκτίμησης με τη χρήση αεροφωτογραφιών και με τη συνεργασία των Συμβουλίων Αποχτεύσεων, που ήδη έχουν προβεί σε επανεκτιμήσεις ακινήτων, ενώ επεσήμανε ότι οι εν λόγω επανεκτιμήσεις δε θα βασιστούν στις εκτιμήσεις των υποθηκευμένων ακινήτων στις τράπεζες. Περαιτέρω, ο ίδιος εκπρόσωπος εξέφρασε την πεποίθηση ότι, αν και τα χρονικά περιθώρια ολοκλήρωσης της επανεκτίμησης είναι στενά, αυτή θα ολοκληρωθεί εντός του χρονικού πλαισίου που έχει δεσμευτεί η Κυπριακή Δημοκρατία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών και το σώμα γενικότερα εκ των πραγμάτων, λόγω και της συναφούς έκκλησης της εκτελεστικής εξουσίας όπως τα θέματα που απορρέουν μέσα από τις δεσμεύσεις της

Κυπριακής Δημοκρατίας τύχουν άμεσου χειρισμού και ολοκληρωθούν από τη Βουλή, δεν είχαν στη διάθεσή τους τον αναγκαίο και επιθυμητό χρόνο για τη σε βάθος εξέταση που κανονικά απαιτείται για νομοθετήματα αυτής της φύσης. Για τους λόγους αυτούς η επιτροπή θεωρεί ότι υπό τις περιστάσεις δεν είχε στη διάθεσή της τον απαιτούμενο χρόνο, για να πραγματοποιήσει εξαντλητικό κοινωνικό διάλογο στον απαιτούμενο βαθμό, όπως είθισται να πράττει για τέτοιας φύσης νομοθετήματα τα οποία ενδιαφέρουν και επηρεάζουν ομάδες πολιτών. Ωστόσο, η επιτροπή θεωρεί ότι πρέπει να ανταποκριθεί στην έκκληση της εκτελεστικής εξουσίας, κατανοώντας την κρισιμότητα της κατάστασης που διέρχεται ο τόπος, γι' αυτό και έχει υιοθετήσει μια ταχύτερη διαδικασία από τη συνήθη κοινοβουλευτική διαδικασία, θεωρώντας ότι κατά τη δεδομένη στιγμή προέχει η άμεση λήψη των προτεινόμενων μέτρων.

Η επιτροπή προτίθεται εντούτοις να μελετήσει την εφαρμογή των προτεινόμενων νομοθετημάτων και να επανέλθει, εάν διαπιστωθούν αδυναμίες, κενά, λάθη, παραλείψεις ή λανθασμένες εκτιμήσεις κατά την εφαρμογή τους στην πράξη, για να επανεξετάσει το όλο ζήτημα κάτω από καλύτερες συνθήκες από απόψεως χρονικών περιορισμών.

Σε μεταγενέστερο στάδιο το Υπουργείο Εσωτερικών απέστειλε στην επιτροπή διαμορφωμένο κείμενο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, με σκοπό την αναπροσαρμογή προς τα κάτω ορισμένων από τα προτεινόμενα στο αρχικό κείμενο του νομοσχεδίου τελών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του νομοσχεδίου και έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του αναθεωρημένου νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κουλιās,

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Συνάδελφοι,

Τώρα βλέπω το νομοσχέδιο εγώ, αλλά έχω να κάμω δύο επισημάνσεις για το νομοσχέδιο. Έχουμε τα νομοσχέδια μπροστά μας. Αν πάτε στη σελίδα 40, στο νέο Κεφάλαιο 18 του Πίνακα, συμβαίνει το εξής: «Όταν ζητείται επίσπευση παροχής υπηρεσιών που περιγράφονται στα Κεφάλαια 2, 8, 9-13 και 16 του Πίνακα, τα τέλη αυξάνονται στο διπλάσιο [...]». Δηλαδή, αν θέλει ένας €100, να γίνουν €200! Το διπλάσιο! Έν' τρομακτικό, αλλά πιο κάτω εν' το χειρότερο: «[...] και επιπρόσθετα», λέει, «ο Διευθυντής δύναται να επιβάλει πρόσθετο τέλος, αφού λάβει υπόψη τους μισθούς, τα επιδόματα, τα οδοιπορικά και άλλες δαπάνες». Πρώτη φορά δίνεται στο διευθυντή τέτοια εξουσία, «και άλλες δαπάνες»! Δηλαδή το «άλλες δαπάνες»... Ας πούμε, να θέλει να του κάμουν τραπέζι; Τι είναι «άλλες δαπάνες»; Δεν ξέρω! Δε λέω ότι κάμνουν τούντη δουλειά οι αθρόωποι, αλλά λέω, επειδή εν' νόμος, άμα βάλεις «άλλες δαπάνες», είναι επιλήψιμο!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μας απαντήσει ο κ. Λαμάρης, ο οποίος είναι πρόεδρος της επιτροπής Εσωτερικών.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Αν μου επιτρέπετε, να κάμω ακόμα μία παρατήρηση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κάμετε.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Στη σελίδα 2, στο άρθρο 2, βάζει τις αξίες σε τιμές '80 κ.ο.κ. και κάποια ώρα ο διευθυντής καθορίζει... Λέει «νοείται ότι όπου δεν υπάρχει τέτοια αξία», του '80, «ή η αξία χρήζει αναθεώρησης», και τούτο εν' σωστό, διότι μπορεί να έκτισε κτίριο πάνω, «λόγω ουσιαστικής αλλαγής στη φυσική ή νομική κατάσταση του ακινήτου ή για οποιοδήποτε άλλο λόγο»... Ποιο άλλο λόγο δηλαδή; Ό,τι κόψει ο νους του; Δηλαδή, αν δεν του αρέσκει η φάτσα του κ. Κατσουρίδη, ας πούμε, διότι εν' έκαμε δίαιτα κανονική, εννά τον φορολογεί; Για ποιο λόγο δηλαδή; Γίνεται στους νόμους που επηρεάζονται οι πολίτες με χρήματα να βάλουμε τέτοιες εξουσίες; Φυσικά, μπορεί να εν' της μόδας, γιατί τέτοιες εξουσίες αυτή η Βουλή έδωκεν του κ. Δημητριάδη, που είναι συνονόματος ενός δικτάτορα, για να ξέρεις, κύριε Κατσουρίδη! Έτσι που είναι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, παρακαλώ, ο κ. Λαμάρης, αν μπορεί να μας δώσει κάποιες εξηγήσεις, να δώσει στον κ. Κουλιās ή στο σώμα.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ στο εξής... Και, αν εγείρομαι, για να πάρω το λόγο, είναι για να επισημάνω κάτι το οποίο πιθανώς να έχουμε από εδώ και μπρος. Η επιτροπή Εσωτερικών και σήμερα ακόμα δέχθηκε κατεπείγοντα νομοσχέδια τα οποία έχουν να κάμουν με τέλη στο όνομα της τρόικας! Αν κάθε τρεις μήνες που εννά παίρνουμε τη δόση μας θα γίνεται επίκληση της τρόικας, για να έρχονται την τελευταία στιγμή, δεν μπορούν να εξεταστούν με σοβαρότητα από τη Βουλή και δεν μπορεί να μετατραπεί η Βουλή σε ένα τέθκοιο όργανο!

Έχει δίκαιο ο κ. Κουλίας, υπάρχουν πάρα πολλά! Προσπαθήσαμε και από τα τρία έκτακτα νομοσχέδια να απομονώσουμε μόνο τα τέλη, για να ικανοποιήσουμε αυτό το αίτημα. Αλλά πρέπει να πω ότι για το περι Κτηματολογίου μειωθήκαν εχτές από την ίδια την κυβέρνηση. Ενώ προχτές εγκρίναμε κάποια, εχτές μειώσαμε τα πέραν του 50% με τη συναίνεση της κυβέρνησης. Αυτά τα σημεία που επισημάνθηκαν από τον κ. Κουλία είναι υπόψη και θεωρώ ότι πρέπει να εγκύψουμε αμέσως μετά να τροποποιήσουμε αυτές τις πρόνοιες που δίδουν αυτά τα δικαιώματα στο διευθυντή.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Γιατί να μη διαγραφούν σήμερα;

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Ε, εδώ είμαστε, μπορούμε να τα διαγράψουμε. Εγώ δε διαφωνώ.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το ότι πρέπει να διαγραφούν είναι πασιφανές! Δηλαδή υπάρχει κανένας σε αυτή τη Βουλή που θέλει να δώσει τέτοιες εξουσίες, που μόνο δικτάτορες έχουν; Από πού ως πού δηλαδή;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κοιτάξετε, δεν μπορεί να γίνεται όμως σοβαρή κοινοβουλευτική εργασία με αυτό τον τρόπο! Τι να πω; Δεν μπορεί να γίνεται σοβαρή κοινοβουλευτική εργασία με αυτό τον τρόπο και εναπόκειται στη Βουλή και στις επιτροπές να αποδέχονται μέσα σε εκβιαστικά χρονοδιαγράμματα την υιοθέτηση νομοθεσιών, διότι είναι η Βουλή στο τέλος υπεύθυνη και έναντι των πολιτών, όταν ψηφίζουμε νομοθεσίες τις οποίες δεν έχουμε επαρκώς μελετήσει. Λυπούμαι!

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Είπαμε να επανέλθουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Ωραία!

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Θα φέρουμε πρόταση νόμου, για να τροποποιήσουμε, γιατί δεν υπάρχει ούτε δικαίωμα ιεραρχικής προσφυγής εδώ, πας δικαστήριο μετά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ωραία!

Ο κ. Περδίκης, ο κ. Κυπριανού και ο κ. Θεμιστοκλέους.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δέχομαι αυτό που είπτε και έχετε και εσείς την ευθύνη ως Πρόεδρος του σώματος.

Δυστυχώς, έγινε πρακτική τον τελευταίο καιρό και έχετε δίκαιο που εκφράζετε αυτή τη διαμαρτυρία, είναι διαμαρτυρία όλων μας, αλλά δυστυχώς διαμαρτυρόμαστε, αλλά συνεχίζουμε την ίδια πρακτική. Αν είναι δυνατόν! Έρχονται νομοσχέδια τα οποία μόλις και προλαβαίνουμε να τους ρίξουμε μια φευγάτη ματιά! Τζιαι έσει δίκιο ο κ. Κουλίας, αυτό διέφυγε της προσοχής όλων αυτών που πολύ γρήγορα, ταχύτατα, είδαν αυτά τα θέματα! Δηλαδή πότε θα σταματήσει αυτή η ιστορία; Και συνεχίζεται έχει τώρα τρία χρόνια αυτή η υπόθεση, να έρχονται την τελευταία στιγμή και να θέλουν να ψηφίσουμε την ίδια ημέρα νομοσχέδια τα οποία έν' περιπλοκα τζιαι δύσκολα! Είχαμε κάμει μια συμφωνία μεταξύ μας, να μην αποδεχόμαστε τέτοιου είδους εκβιασμούς.

Τώρα να πιστέψω, κύριε Πρόεδρε, ότι, αν αυτό το πράμα για τα κτηματολογικά τέλη δεν το ψηφίσουμε σήμερα, δε θα μας δώσουν την πρώτη δόση; "Τη δόση μας", όπως είπε τζιαι ο κ. Λαμάρης; Μα, είναι δυνατόν; Είναι σοβαρά ιδρύματα αυτή η τρόικα και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για τα κτηματολογικά τέλη να σταματήσει τη χορηγία μιας ολόκληρης χώρας, που είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Για πέντε-έξι

κτηματολογικά τέλη τζιαι καμιά εικοσαρκά ευρώ ας πούμε; Μα, είμαστε σοβαροί; Είμαστε σοβαροί ως χώρα και σοβαροί ως Ευρωπαϊκή Ένωση να πιστεύουμεν κάτι τέθκοιο; Προς Θεού!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Φυσικά, κύριε Πρόεδρε, ψηφίσαμε υπό τη μορφή του κατεπείγοντος αρκετά νομοσχέδια το Δεκέμβριο, όταν δεν είχαμε, υποτίθεται, άμεση ανάγκη εκταμίευσης της πρώτης δόσης, απλά και μόνο για να δώσουμε τα όπλα στον τότε Υπουργό Οικονομικών να πάει και να μας αντιπροσωπεύσει με επάρκεια στο Eurogroup. Όμως, επί της ουσίας συμφωνούμε. Βεβαιότατα και δεν πρέπει να έρχονται νομοσχέδια και να ξεετάζονται με αυτή τη διαδικασία του κατεπείγοντος. Όμως, οι καταστάσεις είναι δύσκολες και πρέπει να πιστώσουμε την κυβέρνηση με το ότι έχει τεράστιο έργο να ολοκληρώσει. Εμείς θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο. Και βεβαίως, αν υπάρξει πρόταση νόμου εκ μέρους του κ. Κουλία για αλλαγή, θα τη δούμε και αυτήν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα δώσω το λόγο στον κ. Συλλούρη, για να υπάρχει εναλλαγή, και μετά στον κ. Θεμιστοκλέους.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εγώ θα απαντήσω στο ερώτημα του κ. Περδίκη πρώτα, ότι, αν ήμασταν σοβαροί, δε θα φτάναμε στο μνημόνιο και στην τρόικα, ή μάλλον αυτά θα τα πούμε μετά.

Αντιλαμβάνομαι, κύριε Πρόεδρε, ότι αυτά ουσιαστικά είναι και τα τελευταία νομοσχέδια που αφορούν το μνημόνιο. Μένει ακόμα ένα, του Αρχείου Πληθυσμού, και συμπληρώνονται τα τριάντα τέσσερα νομοσχέδια. Και με αυτό δηλαδή που κηρύξαμε επείγον στην αρχή είναι όλα τα τριάντα τέσσερα νομοσχέδια, μαζί με τα προηγούμενα που ψηφίσαμε. Άρα, ουσιαστικά δεν τίθεται θέμα να έρθουν άλλα νομοσχέδια, αυστηρά ομιλούντες, με αυτό το μνημόνιο. Εισηγούμαι τότε, αντί να κάνουμε οποιαδήποτε άλλη διαδικασία, λόγω τού ότι είδαμε υπό τη μορφή του κατεπείγοντος όχι μόνο τούτο το νομοσχέδιο, αλλά και πολλά άλλα, αν μπορούσε, η Βουλή να δει κάποιες αναγκαίες αλλαγές στη συνέχεια χωρίς να συζητούμε τώρα αλλαγές, οι οποίες πιθανόν να είναι βεβιασμένες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό ελέχθη ακριβώς! Θα ετοιμαστεί σχετική πρόταση νόμου.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Θα γίνει μια έκθεση και να δούμε όλα τα... Παρεμπιπτόντως, σας θυμίζω ότι κηρύξαμε επείγοντα τον περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει ετοιμαστεί έκθεση και την έχετε πάρει ή την παίρνετε τώρα.

Παρακαλώ, κύριε Θεμιστοκλέους.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κανονικά, κύριε Πρόεδρε, πρέπει να ανησυχούν περισσότερο για το νόμο αυτοί που θα ψηφίσουν το μνημόνιο και όχι αυτοί που δε θα το ψηφίσουν! Το ένα είναι αυτό.

Δεύτερον, κύριε Πρόεδρε, δεν ξέρω πόσο καλά είναι τα ελληνικά μου, αλλά στη σελίδα 15, αν προσέξετε, κάτω κάτω, χαμηλά υπάρχει μια παράγραφος που, υποθέτω, αποτελεί δημιουργικό χάος -και όχι "δημιουργική ασάφεια", κύριε Προδρόμου- γι' αυτό πρέπει να προσεχθεί, διότι αυτή η παράγραφος θα ερμηνευθεί αύριο από τους ανθρώπους των υπηρεσιών, οι οποίοι θα επιβάλουν τη νομοθεσία, θα την εφαρμόσουν! Και ειλικρινά, μπορεί τα δικά μου ελληνικά να είναι λίγα... Δεν μπορώ να δώσω ερμηνεία! Να το διαβάσω. Λέει το εξής: «Με δωρεά από συγγενή προς συγγενή μέχρι και του τρίτου βαθμού συγγένειας και από σύζυγο προς σύζυγο, εκτός δωρεάς από γονέα προς τέκνο και από σύζυγο προς σύζυγο». Τρεις λαλούν, δκυόμισι χωρεύουν!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, να το δει και αυτό η επιτροπή Εσωτερικών, όταν θα ετοιμάσει τη σχετική πρόταση νόμου.

Ευχαριστώ πολύ.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Αντικατάσταση του άρθρου 5 του βασικού νόμου και του πλαγιότιτλου αυτού. Άρθρο 5.

Αντικατάσταση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 11;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 11 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013»

Παρόντες:

Γιάννος Λαμάρης, πρόεδρος

Νίκος Νουρής

Χρίστος Μέσης

Σοφοκλής Φυττής

Κυριάκος Χατζηγιάννης

Φειδίας Σαρίκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 25 Απριλίου 2013. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν η διευθύντρια του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η τροποποίηση του περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμου, έτσι ώστε μεταξύ άλλων να προνοούνται τα ακόλουθα:

1. Να εισαχθούν σε αυτόν πρόνοιες αναφορικά με την έκδοση δελτίων ταυτότητας με βιομετρικά χαρακτηριστικά.
2. Να αναθεωρηθούν τα καθοριζόμενα σ' αυτόν τέλη που καταβάλλονται για την έκδοση πιστοποιητικού γεννήσεως ή θανάτου, δελτίου ταυτότητας, για απόκτηση ή αποκλήρυξη της κυπριακής υπηκοότητας, καθώς και για την υποβολή αίτησης για παροχή πληροφοριών από το Αρχείο Πληθυσμού.

3. Να περιληφθεί σ' αυτόν πρόνοια για την κατάργηση διακρίσεων και τον καθορισμό κριτηρίων σε σχέση με την απόκτηση και την αποστέρηση της κυπριακής υπηκοότητας.
4. Να εισαχθεί σε αυτόν πρόνοια για αντιμετώπιση των ευκαιριακών και εικονικών γάμων μεταξύ Κυπρίων πολιτών και αλλοδαπών.
5. Να καταργηθούν τα καθοριζόμενα σ' αυτόν τέλη που καταβάλλονται για έκδοση διπλωματικών και υπηρεσιακών διαβατηρίων.
6. Να περιληφθεί σ' αυτόν πρόνοια σύμφωνα με την οποία ο διευθυντής των Φυλακών, σε περίπτωση καταδίκης πολίτη της Δημοκρατίας σε ποινή φυλάκισης πέραν του ενός έτους, ενημερώνει το Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης και ο καταδικασθείς πολίτης υποχρεούται να παραδώσει το διαβατήριο και το δελτίο ταυτότητάς του στο διευθυντή των Φυλακών. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι, σε περίπτωση που ο καταδικασθείς για οποιοδήποτε λόγο δεν παραδώσει το διαβατήριο και το δελτίο ταυτότητάς του, σύμφωνα με τα πιο πάνω, ο διευθυντής του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης προβαίνει σε ακύρωση του διαβατηρίου και του δελτίου ταυτότητας, αν αυτά βρίσκονται σε ισχύ. Προβλέπεται επίσης ότι ο διευθυντής του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης ακυρώνει ισχύον διαβατήριο και δελτίο ταυτότητας προσώπου που καταδικάστηκε σε ποινή φυλάκισης πέραν των δέκα ετών.
7. Να εισαχθούν σ' αυτόν πρόνοιες, ώστε να καθοριστεί η διαδικασία καταχώρισης θανάτου στο ληξιαρχικό μητρώο και έκδοσης πιστοποιητικού θανάτου.
8. Να καταστεί δυνατή η αποτελεσματική εφαρμογή ορισμένων προνοιών των πράξεων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας που πιλοφορούνται «Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1338/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τις κοινοτικές στατιστικές στους τομείς της δημόσιας υγείας και της υγείας και ασφάλειας στην εργασία» και «Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 328/2011 της Επιτροπής, της 5^{ης} Απριλίου 2011, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1338/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, σχετικά με τις κοινοτικές στατιστικές στους τομείς της δημόσιας υγείας και της υγείας και ασφάλειας στην εργασία, όσον αφορά τις στατιστικές για τις αιτίες θανάτου».
9. Να μετατραπούν από λίρες σε ευρώ οι ποινές που επιβάλλονται με βάση τις προνοιές του για τη διάπραξη διάφορων αδικημάτων που καθορίζονται σ' αυτόν.

Σημειώνεται ότι η προτεινόμενη στο εν λόγω νομοσχέδιο αναθεώρηση των καθοριζόμενων στην υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία τελών εμπίπτει στα δημοσιονομικά μέτρα που έχουν συμφωνηθεί με την τρόικα στα πλαίσια του Μνημονίου Συναντίληψης για τη σύναψη δανειακής σύμβασης και της εγκυκλίου του Υπουργείου Οικονομικών, ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 2012.

Ως εκ τούτου, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, κρίνοντας ότι το εν λόγω νομοσχέδιο έρχοζε άμεσα χειρισμού, ώστε να προωθηθεί άμεσα για ψήφιση, δεν είχε στη διάθεσή της τον αναγκαίο χρόνο για τη σε βάθος εξέταση των προνοιών του ούτε τον απαιτούμενο χρόνο, για να πραγματοποιήσει εξαντλητικό κοινωνικό διάλογο στον απαιτούμενο βαθμό με τις επηρεαζόμενες ομάδες πολιτών, που κανονικά απαιτείται για νομοθετήματα αυτής της φύσης.

Σημειώνεται επίσης ότι οι προτεινόμενες στο υπό αναφορά νομοσχέδιο πρόνοιες σε σχέση με την υποχρέωση καταδικασθέντος πολίτη της Δημοκρατίας σε ποινή φυλάκισης πέραν του ενός έτους να παραδώσει το διαβατήριο και το δελτίο ταυτότητάς του στο διευθυντή των Φυλακών, με την προτεινόμενη σ' αυτό διαδικασία που θα ακολουθείται, σε περίπτωση που ο καταδικασθείς πολίτης για οποιοδήποτε λόγο δεν παραδώσει το διαβατήριο ή το δελτίο ταυτότητας του σύμφωνα με τα πιο πάνω, καθώς και με την αντιμετώπιση των ευκαιριακών και εικονικών γάμων μεταξύ Κυπρίων πολιτών και αλλοδαπών, απασχόλησαν ξανά την επιτροπή στα πλαίσια της εξέτασης του νομοσχεδίου με τίτλο «Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2010», αφού περιλαμβάνονταν σ' αυτό ανάλογες πρόνοιες. Μέρος του εν λόγω νομοσχεδίου ψηφίστηκε σε νόμο το 2010, ενώ του υπολοίπου, στο οποίο περιλαμβάνονται οι υπό αναφορά πρόνοιες, ενώ κυκλοφόρησε σχετική έκθεση της Επιτροπής Εσωτερικών στην ολομέλεια της Βουλής, η συζήτησή του αναβλήθηκε και εκκρεμεί η προώθησή του έκτοτε.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή αποφάσισε να προωθήσει για ψήφιση στην ολομέλεια της Βουλής στο παρόν στάδιο μόνο τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου που αφορούν την αναθεώρηση των καθοριζόμενων στην υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία τελών που επιβάλλονται με βάση τις προνοιές της ή και τον καθορισμό νέων τελών σε αυτήν, έτσι ώστε να παρασχεθεί στην επιτροπή η δυνατότητα ενδεδειγμένης μελέτης των υπόλοιπων προνοιών του σε μεταγενέστερο στάδιο.

Συναφώς, η επιτροπή ζήτησε από τους αρμοδίους να της υποδείξουν τις πρόνοιες που αφορούν αποκλειστικά την αναθεώρηση τελών, ώστε να υλοποιήσει την πιο πάνω απόφασή της. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στο τελικά διαμορφωμένο κείμενο που θα τεθεί στην ολομέλεια για ψήφιση δε θα περιλαμβάνονται, στη βάση της πιο πάνω απόφασης της επιτροπής, η επαναφορά της πρόνοιας για κατάργηση των τελών για την

έκδοση διπλωματικών και υπηρεσιακών διαβατηρίων, τα θέματα που αφορούν ταυτότητες με βιομετρικά χαρακτηριστικά, τους εικονικούς γάμους κ.ά.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής, υποβάλλοντας για συζήτηση ενώπιον της ολομέλειας του σώματος διαμορφωμένο κείμενο που περιορίζεται μόνο στις πρόνοιες για αναθεώρηση των προβλεπόμενων τελών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 25Α. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 32 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 40 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 42 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 43 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 53 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 54 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του άρθρου 65 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

Τροποποίηση του άρθρου 76 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

Τροποποίηση του άρθρου 97 του βασικού νόμου. Άρθρο 13.

Τροποποίηση του άρθρου 103 του βασικού νόμου. Άρθρο 14.

Τροποποίηση του άρθρου 104 του βασικού νόμου. Άρθρο 15.

Τροποποίηση του άρθρου 105 του βασικού νόμου. Άρθρο 16.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 111Α. Άρθρο 17.

Τροποποίηση του άρθρου 116 του βασικού νόμου. Άρθρο 18.

Τροποποίηση του άρθρου 120 του βασικού νόμου. Άρθρο 19.

Τροποποίηση του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 20.

Τροποποίηση του Τρίτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 21.

Τροποποίηση του Παραρτήματος του βασικού νόμου για το άρθρο 66(4). Άρθρο 22.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 22;

Μη υπαρχούσης οιασδήποτε ενστάσεως, τα άρθρα 1 έως 22 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπαρχούσης οιασδήποτε ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στο επόμενο θέμα...

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κουτσού, ορίστε.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Θα παρακαλούσα να ενημερωθεί το σώμα ποια είναι στην πρώτη σελίδα της έκθεσης για τον περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικό) Νόμο... Λέει εδώ το εξής: «Να εισαχθούν σε αυτόν πρόνοιες αναφορικά με την έκδοση δελτίων ταυτότητας με βιομετρικά χαρακτηριστικά»...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ όμως, επειδή έχει ολοκληρωθεί το θέμα, το έχουμε κλείσει, ο πρόεδρος της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να ενημερώσει στη συνέχεια τον κ. Κουτσού για τα σχετικά θέματα.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Θέλω να πω ότι δε συζητούμε τα βιομετρικά χαρακτηριστικά. Συζητούμε μόνο τα τέλη. Θα τα δούμε μετά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Προχωρούμε τώρα στο επόμενο θέμα, που είναι «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013», το οποίο ξέρετε ότι έχει κηρυχθεί επείγον. Η σχετική έκθεση σας έχει διανεμηθεί. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013»

Παρόντες:

Γιάννος Λαμάρης, πρόεδρος

Νίκος Νουρής

Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου

Σοφοκλής Φυττής

Χρίστος Μέσης

Φειδίας Σαρίκας

Ανδρέας Κυπριανού

Γιώργος Πεردίκης

Κυριάκος Χατζηγιάννης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε αυθημερόν το πιο πάνω νομοσχέδιο, το οποίο κατατέθηκε στη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας και κηρύχθηκε επείγον. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, η διευθύντρια του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμου, ώστε, μεταξύ άλλων τροποποιήσεων που περιλαμβάνονται σε αυτό, να καταστεί δυνατή η αποτελεσματική εφαρμογή των πράξεων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο «Οδηγία 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16^{ης} Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών» και «Οδηγία 2011/51/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11^{ης} Μαΐου 2011, που τροποποιεί την Οδηγία 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου επεκτείνοντας το πεδίο εφαρμογής της και στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας».

Ειδικότερα, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο σκοπείται η τροποποίηση της ισχύουσας πιο πάνω αναφερόμενης βασικής νομοθεσίας, έτσι ώστε:

1. να καθίσταται δυνατή η χορήγηση του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος σε πρόσωπο που απολαύει διεθνούς προστασίας, χορηγούμενης από τις αρχές της Δημοκρατίας ή άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και να ρυθμίζεται η διαδικασία και η συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών προς επίτευξη αυτής της δυνατότητας,

2. η αρμόδια αρχή της Δημοκρατίας να μπορεί να επιτρέψει κατ' εξαίρεση αίτηση αλλοδαπού για οικογενειακή επανένωση με μέλη της οικογένειάς του που είναι εντός της Δημοκρατίας και στην πρόσθετη περίπτωση που αυτός ο αλλοδαπός εξασφάλισε καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος στην Ευρωπαϊκή Ένωση από τις αρχές της Δημοκρατίας ή άλλους κράτους μέλους,
3. να επιτρέπεται στην Επιτροπή Ελέγχου Ενσωμάτωσης να απαλλάσσει κατ' εξαίρεση πρόσωπο που αιτείται καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος από την προϋπόθεση της κατοχής επαρκούς γνώσης της ελληνικής και των βασικών στοιχείων της σύγχρονης πολιτικής και κοινωνικής πραγματικότητας της Κύπρου, αφενός καθιστώντας αυτή τη δυναμική απαλλαγή εφαρμοστέα σε οποιοδήποτε αιτητή και αφετέρου απαλλάσσοντας αυτόν που εξασφάλισε τέτοιο καθεστώς από την υφιστάμενη υποχρέωση να πληρεί την πιο πάνω προϋπόθεση κατά τη μεταγενέστερη ανανέωση της άδειας διαμονής του,
4. να αναθεωρηθούν τα καταβληθέντα τέλη που αφορούν το καθεστώς τού επί μακρόν διαμένοντος και την οικογενειακή επανένωση,
5. να ρυθμιστεί η εφαρμογή των ποινικών αδικημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 12 και 19 της υφιστάμενης νομοθεσίας επί των παράνομων αλλοδαπών, οι οποίοι εμπίπτουν στα άρθρα 18ΟΔ μέχρι 18ΠΘ της υφιστάμενης νομοθεσίας, τα οποία μεταφέρουν την Οδηγία 2008/115/ΕΚ, ώστε αυτή η εφαρμογή να συνάδει με την οδηγία αυτή, και
6. να επιτρέπεται η σύλληψη και η, κατά το μέγιστο, εικοσιτετράωρη κράτηση από την αστυνομία προσώπου που δεν είναι πολίτης κράτους μέλους της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, ώστε να ερευνείται κατά πόσο είναι απαγορευμένος μετανάστης βάσει της υφιστάμενης νομοθεσίας. Σημειώνεται ότι τέτοια σύλληψη και κράτηση πρέπει να διενεργούνται σύμφωνα με το αυξημένης ισχύος άρθρο 5 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών όπως ερμηνεύεται από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Σημειώνεται ότι η προτεινόμενη στο εν λόγω νομοσχέδιο αναθεώρηση των καθοριζόμενων στην υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία τελών και εισαγωγή νέων εμπίπτει στα δημοσιονομικά μέτρα που έχουν συμφωνηθεί με την τρόικα στα πλαίσια του Μνημονίου Συναντίληψης για τη σύναψη δανειακής σύμβασης και της εγκυκλίου του Υπουργείου Οικονομικών, ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 2012.

Ως εκ τούτου, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, κρίνοντας ότι το εν λόγω νομοσχέδιο έρχεται άμεσα χειρισμού, ώστε να προωθηθεί άμεσα για ψήφιση, δεν είχε στη διάθεσή της τον αναγκαίο χρόνο για τη σε βάθος εξέταση των προνοιών του ούτε τον απαιτούμενο χρόνο, για να πραγματοποιήσει εξαντλητικό διάλογο στον απαιτούμενο βαθμό με τις ενδιαφερόμενες ομάδες.

Με βάση τα πιο πάνω, η επιτροπή αποφάσισε την άμεση προώθηση μόνο των προνοιών του νομοσχεδίου που αφορούν την αναθεώρηση τελών, ενώ οι υπόλοιπες πρόνοιές του θα μελετηθούν αργότερα.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, σύμφωνα με την πιο πάνω απόφασή της, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 18ΙΒ του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 18Κ του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 18ΛΑ του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 18ΛΓ του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του Πίνακα του Παραρτήματος ΙΙ. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 6;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας οιασδήποτε ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, απομένει μόνο το υπ' αριθμόν 11 θέμα, που είναι «Ο περί της Συμφωνίας Διευκόλυνσης Χρηματοδοτικής Στήριξης (Κυρωτικός) Νόμος του 2013». Και έχουμε έναν κατάλογο ομιλητών. Θα είναι γύρω στις τεσσερισήμισι ώρες η συζήτηση. Συνεπώς, εισηγούμαι να ξεκινήσουμε στις 2.30 μ.μ.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

2.00 μ.μ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Συγγνώμη, είναι 1.40 μ.μ.! Στις 3.00 μ.μ. το νωρίτερο! Εγώ πρέπει να ετοιμαστώ ακόμα. Εάν κάποιος βιάζεται να παν αλλού... Η Βουλή προέχει!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ωραία. Στις 3.00 μ.μ. θα επανέλθουμε.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεμιστοκλέους.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Εγώ εισηγούμαι στις 2.00 μ.μ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, αποφασίσαμε στις 3.00 μ.μ. να επανέλθουμε για τη συζήτηση του τελευταίου αυτού νομοσχεδίου.

(Ωρα διακοπής: 1.40 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 3.10 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλό απόγευμα.

Συνεχίζεται η συνεδρία.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Ο περί της Συμφωνίας Διευκόλυνσης Χρηματοδοτικής Στήριξης (Κυρωτικός) Νόμος του 2013». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Κοινή έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας Διευκόλυνσης Χρηματοδοτικής Στήριξης (Κυρωτικός) Νόμος του 2013»

Παρόντες:

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού:

Νικόλας Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Άγγελος Βότσης

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Αβέρωφ Νεοφύτου
Μάριος Μαυρίδης
Πρόδρομος Προδρόμου
Σταύρος Ευαγόρου
Γιάννος Λαμάρης
Πάμπτος Παπαγεωργίου
Νίκος Νικολαΐδης
Νίκος Κουτσού
Γιώργος Περδίκης
Σοφοκλής Φυττής
Φειδίας Σαρίκας

Χρίστος Μέσης
Αθηνά Κυριακίδου
Μη μέλη της επιτροπής:
Κυριάκος Χατζηγιάννης
Μαρία Κυριακού
Νίκος Νουρής
Πανίκκος Σταυριανός
Γιώργος Βαρνάβα
Ρούλα Μαυρονικόλα
Ζαχαρίας Κουλιás

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησαν το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία τους, που πραγματοποιήθηκε στις 29 Απριλίου 2013. Στα πλαίσια της συνεδρίασης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Οικονομικών, ο Υπουργός Εξωτερικών, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η, δυνάμει του άρθρου 169.2 του συντάγματος, κύρωση της Συμφωνίας Διευκόλυνσης Χρηματοδοτικής Στήριξης μεταξύ του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας και της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου περιλαμβανομένων των γενικών και ειδικών όρων αυτής και του Μνημονίου Συναντίληψης για τη Δεσμευτική Ειδική Οικονομική Πολιτική μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, τα οποία έχουν υπογραφεί εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας από τον Υπουργό Οικονομικών και από το Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου ως κεντρικού τραπεζίτη της κυβέρνησης.

Το συνολικό ποσό χρηματοδοτικής στήριξης και/ή δανειακής διευκόλυνσης, βάσει της υπό αναφορά σύμβασης, ανέρχεται σε €10.000.000.000.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, η παραχώρηση δανείου από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας προϋποθέτει την ολοκλήρωση μιας σειράς διαδικασιών όχι μόνο στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, αλλά και στο εθνικό επίπεδο του κράτους μέλους που θα λάβει την οικονομική στήριξη και των υπόλοιπων κρατών μελών.

Σύμφωνα με την ίδια έκθεση, η υλοποίηση της παραχώρησης δανείου στην Κυπριακή Δημοκρατία προϋποθέτει την υπογραφή μεταξύ άλλων των πιο κάτω βασικών εγγράφων:

1. Συμφωνίας Διευκόλυνσης Χρηματοδοτικής Στήριξης (Financial Assistance Facility Agreement), η οποία είναι η συμφωνία δανείου, περιλαμβανομένων των:
 - α. Ειδικών Όρων (ESM FAFA Specific Terms), που είναι τυποποιημένο έγγραφο, στο οποίο καθορίζονται οι εξειδικευμένοι όροι που διέπουν την παραχώρηση διευκόλυνσης χρηματοδοτικής βοήθειας από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης.
 - β. Γενικών Όρων (ESM FAFA General Terms), που είναι τυποποιημένο νομικό έγγραφο με τους γενικούς όρους που διέπουν την παραχώρηση διευκόλυνσης χρηματοδοτικής βοήθειας από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης.
2. Μνημονίου Συναντίληψης για τη Δεσμευτική Ειδική Οικονομική Πολιτική (Memorandum of Understanding on Specific Economic Policy Conditionality), στο οποίο καθορίζονται οι δεσμεύσεις που αναλαμβάνει η Κυπριακή Δημοκρατία για την εξασφάλιση χρηματοδοτικής στήριξης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης.

Σημειώνεται ότι η Κυπριακή Δημοκρατία έχει ήδη κυρώσει τόσο τη Συμφωνία Συμμετοχής της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Διευκόλυνση Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας μέσω του περί της Συμμετοχής της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Διευκόλυνση Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας (Κυρωτικού) Νόμου [22(III)/2011] όσο και τη Συμφωνία Συμμετοχής της Κυπριακής Δημοκρατίας στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας μέσω του περί της Συμμετοχής της Κυπριακής Δημοκρατίας στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (Κυρωτικού) Νόμου [14(III)/2012].

Σύμφωνα με σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου 2013, η Δανειακή Σύμβαση και το Μνημόνιο Συναντίληψης είναι αλληλένδετα έγγραφα, με τα οποία καθίσταται πρόδηλο ότι η Κυπριακή Δημοκρατία και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έχοντας πρόθεση παραγωγής δεσμευτικών ρυθμίσεων, συμφώνησαν από κοινού σε ορισμένους όρους από την ικανοποίηση των οποίων εξαρτάται η χορήγηση χρηματοδοτικής στήριξης στην Κυπριακή Δημοκρατία. Σύμφωνα με την ίδια γνωμάτευση, οι δύο αυτές συμφωνίες εμπίπτουν στην κατηγορία της “συμφωνίας, συμβάσεως ή διεθνούς συμφωνίας”, όπως προβλέπεται στο άρθρο 169.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, και ως εκ τούτου υπόκεινται σε κύρωση με νόμο που ψηφίζεται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων βάσει των διατάξεων του εν λόγω άρθρου.

Η ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι απαραίτητη, γιατί αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των δημοσιονομικών αναγκών και ληξιπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας, καθώς και στην κάλυψη των πιεστικών απαιτήσεων ανακεφαλαιοποίησης και στήριξης του τραπεζικού συστήματος της χώρας, δεδομένου του αποκλεισμού της χώρας από τις διεθνείς αγορές κεφαλαίων από τα μέσα του 2011 και της ανάγκης για άμεση χορήγηση χρηματοδοτικής στήριξης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου ο Υπουργός Οικονομικών προέβη σε συνοπτική παρουσίαση των λόγων που οδήγησαν στην ανάγκη σύναψης της υπό αναφορά δανειακής σύμβασης, αναφέροντας ως κυριότερους λόγους τον αποκλεισμό της Δημοκρατίας από τις αγορές το Μάιο του 2011 και την απομείωση του δημόσιου χρέους της Ελλάδας, γνωστού ως PSI, το οποίο επισώρευσε ζημιές ύψους €4,5 δις στις κυπριακές τράπεζες.

Ο ίδιος πιο πάνω αξιωματούχος επισήμανε ότι η Κυπριακή Δημοκρατία είχε ήδη απολέσει μέρος της κυριαρχίας της από το τότε χρονικό σημείο, χωρίς ταυτόχρονα να έχει προσφύγει αμέσως στους ευρωπαϊκούς μηχανισμούς στήριξης, όπως έπραξαν άλλες χώρες που βρέθηκαν σε παρόμοια δεινή θέση, όπως η Ιρλανδία, η Πορτογαλία και η Ελλάδα, γεγονός που θα είχε καλύτερα αποτελέσματα σε σύγκριση με τις τωρινές εξελίξεις. Η καθυστέρηση αυτή, της οποίας κύρια, μεταξύ άλλων, αιτία ήταν η προσπάθεια εξεύρεσης εναλλακτικών δανειακών προοπτικών, είχε ως αποτέλεσμα η Κυπριακή Δημοκρατία να μην έχει στην παρούσα φάση στη διάθεσή της καθόλου διαπραγματευτικά περιθώρια και εκ των πραγμάτων να έχει βρεθεί ενώπιον δεινών αποφάσεων και ανύπαρκτων επιλογών.

Ο Υπουργός Οικονομικών τόνισε επίσης ότι στην παρούσα φάση προέχει η επανεκκίνηση της οικονομίας μέσω της άρσης όλων των γραφειοκρατικών και άλλων εμποδίων, ώστε το κράτος να επωφεληθεί από αυξημένες εισπράξεις φορολογικών εσόδων. Όπως περαιτέρω επισήμανε, το κράτος μέσα από τη δανειακή σύμβαση έχει στη διάθεσή του ποσό ύψους €3,4 δις από το σύνολο των €10 δις, το οποίο αποτελεί το προϊόν της δανειακής σύμβασης για σκοπούς χρηματοδότησης του δημοσίου και της ανάπτυξης. Συνεπακόλουθα, εάν το κράτος δεν καταστεί δυνατό να αυξήσει τα κρατικά έσοδα, τότε, σε κάποιο στάδιο, πρέπει να ληφθούν πρόσθετα δημοσιονομικά περιοριστικά μέτρα, αφού τα έσοδα δε θα αντιστοιχούν στις κρατικές δαπάνες.

Ο Υπουργός Εξωτερικών, αναφερόμενος στη διαδικασία κύρωσης της υπό αναφορά δανειακής σύμβασης, τόνισε ότι όλα τα κράτη μέλη της Ευρωζώνης έχουν εθελοντικά εκχωρήσει μέρος της κυριαρχίας τους με την ένταξή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ οποιαδήποτε περαιτέρω εκχώρηση έγινε με τη σύμφωνη γνώμη όλων των κρατών μελών, περιλαμβανομένων των μηχανισμών που έχουν συμφωνηθεί σε επίπεδο Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, και συνεπώς είναι υπό αυτό το πρίσμα που αντικρίζεται η υπό συζήτηση συμφωνία.

Συναφώς, ο ίδιος αξιωματούχος τόνισε ότι η Κύπρος με την ένταξή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση ανέλαβε την υποχρέωση ένταξής της στην Ευρωζώνη, εν αντιθέσει με την Ελλάδα και άλλες χώρες, οι οποίες εντάχθηκαν στην Ευρωζώνη με δική τους πρωτοβουλία. Περαιτέρω, ανέφερε ότι δεν υπάρχει προηγούμενο εγκατάλειψης της Ευρωζώνης από κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ότι σε τέτοια περίπτωση είναι ενδεχόμενο η Κύπρος να κληθεί τελικά να εγκαταλείψει πλήρως την Ευρωπαϊκή Ένωση, επισημαίνοντας ότι εν πάση περιπτώσει η Κύπρος αποτελεί διαφορετική περίπτωση από την περίπτωση της Ελλάδας.

Ο εκπρόσωπος της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου επισήμανε ότι στην παρούσα φάση προέχει η αυστηρή προσήλωση στους τεθέντες στο Μνημόνιο Συναντίληψης δημοσιονομικούς στόχους και ειδικότερα στη συγκράτηση της προβλεπόμενης πτώσης του ΑΕΠ, αφού σε αντίθετη περίπτωση η κυπριακή οικονομία θα εισέλθει σε φαύλο κύκλο ύφεσης.

Στη βάση των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ξεκινούμε τη συζήτηση επί θέματος αρχής. Ξεκινούμε με τον πρώτο...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

(Αστειεύομενος)

Υπάρχουν ομιλητές;

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές! Δεκαεννιά τον αριθμό. Και ο πρώτος ομιλητής είναι ο κ. Ζαχαρίας Κουλίας, βουλευτής Αμμοχώστου.

Παρακαλώ, κύριε Κουλία.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στη διαδρομή του αυτό το κοινοβούλιο δε νομίζω να ξαναβρέθηκε σε τέτοια θέση, να χρειάστηκε να πάρει τέτοια ιστορική απόφαση, ακόμη και έχοντας κατά νουν πάντοτε ότι είμαστε σε μια ημικατεχόμενη χώρα και ότι η Τουρκία επί σταθερής βάσεως επιδιώκει την κατάληψη ολόκληρης της Κύπρου και ότι επί του εδάφους μας διαθέτει τουρκικά στρατεύματα δύναμης 45 000 αντρών σε πλήρη και επιθετική διάταξη. Και, επειδή έχουμε γονατίσει σ' αυτή την άθλια οικονομική κατάσταση, δεν πρέπει να διαλανθάνει την προσοχή μας ότι διεθνή έντυπα, όπως είναι το περιοδικό "New York Times" και άλλα παρεμφερή έγκυρα περιοδικά, γράφουν ότι τώρα, που γονατίσαμε οικονομικά, είναι η ώρα να επιβάλουν τη λύση που θέλουν.

Επειδή, αγαπητοί συνάδελφοι, τούτη είναι πραγματικά δύσκολη ώρα, σε όλους εμάς εδώ, σε όλους μαζί, αλλά και στον καθένα ξεχωριστά εναπόκειται, την ώρα που θα πάρουμε την απόφασή μας, να είναι σωστή, γιατί θα καθορίσει την επιβίωση του ελληνισμού σ' αυτά τα χώματα. Και θα επικαλεστώ ένα παράδειγμα του Αβραάμ Λίνκολν, που είπε το εξής: «Μία σφαίρα μπορεί να σκοτώσει τον αντίπαλό σου, αλλά η ψήφος σου μπορεί να σκοτώσει το μέλλον των παιδιών σου». Και εδώ εμείς οι πενήντα έξι είναι η πρώτη φορά που πρέπει να αναλογιστούμε τι θα πράξει ο καθένας.

Εδώ στην ουσία αυτή η Βουλή έχει συρθεί Αγία Βδομάδα χωρίς κανένα σεβασμό προς τη θρησκεία μας και προς τα θέσμια από αυτούς που μας αποκαλούν μια την άλλη έτσι, άψε σβήσε, ρατσιστές και εθνικιστές. Ε, γιατί μας εφέραν σήμερα -και δεχτήκαμε και εμείς ασφαλώς- να συζητούμε τούτη την Αγία Βδομάδα; Θέλω τούτη την Αγία Βδομάδα, αγαπητοί συνάδελφοι -και να πάρουμε όσο χρόνο θέλει ο καθένας- να προβληματιστούμε. Και ο γολγοθάς που έχουμε ενώπιόν μας αυτή τη βδομάδα να αποτελέσει γολγοθά της λογικής και της τριβής. Και να ακούσουμε τα επιχειρήματα που έχει να αντιτάξει ο καθένας από εμάς. Και δε θέλω αυτά που θα πω να εκληφθούν ως κριτική ή επίκριση προς καμία πλευρά, διότι όλων μας τα έργα και ο βίος είναι επί του εδάφους τώρα' δε χρειάζεται να ασκούμε επίκριση για κάποιον, διότι από μόνα τους μιλούν τα έργα του. Και σίγουρα δεν μπορεί κανένας να κρύψει τα οικονομικά κατορθώματα ή ανομήματα της προηγούμενης κυβέρνησης, που πολλές φορές ήτανε ενάντια σε κάθε κοινή λογική, φτάνοντας σε οικονομικά ανοσιουργήματα, θα έλεγα, με τον τρόπο τον οποίο συμπεριφέρθηκε.

Επειδή όμως πριν από εξήντα μέρες είχαμε εκλογές και ο λαός μας εν τη σοφία του, ως αποτέλεσμα και της προσπάθειας που έκαναν κάμποσοι είτε μέσω των μέσων μαζικής επικοινωνίας είτε με τις θρησκευτικές συνάξεις ή άλλως πως, έφερε το αποτέλεσμα που έφερε... Ο κ. Αναστασιάδης μάς έπεισε και έπεισε το λαό μας μέσα από δημοκρατική διαδικασία ότι είναι ο σπουδαίος κύριος που πρέπει αυτή η πολιτεία να τον τάξει Πρόεδρο της Δημοκρατίας, γιατί είχε τις λύσεις, γιατί είχε τους ανθρώπους. Και μάλιστα έταξεν μας ότι θα φέρει και πενήντα νομοσχέδια, μόλις πιάσει δουλειά! Τα μόνα που είδαμε ως τώρα έργα του είναι το Eurogroup και τους τέσσερις που διόρισε ως κυβερνητικούς εκπροσώπους, αρχής γενομένης με το Μακάριο Δρουσιώτη, το Στυλιανίδη, το Βίκτωρα Παπαδόπουλο και τον κ. Χαραλάμπους. Αυτά είναι τα πρώτα επιτεύγματα.

Θέλω να σταθώ όμως στο κρισιμότερο θέμα που μας αφορά. Όταν ο κ. Αναστασιάδης πήγε στο Eurogroup, θεώρησε, φαντάζομαι -και ο λαός μας, όπως και ο καθένας από εμάς, το πίστευε- ότι επρόκειτο περί εθιμοτυπικής επισκέψεως. Εκείνη τη νύχτα, την επάρατη νύχτα της 14^{ης} προς 15^η του Μάρτη, αυτή η κυβέρνηση, δεκαπέντε μέρες μετά την εκλογή της, προκάλεσε δέκα τουρκικές εισβολές και μία τεράστια και ανείπωτη καταστροφή! Και μάλιστα, όπως είπε, χτύπησε και τα χέρια του στο τραπέζι. Και ήρθε και ο ίδιος προσωπικά, κατά παράβαση της τακτικής και της πρακτικής, να ενημερώσει την επιτροπή. Και πλείστοι όσοι συνάδελφοι τον παρακολούθησαν, που χτύπησε τα χέρια του επί της τραπέζης. Φυσικά, άμα κάποιος αποφασίζει να χτυπήσει τα χέρια του στο τραπέζι, πρέπει να το εννοεί! Και, άμα φτάνει ως την πόρτα, πρέπει να ξέρει πού θα πάει, αν θα μπει μέσα ή αν θα βγει έξω! Και είχε υποχρέωση ο κ. Αναστασιάδης να κάμει το εξής πολύ απλό πράγμα: Έπρεπε να υποδείξει σ' αυτούς τους θαμώνες, που μαζεύτηκαν εκεί, του Eurogroup... Έπρεπε να τους πει το εξής: «Κύριοι, εγώ είμαι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας' εσείς είστε

υπουργοί δαμέσα και τεχνοκράτες. Εγώ απαιτώ η υπόθεσή μου να πάει στη συνάντηση των αρχηγών των κομμάτων!». Διέθετε αυτό το δικαίωμα!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Με συγχωρείτε;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Των αρχηγών κρατών!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Των αρχηγών κρατών. Καταλάβετε εσείς, φαντάζομαι. Είναι απλό! Είπα ότι οι άλλοι ήταν υπουργοί και τεχνοκράτες και ο Πρόεδρος ο δικός μας ήταν ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας και είχε δικαίωμα να πάει στη συνάντηση των αρχηγών κρατών. Είναι τόσο απλό δηλαδή!

Επίσης, θα μπορούσε να αντιτάξει ακόμα ένα σπουδαίο επιχείρημα και να πει το εξής: «Κύριοι, στον κ. Χριστόφια, που ερχόταν εδώ και δήλωνε μετά πάσης μανίας ότι ήταν κομμουνιστής, εδώκετε €9,5 δις και εννέα μήνες. Εγώ, που εξελέγη προχθές και είμαι “ραλλιστής”», κατά τη Μέρκελ, που την έφερε και στο ξενοδοχείο και έλεγε ότι έν’ πολλά σπουδαίο όλοι να τον ψηφίσουμε. Θα μπορούσε να ζητήσει μία αναβολή και να πει το εξής: «Κύριοι, σας παρακαλώ πολύ! Εγώ εξελέγη πριν από δεκατέσσερις ημέρες και θα πάω πίσω στη χώρα μου να διαβουλευθώ με τα κόμματα, με τη Βουλή, τα οργανωμένα σύνολα, το λαό μου, διότι εγώ, που με βλέπετε δαμαί, έβγαينا στα μπαλκόνια και δήλωνα άλλα πράγματα. Και γι’ αυτά με ψήφισε ο λαός μου!». Και μάλιστα, είπε και το εξής περιβόητο, Πρόεδρος ων: «Κύριοι, κούρεμα δεν υπάρχει!». Κατά άλλους, αυτό το έλεγε, για να έχουν κάποιοι εμπιστευτικές πληροφορίες και άλλοι όχι, για να έχουμε τους έξυπνους και τους χαντούς δηλαδή. Και έβγαине ο Υπουργός Οικονομικών, ο κ. Σαρρής, από τα μίντια και έλεγε ότι «ξέρετε, είναι ανοησία»...

(Τη συνεδρίαση διακόπτει ο ήχος του κουδουνιού.)

Κύριε... Εσύ κτυπάς το καμπανελλίν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έξι λεπτά.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Το λοιπόν, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν έκαμα χρήση καμιά φορά αυτού του δικαιώματος. Τούτο, κύριε γραμματέα, να το πάρεις εσύ. Πάρ’ το! Και τούτο να το δώσεις στον Πρόεδρο. Και θα σας παρακαλέσω το εξής: Ήξερα ότι τούτη η Βουλή, δυνάμει μιας πρακτικής, καθορίζει χρονοδιαγράμματα, αλλά, επειδή είναι ιστορικές οι ώρες, ανέτρεξα στον Κανονισμό της Βουλής των Αντιπροσώπων, παρά το ότι είμαι παλιός βουλευτής.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Ζαχαρίας Κουλίας καταθέτει στη γραμματεία το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο Αρχείο της Βουλής.)

Και λέει -κύριε Κατσουριδίη, εσύ που είσαι ο έμπειρος της παρέας και ο παλαιότερος, μπορείς να το επιβεβαιώσεις- το άρθρο 73, εδάφιο (7) του κανονισμού: «Ο βουλευτής δεν δύναται να αγορεύσει εις συνεδρίασιν της Βουλής των Αντιπροσώπων εάν δεν εγγραφή προηγουμένως εις τον οικείον πίνακα ή εάν δεν λάβη παρά του προεδρεύοντος την προς τούτο άδειαν». Και παρακάτω λέει -και σας καλώ να κάμετε όλοι το ίδιο δηλαδή, γιατί είναι δύσκολες οι ώρες- το εξής: «Ο τηρήσας την διαγραφομένην διαδικασίαν βουλευτής δικαιούται όπως επί ευλόγως επαρκή χρόνον, λαμβανομένου υπ’ όψει εκάστου θέματος, αγορεύσει και ακουσθή κατά την εν λόγω συνεδρίασιν».

Δε νομίζω εδώ να χωρούν χρονοδιαγράμματα! Δεν είμαστε σε καμιά τάξη που εννά παίζει το καμπανελλίν να φύουμεν. Εδώ παίζεται η τύχη του τόπου μας και απαιτώ, με όλο το σεβασμό προς όλους σας, να μου επιτρέψετε να πω τα επιχειρήματά μου!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε σε διέκοψα, κύριε Κουλία.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Επειδή ακούω τες καμπανέλλες, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε σε διέκοψα!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ναι, αλλά, επειδή ήμουν βέβαιος ότι αυτό θα συμβεί, είπα να το ξεκαθαρίσω. Και να παρακαλέσω και τους συναδέλφους, επειδή ο καθένας, το ξέρετε, αγαπητοί συνάδελφοι, γεννιέται μόνος του και πεθαίνει μόνος του... Θα είμαστε υπόλογοι ενώπιον της ιστορίας! Και θα είμαστε η καταραμένη Βουλή, αν δεν πάρουμε τη σωστή απόφαση! Και εγώ πολύ θα χαρώ να ακούσω τους προβληματισμούς του καθενός από εσάς και ο καθένας σας να πει τι πρέπει να κάνουμε με αυτή την απαράδεκτη ιστορία, η οποία πρώτη φορά συμβαίνει σε κράτος ευνομούμενο. Και να σας πω γιατί.

Υποχρεωτικά... Εγώ δε φημίζομαι ότι είμαι κανένας πανέξυπνος κύριος ή ότι είμαι ιστορημένος κύριος, αλλά ισχυρίζομαι ότι διαθέτω τον κοινό μέσο νου. Και κάμνω ό,τι περνά από το χέρι μου ως βουλευτής, για να είμαι καλός ακροατής και να εργάζομαι γι' αυτά που αναγράφονται στο τρίπτυχο του Δημοκρατικού Κόμματος, κύριοι, "ελευθερία-δημοκρατία-δικαιοσύνη", καθώς και γι' αυτά που μας δίδαξαν ο Μακάριος, ο Σπύρος Κυπριανού και ο Τάσσο Παπαδόπουλος. Σ' αυτά είμαι προσηλωμένος ψυχή τε και σώματι!

Και λέω το εξής: Τούτες τις δύσκολες ώρες ο καθένας πρέπει να σταθεί αντιμέτωπος με την καταγωγή του, την ιστορία του, το καλό της πατρίδος. Και δε λέω ότι δεν το θέλετε. Αλλά ξεχάστε τις οδηγίες που πικιάννουμεν, τους δημοσιογράφους που μας επηρεάζουν, τον καθένα από σας, τον καθένα που μας επηρεάζει. Να σας πω ένα παράδειγμα, ο Πικής. Γράφεται μες τους καλύτερους εκατό δικαστικούς στον κόσμο. Γιατί; Ήταν πάντα άτεγκτος και δίκαιος. Κι εμείς πρέπει να είμαστε άτεγκτοι και δίκαιοι για το καλό της πατρίδος.

Και ξέρετε πού συνέβη τέτοιο ανοσιούργημα που συνέβη στην Κύπρο; Έψαξα την ιστορία να δω πού έγινε. Έγινε το 1938 από το Χίτλερ, το συγχωριανό της Μέρκελ! Μπορεί να γελά κάποιος όπως ο Ζαχαρίας, αλλά εν' ζωντανή η Μέρκελ και έφερέν την ο αρχηγός σου στο φόρουμ και εχαριεντίζεστο μαζί. Για να ξέρουμε τι λέμε! Το λοιπόν. Για να είμαστε εντάξει κύριοι! Είναι ζωντανά και υπαρκτά πρόσωπα. Αυτός ο κύριος τι έκαμε και τι έπραξε; Αυτός ο κύριος εδήμεισε τις περιουσίες των Εβραίων, όλων των εβραϊκών επιχειρήσεων. Ξέρετε ποιο άλλο το εκάμαν; Τούτοι που γράφουν πάνω στον Πενταδάκτυλο τι ωραία να λυμάνεσαι περιουσία που δε σου ανήκει! Γράφει το ο Σέρτης στο Φιλελεύθερο: «Τι ωραία να εκμεταλλεύεσαι περιουσία που δε σου ανήκει!». Και το '43 αυτοί οι επαίσχυντοι Τούρκοι εδήμεισαν τις περιουσίες των Ελλήνων. Και το τρίτο παράδειγμα, ο οποίος ήταν και των Αδεσμεύτων υποτίθεται και ήταν και φίλος μας, ο Γκαμάλ Νάσερ εδήμεισε τις περιουσίες των Ελλήνων στην Αίγυπτο. Και οι τρεις περιπτώσεις, οι οποίοι ήταν φασίστες, δικτάτορες με τα συστήματα που είχαν, στους δικούς τους ουδέποτε το εκάμαν.

Εμείς πού το εκάμαμεν; Εμείς εν μια νυκτί, σας παρακαλώ πολύ, ενώ οι πολίτες κοιμηθήκαν με τις καταθέσεις τους, εξυπνήσαν και δημεύσαμεν τους τις περιουσίες. Εν μια νυκτί! Και δεν ήταν μόνο αυτό που έγινε. Και εφευρέθη ο όρος, ο εξωραϊστικός όρος, το κούρεμα. Κούρεμα σημαίνει, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, λεηλασία, ληστεία και κάθε επαίσχυντία που μπορεί να εφαρμοστεί επί εννόμου τάξεως κράτους νόμου και κράτους δικαίου. Και αυτό είχε δραματικές και καταλυτικές συνέπειες σ' αυτή την επάρατη και δίσεκτη νύκτα.

Αν δείτε, αγαπητοί συνάδελφοι, πίσω από κάθε δήμευση περιουσίας που έγινε είναι μια τραγωδία. Χθες στο γραφείο μου ήρθε μια κυρία ηλικιωμένη με τον άντρα της, έτρεμε το μάγουλό της, και μου είπε «κύριε Κουλία, εμείς είμαστε πρόσφυγες, 'πού τα Άρδανα, πρόσφυγες όντες πήγαμε στην Αγγλία». Εξοικονόμησαν €600.000 για τα υστερινά τους, είχαν τέσσερα παιδιά, έκλαιγε και ανησύχησα μην πάθει και τίποτα στο γραφείο μου! Ειλικρινά δηλαδή και δεν ήξερα τι να τους πω, τι να αντιτάξω! Και μου είπαν «κύριε, δεν περιμέναμε από σας», διότι είμαστε οι «σας», όλοι εμείς εδώ, διότι εμείς ψηφίσαμε το νόμο για εξυγίανση των τραπεζών, λέγε "ληστεία των πολιτών", όχι των τραπεζών. Και περιπτώσεις σαν αυτή... Πίσω από κάθε κατάθεση υπάρχει ένα δράμα. Δεν έμεινε άνθρωπος που δεν τον εκουρέψαμεν, που δεν τον εληστέψαμεν, ιδρύματα, πανεπιστήμια, σχολεία, επιχειρήσεις. Είναι ανείπωτη τραγωδία, πόνος, δυστυχία! Και αυτό το κάναμε εν μία νυκτί. Και γιατί το κάναμε; Γιατί είπαν μας ο κ. Σόιμπλε και η κ. Μέρκελ «τούτη εν' πολλά καλή δουλειά και αυτή να κάμετε»!

Οι συνέπειες ποιες ήταν; Εκλείσαν οι τράπεζες για δύο βδομάδες. Μόνο σε κατοχή... Είναι στην τουρκική εισβολή εν εκλείσαν οι τράπεζες. Στην τουρκική εισβολή που εισέβαλε η βάρβαρη Τουρκία, με νεκρούς, αγνοούμενους, εγκλωβισμένους, σκοτωμένους, δράματα. Αυτή η πολιτεία, η νεοσύστατη δημοκρατία, που για να καθόμαστε εμείς εδώ, αγαπητοί συνάδελφοι, άλλοι εν' θαμμένοι δαμαί στα Φυλακισμένα Μνήματα και θαμμένοι ανά το παγκύπριο και είναι έξι πόδια κάτω από τη γη και εσυλληφθήκαν και εβασανιστήκαν, για να έχουμε εμείς πατρίδα ελευθέραν, τότε που έγινε αυτό το μεγάλο κακό, κανένας πολίτης μας δεν έχασε ούτε ένα γρόσι. Αυτή η πολιτεία ετίμησε όλες τις καταθέσεις! Οι τράπεζες πέστε ήταν μεγάλα ιδρύματα, αλλά θυμούμαι τα συνεργατικά των χωριών μας. Η συνεργατική του Ριζοκαρπάσου είχε €5 εκατομ. Τα 'πικιάσαν οι Τούρκοι, επκιάσαν τα σιτηρά μας, ήταν και καλοχρονιά τότε. Δεν έχασε ένας πολίτης ούτε ένα γρόσι.

Σήμερα, στη δεύτερη χιλιετία, σήμερα που είναι η εποχή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και όλοι αποκτήσαν δικαιώματα μέχρι και ακραιότερες στα δικαιώματα, τα πουλιά και τα ζώα έχουν δικαιώματα, οι πολίτες μας να τους καταδυναστεύει όχι εχθρός, αλλά εμείς οι ίδιοι και τα μάλιστα, αγαπητοί συνάδελφοι, διά νόμου. Κανείς δεν είχε το δικαίωμα εδώ να δώσει τέτοιο νόμο. Και να σας πω το εξής για το νόμο: Τωρά που πιεστήκαν τα πράγματα και ψάχνω καλά τα συντάγματα ηύρα... Είπε ο κ. Δημητριάδης στην επιτροπή

Οικονομικών ότι είναι έκτακτη ανάγκη και πρέπει να το ψηφίσουμε. Καλά, κύριε Δημητριάδη, εσένα εψηφίσαμεν οξά τον κ. Αναστασιάδη;

Αυτή η πολιτεία τι έπρεπε να κάμει; Το άρθρο 183 του συντάγματος, να το ανοίξετε, συνάδελφοι, λέει η χώρα σε ώρα λοιμού, καταποντισμού, πολέμου, κηρύσσεται σε έκτακτη ανάγκη και την εξουσία την παίρνει το Υπουργικό Συμβούλιο, που έχει έντεκα ανθρώπους εκεί, όχι το “Σόιμπλε” της Κεντρικής της δικής μας και τον άλλο τον Υπουργό των Οικονομικών τον κ. Γεωργιάδη και να φορτώνει ο ένας του άλλου ότι έβκαλεν εκείνος το διάταγμα ή ο άλλος. Και τότε η πολιτεία, αφού κηρύξει τη χώρα σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης, έχει δικαίωμα να δημεύσει το σπίτι του Κουλία, του κ. Παπαδόπουλου, του κ. Φύτου και να του πει «εδώ θα κάμω ιατρείο, εδώ είναι πόλεμος και θα κάμω πολυβολείο» και να μπει στεις περιουσίες μας και να τες πάρει με το νόμο και όταν τελειώσει το κακό να έρθει να μας αποζημιώσει. Γιατί δεν το κάναμε αυτό; Καλά, έν’ το Δημητριάδη που εψηφίσαμεν; Και πού εβρέθη βλαστημένος ο Δημητριάδης να κλείει τις τράπεζες και να του λέει «εσύ βγάλε λεφτά, εσύ θα πάρεις και ο άλλος δε θα πάρει». Μόνο σε κατοχικές εποχές μπαίνουν τέτοιοι περιορισμοί! Υπάρχει πουθενά αλλού, σας παρακαλώ;

Και κορδώνουμε ότι είμαστε στο ευρώ. Είμαστε εκτός ευρώ! Και άκουα τον Ανδρέα το Θεοχάρους... Είπε «τετάρτης κατηγορίας». Όι, ούτε τετάρτης ούτε δκιακοισοστής δεν είμαστε. Είμαστε εκτός, κύριοι, και πρέπει να το καταλάβουμε. Και είπε ο Κυαμίδης ο Κώστας, ένας σπουδαίος οικονομολόγος, γιατί ρωτώ τους, «κύριε, για να είσαι στο ευρώ πρέπει να έχεις έναν Πρόεδρο σαν τον Τάσσο Παπαδόπουλο, που ήξερε αρχές, αξίες και εργάζετον για τον τόπο και το λαό». Όχι με τις σπατάλες και την πολιτική του άσωτου υιού. Ε, ήταν λογικό να έχει δικαιο ο κ. Σόιμπλε! Δεν μπορούμε να σκορπούμε τα χρήματα στους πέντε ανέμους και να έχουμε και απαιτήσεις. Άρα, λοιπόν από την ώρα που έγιναν αυτά είμαστε εκτός ευρώ.

Και ποιες ήταν οι άλλες δραματικές συνέπειες; Είπαμε να σώσουμε την τράπεζα. Εσώσαμεν την ή εκλείσαμεν την; Την Τράπεζα Κύπρου εσώσαμεν την ή εναρκωθετήσαμεν την; Και θέλω να ξέρω πολύ, να μου πει ένας κύριος, ποιο είναι το επιτόκιο τούτης της υπόθεσης που ζητούμε τωρά των €10 εκατομ.;

ΣΤ. ΕΥΑΓΟΡΟΥ:

Των δις.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Συγγνώμη; Των δισεκατομμυρίων. Εχάσαμεν το λοαρκασμόν, συγγνώμη!

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Μεν συγχύζεσαι.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εν συγχύζουμαι εύκολα, μεν ανησυχείς.

Τον περιβόητο ΕΛΑ. Ουδείς εγνώριζε τον ΕΛΑ. Εγώ πηγαίνω στον κ. Παπαδόπουλο, που είναι πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών -επειδή με διέγραψαν οι κύριοι- πάω και παρακολουθώ, γιατί εν έχω κανέναν... Πρέπει να είμαι παρών! Ουδείς κύριος από αυτούς τους φωστήρες μάς είπε ότι ο κ. Ντράγκι εδίαν δανεικά του κ. Δημητριάδη να κάμνει το φουαρτάν να τα στέλνει του Βγενόπουλου.

Και ο κ. Αναστασιάδης, ο οποίος πολλές φορές... Ειλικρινά, είναι εύστροφος κύριος, τετραπέρατος. Κι εγώ δε δέχομαι τούτο που είπε ο Αρχιεπίσκοπος «επροδώσαν τον». Ε, συγγνώμη, είντα επήρε τους προδότες μαζί του; Αν ήταν έτσι δηλαδή, που βγαίνει και ο Αρχιεπίσκοπος και τον υπερασπίζεται και λέει ότι επήρε τους προδότες, καλά οι τεχνοκράτες εγινήκαν προδότες; Και γιατί τους επήρε μαζί του; Και γιατί ο κ. Αναστασιάδης δεν τους είπε εκείνη την ώρα «καλά, ρε κοπέλια, τούτα τα χρήματα που εδίνατε, του ΕΛΑ, ποιος θα τα πληρώσει;».

Καλά, του Κωστή, Γιαννή, της τάδε και της τάδε, των απλών ανθρώπων εκουρέψαμεν τα, γιατί δεν εκουρέψε και τα παράνομα; Και, αγαπητοί συνάδελφοι, φαντάζομαι ξέρετέ το ότι αυτή η δουλειά ήταν απαγορευμένη. Δεν μπορούσε η Κεντρική Ευρωπαϊκή Τράπεζα να δίνει σε μια επισφαλή τράπεζα, όπως τη δική μας, €9,5 δις. Και θέλω να ρωτήσω, επροσπάθησα προχθές, επήγα στη συνεδρία του αγαπητού Νικόλα, τι θα γίνει με τον ΕΛΑ, κανένας δεν απαντά. Κάποιοι δε μιλούν! Ε, ποιος θα τον πληρώσει; Λέει «εβάλαμεν τον της Τράπεζας Κύπρου». Δηλαδή να έχουν το τηλεκοντρόλ, όποτε θέλουν να παίξουν τη νάρκη! Ποιος θα τα πληρώσει, κύριοι, τα €9,5 δις; Και μας είπαν «κύριοι, εσάς θα σας δώσουμε €10 δις και να κόψετε το λαιμό σας δεν έχει ούτε ένα γρόσι παραπάνω». Και έκατσα και παρακολουθούσα τον κ. Γεωργιάδη μετά μεγάλης προσοχής και έγγραφα ακριβώς... Τούτη είναι η σημείωση που έπιασα: Τι θα τα κάμουμε τα €10 δις, κύριε Γεωργιάδη; Κύριοι συνάδελφοι, επικαλούμαι την προσοχή σας. Ξέρετε τι απάντησε ο Υπουργός της Οικονομίας ο κ. Χάρης Γεωργιάδης; Είπε το εξής, έχω τα δαμαί γραμμένα: «Τα 4,1 είναι δια τα παλαιά χρέη», είχε κι άλλους συναδέλφους που ήταν παρόντες, «τα 3,4 θα είναι για τα νέα χρέη». 4,1 και 3,4 προσθέστε τα. Να σας πω και το τελευταίο νούμερο, το μαγικό, 2,5. Τι θα το κάμεις τούτο, κύριε Γεωργιάδη; Αυτό είναι ανακεφαλαίωση του Συνεργατισμού και της Τράπεζας Κύπρου.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Της Ελληνικής.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Συγγνώμη, της Ελληνικής, έχετε δίκαιο.

Αυτό είναι η μαγική λέξη. Δηλαδή είναι οι δανειστές μας που πρέπει να περάσουν καλά και όχι οι πολίτες μας. Επειδή νομίζουν καμπόσοι ότι, που 'ννά παίρνουμε το δάνειο, θα πληρώνουμε τους δημοσίους υπαλλήλους και τις ανάγκες μας. Λάθος μέγα! Εκτός αν ο υπουργός δεν ήξερε τι έλεγε. Εγώ επίστεψά του, σε τούτο το σημείο δηλαδή.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Αν θέλετε, να κάμετε μια διακοπή, να ανταλλάξετε ιδέες. Κύριε Αβέρωφ, αν θέλετε, κάμνω μια διακοπή. Θέλω την προσοχή σου, κύριε Αβέρωφ, διότι εννά 'ρτω σε σένα παρακάτω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, να προχωρήσουμε, κύριε Κουλία, με τον εύλογο χρόνο...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

...διότι όσα είπες επίστεψά τα, εκτός από την τρόικα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...με τον εύλογο χρόνο, τον οποίο έχω αναφέρει.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχετε το λόγο μου ότι θα συντομεύσω.

Και θα πάμε στη μαγική λέξη, αγαπητοί συνάδελφοι, της ανακεφαλαιοποίησης. Η Τράπεζα Κύπρου η Κεντρική, που διαθέτει εξαιρετικά μυαλά και εξαιρετικούς ανθρωπούς, υπολόγισε ότι η ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών μας, των δύο τραπεζών, ήταν 1,9. Και είπαν "όχι", θα πάμε στο Μηχανισμό, τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό -εσημείωσα τη λέξη, για να την εύρω εδώ- στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Ελέγχου, το European Banking Authority, την Ευρωπαϊκή Τραπεζική Αρχή. Και είπε η κυβέρνηση η δική μας να φέρουμε την Ευρωπαϊκή Τραπεζική Αρχή να κάμει τζιαι τούτη έλεγχο. Εκείνοι είπαν ότι και για τις δύο τράπεζες είναι μόνο 2,5. Ε, του κ. Χριστόφια είπεν του η Λαγκάρντ «όι, να φέρεις τζι έναν ανεξάρτητο». Εζητήσαμε προσφορές, έτσι πληροφορήθηκα, 'πού τα €5 εκατομ. ως τα €17 εκατομ., και διαλέξαμε τον πιο ακριβό, για να γίνει καλά η δουλειά μας. Και η PIMCO ξεκίνησε το πανηγύρι και το φαγοπότι! Και είπε ότι το σπίτι του κ. Φύτου που 'χει στον Αρχάγγελο -ξέρω πού είναι το σπίτι του- που έκαμνε €300.000 κάμνει €100.000, κατά την κυρία PIMCO, και τότε εκτοξευθήκαν τα πράγματα εκτός ελέγχου.

Προσπάθησα να ρωτήσω ποια είναι τα πραγματικά νούμερα σήμερα. Ουδείς απαντά και κανένας δεν απαντά. Και άμα τους πεις τίποτε σε απειλούν και από πάνω. Χθες ήρθε ο κ. Κασουλίδης και είπε «άμα βγείτε από το ευρώ, εννά βγείτε έξω και από την Ευρωπαϊκή Ένωση». Καλά, γιατί δε μας το είπε τόσες ημέρες και ήρθε χθες στην επιτροπή Οικονομικών να το πει; Αυτό είναι ψέμα και εκβιασμός! Και δε γίνεται να λέγονται από υπουργούς τέτοιες απειλές. Εγώ δεν το πιστεύω. Οι χώρες έν' είκοσι επτά, δεκαεφτά είναι στο Μηχανισμό και όπως εμπήκαμεν, άμα θέλουμεν, θα βγούμε. Και επειδή μας λεν: «μα, έσιετε λύση;». Καλά, έν' εμάς που ψηφίσαν να βρούμε λύση; Εσάς που σας εψήφισε ο λαός και κρατάτε τη λιμουζίνα και πηαίνετε με τις φρουρές, εν ηύρατε τις λύσεις;

ΕΥ. ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Ε, πε μας τες, κύριε Κουλία.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Συγγνώμη, κύριε Δίπλαρε;

ΕΥ. ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Πες μας τις εσύ.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ε, άμα είσαι καλός ακροατής, θα ακούσεις.

Και λέω, αγαπητοί συνάδελφοι, και θέλω την προσοχή σας, ότι υπάρχει λύση και εντός ευρώ και εκτός ευρώ. Είπαν κάποιοι ότι είναι €17 τα δις που θέλουμε, €10 δις από το Σόιμπλε και €7 δις να βάλουμε εμείς ή ανάποδα. Ο κ. Αβέρωφ, που συνήθως είναι σωστός στην επιχειρηματολογία του, είπε: «Οι, κύριοι, θέλουμε

άλλα €21 δις», τουτέστιν €31 δις. Καλά, αφού θα βάλουμε εμείς τα €21 δις και τα €10 δις οι άλλοι, δέχεται κανένας 'πού σας να κάμει εταιρεία, να βάλει τα δύο τρίτα των χρημάτων και να κυβερνά εκείνος που έβαλε το ένα τρίτο και να του βάλει όρους; Διερωτώμαι δηλαδή, ειλικρινά! Αυτό καταργεί το κράτος, την κρατική μας κυριαρχία και μας καθιστά υποχείριο... Καταργούμε τη Βουλή μας, δε χρειάζεται να 'ρκούμαστε εδώ. Αν περάσει αυτό κατ' ακρίβεια, πρέπει να υποβάλουμε τις παραιτήσεις μας και να πάμε σπίτι μας. Γιατί να μας πληρώνει ο κυπριακός λαός; Για να κάμνουμε τι θα μας πει η Κριστίν Λαγκάρντ και ο κ. Ντράγκι;

Άρα λοιπόν, και συντομεύω και τελειώνω, εάν αυτοί θα βάλουν τα δέκα, τότε η λύση εντός ευρώ, κύριε Δίπλαρε, είναι η εξής: Αφού εκάμναμεν την ορθή διαδικασία διά του άρθρου 183, έπρεπε να πάει στις καταθέσεις των πολιτών των δικών μας, όχι να κουρέψουμε, όχι να δημεύσουμε, αλλά να κατάσχουμε, δυνάμει της διαδικασίας του συντάγματος και των νόμων. Να πάρουμε το ποσό που απαιτείτο εντός του νόμου και του συντάγματος και να πούμε στους πολίτες μας: «Κύριε Φύτο, έχεις...» -αναφέρομαι σε σένα, Φύτο, που εν σου κακοφαίνεται, εν ηξέρω, νομίζω έντζιε κρατάς, χρωστάς μόνο, άλλα έστω ότι κρατάς- «...€100.000, θα σου πάρω το 10%, το 15%». Αν επαίρναμεν 15% από όλους, θα είχαμε τα ποσά χωρίς κανενός τη βοήθεια. Και αυτό είναι εντός τρόικας, κύριε Ευθύμιε Δίπλαρε. Δηλαδή να τα κουρεύουμε στη θολούρα και στην ομίχλη, για να ικανοποιούμε διαφόρους έν' καλά! Δηλαδή, αντί να αρπάξουμε τους κλέφτες, να τους πέμψουμε φυλακή και να τους τιμωρήσουμε, τιμωρήσαμε τους πολίτες, για να περάσουν καλά όχι οι Κύπριοι πολίτες, αλλά οι δανειστές.

ΕΥ. ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Όταν είπαμε για ούλλους, εσύ εθύμωσες.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Μη διαμαρτύρεσαι, κύριε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ! Παρακαλώ!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

...και δεν έχει τρόπο να με καταβάσεις 'πού δα πάνω, να πετάσσετε ίσσια πάνω όσο θέλετε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κουλία, συνεχίστε και ολοκληρώστε. Και παρακαλώ! Παρακαλώ!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να τους παρακαλέσεις να σιωπήσουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λόγο τον δίνω εγώ και ουδείς άλλος εντός της αιθούσης.

Παρακαλώ! Παρακαλώ!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κάμνει μου εντύπωση που η δυάδα διαμαρτύρεται! Εννά σας περάσει!

Το λοιπόν, εκτός τρόικας. Εμείς είπαμε να πάμε πίσω στη λίρα. Δε λέω ότι είναι η καλύτερη λύση η λίρα, αλλά η λύση τούτη έχει τα λιγότερα μειονεκτήματα. Λέει, μα, «είσαστε εισαγωγική χώρα». Καλά προηγουμένως ήμαστε βιομηχανική χώρα; Και αν είμαστε μη εξαγωγική χώρα, τότε να μην αγοράζουμε προτηγανισμένες πατάτες από την Αίγυπτο και να φέρνουμε μήλα από την Τουρκία. Να τρώμε από τα δικά μας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να ολοκληρώσετε, κύριε Κουλία, διότι ο εύλογος χρόνος εξαντλείται.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Τελειώνω τώρα, κύριε Πρόεδρε.

Υπάρχει λύση και εντός ευρώ και εκτός ευρώ. Και αν εμείς για €10 δις τα οποία θα τα πάρουμε, για να πληρωθούν οι δανειστές, τότε θα είμαστε άξιοι της τύχης μας και της ιστορίας μας σε τούτο τον τόπο, αν παρ'

ελπίδα δεχτούμε να ικανοποιήσουμε απαράδεκτες πρακτικές, παράνομες πρακτικές, και να οδηγήσουμε τον τόπο και το λαό μας στη δυστυχία. Πρώτη φορά ψηφίζουμε να κάμνουν έξωση τον κόσμο από τα σπίτια του. Το '74 εβκάλαν μας οι Τούρκοι, τώρα τους βκάλλουμεν μόνοι μας. Θα υπάρξουν αυτοκτονίες και θα είναι υπόλογος ένας έκαστος εξ ημών. Όση δυστυχία και κακομοιριά φτάσει σ' αυτό τον τόπο θα βαρύνει όλους τους ώμους τους δικούς μας και θα είμαστε ανάξιοι του αξιώματος που αποκτήσαμε με την έγκριση του λαού, χωρίς να πάρουμε τέτοιο δικαίωμα να ψηφίζουμε τέτοια νομοθετήματα.

Ευχαριστώ, Πρόεδρε, και ευχαριστώ για την ανοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Παρακαλώ τον κ. Γιώργο Περδίκη από το Κίνημα Οικολόγων Περιβαλλοντιστών να προσέλθει στο βήμα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλω να σας πω ότι θα επιδείξω ευελιξία σε ό,τι αφορά το χρόνο και είμαι βέβαιος ότι όλοι οι συνάδελφοι που έχουν εγγραφεί στον πίνακα, όπως ανεφέρθη από τον κ. Κουλία, θα συνεργαστούν, για να διεκπεραιωθεί ομαλά αυτή η συζήτηση.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε, κύριε Κατσουριδίη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Επί της διαδικασίας.

Επειδή έκανε επίκληση και του ονόματός μου ο κ. Κουλίας... Οι κανονισμοί μπορεί να γράφουν διάφορα. Τελικός ρυθμιστής της συζήτησης, της όποιας συζήτησης, είναι η ολομέλεια. Και εγώ εισηγούμαι πλέον όσον αφορά αυτά για τα οποία συναποφασίζουμε, πριν ξεκινούμε -χωρίς καμία μομφή κατά του κ. Κουλία- να τίθεται η σχετική πρόταση υπό την έγκριση της ολομέλειας, για να έχει ισχύ.

Δεύτερον, θα παρακαλέσω να είμαστε όλοι ψύχραιμοι. Από τον πρώτο ομιλητή δημιουργήθηκε μεγάλη ένταση. Συζητούμε το πιο σοβαρό θέμα εδώ και δεκαετίες και, αυτή τη στιγμή που θα λάβουμε αποφάσεις, αν μεταξύ μας εμείς έχουμε αυτές τις αντιδράσεις, τι θα γίνει παρά έξω;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι αυτονόητο ότι θα πρέπει να επιδειχθεί από όλους νηφαλιότητα κατά τη συζήτηση. Βεβαίως, είναι μια συζήτηση για ένα εξαιρετικά σοβαρό θέμα και αναμένεται ότι θα διατυπωθούν απόψεις και με ένταση, αλλά πάντα μέσα στα πλαίσια του δημοκρατικού διαλόγου και του πολιτικού πολιτισμού που πρέπει να διέπει αυτό το σώμα.

Ορίστε, κύριε Φυττή.

Σ. ΦΥΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτά που είπε ο κ. Κατσουριδής είναι πολύ σοβαρά και πρέπει να τα λάβουμε σοβαρά υπόψιν. Και αυτά που διάβασε ο κ. Ζαχαρίας Κουλίας, που περιέχονται στο σύνταγμα, και αυτά είναι σοβαρά, αλλά, αν συμφωνείτε πάνω ότι η κατανομή του χρόνου είναι αυτή, αυτή, αυτή, σωστό είναι να μπαίνει στην ολομέλεια, να ψηφίζεται και να την ακολουθούν όλοι. Μπαίνει, ψηφίζεται και δεν ακολουθείται το σύνταγμα, έτσι όση ώρα θέλει μιλά ο καθένας. Διαφορετικά, με το παράδειγμα που έδωσε ο κ. Κουλίας, όποιος θέλει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακούστε. Δε μιλά ο καθένας όση ώρα θέλει. Έχει γίνει μία διευθέτηση στη σύσκεψη των αρχηγών και εκπροσώπων των πολιτικών κομμάτων. Ο Πρόεδρος της Βουλής δήλωσε και στη σύσκεψη ότι λόγω της κρίσιμότητας του θέματος θα επιδείξει την αναγκαία ευελιξία και αυτό είναι που ζητώ και από τα μέλη του σώματος, να επιδείξουν συνεργασία, για να διεκπεραιωθεί ομαλά η συζήτηση.

Ο κ. Περδίκης, που τον έχουμε στο βήμα να αναμένει.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Να ξεκινήσω, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ευχαριστώ.

Κυρίες και κύριοι,

Κύριε Πρόεδρε,

Αρχίζοντας, θα ήθελα να σας θυμίσω τι είπα από αυτό το βήμα στην καθοριστική συνεδρίαση της ολομέλειας της Βουλής στις 17 Μαΐου 2012, όταν αποφασίσαμε ομόφωνα, αμαρτία πρώτη, την κρατικοποίηση της Λαϊκής Τράπεζας.

Είπα τότε: «Η κατάληξη της σημερινής μαραθώνιας συνεδρίασης της επιτροπής Οικονομικών και της ολομέλειας μάς αφήνει όλους με μια πικρή γεύση. Πικρή γεύση για τα όσα έχουν συμβεί και οδήγησαν τον τόπο σε αυτή την κατάσταση, αλλά και μια πικρή γεύση για όσα θα έρθουν. Και μια πρόβλεψη, ότι αυτά που θα έρθουν θα είναι δυσάρεστα, ακόμα πιο δυσάρεστα από τα σημερινά. Αισθάνομαι ότι σήμερα», έλεγα, «ως εκπρόσωπος του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών στη Βουλή, λειτούργησα κάτω από πίεση, κάτω από εκβιαστικά διλήμματα και με τη λογική το μη χείρον βέλτιστον. Και γι' αυτό το βέλτιστον παραμένω με πολλές αμφιβολίες και ερωτηματικά. Ο Θεός να βάλει το χέρι του», είχα πει τότε.

Η επίκληση της θεϊκής βοήθειας αποδείχτηκε μάταιη και ατελέσφορη. Για εκείνη την απόφαση της Βουλής η Βουλή στήθηκε στον τοίχο και κατηγορήθηκε πολύ. Για ποιο λόγο; Γιατί δεν είχε γνώση των δεδομένων, δεν είχε γνώση για τα €9,5 δις του ΕΛΑ της Λαϊκής. Η απόφαση της 17^{ης} Μαΐου του 2012 δεν ήταν η μόνη που πάρθηκε απ' αυτή τη Βουλή στη βάση της παραπληροφόρησης, των ασφυκτικών χρονοδιαγραμμάτων και των εκβιασμών.

Ξέρετε, κυρίες και κύριοι, αυτό το μη χείρον βέλτιστον εμένα μου θυμίζει τον τίτλο της παλιάς ελληνικής ταινίας "Αμάρτησα για το παιδί μου". Από τότε, από τις 17 Μαΐου του 2012 μέχρι σήμερα, μέχρι και απόψε, από εκβιασμό σε εκβιασμό, από αμαρτία σε αμαρτία, φτάσαμε στην πλήρη καταστροφή του χρηματοπιστωτικού τομέα, στην υπανάπτυξη και στην ύφεση, στον ακρωτηριασμό του κοινωνικού κράτους, στους υψηλούς δείκτες ανεργίας και στο μεγάλο χρέος.

Εμείς, ως Οικολόγοι, ελέω κυπριακού λαού δεν αξιωθήκαμε να κυβερνήσουμε σ' αυτή τη χώρα στα δεκαεπτά χρόνια του πολιτικού μας βίου. Έχουμε λοιπόν κάθε δικαίωμα να μιλάμε για το σπάταλο κυπριακό κράτος, την κομματοκρατία, την αναξιοκρατία, την ανεπάρκεια του δημόσιου τομέα. Ακόμη, είχαμε τον άχαρο και -καθόλου ευχάριστο για πολλούς- ρόλο όλα αυτά τα χρόνια να σας υποδεικνύουμε ότι ο δρόμος της υπερκατανάλωσης, της πολυτέλειας, της χλιδής και της σπατάλης, της αసుδοσίας των κερδοσκοπών, της υπερανάπτυξης και των υπερκερδών, ο δρόμος της κερδοσκοπίας και της αισχροκέρδειας του κεφαλαίου, ντόπιου και ξένου, ήταν ο δρόμος που θα οδηγούσε αργά ή γρήγορα στην καταστροφή.

Οι προειδοποιήσεις μας έπεφταν σε αυτιά μη ακουώντων. Θέλω να κρατήσετε για λίγα λεπτά στη μνήμη σας αυτή τη διαπίστωση και την εικόνα των κυβερνόντων που δε θέλουν να ακούσουν τις από καιρό προειδοποιήσεις. Είναι οι μη ακούωντες κυβερνώντες και σας πληροφορώ ότι βγαίνουν σε διάφορα μοντέλα και χρώματα.

Φτάνουμε λοιπόν στη σημερινή μέρα, μετά τις πρόσφατες αποφάσεις του Eurogroup και την κατάληξη της συμφωνίας τρόικας και κυβέρνησης σε μνημόνιο και δανειακή σύμβαση, όταν πλέον έχει ξεκαθαρίσει το τοπίο σχετικά με τις προθέσεις των δανειστών μας. Δεν πρέπει να τρέφουμε ψευδαισθήσεις. Δεν έχουμε ενώπιόν μας, κυρίες και κύριοι, κάποιους απλούς δανειστές, έστω τοκογλύφους, που επιδιώκουν να βγάλουν οικονομικό κέρδος από τους δυστυχείς δανειζομένους τους. Έχουμε ενώπιόν μας τη νέα τάξη πραγμάτων, μια επιχείρηση επιβολής νέων νόμων στις σχέσεις μεταξύ των λαών της Ευρώπης, μια νέας μορφής οικονομική και πολιτική δουλεία.

Ας μη βαυκαλιζέστε, κυρίες και κύριοι, ας μην παραμυθιάζεστε. Ακόμη και οι υποστηρικτές του δρόμου του μνημονίου παραδέχονται ότι οι ήδη δυσσιώνες προβλέψεις της τρόικας δεν μπορούν να περιγράψουν τη σκληρή πραγματικότητα που θα αναγκαστούμε να βιώσουμε. Τα επόμενα χρόνια, τα χρόνια της εφαρμογής του μνημονίου, το ακαθάριστο εθνικό προϊόν θα συρρικνωθεί κατά 40%, το χρέος θα φτάσει στο 120% του ΑΕΠ και, το κυριότερο, η ανεργία θα σκαρφαλώσει από το 6%, που ήταν το 2009, στο 40%, με την ανεργία στους νέους να ξεπερνά το 50%. Ο κυπριακός λαός θα πεινάσει. Θα ζήσει εποχές πείνας και ανέχειας που δεν έζησε ποτέ στην πρόσφατη ιστορία του. Αυτό είναι δεδομένο, δεν είναι πρόβλεψη. Οι νέοι μας θα μεταναστεύσουν, τα κοινωνικά προβλήματα θα αυξηθούν, η κατήφεια και η δυστυχία θα επικρατήσουν. Ο λαός μας θα καταντήσει επαίτης, ξεφτιλισμένος και αποσασθρωμένος οικονομικά και πολιτικά, αλλά κυρίως ξεφτιλισμένος ηθικά.

Θέλω να σταθώ σ' αυτό το τελευταίο, γιατί ξέρω ότι πολλοί δεν του δίνουν την απαραίτητη σημασία. Θυμούνται την καταστροφή του '74 και κάνουν όνειρα για τη γρήγορη οικονομική ανάκαμψη. Όμως ξεχνάτε, κυρίες και κύριοι, ότι το '74 είπαμε "όχι" στην τουρκική επίθεση, πληρώνοντας το βαρύ τίμημα της άρνησής μας να υποταχθούμε. Βγήκαμε ηττημένοι από έναν προδομένο και άνισο αγώνα, αλλά ηθικά δικαιωμένοι, γιατί δεν είχαμε υποκύψει στους αμερικανοβρετανικούς σχεδιασμούς και στις απαιτήσεις του Ετζεβίτ στη διάσκεψη της Γενεύης τον Αύγουστο του 1974. Τότε δεν είχε αποφασίσει το κυπριακό κοινοβούλιο ότι μπορεί η Αϊσιέ να κάνει ανενόχλητη και διά περιπάτου τις διακοπές της στην Κύπρο.

Το σημερινό "ναι" της κυπριακής Βουλής αποτελεί την πιο μεγάλη ήττα του κυπριακού λαού στα 8 000 χρόνια της ιστορίας του. Οι δημοκρατικά εκλεγμένοι αντιπρόσωποί του αποδέχονται σήμερα με το πιστόλι στον κρόταφο μια συμφωνία υποδούλωσης που οδηγεί στην οικονομική, κοινωνική και ηθική εξαθλίωση.

Και για ποιο λόγο, παρακαλώ; Γιατί επιλέγουν οι αντιπρόσωποι του λαού στη βάση του το μη χείρον βέλτιστον! Κάτι, όπως είπα πριν, σαν το "αμάρτησα για το παιδί μου". Σε αυτό το σημείο θα σας θυμίσω και πάλι την απόφαση της 17^{ης} Μαΐου 2012, για την οποία σήμερα πολλοί μετανιώνετε και επικαλείστε άγνοια περί των πραγματικών δεδομένων. Απόψε, κυρίες και κύριοι, δεν μπορείτε να επικαλεστείτε άγνοια περί των γεγονότων. Απόψε ξέρετε! Τα δεδομένα και οι προβλέψεις είναι μπροστά σας και, παρά τις κρυφές και σκοτεινές γωνιές του μνημονίου και της δανειακής σύμβασης, ξέρετε σε ποια κατάσταση οδηγείτε τον κυπριακό λαό!

Εγώ αμφισβητώ βάσιμα το ότι η κατάσταση που μας οδηγείτε είναι το μη χείρον. Είναι το χείρον! Ισχυρίζεστε ότι δεν υπάρχουν εναλλακτικές προτάσεις. Έτσι είναι, αν έτσι νομίζετε. Πάντα υπήρχαν εναλλακτικές προτάσεις, αλλά έπεφταν σε αυτιά μη ακουώντων. Οι μη ακούωντες κυβερνώντες που σας έλεγα και πιο πριν. Εμείς, ως Οικολόγοι, καταθέσαμε εναλλακτικές εισηγήσεις, ακόμα και την κρίσιμη και χασοτική περίοδο μεταξύ των δύο αποφάσεων του Eurogroup. Θέλουμε να μπει στα πρακτικά της σημερινής ιστορικής συνεδρίασης η γραπτή μας πρόταση, όπως κατατέθηκε στη σύσκεψη αρχηγών των κομμάτων υπό τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας την 21^η Μαρτίου 2012, που πήγε βέβαια στον κάλαθο των αχρήστων.

Ορίστε.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Γιώργος Περδίκης καταθέτει στη γραμματεία το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο Αρχείο της Βουλής.)

Καταθέτω επίσης τα απόρρητα πρακτικά της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων, της συνεδρίασης με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας τη Δευτέρα 18 Μαρτίου, πριν από το "όχι" στην πρώτη απόφαση του Eurogroup. Σε εκείνη τη συνεδρίαση ήσασταν παρόντες σαράντα τέσσερις βουλευτές. Ακούσατε τι είχα προτείνει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Ορίστε, τα καταθέτω.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Γιώργος Περδίκης καταθέτει στη γραμματεία το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο Αρχείο της Βουλής.)

Σε αυτό το σημείο θέλω να ζητήσω από τον Πρόεδρο της Βουλής να αρθεί το απόρρητο των πρακτικών των συνεδριάσεων αυτών, για να ξέρουν οι πολίτες τη θέση ενός εκάστου τις κρίσιμες εκείνες ώρες.

Κάνω αυτή τη σύντομη αναφορά στα γεγονότα που ακολούθησαν την πρώτη απόφαση του Eurogroup, αυτήν που απέρριψε όλη η ανθρωπότητα, αλλά εδώ στην Κύπρο για κάποιο μυστήριο λόγο κάποιοι τάχα ειδικοί και επαίοντες εξακολουθούν να υποστηρίζουν, για να σας αποδείξω δύο απλά πράγματα: Πρώτον, ότι οι Οικολόγοι δεν αρκέστηκαν στο "όχι", αλλά πρότειναν και διέξοδο, όταν άλλοι πελαγοδρομούσαν, παλινδρομούσαν, μπουρδουκλώνονταν, αλληλοϋπονομεύονταν και τελικά αποτύγχαναν οικτρά, οδηγώντας μας σιδηροδέσιμους στη δεύτερη απόφαση του Eurogroup και, δεύτερον, ότι δεν αρκεί να έχεις εναλλακτικές προτάσεις· πρέπει να υπάρχουν και άνθρωποι να τις ακούσουν και το σημαντικότερο να υπάρχουν ηγέτες να τις πιστέψουν και να τις υλοποιήσουν διεκδικητικά. Έχω την άποψη ότι εναλλακτικοί δρόμοι πάντα υπάρχουν. Κότσια δεν έχουμε, για να τους ακολουθήσουμε.

Και σήμερα υπάρχουν προτάσεις εναλλακτικές πέραν του μνημονίου. Τις έχουν καταθέσει και δημόσια ομάδες επιστημόνων από την Κύπρο και το εξωτερικό, π.χ. ο καθηγητής Χαραλαμπίδης από το πανεπιστήμιο του Κεντάκι των ΗΠΑ ή ο καθηγητής Λαπαβίστας ή ο καθηγητής ο δικός μας, ο Ανδρέας Θεοφάνους από το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας. Κινούνται λίγο-πολύ στο ίδιο πλαίσιο, πλαίσιο στο οποίο συμφωνούν δεκάδες προσωπικότητες από το διεθνή οικονομικό χώρο, και καταθέτω μισό κιλό άρθρα από το διεθνή τύπο, από εμπειρογνώμονες και οικονομολόγους, μέχρι και νομπελίστες, που μας προτείνουν έξοδο από το μνημόνιο, έξοδο από το ευρώ.

Μισό κιλό προτάσεις!

(Στο σημείο αυτό ο κ. Γιώργος Περδίκης καταθέτει στη γραμματεία τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.)

Οι εναλλακτικές αυτές προτάσεις εισηγούνται με διάφορες παραλλαγές την αποδέσμευση από το μνημόνιο και στην ανάγκη, αν χρειαστεί, την έκδοση εθνικού νομίσματος, ενός, ας πούμε, κυπριακού ευρώ. Προϋποθέτουν βέβαια κήρυξη των υποχρεώσεων του ΕΛΑ σε απεχθές χρέος, διότι προέκυψε μέσω παράνομων μεθοδεύσεων και επιβλήθηκε διά πυρός και σιδήρου, το οποίο χρέος δεν πρέπει να συνεχίσει.

Δύο απαραίτητες σημειώσεις επί τούτου: Πρώτον, δε μιλάμε για εναλλακτικές προτάσεις που οδηγούν στον παράδεισο αντί της κόλασης του μνημονίου. Από οικονομικής άποψης οι προτάσεις αυτές συνεπάγονται δυσκολίες και προβλήματα, λιτότητα, περιορισμούς και αλλαγή του μοντέλου ανάπτυξης και διοίκησης της χώρας. Ίσως έτσι να υπάρξει αλλαγή σ' αυτή τη χώρα, γιατί αλλάζουν τα δεδομένα και προκαλείται μια ανατροπή κατεστημένων νοοτροπιών και αντιλήψεων.

Ο εκτός της τρόικας δρόμος είναι επαναστατικός και μεταρρυθμιστικός για την οικονομία και την κοινωνία, γι' αυτό θέλει κότσια. Θέλει αρετή και τόλμη. Αντίθετα, ο εντός της τρόικας δρόμος διατηρεί τα κατεστημένα, τα οποία άλλωστε η τρόικα χρειάζεται, για να επιβληθεί, να επιβάλει την ομαλότητα των υποδούλων ή την κυπριακή σιωπή των αμνών. Είναι γι' αυτό που δε θα δείτε στο δρόμο του μνημονίου να πληρώνουν οι ένοχοι και να φυλακίζονται τα οικονομικά καθάρματα. Όσοι ευθύνονται για την οικονομική καταστροφή, οι ανίκανοι ή οι αγάπαροι, θα συνεχίζουν να χαίρονται αξιώματα, όπως ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας, με παχουλούς μισθούς και επιδόματα. Θα τους βλέπετε να κυκλοφορούν ανάμεσά μας επιδεικτικά, απολαμβάνοντας τον πλούτο και τη χλιδή που προέκυψε από το ληστεμένο μόχθο του τίμιου εργαζόμενου Κυπρίου.

Σ' αυτά τα οικονομικά καθάρματα, αξιότιμους κυρίους του κυπριακού κατεστημένου που ανακηρύσσονται και ευεργέτες, στηρίχθηκε η τρόικα, για να μας επιβάλει τους πιο σκληρούς όρους. Ένα πρωτοφανές, όπως ομολογεί και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, μνημόνιο, γιατί έφτασε να είμαστε τα πειραματόζωά τους, "τα ινδικά χοιρίδια", είπε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ξεχνώντας ότι βεβαίως τα πειραματόζωα, αν δεν πεθάνουν την ώρα του πειράματος, τα σκοτώνουν στο τέλος.

Σ' αυτούς και στο ανίκανο, άτολμο και αγάπαρο πολιτικό προσωπικό θα συνεχίζει να στηρίζεται η τρόικα, επιβάλλοντας τη νέα κατοχή, τη νέα υποδούλωση, τη χρεοκρατία. Όπως προκύπτει από την προσεκτική μελέτη του μνημονίου και της δανειακής σύμβασης, η εξυπηρέτηση του χρέους και ο πολύκροτος ΕΛΑ θα είναι το πιστόλι που θα καρφώνεται στον κρόταφο λαού και ηγεσίας, για να δεχτούμε, οικειοθελώς τάχα, τα άνομα σχέδιά τους και ταυτόχρονα θα αθώνει όλους όσοι ευθύνονται για την καταστροφή.

Ένας από τους λόγους που σήμερα ψηφίζω "όχι" είναι ότι το "ναι" συνεπάγεται αθώωση των ενόχων και εφαρμογή του δόγματος «ό,τι έγινε έγινε, πάμε παρακάτω, ας δουλέψουμε όλοι», μπλα, μπλα, μπλα... Μαζί με ποιους να δουλέψουμε όλοι; Μαζί με όσους μας έφεραν το μνημόνιο και μας έφεραν τη φτώχεια και την υποδούλωση; Με αυτούς που κρύβονται μέσα στις κρυφές λίστες των εκατομμυρίων ευρώ που διέφυγαν στο εξωτερικό ή μαζί με τους άλλους, αυτούς που κυκλοφορούν ανάμεσά μας με δανειακές κυβερνητικές λιμουζίνες και τώρα ξαφνικά, σαν αρτεμάκηδες της πολιτικής, ανακάλυψαν τον αντιλαϊκό χαρακτήρα του μνημονίου;

Δεύτερον, η πρόταση για το κυπριακό ευρώ δε συνεπάγεται αντιπαράθεση ή ακόμα χειρότερα έξοδο από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν προτείνουμε να μετατραπούμε σε Κούβα της Μεσογείου ούτε να καταφύγουμε σε επικίνδυνους ηρωισμούς. Αρκεί μια συμφωνία συναινετικού, βελούδινου διαζυγίου με την ευρωζώνη και μια προσωρινή κατάταξή μας σε εκείνη την κατηγορία χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που διατηρούν ακόμα το εθνικό τους νόμισμα με προοπτική επανένταξης, όταν τα οικονομικά δεδομένα το επιτρέψουν.

Θυμίζω ότι -και διορθώνω πολλούς εδώ- σύμφωνα με τη Συνθήκη της Λισαβόνας, άρθρο 50, που είναι νεότερη της Συνθήκης Προσχώρησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν υπάρχει καμία δυνατότητα για αποτομή της χώρας και οποιασδήποτε χώρας από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Κατ' ακρίβεια, κάτι τέτοιο απαγορεύεται από τη Συνθήκη της Λισαβόνας!

Θα μπορούσα να μιλώ για ώρες για τις εναλλακτικές προτάσεις. Όμως δεν έχω αυτή την πολυτέλεια χρόνου. Δε μου επιτρέπεται να επεκταθώ, γιατί εξάλλου δεν είναι εκεί η ουσία, δηλαδή στις λεπτομέρειες μιας εναλλακτικής πρότασης, αλλά στο εάν υπάρχει τόλμη για μια τέτοια απόφαση και τέτοιο πράγμα είμαι σίγουρος ότι δεν υπάρχει.

Αναπτύσσεται δυστυχώς μια καταστροφολογική προπαγάνδα περί χρεοκοπίας που ποτέ δεν τεκμηριώνεται. Υπάρχουν και τα παπαγαλάκια των μέσων ενημέρωσης που καλλιεργούν μια κουλτούρα υποταγής. Από αυτό το βήμα καταγγέλλω ότι ορισμένα μέσα ενημέρωσης έχουν εξαφανίσει τη φωνή των Οικολόγων, γιατί τη θεωρούν, φαίνεται, πολύ επαναστατική.

Ας πούμε όμως ότι δεν είναι έτσι. Ας δεχθώ, χάριν συζήτησης, ότι από οικονομικής άποψης θα είναι το ίδιο, ίσως και χειρότερα, εκτός μνημονίου. Το κάνω επίτηδες, για να περάσω στο κύριο επιχείρημα που μας κάνει εμάς, ως Οικολόγους, να μην αποδεχθούμε το δρόμο του μνημονίου.

Κοιτάξτε, κυρίες και κύριοι. Εδώ δεν είμαστε ένα οικονομικό φόρουμ που έχουμε συνέλθει, προκειμένου να εξετάσουμε θεωρητικά τις οικονομικές επιπτώσεις του μνημονίου σε αντιπαράβολή με τις προβλεπόμενες

αρνητικές επιπτώσεις μιας τολμηρής πορείας εκτός μνημονίου. Η Κύπρος δεν είναι Αργεντινή ούτε Ισλανδία ούτε Ιρλανδία ούτε Πορτογαλία ούτε Ισπανία ούτε καν Ελλάδα, όχι από άποψη οικονομικών παραμέτρων, καθώς από αυτή την άποψη ίσως να μοιάζει με κάποιες απ' αυτές τις χώρες. Η κύρια διαφορά της Κύπρου είναι ότι είναι μια ημικατεχόμενη χώρα με μια ανοικτή πληγή που λέγεται Κυπριακό και απέναντί της έχει μια τοπική επιθετική υπερδύναμη που λέγεται Τουρκία και που επιβουλεύεται την κυριαρχία και την ελευθερία των κατοίκων της μικρής μας χώρας. Επιπλέον, βρισκόμαστε σε μια ταραγμένη περιοχή του κόσμου με ένα διαρκή πόλεμο δίπλα μας και κατά καιρούς θερμές συρράξεις, σε ένα καυτό γεωπολιτικό σημείο του πλανήτη. Αυτή είναι η περίπτωση της Κύπρου και έτσι αντιμετωπίζεται κι απ' αυτούς που πήραν τις αποφάσεις στο Eurogroup, δηλαδή πολιτικά, όχι μόνο οικονομικά. Είμαστε λοιπόν και εμείς εδώ ένα σώμα πολιτικών ανθρώπων που δεν πρέπει μόνο να μετρήσει τις προβλεπόμενες οικονομικές επιπτώσεις και τους δείκτες για τη μια ή την άλλη επιλογή, αλλά κυρίως να εξετάσει τις ευρύτερες επιπτώσεις στα εθνικά θέματα.

Δεν καταλαβαίνω λοιπόν, αγαπητοί φίλοι και φίλες, γιατί δεν ακούτε! Δεν καταλαβαίνω γιατί συμπεριφέρεστε σαν μη ακούωντες κυβερνώντες! Από παντού φτάνουν τα μηνύματα, από εχθρούς και φίλους, από τη Δύση και την Ανατολή. Προετοιμάζεται η συνολική λύση που θα συνδέει οικονομία, διαχείριση φυσικού αερίου και Κυπριακό. Με το πιο απλό και δικαιολογημένο από οικονομικής άποψης επιχείρημα: Αφού δε θα μπορούμε να πληρώνουμε τις δόσεις μας και αφού το φυσικό αέριο είναι η μόνη μας σωτηρία -έτσι λέμε όλοι- και αφού η μόνη προσφερόμενη συνθήκη για αξιοποίησή του είναι η συμφωνία με την Τουρκία, τότε δεν απομένει άλλη εναλλακτική λύση από το δεχθούμε μια λύση πακέτο που να συνδέει τριγωνικά τα θέματα και βεβαίως αυτή η λύση θα εξυπηρετεί τους τουρκικούς σχεδιασμούς.

Όσοι ισχυρίζονται ότι, αν και εφόσον προκύψει κάτι τέτοιο, θα αντισταθούν πρέπει να αναλογιστούν τις συνέπειες αυτής της άρνησης στο χρονικό σημείο σε ένα ή δύο χρόνια από σήμερα, όταν δηλαδή η οικονομική εξαθλίωση, τα χρέη και η εξάρτησή μας από τη δανειακή σύμβαση θα είναι απείρως μεγαλύτερα από τη σημερινή μας κατάσταση. Τότε, πραγματικά δε θα υπάρχει καμία εναλλακτική πορεία και καμία διαφυγή. Αρνείστε να δείτε εναλλακτικό δρόμο και κυρίως δεν τολμάτε ούτε καν να τον ονειρευτείτε! Ας μη βαυκαλιζέστε λοιπόν με μελλοντικές αντιστάσεις.

Μια παρόμοια ψευδαίσθηση που ακούω συχνά τελευταία, βασισμένη φαντάζομαι στην πατροπαράδοτη πολλοπάτητη κυπριακή κουτοπονηριά, είναι η ουτοπία της μελλοντικής διαφυγής, δηλαδή «ας υπογράψουμε σήμερα και ύστερα θα τους γελάσουμε»! Αυτοί που την προπαγανδίζουν δεν έχουν διαβάσει το μνημόνιο και τη δανειακή σύμβαση. Καλό είναι να ξέρουν ότι το μνημόνιο είναι ένας αδιέξοδος μονόδρομος χωρίς παράθυρο διαφυγής.

Η απόφαση, λοιπόν, κυρίες και κύριοι, θα παρθεί σήμερα. Εμείς λέμε ότι πρέπει να είναι "όχι" από τη δική μας τη Βουλή, για να μπορεί να αποφασίσει ο λαός, αφού ενημερωθεί σωστά κι ολοκληρωμένα, σε ένα δημοψήφισμα. Η απόφαση αυτή θα είναι καθοριστική για το μέλλον και τη ζωή μας για τις επόμενες γενεές και όχι μόνο για τη σημερινή γενιά. Δε νομιμοποιείται μια κυβέρνηση ή έστω η Βουλή να έχει τον τελευταίο λόγο.

Μεγάλη Τρίτη σήμερα. Ας μη συμπεριφερθούμε σαν μωρές παρθένες ή σαν η εν πολλαίς αμαρτίαις περιπεσούσα Βουλή!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τον κ. Δημήτρη Συλλούρη, πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κόμματος, να έρθει στο βήμα.

A. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από πού ως πού μας χαρακτηρίζουν;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με συγχωρείτε;

A. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Έχει πει "μωρές παρθένες"!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Σε έντονο ύφος)

Έχω πει ότι θα επιδείξω ευελιξία στη σημερινή συζήτηση, αυτή είναι η απόφασή μου, έδειξα στον κ. Κουλία, έδειξα και στον κ. Περδίκη, είναι μικρά κόμματα και δεν έχουν λόγο! Εγώ αποφασίζω! Παρακαλώ!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Περδίκη)

A. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

"Μωρές παρθένες" έν' που μας είπες, Γιώργο! Είντα λοής!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα σας παρακαλέσω στην ώρα που μου αναλογεί να με διακόψετε και δε θα επικαλεστώ ούτε την ευχέρεια που δίδετε εσείς ούτε το σύνταγμα, γιατί έτσι έχουμε συμφωνήσει.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Σήμερα δεν ψηφίζουμε και δεν αποφασίζουμε στην ουσία για το μνημόνιο και τη δανειακή σύμβαση. Αυτό είναι μία πολιτική ψευδαίσθηση που δημιουργείται από κάποιους που θέλουν να αξιοποιήσουν πολιτικά τες συγκυρίες. Για το μνημόνιο, τη δανειακή σύμβαση και την τρόικα αποφασίσαμε πριν ένα χρόνο, όταν κάποιοι καλούσαν την τρόικα! Η τρόικα δεν ήρθε σήμερα, για να τη διώξουμε! Η τρόικα ήρθε πριν ένα χρόνο, όταν με πολλά λάθη και παραλείψεις αναγκαστήκαμε να την καλέσουμε. Αυτοί που την κάλεσαν φυσικά! Ας μην προσπαθήσουμε είτε με φωνές είτε με κραυγές είτε με δηλώσεις για την ιστορικότητα σημερινή απόφαση να δημιουργούμε πλάνη στο λαό και να παραπλανούμε το λαό! Σήμερα δεν έχουμε τίποτε να αποφασίσουμε! Σήμερα ολοκληρώσαμε και την ψήφιση και των τριάντα τεσσάρων νομοσχεδίων των τρούικανών! Τζιαι σας κοιτάζω όλους στα μάτια! Έχει κανέναν που διαφωνεί; Έχει κανέναν που διαφωνεί;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Περδίκη)

Και ας αφήσουμε, ας αφήσουμε, ας αφήσουμε τα θέατρα!

Ο λαός, που ακόμα κρατά την ψυχραιμία του, παρ' όλες τις παροτρύνσεις από κάποιους, και μπορεί με λογική ακόμα να ακούσει, πρέπει αυτό να το κατανοήσει. Δεν αποφασίζουμε σήμερα να παραμείνει η τρόικα, δεν αποφασίζουμε σήμερα για τη δανειακή σύμβαση, δεν αποφασίζουμε σήμερα για το μνημόνιο, δεν αποφασίζουμε σήμερα για τα μνημονιακά νομοσχέδια! Αυτά τα κάμαμε πριν ένα χρόνο και τα ολοκληρώσαμε και με τα τελευταία νομοσχέδια που ψηφίσαμε!

Σήμερα θα μπορούσαμε υπεύθυνα, σοβαρά, νούσιμα, ήρεμα και ψύχραιμα, ακόμα και σε κλειστή συνεδρία, να διαβουλευτούμε, να κάνουμε ένα διάλογο που να εδράζεται στις πραγματικότητες ότι η τρόικα είναι εδώ, το μνημόνιο είναι εδώ και ότι σε λίγες εβδομάδες ή μήνες θα έχουμε και τέταρτο μνημόνιο! Όχι δεύτερο, κύριοι συνάδελφοι! Διότι το μνημόνιο το οποίο έχουμε μπροστά μας σήμερα είναι το τρίτο! Γιατί κάποιοι λεν «θα έχουμε και δεύτερο και τρίτο». Το μνημόνιο που έχουμε μπροστά μας είναι το τρίτο!

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Άρα, έν' τούτο που εννά ψηφίσουμε σήμερα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Διότι τα άλλα δύο, αγαπητέ Γιάννο, τα καθυστερούσαμε και γι' αυτό ήλθαμε στο τρίτο μνημόνιο! Διότι στο πρώτο μνημόνιο είχαμε τουλάχιστον €10 δις λιγότερο χρέος! Και αν τελειώναμε πριν ένα χρόνο...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Σιγά.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Απολογούμαι. Είμαι ο πρώτος που είπα ότι δεν είναι με τις φωνές και... Απολογούμαι! Ευχαριστώ, Νίκο.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Τζιαι εγώ το ίδιο.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όχι, δεν είναι... Να διακόψεις όποτε θέλεις. Ήταν και η σειρά του να το πω έτσι κι αλλιώς, με ευκόλυνες.

Εάν τελειώναμε με το πρώτο μνημόνιο πέρσι έτσι καιρό, δε θα είχαμε ούτε το €1,8 δις της Λαϊκής, δε θα είχαμε τα €9,5 δις ELA και θα γλιτώνναμε. Πράγματι, τότε θα μπορούσαν να γίνουν κινήσεις εκτός μνημονίου.

Όμως, δε θέλω να χάσω την ουσία του τι εισηγούμαι για σήμερα, γιατί θα το εισηγηθώ και ξανά και ξανά. Σήμερα έπρεπε να έχουμε ένα νηφάλιο διάλογο, για να σχεδιάσουμε την έξοδο από την τρόικα και το μνημόνιο, η οποία σημερινή πραγματικότητα του μνημονίου, ναι, θα μας οδηγήσει σε ανεργίες, φτώχεια, στέρηση αγαθών,

δυστυχία και άλλα πολλά, που είπαν ή και είμαι βέβαιος ότι θα πουν και άλλοι συνάδελφοι, ανεξάρτητα του τι θα ψηφίσουν.

Έπρεπε σήμερα ομόφωνα να ψηφίσουμε το μνημόνιο, αλλά και ομόφωνα να δώσουμε τα χέρια με ένα σχεδιασμό και μυαλό να φύγουμε από το μνημόνιο.

Όταν καταψήφισα την πρόταση για το οριζόντιο κούρεμα, είχα πει στον πρόλογό μου ότι δεν έχει σημασία αν κάποιος ψηφίσει “ναι”, “όχι” ή “αποχή”. Σημασία είχε η επόμενη μέρα να δώσει διέξοδο και λύσεις. Σαράντα μέρες μετά δε δώσαμε καμία απολύτως λύση! Ερχόμαστε σήμερα με ευχολόγια, γενικότητες! Ας μην παραπλανούμε τους εαυτούς μας πρώτα και μετά το λαό!

Εγώ είμαι έτοιμος για ένα γόνιμο, ουσιαστικό διάλογο για έξοδο από το μνημόνιο, στο οποίο ήδη είμαστε. Δυστυχώς, σήμερα στην πραγματικότητα διαμορφώσαμε μία πολιτική συζήτηση άνευ ουσίας και αντικειμένου, με μόνο στόχο κάποιοι από εμάς να θεωρηθούμε αντιμνημονιακοί, ίσως μεταξύ αυτών και οι πλέον υπεύθυνοι γιατί είμαστε εις το μνημόνιο. Αυτή η ενέργεια είναι μία θρυσάλλιδα στη βάση της κοινωνικής μας συνοχής, στα θεμέλια της κοινωνικής μας συνοχής, μιας συνοχής πολύ χρήσιμη και αναγκαία, για να αντιμετωπίσουμε τις δυσκολίες που μας έρχονται. Μέσα από μια συζήτηση με εικονικά διλήμματα και πλάνες προτάσεις, μακριά από τις πραγματικότητες, θα έχει όποιος θέλει την ευκαιρία να το παίξει αντιμνημονιακός! Θα έχει όποιος θέλει την ευκαιρία να επενδύσει στον πόντο του λαού! Θα έχει όποιος θέλει την ευκαιρία να επενδύσει στο φόβο του λαού, να επενδύσει στην ανασφάλεια του λαού, να δηλώσει αντιμνημονιακός! Κι όσοι δηλώνετε σήμερα αντιμνημονιακοί πρέπει να αναλογιστείτε τι κάμνατε για ένα χρόνο! Πρέπει να αναλογιστείτε τι κάμνατε χρόνια πριν ή και δεκαετίες και ως άτομα και ως κόμματα! Κι όσοι δηλώνετε σήμερα αντιμνημονιακοί και ότι εδώ είναι το τέλος της Κύπρου νομίζω δε θα έχετε το δικαίωμα να συμμετέχετε στον αγώνα που θα έχει αυτός ο λαός να βγει από το μνημόνιο, γιατί η εικόνα που εκπέμπετε σήμερα είναι ότι τίποτε δεν έγινε μέχρι χθες, όλα τα σώζουμε με το να καταψηφίσουμε το μνημόνιο σήμερα και όλα τα καταστρέφουμε, εάν ψηφίσουμε το μνημόνιο, και δε μένει περιθώριο ούτε αγώνα ούτε αντίδραση! Γι' αυτό δεν έχετε, κατά την άποψή μου, λογικό ρόλο στον αγώνα που ολόκληρος ο κυπριακός λαός και με δουλειά και με ιδρώτα και με πίστη και με ελπίδα θα δώσει από αύριο και δίδει κι όλες αυτές τις μέρες και παραδίδει μαθήματα!

Ήταν πολλά τα ραδιόφωνα από την Ελλάδα που μας έπαιρναν εκείνες τις μέρες και μας έλεγαν «τι θα γίνει αύριο που θα ανοίξουν οι τράπεζες;». Κι όταν τους έλεγα «θα δείτε έναν πολιτικό πολιτισμό, έναν κοινωνικό πολιτισμό που δεν ξαναείδατε και θα πάρετε μαθήματα», κάποιος δημοσιογράφος μου είπε «μα, κύριε Συλλούρη, αυτά που έχετε δεν είναι θέμα *savoir vivre*» και του απάντησα «είναι θέμα *savoir vivre!*». Και ήταν! Κι αυτή η ψυχραιμία του κυπριακού λαού δεν πρέπει να διαταραχθεί με αυτά που κάμνουν κάποιοι - επαναλαμβάνω για δεύτερη φορά σήμερα- να τον παροτρύνουν, για να σπάσει η κοινωνική συνοχή. Ξέρετε, αυτά μπορούσαμε να τα κάνουμε κι εμείς παλιά, πριν λίγες μέρες, πριν λίγες εβδομάδες, πριν λίγα χρόνια!

Γιατί όμως είμαστε εδώ σ' αυτό το κατάντημα; Πρώτον, γιατί διαχρονικά δε διαχειριστήκαμε με σύγχρονο τρόπο τη Δημοκρατία μας και δε λειτουργήσαμε δημοκρατικά τους θεσμούς μας. Όσοι σήμερα εκφράζουν λύπη, γιατί «δεν είναι δημοκρατικός ο τρόπος και μας εξαναγκάζουν» και «κοίτα, πού κατάντησε η Δημοκρατία μας!», έπρεπε να αναλογιστούν πού καταντήσαμε εμείς τη Δημοκρατία μας, για να καταντήσουμε στην τρόικα, για να καταντήσουμε στη χρεοκοπία, για να καταντήσουμε εδώ που είμαστε σήμερα!

Ο δεύτερος λόγος που βρισκόμαστε σ' αυτό το κατάντημα είναι ότι δε διαχειριστήκαμε την κρίση σωστά. Το Ευρωπαϊκό Κόμμα από το 2008 έκρουε τον κώδωνα του κινδύνου, έδινε προτάσεις, έστειλε επιστολές! Διαβάζω μόνο μία τελευταία επιστολή προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, αρχές Μαΐου του 2012: «Διά της παρούσης αποτείνομαι σε σας και απευθύνω έκκληση, για να συγκαλέσετε το ταχύτερο δυνατό σύσκεψη όλων των κομμάτων και των εμπλεκόμενων φορέων, με αντικείμενο τη χάραξη στρατηγικής αντιμετώπισης των ζητημάτων που αντιμετωπίζει η κυπριακή οικονομία. Οι δυσκολίες που περνά η κυπριακή οικονομία αυξάνονται επικίνδυνα. Το επόμενο χρονικό διάστημα θα είναι ιδιαίτερα κρίσιμο και ο κίνδυνος να ζητηθεί από την Κυπριακή Δημοκρατία να προσφύγει στο Μηχανισμό Στήριξης, με όλα τα τραγικά συνεπακόλουθα, είναι ορατός.». Αν μου ακούσατε εσείς, μας άκουσε και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας! «Οι στιγμές είναι πραγματικά κρίσιμες και απαιτούν την άμεση λήψη αποφάσεων, μετά από συλλογική διαβούλευση.» Και προχωρώ, να μην τη διαβάζω ολόκληρη: «Η σύγκληση εθνικής σύσκεψης για την οικονομία πρέπει να αποτελεί την τελική προσπάθεια και να στοχεύει στη σύνταξη ενός “κυπριακού μνημονίου”, το οποίο να δίνει βραχυπρόθεσμες λύσεις στην οικονομική κρίση, αλλά και να δημιουργεί την προοπτική για ανάπτυξη. [...] Έχω την πεποίθηση ότι είναι κατανοητό από όλους ότι δεν υπάρχει άλλη παράταση χρόνου. [...]».

Το καταθέτω και για τα πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Δημήτρης Συλλούρης καταθέτει στη γραμματεία το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο Αρχείο της Βουλής.)

Ο τρίτος λόγος είναι διότι καλέσαμε την τρόικα. Αυτοί που κάλεσαν την τρόικα! Αυτοί που άφησαν τα πράγματα στο να υποχρεωθούμε να καλέσουμε την τρόικα!

Ο τέταρτος λόγος που βρισκόμαστε σ' αυτό το κατόντημα είναι ότι δε διαχειριστήκαμε σωστά τις διαπραγματεύσεις με την τρόικα. Εμείς και τότε κάναμε την παρέμβασή μας και εξηγήσαμε πολύ συγκεκριμένα και ορθολογιστικά μετά από μελέτη, μετά από συμβουλές και εμπειρογνομόνων που αναζητήσαμε στο εξωτερικό. Πρώτα, θέτεις το πολιτικό πλαίσιο, πριν ξεκινήσεις διαβουλεύσεις, δεύτερον, θέτεις το τεχνοκρατικό πλαίσιο και μετά ξεκινάς διαβουλεύσεις! Εμπήκαμεν... Να μη χρησιμοποιήσω κακόγουστη έκφραση κυπριακή με ποιο τρόπο μπήκαμε σ' αυτή τη διαβούλευση!

Ο πέμπτος λόγος που είμαστε σ' αυτό το κατόντημα είναι ότι καθυστερήσαμε τις αποφάσεις...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

...και ήρθαμε στο τρίτο μνημόνιο, ενώ μπορούσαμε, όπως έχω πει προηγουμένως, με τουλάχιστον €10 δις λιγότερα να καταλήγαμε σε ένα κυπριακό μνημόνιο, αλλά έστω και να καταλήγαμε στο πρώτο μνημόνιο που συζητήθηκε, με όλες τις αλλαγές που μπορούσαμε να κάνουμε σε γρήγορο χρόνο, αφού θέταμε το πολιτικό και το τεχνοκρατικό πλαίσιο και τα χρονοδιαγράμματα!

Ο έκτος λόγος που βρισκόμαστε σ' αυτό το κατόντημα είναι γιατί μετά την κρίσιμη περίοδο και μετά την απόφασή μας στις 15 Μαρτίου δε βρήκαμε ή δεν είχαμε άλλες λύσεις. Και σ' αυτό ευθυνόμαστε όλοι! Είναι εύκολη η θέση να πούμε «φταίει ο Πρόεδρος», «φταίει η κυβέρνηση», «φταιν αυτοί». Εμείς τι κάναμε; Δεύτερη φορά που το λέω, γιατί δεν κλείνουμε τες πόρτες σήμερα και να βρούμε τες λύσεις και να βγούμε όλοι έξω ενωμένοι, ομόφωνοι, να μιλήσουμε στο λαό ότι έχουμε άλλες λύσεις, έχουμε αυτές τις προσεγγίσεις;

Ο έβδομος λόγος...

Κύριε Κυπριανού, δεν... Έννεν ανάγκη να μιλάτε μεταξύ σας, θέλω να τελειώσω στο χρόνο μου...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ακούω σας, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ε, με ακούετε, αλλά μιλάτε τζιαι με το συναγωνιστή σας το Λευτέρη.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Απλώς, αν μου επιτρέπετε, επειδή αναφέρθηκε στο όνομά μου, κύριε Πρόεδρε, λέει ο κ. Συλλούρης, ενώ πριν... Λέει ότι έπρεπε ο Πρόεδρος να εύρει λύσεις, ο προηγούμενος ο Πρόεδρος. Τωρά λέει φταίμεν εμείς, γιατί δεν ήυραμεν λύσεις! Καλά, πριν έπρεπε να τες εύρει ο προηγούμενος Πρόεδρος, τωρά πρέπει να τες εύρουμεν εμείς;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εγώ και τότε, κύριε Κυπριανού, έχω πει, νομίζω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα έχετε την ευκαιρία στην ομιλία σας να τοποθετηθείτε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

...κι αυτή ήταν και η πρόθεσή μου, και τότε και τώρα είπα όλοι μαζί να τες εύρουμεν. Δεν είπα ο Πρόεδρος να τες εύρει ο προηγούμενος και να του κάμνουν άλλοι αντιπολίτευση ή ο τωρινός. Είπα όλοι μαζί. Οι στιγμές είναι δύσκολες, είμαστε μικρή χώρα...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δημήτρη, δεκαέξι λεπτά.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Συγγνώμη;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι λεπτά.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εντάξει, εννά φάω αλλό πέντε, διότι κάθε λλίον...

Ο έβδομος λόγος είναι ότι, και τώρα που μιλάμε, δεν είμαστε έτοιμοι να αντιμετωπίσουμε τις πραγματικότητες ορθολογιστικά και με διάλογο.

Ο όγδοος λόγος είναι ότι διαχρονικά προτιμούσαμε τις εύκολες, επίκαιρες λύσεις που ικανοποιούσαν το λαϊκό αίσθημα της στιγμής, αντί να προτείνουμε το ορθό της στιγμής. Ικανοποιούσαμε ομάδες και σύνολα, αντί να ικανοποιούμε το γενικό, μακροπρόθεσμο συμφέρον.

Και να θυμίσω σ' αυτό το στάδιο τι κάναμε και με τη Ευγocυργία και με τις Κυπριακές Αερογραμμές και με τη Λαϊκή Τράπεζα. Και εδώ θα διαβάσω, γιατί δεν ήταν ομόφωνη η απόφαση, κύριε Περδίκη, τι είπα εκείνη την ημέρα για τη Λαϊκή Τράπεζα: «Νομίζω ότι δεν μπορεί κανένας βουλευτής σήμερα, όσα χρόνια και αν έχει κάμει σε αυτή τη Βουλή και όσες παρόμοιες περιπτώσεις και αν είχαμε, να θεωρήσει ότι αυτή η περίπτωση είναι η χειρότερη που είχαμε, τουλάχιστον στα είκοσι τόσα χρόνια που είμαι εγώ στη Βουλή. Η διαδικασία που ακολουθήθηκε είναι απαράδεκτη και πολύ φοβούμαι ότι αυτό δεν είναι τυχαίο». Και συνεχίζω: «Δεν είμαι ούτε καν βέβαιος ότι είναι η καλύτερη λύση και έναντι αυτής καθαυτήν της χρεοκοπίας της Λαϊκής Τράπεζας. Είναι βέβαιο ότι το €1,8 δις δεν είναι η οροφή του χρέους». Και συνεχίζω να πω παρακάτω ότι με τη Λαϊκή θα μπορούμε σε μηχανισμούς: «Αυτοί οι μηχανισμοί δεν είμαι βέβαιος πόσο θα μεταφερθούν, θα πιέσουν και θα δημιουργήσουν στρεβλώσεις σε ολόκληρη την οικονομία». Και είμαστε ακριβώς εδώ.

Καταθέτω και αυτό.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Δημήτρης Συλλούρης καταθέτει στη γραμματεία το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο Αρχείο της Βουλής.)

Και το ορθό της στιγμής που έλεγα για σήμερα, κατά την άποψή μου, είναι όσον αφορά το μνημόνιο, τη δανειακή σύμβαση και τα νομοσχέδια τα οποία έχουμε ήδη ψηφίσει και ουσιαστικά εφαρμόζονται και με το νόμο που ψηφίσαμε για τις τράπεζες, την εκκαθάριση των τραπεζών, να ψηφίσουμε και σήμερα πολιτικά “ναι”, για να μην έρθει το τέταρτο πολύ χειρότερο μνημόνιο σε λίγες μέρες μέσα από μία χρεοκοπία. Να ψηφίσουμε “ναι” σήμερα, ώστε στην καλύτερη περίπτωση να πάρουμε μία ανάσα για εκατό μέρες.

Κάνω ξανά την εισήγηση, έκκληση, σήμερα ή αύριο τουλάχιστον αντί πολιτική συζήτηση να κάνουμε έναν ορθολογικό διάλογο για έξοδο από το μνημόνιο. Να διαβουλευθούμε, αντί να συνηματολογούμε. Να μιλήσουμε για τη δικαιοσύνη που πρέπει να φέρουμε και τη δικαίωση και την τιμωρία. Να μιλήσουμε για την αλληλεγγύη στους ανθρώπους που θα είναι πάσχοντες, άνεργοι και φτωχοί σε λίγες μέρες. Να μιλήσουμε για την αναγκαία ανάπτυξη, για να φύγουμε γρήγορα από το μνημόνιο. Ποια είναι σήμερα η κατάσταση; Σήμερα η κατάσταση στο τραπεζικό σύστημα είναι ασφυκτική. Η οικονομία στραγγαλίζεται. Οι επιχειρήσεις κλείνουν. Η ανεργία αυξάνεται.

Η πολιτική μου θέση, για να τελειώσω με αυτό, για να αντιμετωπιστεί αυτή η πραγματικότητα, δεν είναι οι θεωρητικές τοποθετήσεις και σίγουρα δεν είναι να πούμε “όχι” σε ένα μνημόνιο το οποίο ήδη εφαρμόζεται. Η πολιτική μου θέση είναι γνήσια, υπεύθυνα, ορθολογικά, λελογισμένα, αντιμνημονιακή και αντιπροϊκανή. Γι' αυτό με την ψήφο μου θα δώσω λιγότερη ανάσα, λιγότερο από εκατό μέρες, επαναλαμβάνω, για να μπορέσουμε, αν θέλουμε και αν μπορούμε, να ανατρέψουμε τα πράγματα. Να ανατρέψουμε την καταστροφή στην οποία είμαστε και τη χειρότερη καταστροφή στην οποία οδεύουμε που, αν ψηφίσουμε “ναι”, απλούστατα θα την επιταχύνουμε.

Τελειώνω...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δηλαδή;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Συγγνώμη; Όι, πες το!

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Απλώς, συγχύστηκα, επειδή είπες «αν ψηφίσουμε “ναι”».

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Συγγνώμη. Αν ψηφίσουμε “όχι”. Με συγχωρείτε.

Ευχαριστώ για τη διόρθωση. Οι παρεμβάσεις σου για μένα είναι χρήσιμες συνήθως!

Εάν ψηφίσουμε “όχι”, απλούστατα θα επιταχύνουμε αυτή την καταστροφή. Αν ψηφίσουμε “ναι”, θα δώσουμε λίγες μέρες ανάσα και περιθώριο.

Με ορθολογισμό, επαναλαμβάνω, σοβαρότητα, όλοι μαζί να βρούμε λύσεις. Όλοι μαζί! Όχι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ούτε ο προηγούμενος ούτε ο νυν. Η υπόθεση είναι υπόθεση όλων μας. Δεν είναι υπόθεση των Προέδρων ή οποιουδήποτε άλλου.

Εάν μπορούσαμε να δώσουμε αυτή τη διέξοδο και αυτή την ελπίδα στον κυπριακό λαό, νομίζω ότι ο κυπριακός λαός θα ένιωθε πολύ πιο άνετα. Φαίνεται ότι κάποιοι προτιμούν -και ξέρω ότι αυτή η εισήγησή μου δε θα γίνει αποδεκτή- κάποιοι προτιμούν να δημιουργήσουν ένα πολιτικό περιβάλλον το οποίο, το λιγότερο που μπορώ να πω, καθόλου δε θα βοηθήσει τον κυπριακό λαό, το παρόν και το μέλλον του κυπριακού λαού και ούτε θα δώσει λύσεις και διεξόδους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Συλλούρη.

Παρακαλώ τον κ. Φυττή να με αντικαταστήσει στην έδρα.

(Στο σημείο αυτό τον Πρόεδρο της Βουλής αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Σοφοκλής Φυττής.)

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όταν ήλθε στη Βουλή η πρώτη συμφωνία του Eurogroup στις 15 Μαρτίου, είχαμε τονίσει από αυτό το βήμα: «Κάποιοι θέλουν να γυρίσουν την Κύπρο σε καθεστώς αποικίας. Κάποιοι επιδιώκουν να μετατρέψουν την ΕΕ από Ευρώπη των λαών, της αλληλεγγύης, της κοινωνικής συνοχής, του αλληλοσεβασμού, σε μια Ευρώπη της αδικίας, της κοινωνικής αναληψίας, της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, της μαζικής ανεργίας, σε Ευρώπη του δυσθεώρητου χάσματος μεταξύ Βορρά και Νότου. Και το ζήτημα στο οποίο καλείται σήμερα», τότε δηλαδή, «να τοποθετηθεί η Βουλή δεν είναι ούτε το παράνομο κούρεμα ούτε η νομιμοποίηση της υπεξαίρεσης των καταθέσεων. Το ζήτημα είναι άλλο: Το ζήτημα είναι αν η Κυπριακή Δημοκρατία θα αποδεχθεί να μετατραπεί σε ένα πειραματόζωο επιβολής νεοαποικιακών δεσμών, σε μια χώρα ανύπαρκτης ή ήσσονος κυριαρχίας, σε ένα κράτος υποτελές και αναξιοπρεπές.»

Και προσθέταμε: «Αρνούμαστε να υποκύψουμε σε αυτό το εκβιαστικό δίλημμα. Ζητούμε από την κυβέρνηση να απαιτήσει επαναδιαπραγμάτευση της επαχθούς, καταστροφικής και χωρίς προηγούμενο απόφασης του Eurogroup για το κούρεμα των καταθέσεων. Είναι αδιανόητο να υπάρχει η εκβιαστική απαίτηση από τους εταίρους μας να υποκύψουμε χωρίς την παραμικρή διαβούλευση σε μια εξόφθαλμα αντισυνταγματική, αλλά και αντίθετη και με ρητές πρόνοιες της ευρωπαϊκής έννομης τάξης ρύθμιση, η οποία όχι μόνο δε διασώζει την κυπριακή οικονομία, αλλά οδηγεί σε ταπείνωση και ευτελισμό το λαό μας και την Κυπριακή Δημοκρατία.»

Σήμερα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε αυτή την ιστορική συνεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων, μετά από την πρωτοφανή, εγκληματική και ανήθικη επιβολή αυτής της απόφασης από το Eurogroup της 25^{ης} Μαρτίου περί κουρέματος των καταθέσεων, δυστυχώς χωρίς να έχει λόγο η Βουλή, καλούμαστε να κυρώσουμε ένα νόμο, ένα μνημόνιο και μια δανειακή σύμβαση που προσδίδουν ηθική και πολιτική νομιμοποίηση και σε εκείνη την ανάληψη απόφαση.

Αυτά έγιναν εν μέσω αποκάλυπτων παραδοχών και ομολογίας ταγών της ΕΕ ότι η Κύπρος χρησιμοποιήθηκε ως πειραματόζωο, για να χρησιμοποιηθεί η μέθοδος και σε άλλες χώρες που οι τράπεζές τους αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα. Το είπε ο πρόεδρος του Eurogroup. Το απέσυρε την επομένη, για να το επαναλάβουν αξιωματούχοι της ΕΕ, μεταξύ των οποίων και ο κ. Όλι Ρεν, αλλά και ο κ. Σόμιπλε.

Καλούμαστε ταυτόχρονα να εγκρίνουμε με την ψήφο μας ένα μνημόνιο και μια δανειακή σύμβαση που μετατρέπουν τη Βουλή σε τυπικό σώμα επικύρωσης προειλημμένων αποφάσεων και υποθηκείου τόσο την οικονομική όσο και την κρατική κυριαρχία της Κύπρου, επιβάλλουν εκποίηση της κρατικής περιουσίας και των ημικρατικών οργανισμών, προβλέπουν όρους και περιορισμούς στην αξιοποίηση του φυσικού πλούτου της χώρας μας, αφήνουν ανοικτό το ενδεχόμενο συνεχούς επιβολής νέων μέτρων λιτότητας, ενώ οριστικοποιούν τη βίαιη συρρίκνωση του τραπεζικού τομέα σε 350% του ΑΕΠ από 750% που ήταν προηγουμένως.

Είναι προδιαγεγραμμένη η συνεχής κατολίσηση στην ύφεση, η δραματική αύξηση της ανεργίας, η μαζική μετανάστευση της νέας γενιάς και η ανεξέλεγκτη αύξηση του δημοσίου χρέους χωρίς δυνατότητα απεγκλωβισμού από τους όρους και τις δεσμεύσεις του μνημονίου πριν από το 2016 και με επαχθέστατους όρους μετά. Δεν αποκλείεται η δυνατότητα στους δανειστές να εκποιήσουν το δάνειο σε τρίτους και ουσιαστικά γίνεται νομιμοποίηση της εγκληματικής και παράνομης ενέργειας της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας να επιφορτίσει τη Λαϊκή Τράπεζα με ρευστότητα €9,6 δις και στη συνέχεια να τη μεταφέρει και πάλι αυθαίρετα και πάλι παράνομα στην Τράπεζα Κύπρου.

Και δεν τα λέμε εμείς αυτά. Τα είπε και ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος των Φιλελευθέρων στη Γερμανία, ο οποίος κατήγγειλε τον κ. Ντράγκι και απαίτησε και την υποβολή παραίτησης από τον κ. Ντράγκι, διότι ηγήθηκε αυτής της παράνομης ενέργειας. Το λεν διακεκριμένοι νομικοί στην Ευρώπη και είναι κάτι που θα έπρεπε ήδη η κυβέρνηση να αναλάβει πρωτοβουλία και να προσφύγει στο δικαστήριο της ΕΕ στο Λουξεμβούργο. Έχω ήδη αποστείλει επιστολή στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, στον οποίο εισηγούμαι ότι θα

πρέπει να εξασφαλιστούν νομικές υπηρεσίες από ευρωπαϊκό νομικό οίκο που ειδικεύεται σε θέματα ευρωπαϊκού δικαίου, διότι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, κατά άποψη απολύτως θεμελιωμένη νομικά, έχει παρανομήσει, αλλά αυτό θα πρέπει να το αποφασίσει το αρμόδιο δικαστήριο της ΕΕ, που είναι το δικαστήριο του Λουξεμβούργου.

Όλα αυτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι προφανώς αλληλεγγύη. Είναι βαρβαρότητα και είναι αποικιοκρατική επιβολή. Είναι αυτό που έχει δηλώσει ο τέως πρόεδρος του Eurogroup, ο Ζαν Κλοντ Γιούνκερ, ότι οι Κύπριοι αντιμετώπιστηκαν ως γκάνγκστερς και εγκληματίες.

Είναι αυτές οι πολιτικές που αποδοκιμάζονται πλέον ανοικτά και από Ευρωπαίους αξιωματούχους και από τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και από τον κ. Μπαρόζο, τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, προκαλώντας την οργίλη αντίδραση του κ. Σόιμπλε, που εκπροσωπεί κατά τον πλέον στυγνό τρόπο την επιβολή ενός αδίστακτου γερμανικού "imperium".

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεν είναι μόνο η λιτότητα, η υπερφορολόγηση, ο βίαιος μετασχηματισμός του οικονομικού μοντέλου της χώρας μας, είναι και η βαθιά αντιδημοκρατική συμπεριφορά που επιβάλλεται από τους δανειστές που θυμίζουν αποικιακές εποχές. Δε μας επιτρέπεται να αποφασίζουμε για το μέλλον μας! Κοιτάξτε, ακυρώνεται και ο ρόλος της Βουλής, γιατί εδώ εμείς είμαστε βουλευτές και πρέπει να το πούμε, αφού μετατρέπεται η Βουλή σε μια βιομηχανία επικύρωσης αποφάσεων που λαμβάνονται σε εξωθεσμικά κέντρα. Το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας αντικαθίσταται με την καθεστωτική εξουσία της τρόικας που λειτουργεί ως υπερκράτος και παρακράτος.

Ξέρετε, την περασμένη βδομάδα ήταν αυτή η συνάντηση των Προέδρων των Βουλών των χωρών μελών της ΕΕ και των υποψηφίων για ένταξη χωρών. Ήταν ένα από τα θέματα! Ήταν ένα από τα θέματα που ήγειραν οι Πρόεδροι των Βουλών, ότι πλέον τα κοινοβούλια στην Ευρώπη, ιδιαίτερα στον ευρωπαϊκό Νότο, καλούνται να επικυρώσουν ήδη προειλημμένες αποφάσεις κάτω από εκβιαστικά διλήμματα!

Δεν μπορεί να συνεχίσει αυτή η πρακτική, διότι πρόκειται περί ακυρώσεως της Δημοκρατίας. Σε τελική ανάλυση είμαστε υποχρεωμένοι να υπερασπιστούμε ξανά τη Δημοκρατία ως προϋπόθεση εξόδου από την κρίση, αλλά και τα εθνικά μας δίκαια, αφού αποκάλυπτα πλέον επιχειρείται η διασύνδεση της κρίσης τόσο με τη λύση του Κυπριακού όσο και με την εκμετάλλευση του φυσικού αερίου.

Θέλω να καταστήσω σαφές ότι η θέση μας υπήρξε και παραμένει σταθερά ευρωπαϊκή και σε αυτή τη θέση παραμένουμε αμετακίνητοι, επιμένοντας σε μια Ευρώπη των λαών, της αλληλεγγύης, της κοινωνικής συνοχής, αγωνιζόμενοι μαζί με τους άλλους ευρωπαϊκούς λαούς, για να αλλάξουν οι σημερινές άδικες και κοινωνικά ανάλγητες συμπεριφορές των κυρίαρχων ηγεμονικών κύκλων της ΕΕ. Άλλωστε, η κρίση στην Κύπρο είναι η έκφραση μιας ευρύτερης συστημικής ευρωπαϊκής κρίσης που υποδεικνύει την ανάγκη συμμαχίας των λαών του Νότου, αλλά και των εργαζομένων του Βορρά, για να υπάρξει μια πραγματική εναλλακτική απάντηση στην κρίση.

Η θέση μας είναι απλή: Μεταξύ αποδοχής αυτής της εξουθενωτικής μεταχείρισης που θα οδηγήσει σε συνεχή υποδούλωση και το λαό και τη χώρα μας και εξέτασης μιας άλλης στάσης και θέσης της Κύπρου με όλες τις συνέπειες δε θα πρέπει να υπάρχει κανένας δισταγμός και καμιά αμφιταλάντευση. Το μεγάλο μας χρέος είναι να επιλέξουμε την υπεράσπιση της εθνικής κυριαρχίας, της εθνικής αξιοπρέπειας και της ηθικής ακεραιότητας της πατρίδας μας.

Προβάλλεται το επιχείρημα: «Δεν υπάρχει επιλογή. Είμαστε αιχμάλωτοι. Οφείλουμε να παραδοθούμε στη μοίρα μας.». Δηλαδή στην ανεργία, στη φτώχεια, στη μετανάστευση, στην περιθωριοποίηση της δημοκρατίας, στο ξεπούλημα κάθε δημόσιας περιουσίας, σε μια κοινωνική βαρβαρότητα. Μπροστά σε αυτό τον εκβιασμό βρισκόμαστε πλέον επί συνεχούς βάσης εδώ και ένα χρόνο. Θυμηθείτε, όταν ήρθαν δεκάδες λεγόμενα μνημονιακά νομοσχέδια -και δεν είναι αλήθεια ότι όλοι τα ψηφίσαμε, υπήρξαν και διαφορετικές επιλογές- όταν εν μία νυχτί ζητήθηκε η έγκριση εγγύησης, για να δίδεται ακατάπαυστα ΕΛΑ, μας είπαν €1,8 δις και στη συνέχεια το ΕΛΑ ανέβηκε στα €9,6 δις για τη Λαϊκή Τράπεζα. Και μας είπαν: «Εάν δεν ψηφίσετε απόψε»...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Κάτι είπατε, κύριε Νεοφύτου.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Επιπρόσθετα...

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Επιπρόσθετα, ακόμα περισσότερα.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

... να υπενθυμίσω και €6 δις κρατικές εγγυήσεις από αυτό το σώμα με νομοσχέδια της προηγούμενης κυβέρνησης.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Καλά, και αυτό που είπα είναι επί προηγούμενης κυβέρνησης. Δεν έχει σημασία.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ναι, αλλά επιπρόσθετα του ELA δόθηκαν άλλα €6 δις κρατικές εγγυήσεις!

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Μάλιστα, ναι, ναι!

Βεβαίως, εκείνη η νομοθεσία της Βουλής μετατράπηκε σε μια καταστροφική χιονοστιβάδα, γιατί μας είπαν: «Ξέρετε, αν δεν ψηφίσετε απόψε, αύριο θα γίνει ντόμινο, θα καταρρεύσει η Λαϊκή, θα καταρρεύσει η Τράπεζα Κύπρου, θα καταρρεύσει συνολικά η κυπριακή οικονομία.». Να σας θυμίσω ακόμα, όταν ζητήθηκε να κυβερνάται η χώρα με διατάγματα υπουργών, με κατάργηση εξουσιών της Βουλής, όταν ήρθε η απαίτηση επίσης του Eurogroup της 15^{ης} Μαρτίου για την παράνομη απομείωση των καταθέσεων...

Εμείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν πιστεύουμε ότι υπάρχουν μονόδρομοι, αντίθετα υπήρχαν και υπάρχουν περιθώρια διαπραγμάτευσης και ανατροπών, αρκεί να υπάρχει ισχυρή λαϊκή αντίσταση, πολιτική βούληση και σεβασμός στη δημοκρατία. Ενώπιον του επιχειρούμενου εκβιασμού η λύση είναι μία και μοναδική: αλλαγή κατεύθυνσης. Παραμονή στα δεσμά της μνημονιακής πολιτικής θα μας καταστήσει εσαεί αιχμάλωτους μιας χωρίς ελπίδα πορείας καταβύθισης στην ύφεση και αδυναμίας οικονομικής και κοινωνικής ανασυγκρότησης.

Συνεπώς, η αποδέσμευση από το μνημόνιο και τα δεσμά της τρόικας είναι το μεγάλο ζητούμενο. Ασφαλώς, να επιδιωχθεί με αξιόπιστο σχέδιο, με τεκμηρίωση και ασφάλεια, με οδυνηρά ίσως μέτρα και θυσίες που θα οδηγούν όμως στην ελπίδα της ανάκαμψης και της αποφυγής της οριστικής δουλειάς και του μόνιμου ακρωτηριασμού της εθνικής και της κρατικής κυριαρχίας. Αυτή είναι σήμερα η μεγάλη πρόκληση και η μεγάλη ευθύνη της πολιτικής στην Κύπρο.

Εμείς, ως ΕΔΕΚ, λέμε πως ένας τέτοιος σχεδιασμός εξόδου από το μνημόνιο θα έπρεπε και θα πρέπει να ενεργοποιηθεί και να περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

- Επιδίωξη αναδιάρθρωσης των δανείων με επιμηκύνσεις.
- Μέτρα αύξησης των εσόδων.
- Μέτρα μείωσης των δαπανών.
- Αξιοποίηση του φυσικού αερίου.
- Διακρατικές συμφωνίες για οικονομική στήριξη και δανεισμό της Κυπριακής Δημοκρατίας.
- Άμεση ενεργοποίηση του Ταμείου Αλληλεγγύης.

Μα, γιατί ψηφίσαμε το Ταμείο Αλληλεγγύης εδώ και ένα μήνα; Γιατί δεν μπαίνει σε εφαρμογή το Ταμείο Αλληλεγγύης; Μπορεί κανένας να μας δώσει κάποια απάντηση;

- Τελικός στόχος η γρήγορη επάνοδος στις αγορές.

Είναι ένα πλαίσιο μέσα στο οποίο θα έπρεπε ήδη να δρομολογηθούν διαδικασίες για εναλλακτικές λύσεις. Και θέλω να υπενθυμίσω ότι οι αποφάσεις λήφθηκαν χωρίς να κληθούμε να εκφράσουμε άποψη εκ των προτέρων ούτε για το κούρεμα ούτε για τη συνομολόγηση μνημονίου και δανειακής σύμβασης ούτε για συζήτηση εναλλακτικών προτάσεων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ασφαλώς, υπάρχουν ευθύνες και εντός Κύπρου για τη σημερινή τραγική κατάσταση της οικονομίας. Τραγικές ανεπάρκειες, ασυγχώρητες καθυστερήσεις, ανεπίτρεπτοι δισταγμοί της προηγούμενης κυβέρνησης σε συνδυασμό με εγκληματικές ενέργειες των δύο μεγάλων τραπεζικών οργανισμών της Κύπρου, έφεραν τη χώρα μας στα πρόθυρα της χρεοκοπίας, αλλά και η αμήχανη, απροετοίμαστη και μη διεκδικητική διαχείριση της κρίσης από τη σημερινή κυβέρνηση, που παραδόθηκε στους εκβιασμούς των ισχυρών του Eurogroup, του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και της τρόικας.

Σε ό,τι αφορά τη διερεύνηση των ευθυνών, ιδιαίτερα των ποινικών ευθυνών, θέλω για μια ακόμη φορά να καταστήσω τη θέση της ΕΔΕΚ σαφή: Απαιτούμε και θα απαιτούμε μέχρι τέλους τον καταλογισμό ευθυνών και την προσαγωγή των υπαίτιων ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων και δε θα ανεχθούμε καμιά συγκάλυψη των εγκλημάτων που οδήγησαν στη σημερινή οικονομική τραγωδία χωρίς μέχρι τέλους κάθαρση και τιμωρία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η ψήφος μας δεν μπορεί να είναι θετική σε μια προοπτική εθνικής, κρατικής και οικονομικής υποδούλωσης. Σε αυτή την κρίσιμη για την πατρίδα μας ώρα, διαβεβαιώνουμε ότι θα λειτουργήσουμε ως δύναμη αντίστασης, αλλά και ευθύνης. Καλούμε σε ενότητα και ομοψυχία. Θα στηρίξουμε κάθε ενέργεια και πρωτοβουλία της κυβέρνησης για επαναδιαπραγμάτευση, για ένα μνημόνιο που θα είναι αναπτυξιακό, που θα οδηγήσει έξω από τη σημερινή καταθλιπτική αιχμαλωσία και τις ανάληπτες συμπεριφορές της τρόικας.

Καλούμε το λαό μας να διατηρήσει την αυτοπεποίθηση, τις αστείρευτες δυνάμεις και δυνατότητές του, την πίστη στο παρόν και το μέλλον της πατρίδας μας. Με συλλογικότητα, με ομοψυχία, με αγωνιστικό πνεύμα μπορούμε βέβαια να προσδοκούμε στη διασφάλιση της εθνικής ανεξαρτησίας και της εθνικής κυριαρχίας μακριά από δανειακές συμβάσεις και μνημόνια.

Θέλω να επαναλάβω με έμφαση ότι είμαστε έτοιμοι να στηρίξουμε την κυβέρνηση σε μια πορεία επαναδιαπραγμάτευσης για ένα μνημόνιο που θα κινείται σε αναπτυξιακή κατεύθυνση, αλλά και θα διασφαλίζει την εθνική και κρατική μας κυριαρχία σε μια πορεία οριστικής απαλλαγής από μνημόνια και δανειακές συμβάσεις. Θα έλεγα ότι συμφωνώ και με την πρόταση που κατατέθηκε προηγουμένως, ναι, και αυτή είναι η απαίτηση του λαού μας, να συνομολογήσουμε μια εθνική συμφωνία, όλες οι πολιτικές δυνάμεις, ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα αυτής της ψηφοφορίας, για ένα στρατηγικό σχέδιο εξόδου από τη σημερινή αιχμαλωσία. Αυτή θα είναι η μεγαλύτερη υπηρεσία στο λαό μας, ο οποίος μέσα σε σημερινές καταθλιπτικές συνθήκες αναζητεί την ελπίδα για το μέλλον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Σ. ΦΥΤΤΗΣ)

Ευχαριστώ, κύριε Ομήρου.

Παρακαλώ τον κ. Μάριο Καρογιάν να μιλήσει εκ μέρους του ΔΗΚΟ.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Βουλής επανέρχεται στην έδρα.)

Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν από ενάμιση περίπου μήνα, μέσα σε αυτή την αίθουσα, αντιπροσωπεύοντας το λαό μας, πήραμε μια ιστορική βαρύτητας απόφαση με συντριπτική πλειοψηφία. Απορρίψαμε την απόφαση που πήρε το Eurogroup στο τέλος της συνεδρίασης της 15^{ης} Μαρτίου. Τη θεωρήσαμε άδικη και παράλογη. Ήταν σκληρή, βίαιη, εξοντωτική, καταστροφική για την οικονομία μας, καταστροφική για την πατρίδα μας, υπονομευτική για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κεκτημένα της.

Κάναμε λάθος; Όχι! Απλώς, τρέφαμε την αυταπάτη ότι ζούσαμε ακόμα σε μία Ευρώπη του δικαίου, της αλληλεγγύης, της ισότητας, της συνοχής και της ανάπτυξης. Ελπίζαμε ότι τα μέλη της ευρωπαϊκής οικογένειας δε θα επέτρεπαν να μετατραπούμε σε πειραματόζωο μιας νέας τάξης πραγμάτων όπου ο ισχυρότερος κυριαρχεί, ο ασθενέστερος αδικείται και ο διαφορετικός τιμωρείται. Πιστέψαμε ότι δεύτερες, πιο συνετές σκέψεις και συλλογικότερες, θα λάμβαναν υπόψη τις συνέπειες μιας τέτοιας μετάλλαξης και θα οδηγούσαν σε μία ασφαλέστερη λύση. Λύση που θα ήταν συμβατή με την ανάγκη να ξεπεράσουμε τα αδιέξοδα της βαθιάς ύφεσης και της λιτότητας και να αντιμετωπίσουμε το φάσμα μιας όλο και πιθανότερης κοινωνικής έκρηξης.

Διαψευστήκαμε. Στο δεύτερο Eurogroup δεν υπήρξε μόνο σκλήρυνση της στάσης απέναντί μας. Υπήρξε επιπλέον μία ακατανόητη τιμωρητική διάθεση. Λες και είχαμε από καπρίτσιο αυθαδιάσει και θα έπρεπε να σωφρονισθούμε με την εφαρμογή μέτρων στερούμενων οικονομικής και κοινωνικής δικαιοσύνης.

Ακόμα χειρότερα διαπιστώσαμε με πικρία ότι πίσω από τις εκβιαστικές προτάσεις κάποιοι είχαν και την εκδίκηση για την ιστορική μας απείθεια στο Σχέδιο Ανάν. Οι αναφορές την τελευταία περίοδο σε αυτό κάθε άλλο παρά τυχαίες είναι, ιδιαίτερα αν συνδυαστούν με τα όσα ανατρεπτικά συντελούνται σε διεθνές και περιφερειακό επίπεδο.

Είμαστε σε θέση, ναι, να αντιλαμβανόμαστε τι ακριβώς επιδιώκουν και τι μεθοδεύουν κάποιοι. Αντιλαμβανόμαστε ότι κάποιοι επενδύουν στην παρούσα δυσχερή οικονομική θέση της Κύπρου και μεθοδεύουν την αξιοποίηση και εκμετάλλευσή της, προκειμένου να προωθήσουν μια απαράδεκτη λύση, προσαρμοσμένη στα δικά τους μέτρα και στα δικά τους συμφέροντα. Στόχος τους είναι επίσης και η διασύνδεση της λύσης του Κυπριακού -μας το έχουν πει εξάλλου- με την αξιοποίηση των κοιτασμάτων φυσικού αερίου της κυπριακής ΑΟΖ, όχι βεβαίως προς όφελος της Κύπρου και του λαού της.

Εμείς λοιπόν τους απαντάμε: Ματαιοπονούν! Η Κυπριακή Δημοκρατία, όντας αναγνωρισμένο μέλος της διεθνούς κοινότητας και ισότιμο μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι σε θέση να υπερασπιστεί τα κυριαρχικά της δικαιώματα και τα εθνικά της συμφέροντα. Ο λαός μας εξάλλου έχει αποδείξει και στο παρελθόν ότι διαθέτει ισχυρές αντιστάσεις και αντοχές έναντι των όποιων αντικυπριακών μεθοδεύσεων. Μπορεί να βιώνει δύσκολες οικονομικές συνθήκες, όμως ουδέποτε θα προσφέρει γην και ύδωρ στον όποιο ισχυρό επιχειρήσει να σφετεριστεί τα δικαιώματα και τα συμφέροντά του, γιατί τα θεωρεί αδιαπραγμάτευτα και αναπαλλοτρίωτα.

Στη διεθνή σκηνή εκτυλίσσεται πλέον ένας παγκόσμιος πόλεμος, ταυτόχρονα νομισματικός, ενεργειακός και στρατιωτικός. Στην Ευρώπη επικρατεί η απόλυτη αβεβαιότητα και απόλυτη ρευστότητα με όλα τα ενδεχόμενα ανοικτά. Η Γερμανία ακολουθεί ένα δρόμο που δοκιμάζει τόσο τις σχέσεις της με τις Ηνωμένες Πολιτείες όσο και τις σχέσεις της με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες της Ευρωζώνης και ιδιαίτερα του Νότου. Οι χώρες του ευρωπαϊκού Νότου δε δείχνουν να βρίσκουν το δρόμο που θα τις οδηγήσει σύντομα στη σύμπτυξη ενός κοινού μετώπου.

Η Κύπρος είχε το θλιβερό προνόμιο να αποτελέσει το πρώτο παράδειγμα αμφισβήτησης της νομιμότητας και της βεβαιότητας πάνω στην οποία βάδιζε η Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι συσχετισμοί δυνάμεων και το δίκαιο του ισχυρότερου επανέρχονται δυστυχώς ως καθοριστικοί παράγοντες διαμόρφωσης των νέων ισορροπιών. Παράλληλα, στο άμεσο γεωπολιτικό μας περιβάλλον η ρευστότητα τείνει να αποσταθεροποιήσει την περιοχή μας, καθιστώντας ιδιαίτερα δυσχερή όχι μόνο την οποιαδήποτε πρόβλεψη, αλλά και την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης που απαιτεί η εξασφάλιση των ανθεκτικών πλαισίων στρατηγικών συμμαχιών.

Δε θέλω να επεκταθώ σήμερα περισσότερο στην ανάλυση των απειλών που πρέπει να συνυπολογιστούν και που προκύπτουν από την προφανή, έστω από την οιονεί, απομόνωση μέσα στην οποία η Κύπρος καλείται να δώσει τη διπλή μάχη για την οικονομική της ανάκαμψη, αλλά και την εθνική της επιβίωση. Μου αρκεί το γεγονός ότι υπό τις σημερινές συνθήκες που ευνοούν τη συνεχή αναβάθμιση και ενίσχυση της Τουρκίας η Κύπρος δεν έχει παρά μια υποχρεωτική επιλογή, να διασωθεί!

Και, όταν λέω για αναβάθμιση και ενίσχυση της Τουρκίας, πέρα από το πετροβόλημα που συνήθως όλοι κάνουμε και σωστά το κάνουμε, απλά να αναφέρω ότι αυτήν την ώρα, σε αυτή τη συγκυρία που εμείς συζητάμε σήμερα το μνημόνιο και τη δανειακή σύμβαση, απλώς ενημερωτικά να αναφέρω -εκτός όλων των άλλων που έχουν συμβάλει τα προηγούμενα χρόνια στην αναβάθμιση της θέσης της Τουρκίας, πέρα από τους ραγδαίους ρυθμούς ανάπτυξης που η Τουρκία είχε και έχει, απλώς αν ανατρέξει κάποιος στο τι λέει η επίσημη έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για να δει για το 2013 και το 2014 που μιλάμε για ρυθμούς ανάπτυξης 3% έως 4,5%- και κάτι άλλο το οποίο συνέβη την περασμένη Παρασκευή, λίγες μέρες πριν. Τι δηλαδή; Ότι η Τουρκία επίσημα πλέον είναι partner του Οργανισμού Συνεργασίας της Σαγκάης. Τι σημαίνει τούτο; Απλώς να πω ότι από το 2001 που είναι ιδρυμένος αυτός ο οργανισμός συμμετέχουν η Κίνα, η Ρωσία, η Ινδία και μια σειρά από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης και βέβαια η Τουρκία, μετά από μια μεγάλη διαδρομή και μια μεγάλη προσπάθεια, απλώς επισημοποίησε τη συμμετοχή της σε αυτόν τον οργανισμό από την περασμένη Παρασκευή.

Και βέβαια, εκτός όλων των άλλων, αυτός ο οργανισμός προβλέπει και κάτι άλλο: Γι' αυτούς που ήσαν παραδοσιακοί φίλοι μας, Κίνα, Ρωσία, Ινδία και κάποιοι άλλοι, ότι, εκτός όλων των άλλων, επιπρόσθετα, στόχος είναι η περαιτέρω σύσφιξη, ενδυνάμωση και διεύρυνση πολιτικών, οικονομικών και άλλων τομέων ανάμεσα σε αυτές τις χώρες. Αυτό, λοιπόν, ας το συνυπολογίσουμε. Ενώ εμείς αναλώνουμε φαιά ουσία για πολλές φορές επουσιώδους σημασίας ζητήματα, κάποιοι άλλοι μεθοδικά, προγραμματισμένα κινούνται, και αυτοί οι άλλοι είναι οι αντίπαλοί μας, για να μπορέσουν να ενισχύσουν και το γεωστρατηγικό και το γεωπολιτικό και τον οικονομικό, αλλά και το δικό τους εμπορικό ρόλο.

Αυτά, λοιπόν, να τα έχουμε υπόψη μας, όταν σταθμίζουμε ή όταν οφείλουμε να μελετήσουμε το τι συμβαίνει στον περίγυρό μας και τι κάνει η χώρα η οποία είναι αντίπαλος της χώρας μας και κατέχει τη μοίρα του τόπου μας. Γι' αυτό είπα λοιπόν, ναι, η Κύπρος δεν έχει παρά μία μόνο επιλογή, να διασωθεί τώρα!

Να διασωθεί πραγματοποιώντας τις θυσίες που σίγουρα συνεπάγεται η αποδοχή και η εφαρμογή της δανειακής σύμβασης και να κρατηθεί όρθια μέσα στην καταιγίδα κερδίζοντας τη μάχη με το χρόνο που θα χρειασθεί, για να διορθώσει την πορεία της, ελπίζοντας ότι θα αλλάξει εν τω μεταξύ το παιχνίδι σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Και, φυσικά, εργαζόμενοι εμείς όλοι προς αυτή την κατεύθυνση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ενάμιση μήνα μετά καλούμαστε να τοποθετηθούμε, ως κυρίαρχο αντιπροσωπευτικό σώμα του κυπριακού λαού και της Κυπριακής Δημοκρατίας, θετικά ή αρνητικά επί μιας δανειακής σύμβασης, δυσμενέστερης ή ευνοϊκότερης σε γενικές γραμμές από αυτή που μας προτάθηκε και απορρίψαμε στις 19 Μαρτίου δεν έχει σημασία. Ήδη το τραπεζικό μας σύστημα, ο πυλώνας της ανάπτυξής μας, έχει ακρωτηριασθεί. Η μια από τις δύο μεγαλύτερες τράπεζές μας βρίσκεται υπό εκκαθάριση. Οι καταθέτες της μετονομάστηκαν σε "επενδυτές" και τιμωρούνται για την εμπιστοσύνη που της έδειξαν! Οικονομίες μιας ζωής εξανεμίστηκαν! Νοικοκυριά ολόκληρα βρίσκονται σε απόγνωση! Η επιχειρηματική δραστηριότητα έχει

καθελωθεί! Ξένοι μεγάλοι επενδυτές ετοιμάζονται -απ' ό,τι λέγουν διάφοροι επαΐοντες- απογοητευμένοι και οργισμένοι να εγκαταλείψουν τη χώρα! Προσπαθούμε με όλες μας τις δυνάμεις να περισώσουμε ό,τι μπορεί να σωθεί από την άλλη μεγάλη και ιστορική τράπεζά μας, ώστε να κρατήσουμε ζωντανή την ελπίδα μιας κατά το δυνατόν ταχύτερης αποκατάστασης της εύρυθμης λειτουργίας της με ό,τι ευεργετικό αυτό συνεπάγεται για το κύρος του χρηματοπιστωτικού μας συστήματος και την επανεκκίνηση της οικονομίας μας.

Το δίλημμα είναι μέγιστο. Είναι σκληρό. Αποδεχόμαστε τους εκβιαστικούς και οδυνηρούς όρους του μνημονίου και της δανειακής σύμβασης ή βρισκόμαστε άμεσα προ του φάσματος της πτώχευσης; Αρνούμαστε να παίξουμε το ρόλο του θύματος μίας πρωτοφανούς και πέραν κάθε λογικής μεταβολής των όρων με τους οποίους οι κρατούντες της Ευρωπαϊκής Ένωσης διαχειρίζονται μέχρι σήμερα την κρίση των δημοσίων χρεών ή οδεύουμε προς την καταστροφή; Αν υπήρχε οποιαδήποτε ρεαλιστική επιλογή, σίγουρα άλλη θα ήταν η απόφασή μας. Δυστυχώς, και να το πούμε ειλικρινά, καθαρά και έντιμα, δυστυχώς, δεν έχουμε σήμερα άλλη επιλογή.

Ακούμε κάποιες θεωρίες, άλλες επικοινωνιακού χαρακτήρα και άλλες ευσεβοποθικού περιεχομένου. Ούτε η δημαγωγία και ο λαϊκισμός πρέπει να κατευθύνουν τις αποφάσεις μας ούτε αμφιλεγόμενες ιδέες και θεωρίες.

Στο σημείο δε αυτό να μου επιτραπεί να πω δυο λόγια για τη νεφελώδη πρόταση -και λυπούμαι που θα το πω για τους φίλους του ΑΚΕΛ- που θέτει ενώπιόν μας σήμερα, την ώρα που πρέπει να πάρουμε με υπευθυνότητα και ωριμότητα τη μεγάλη απόφαση, το ΑΚΕΛ. Μέχρι στιγμής που μιλάμε, μπροστά μας τουλάχιστον, οι πολιτικές δυνάμεις δεν έχουμε κανένα έγγραφο, δεν έχουμε τίποτε που να μπορούμε να αξιολογήσουμε!

Δυο απορίες μόνο να καταθέσω. Γιατί το ΑΚΕΛ δεν παρουσίασε τη θεωρία του και την πρότασή του αυτή προτού ο Πρόεδρος Χριστόφιας -προφανώς σε συνεργασία με το ΑΚΕΛ- προσφύγει, τον περασμένο Ιούλιο, στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης; Δεύτερον, γιατί το ΑΚΕΛ δεν παρουσίασε την πρότασή του, προτού η κυβέρνηση Χριστόφια καταλήξει στο αρχικό πλαίσιο μνημονίου ή εν πάση περιπτώσει, προτού η κυβέρνηση του ΑΚΕΛ φέρει στη Βουλή όλα εκείνα τα μνημονιακά νομοσχέδια τον περασμένο Δεκέμβριο; Τρίτον, μήπως το ΑΚΕΛ δεν είχε αντιληφθεί ότι ο Πρόεδρος Χριστόφιας και η κυβέρνησή του προσέφυγαν στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης για δάνειο; Τα μνημονιακά νομοσχέδια δεν ήταν προϋποθέσεις για την παραχώρηση του δανείου; Να μου επιτραπεί να παρατηρήσω ότι η όλη διαχείριση του θέματος από το ΑΚΕΛ δε δείχνει σοβαρότητα ούτε ιδεολογικοπολιτική σταθερότητα.

Κυρίες και Κύριοι συνάδελφοι,

Δυστυχώς, τα όσα δραματικά μεσολάβησαν μεταξύ της 19^{ης} Μαρτίου και του δεύτερου Eurogroup της 25^{ης} Μαρτίου είναι πολλά και καταλυτικά. Σε ό,τι μάλιστα με αφορά προσωπικά, είναι αποκαλυπτικά και συνταρακτικά. Το ίδιο νομίζω ισχύει για το σύνολο των στελεχών, των μελών και των ψηφοφόρων του Δημοκρατικού Κόμματος. Για το σύνολο επίσης του κυπριακού λαού. Τι σημαίνουν; Σημαίνουν το τέλος των ψευδαισθήσεων! Σημαίνουν το τέλος της πολιτικής αθωότητας! Σημαίνουν το τέλος μιας αφελοδύστης ηθικής που αδυνατεί να αποδεχθεί τη νέα σκληρή πραγματικότητα που χαρακτηρίζει τόσο τις ενδοευρωπαϊκές όσο και τις διεθνείς σχέσεις. Σημαίνουν την αρχή ενός νέου κύκλου λύσεων για την αντιμετώπιση της κρίσης. Σημαίνουν την απαρχή νέων εξελίξεων, ταυτόχρονα οικονομικών και γεωπολιτικών. Σημαίνουν την έναρξη ενός συνολικότερου επανασχεδιασμού της ευρωπαϊκής και όχι μόνον αρχιτεκτονικής.

Όλα αυτά μας προβληματίζουν και οφείλουν να μας προβληματίσουν σοβαρά, βασανιστικά. Οφείλουν να μας κάνουν σοφότερους. Μας καλούν σε αφύπνιση, μας επιβάλλουν, είτε το θέλουμε είτε όχι, μια νέα συνείδηση των πραγμάτων, μία νέα εθνική ανασύνταξη. Τι μας υπαγορεύουν; Μας υπαγορεύουν ένα νέο στρατηγικό σχέδιο δράσης. Δε μας αφήνουν πολλά περιθώρια ελιγμών. Μας δίνουν όμως την ευκαιρία να αποδείξουμε αν αξίζουμε και τι αξίζουμε, να πραγματοποιήσουμε, αν το θελήσουμε, νέα θαύματα, να αποστομώσουμε με νέα επιτεύγματα και αυτούς που εκ του πονηρού μας διέβαλαν και αυτούς που καιροφυλακτούν, για να επωφεληθούν από την πρόσκαιρη αδυναμία μας, για να μας σβήσουν από το χάρτη. Ας όφονται αυτοί που ευθύνονται για την αδυναμία μας, για τη σημερινή κατάσταση, ας όφονται επίσης και αυτοί που είναι πια πλέον βέβαιο ότι συμμετείχαν στην προετοιμασία του εκβιασμού μας και συνέβαλαν στην εφαρμογή του σχεδίου του καταναγκασμού μας! Έστησαν την παγίδα του εγκλωβισμού μας. Άνοιξαν την κερκόπορτα στους τιμωρούς μας, στους άσπονδους φίλους μας και στους κακεντρεχείς αντίπαλους μας. Και όσοι, ως μη όφειλαν, κατελήφθησαν εξ απήνης δεν πρέπει να έχουν ήσυχη τη συνείδησή τους. Όσοι βρέθηκαν απροετοίμαστοι σε θέσεις και ρόλους ευθύνης. Όσοι συμπεριφέρθηκαν ως μωρές παρθένες. Όσοι αποκοιμήθηκαν και αποκοίμισαν εφησυχασμένοι για το είδος και το βάρος της δανειακής σύμβασης.

Δεν είναι η ώρα της κριτικής. Δεν είναι όμως ούτε η ώρα της σιωπής! Το Δημοκρατικό Κόμμα θέλει να παραμείνει σταθερός συντελεστής της εθνικής συνεννόησης και της εθνικής ενότητας για τη σωτηρία της πατρίδας, αυτήν που έχει ανάγκη ο τόπος, αυτήν που έχει ανάγκη η κοινωνία.

Ούτε όμως η αποσιώπηση της αλήθειας ούτε η ωραιοποίηση της πραγματικότητας ούτε πολύ περισσότερο η συγκάλυψη ευθυνών μπορούν να αποτελέσουν βάσεις εθνικής συνεννόησης και ενότητας. Και αυτό το λέω γιατί μπορεί για χρόνια πολλά οι διάφορες φούσκες οι οποίες με τόση ευκολία άνοιγαν, αυτές οι

φούσκες που έσπαγαν και στο τέλος το τίμημα και το κόστος το πλήρωνε ο ίδιος ο πολίτης... Είναι η ώρα λοιπόν, ναι, όσοι και όποιοι ευθύνονται για όλα αυτά, για αυτήν την πορεία, για αυτήν την κατάληξη, να λογοδοτήσουν! Να σπάσει ο όρκος της σιωπής, η ομερτά! Γιατί αν ο τόπος τούτος πιασώρισε, αν ο τόπος σήμερα αντιμετωπίζει ένα ζήτημα ζωής ή θανάτου, το οφείλουμε ως ένα επιπρόσθετο λόγο στον περιβόητο όρκο σιωπής. Γι' αυτό το λόγο λοιπόν, η ομερτά να τελειώσει! Να αποκαλυφθούν ποιοι ευθύνονται, πώς ευθύνονται και αυτοί να οδηγηθούν στο εδώλιο του κατηγορουμένου, εκεί όπου αρμόζει σε εκείνους οι οποίοι χρησιμοποίησαν το δικό τους αξίωμα, το δικό τους θεσμικό λειτούργημα... Όλοι εκείνοι που είχαν την όποια ενημέρωση. Που είχαν την όποια γνώση. Που οδήγησαν τα πράγματα σε αυτήν την κατάσταση. Και δεν είναι για λόγους, ακριβώς, εκδίκησης, αλλά για να μπορέσει το πολιτικό σύστημα ξανακτίσει και την εμπιστοσύνη των πολιτών, αλλά και η νέα Κύπρος να ξανακτιστεί πάνω σε γερούς θεμελιούς. Και ιδιαίτερα τώρα που όλοι μας πρέπει να ξαναθυμηθούμε, όχι βέβαια έπτα πτερόεντα, ότι εθνικό είναι ό,τι είναι αληθές.

Ήδη, ο λαός μας καλείται να πληρώσει ακριβά τα κατά συνθήκη ψεύδη, με τα οποία χρόνια τώρα το πολιτικό μας σύστημα αναπαρήγαγε τους μύθους που κατέστησαν προβληματική τη σχέση μας με την πραγματικότητα και καλλιέργησαν την κοινωνική αμεριμνησία ως δημόσια αρετή.

Ήρθε ο καιρός να μιλήσουμε με τη γλώσσα της αλήθειας και να δράσουμε με πράξεις απόλυτου ρεαλισμού. Ο στρουθοκαμηλισμός είναι ο ασφαλέστερος δρόμος προς την πλήρη καταστροφή. Ο καλύτερος τρόπος να καταρρεύσει όποια αξιοπιστία απομένει στο πολιτικό μας σύστημα. Ο χειρότερος τρόπος να κυβερνηθεί η χώρα. Ο ταχύτερος δρόμος προς τα βράχια πάνω στα οποία κινδυνεύει να συντριβεί η Κύπρος και η δημοκρατία της.

Στο σημείο αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να επισημάνω ότι η ακατάσχετη κινδυνολογία, ο μηδενισμός, οι αφορισμοί, η δημαγωγία και ο λαϊκισμός είναι ό,τι χειρότερο σε περιόδους μεγάλων κρίσεων, μεγάλων αποφάσεων, αλλά και μεγάλων εθνικών σχεδιασμών. Η κινδυνολογία και ο μηδενισμός κάμπτουν το φρόνημα και εξασθενούν τις αντιστάσεις του λαού, την ώρα ακριβώς που πρέπει να ανασυνταχθεί στις επάλξεις της εθνικής προσπάθειας για ανάταση της οικονομίας μας και για διεκδίκηση των συμφερόντων του τόπου και του λαού. Η δημαγωγία και ο λαϊκισμός τρέφουν δυστυχώς με ψευδοαισθήσεις το λαό, αποπροσανατολίζουν και απορρυθμίζουν την κοινωνία την ώρα ακριβώς που ο λαός οφείλει να έχει πλήρη επίγνωση της κατάστασης, ώστε να αγωνιστεί για τη βελτίωσή της.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήμουν προσωπικά λιγότερο κατηγορηματικός για την ανάγκη υπερψήφησης της δανειακής σύμβασης, αν δεν πίστευα στις αρετές του λαού μας, στα δίκαια της πατρίδας μας, στο μέλλον των παιδιών μας και στην ευκαιρία που μας δίνεται, για να κάνουμε μια νέα, περισσότερο υποσχόμενη αρχή. Αυτή φυσικά είναι και η άποψη του Δημοκρατικού Κόμματος. Οποιαδήποτε άλλη επιλογή θα ισοδυναμούσε με αιφνίδιο θάνατο, με εθνικό αυτοχειρισμό, με οριστικό ενταφιασμό των ονείρων μας ως ατόμων, ως οικογενειών, ως κοινωνίας.

Το ίδιο όμως κατηγορηματικοί είμαστε στο Δημοκρατικό Κόμμα, τονίζοντάς το, ότι η υπερψήφηση της δανειακής σύμβασης δεν έχει κανένα απολύτως νόημα, αν δε συνοδευτεί και αν δεν υποστηριχθεί από τη συλλογική βούληση και την πολιτική θέληση να χτίσουμε όλοι μαζί ανασκουμπωμένοι πάνω σε νέες βάσεις μια νέα Κύπρο, να την κάνουμε όραμα και σκοπό της ζωής μας, αντικείμενο μιας διαρκούς ατομικής και συλλογικής προσπάθειας. Μόνο έτσι θα βρούμε το βηματισμό και θα κάνουμε συντομότερη και αποτελεσματικότερη την πορεία μας προς την κατεύθυνση της απαλλαγής μας από το σημερινό μνημόνιο. Πετύχαμε ήδη να του δώσουμε ένα περιεχόμενο ίσως καλύτερο από αυτό που μας είχε προταθεί αρχικά από την τρoίκα.

Εκείνο που πρωτίστως πρέπει να αποφύγουμε είναι τον άγονο, αλλά και το χωρίς ουσία διαχωρισμό μας σε μνημονιακούς και αντιμνημονιακούς. Είναι ένας διαχωρισμός αχρείαστος, γιατί δε νομίζω να υπάρχει κανείς στην Κύπρο που να θεωρεί τον εαυτό του μνημονιακό. Είναι ένας διαχωρισμός επικίνδυνος. Γιατί; Γιατί είναι πλαστός. Θα είναι ολέθριος, γιατί είναι παραπλανητικός, αλλά και την ίδια ώρα αποπροσανατολιστικός. Θα είναι δόλιος, γιατί στην πραγματικότητα αποτελεί το άλλοθι όσων μας οδήγησαν στην καταστροφή με τις πράξεις και τις παραλείψεις τους. Θα το επαναλάβω, θα είναι δόλιος, γιατί στην πραγματικότητα αποτελεί το άλλοθι όσων μας οδήγησαν στην καταστροφή με τις πράξεις και τις παραλείψεις τους. Θα είναι αθωωτικός των πραγματικών ενόχων που υπονόμισαν την πορεία μας προς την εξυγίανση και την ανάταξη της οικονομίας μας και πάνω από όλα θα είναι παραλυτικός για τις δημιουργικές δυνάμεις, που πρέπει να συσπειρωθούν, που πρέπει να συνεγερθούν, που πρέπει να στοχοπροσηλωθούν, που πρέπει να αφοσιωθούν στην επίτευξη των μεταρρυθμιστικών επιδόσεων, των διαρθρωτικών αλλαγών και των παραγωγικών πρωτοβουλιών, που πρέπει να αναληφθούν, για να επιστρέψουμε σε τροχιά ανάπτυξης. Τη μάχη αυτή πρωτίστως πρέπει να τη δώσουν οι δυνάμεις της μεσαίας τάξης, που απειλείται με αφανισμό και που είναι η κινητήρια δύναμη της οικονομίας και η ραχοκοκαλιά της κοινωνίας, που μπορεί να σηκώσει το σταυρό του μαρτυρίου μέχρι την ανάσταση της πατρίδας μας.

Κακά τα ψέματα, υπήρξαμε οι αδικημένοι μιας κακής συγκυρίας που αποδείχτηκε μοιραία! Δεν υπήρξαμε όμως τα θύματα μιας διεθνούς συνωμοσίας που έστρεψε τους πάντες εναντίον μας. Είμαστε πρωτίστως τα θύματα των επιλογών και των νοοτροπιών του παρελθόντος που νάρκωσαν την πορεία μας προς το μέλλον, νάρκωσαν τα αντανάκλαστικά μας, αποσυνέδεσαν την παραγωγική μας βάση, σκοτείνιασαν τις προοπτικές μας, καλλιέργησαν την εντύπωση ότι τάχατες το ευρηματικό μοντέλο πάνω στο οποίο στηρίχθηκε η ανάπτυξή μας στη διάρκεια μιας μεταβατικής περιόδου ευφορίας θα μπορούσε να γίνει ένα μόνιμο πρότυπο οργάνωσης και μεγέθυνσης της οικονομίας μας. Γύρω από αυτή την ψευδαίσθηση οργανώθηκε ένα ολόκληρο σύστημα διαπλοκής και ελέγχου μιας εκτός ελέγχου διόγκωσης του χρηματοπιστωτικού μας συστήματος. Το πρόβλημα του τραπεζικού μας τομέα δεν είναι ασφαλώς το μέγεθός του, η δυσαναλογία του προς το ΑΕΠ. Το πρόβλημα του χρηματοπιστωτικού μας τομέα ήταν η ποιότητα των χαρακτηριστικών του και η στρατηγική των προσανατολισμών του. Αντί να δίνει προτεραιότητα στις παραγωγικές επενδύσεις, αναλώθηκε σε επενδυτικές υπεραποδόσεις που δε βασίζονταν στις δυνατότητες της πραγματικής οικονομίας.

Ας γίνουμε σαφείς. Όσοι εύκολα επιδίδονται σε αντιμνημονιακά κηρύγματα ας προσέξουν μήπως οι σημαίες τους γίνουν σημαίες του κατεστημένου που ευθύνεται για τη σημερινή μας κατάντια! Είμαι σίγουρος ότι δεν υπάρχει ούτε ένας σε αυτή την αίθουσα, ούτε ένας μέσα στον κυπριακό λαό που να μπορεί να παρουσιασθεί, όπως είπα προηγουμένως, ως μνημονιακός. Όλοι μας θέλουμε το ταχύτερο δυνατό να βγάλουμε από πάνω μας τον κορσέ του μνημονίου, που θα πνίξει την οικονομία μας στην ύφεση. Είμαι όμως σίγουρος ότι υπάρχουν ορισμένοι που θα προσπαθήσουν να μετατρέψουν την κοινή αυτή επιθυμία σε σύνθημα για έξοδο από την Ευρωζώνη και επιστροφή σε πολιτικές που θα εξυπηρετήσουν πολύ εγωιστικά, ιδιωτικά, συμφέροντα. Δε θα αναφερθώ βέβαια στους κινδύνους που μπορεί να ενυπάρχουν σε μια τέτοια λογική, αν λάβει κανείς υπόψη και τη Συνθήκη Προσχώρησης, με βάση την οποία ιδιαίτερα τα νέα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν υποχρέωση και δέσμευση να ενταχθούν, έχοντας βέβαια κάποιες χρονικές παρεκκλίσεις, στην Ευρωζώνη και το ευρώ. Δεν ξέρω, δε νομίζω να υπάρχει κανείς που με βεβαιότητα μπορεί να πει ότι αυτό δε θα συνεπάγεται ενδεχομένως και την έξοδο της Κύπρου από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αν είναι τέτοια η ερμηνεία, δεν είμαι ειδικός, ας το ψάξουμε όλοι και ιδιαίτεροι αυτοί που γίνονται φορείς μιας τέτοιας λογικής, αλλά και το κράτος να το ψάξει!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Οραία! Εσείς μιλάτε πάντοτε με απόλυτες βεβαιότητες· εγώ μιλώ πάντοτε με σχετικές βεβαιότητες!

Εν πάση περιπτώσει λοιπόν, θα αποδειχτεί αν το ψάξιμο αυτό είναι σωστό ή λάθος. Εν πάση περιπτώσει όμως, και σωστό να είναι αυτό, δεν αποτρέπει από τη στάθμιση και των ευρύτερων γεωπολιτικών και γεωστρατηγικών επιλογών, ποιοι θα είναι οι σύμμαχοί μας, τι είδους συμμάχους έχει η Τουρκία, πώς αναβαθμίζεται, πώς διευρύνει την εμβέλεια και την επιρροή της και ποιοι θα είναι και οι δικοί μας, τα σταθερά σημεία αναφοράς τα δικά μας, όχι βέβαια με αυταπάτες αλλά στην πράξη. Αυτά όμως θα τα κουβεντιάσουμε, όταν έρθει η ώρα.

Από το παρελθόν λοιπόν ας κρατήσουμε μόνο ό,τι θετικό κληροδοτεί στο παρόν και για το μέλλον μας. Ας απαλλαγούμε όμως από τις δυσπλασίες του και τα καρκινώματά του, που αφαιρούν από την οικονομία μας ή απορρυθμίζουν την παραγωγική τάξη και τις δημιουργικές δυνάμεις. Ας προετοιμαστούμε για την πραγματική σύγκρουση με τα πραγματικά προβλήματα και όχι με τα εικονικά. Ας βάλουμε μπροστά στη μάχη του μέλλοντός μας το ανθρώπινο δυναμικό του τομέα των υπηρεσιών μας, που μπορεί να αποτελέσει με την ποιότητα, τις γνώσεις και τις εμπειρίες εμπροσθοφυλακή των οργανωμένων δυνάμεων για την προσαρμογή στη νέα πραγματικότητα και την ανοικοδόμηση της νέας Κύπρου. Η διατήρησή της στην κορυφή της διεθνούς επιχειρηματικής δραστηριότητας μπορεί και πρέπει να επιτευχθεί χωρίς ένα υπερτροφικό και λιγότερο παραγωγικό τραπεζικό σύστημα. Αν αυτό το σύστημα έχασε τη μάχη μιας ολιγότερο οδυνηρής, ομαλής και εξελικτικής εξυγίανσης, δε σημαίνει ότι η Κύπρος θα χάσει αναγκαστικά τον πόλεμο της ανάπτυξης. Αντίθετα, θα κερδίσουμε τον πόλεμο της ανάπτυξης, αν αξιοποιήσουμε τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που στους σύγχρονους πολέμους κρύβουν τα μυστικά της νίκης.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ξέρω ότι μπορεί να σας κούρασα.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, ησυχία!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Κατσουρίδη)

Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Χαίρομαι ιδιαίτερα!

Αντίθετα λοιπόν, θα κερδίσουμε τον πόλεμο της ανάπτυξης, αν αξιοποιήσουμε τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που στους σύγχρονους πολέμους κρύβουν τα μυστικά της όποιας επιτυχίας. Είναι η ευφυΐα των ανθρώπων μας, είναι η ευελιξία των παραγωγικών μας δυνάμεων. Δεν πρέπει να τις διασπάρουμε, δεν πρέπει να τις αφήσουμε να παρασυρθούν σε ανώφελους αντιπερισπασμούς. Πρέπει να ενισχύσουμε την υπεροχή τους, πρέπει να τονώσουμε το ηθικό τους, πρέπει να ανανεώσουμε και να αξιοποιήσουμε το δυναμισμό τους. Μπορεί να μη διαθέτουμε τη δύναμη του όπλου και του πυρός, που διαθέτουν οι δυνάμεις που ηγούνται του διεθνούς οικονομικού πολέμου, διαθέτουμε όμως τα όπλα και τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που μπορούν να μας ξανακάνουν ισότιμους απέναντί τους.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θέλω να είμαι σαφής, ειλικρινής και καθαρός. Η σημερινή ψήφος του Δημοκρατικού Κόμματος υπέρ της έγκρισης της δανειακής σύμβασης δεν είναι ψήφος συμβιβασμού με τους δανειστές μας, δεν είναι ψήφος υποταγής σε απαράδεκτους όρους και εκβιαστικές απαιτήσεις. Είναι ψήφος σωτηρίας που δίνει προτεραιότητα στην προστασία του λαού μας και των ασθενέστερων στρωμάτων του από την ολική καταστροφή, που θα ήταν η συνέπεια της χρεοκοπίας του τραπεζικού μας συστήματος και της πτώχευσης του κράτους μας. Είναι όμως πρωτίστως μια ψήφος εμπιστοσύνης στις ικανότητες αυτού του λαού, στις αντοχές του και στις αντιστάσεις του, στην προσαρμοστικότητα του και στην αστείρευτη ευρηματικότητά του. Είναι κυρίως μια ψήφος πρόκληση και πρόσκληση προς τις δημιουργικές δυνάμεις του τόπου μας, σε αυτές δηλαδή τις δυνάμεις που θέλουν να χαράξουν μια βαθιά τομή στην ιστορία μας, που θέλουν και μπορούν να κάνουν μια νέα αρχή, που θέλουν να απελευθερωθούν από τα δεσμά ενός τέτοιου προτύπου ανάπτυξης, που δεν περιμέναμε τους δανειστές μας, για να καταλάβουμε ότι πρέπει να αλλάξει.

Η ψήφος μας υπέρ της δανειακής σύμβασης είναι η απόφασή μας να ανασυνταχθούμε κοινωνικά και να εφορμήσουμε συνολικά στο μέλλον μας. Οφείλουμε να αφήσουμε ανοικτά όλα τα ενδεχόμενα. Θα πρέπει όμως να κλείσουμε οριστικά τις εκκρεμότητές μας με το παρελθόν της επίπλαστης ευημερίας και τα παράθυρα ευκαιρίας στους τυχοδιωκτισμούς, τις επιπολαιότητες και τους καιροσκοτισμούς του παρελθόντος. Είμαι πεπεισμένος ότι μέσα σε ένα χρόνο θα έχουμε πετύχει να ανατρέψουμε τα σημερινά καταθλιπτικά δεδομένα, υπό τον όρο όμως ότι θα έχουμε κινηθεί όλοι μαζί προς την ίδια κατεύθυνση, με ιεραρχημένες προτεραιότητες, συγκεκριμένο σχεδιασμό και αποτελεσματική καθοδήγηση του νέου μας εθνικού αγώνα.

Πρέπει να ξεκινήσουμε τον αγώνα αυτό από μηδενική βάση. Πρέπει να σταθεροποιήσουμε την οικονομία μας και το τραπεζικό μας σύστημα με όποιο κόστος. Πρέπει όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κυρίως να αντιμετωπίσουμε κατάματα την πραγματικότητα, να μη δημιουργήσουμε νέες αυταπάτες, να καταλάβουμε επιτέλους τι συμβαίνει στον κόσμο μας, να καταλάβουμε τι συμβαίνει στην ευρύτερη περιοχή, να μπορέσουμε να ανιχνεύσουμε σωστά ποιες είναι οι δυναμικές που αναπτύσσονται και τι προσφέρεται σε μας, τι είδους συνέργειες, τι είδους συμμαχίες, τι είδους νέοι παίχτες πρέπει να τύχουν αξιοποίησης. Πρέπει λοιπόν να καταλάβουμε και ποια είναι η ρεαλιστική αποστολή μας μέσα σε αυτόν, που μπορούν να βρεθούν οι πραγματικοί σύμμαχοί μας. Πρέπει να βγούμε από τη σημερινή μας γεωπολιτική απομόνωση. Πρέπει να ενεργοποιήσουμε το δίκτυο ασφαλείας που μπορεί να δημιουργήσουν οι συνεργασίες μας για την αξιοποίηση του νέου φυσικού μας πλούτου. Είναι ασφαλώς η μεγάλη μας πρόκληση, είναι η μεγάλη μας ελπίδα. Ελπίζω να μην είναι η μεγάλη μας κατάρα και ελπίζω να μη γίνει μια νέα εθνική αυταπάτη!

Στο διάστημα που θα μεσολαβήσει αναγκαστικά, μέχρις ότου μπορέσουμε να επωφεληθούμε από την αξιοποίηση των υδρογονανθράκων μας, πρέπει να αντιμετωπίσουμε τις ανάγκες μιας μεταβατικής περιόδου. Μπορούμε να διατηρηθούμε ως διεθνές επιχειρηματικό κέντρο, ακόμα και αν υποστούμε μια δραματική συρρίκνωση του τραπεζικού μας συστήματος. Μπορούμε ταυτόχρονα να αξιοποιήσουμε τη γεωγραφική μας θέση και την υψηλή ποιότητα του ανθρώπινου δυναμικού μας, αναπτύσσοντας εξίσου αποδοτικές δράσεις και ευφάνταστες στο χώρο της υγείας, της παιδείας, της τεχνολογίας, της έρευνας, της καινοτομίας και ασφαλώς ενός ακόμα περισσότερο αναπτυσσόμενου τουρισμού.

Όλα όμως αυτά έχουν μια προϋπόθεση, ότι θα αποτελέσουν στόχους μιας συλλογικής προσπάθειας και ότι δεν πρέπει να ξανακάνουμε ποτέ το λάθος να θεωρήσουμε ως δεδομένο αυτό που πρέπει να είναι πάντα το ζητούμενο, μια οικονομική ανάπτυξη που να έχει ως πηγή και ως κίνητρό της τις παραγωγικές αξίες και όχι τις καταναλωτικές συνήθειες και ως βασικές αρχές την κοινωνική συνοχή, την κοινωνική αλληλεγγύη. Στήριξη, ναι, σ' αυτούς που έχουν πραγματική ανάγκη. Δεν μπορεί να υπάρχει στήριξη σε αυτούς που εκμεταλλεύονται και αξιοποιούν τα όποια παραθυράκια του νόμου, για να μπορούν ακριβώς να παίρνουν διπλά και τριπλά επιδόματα σε βάρος και του κράτους, αλλά και σε βάρος αυτών που πραγματικά έχουν ανάγκη. Ας κάνουμε τη σημερινή μας απόφαση απόφαση αναθεώρησης των κριτηρίων με τα οποία κάνουμε τις επιλογές μας, οργανώνουμε τις σχέσεις μας, θέτουμε τους στρατηγικούς μας στόχους. Ας μετατρέψουμε την οργή και το θυμό μας σε δημιουργική δύναμη προόδου και δημιουργίας. Και ας μην ξεχάσουμε ότι από το σημερινό πολιτικό σύστημα δε θα μείνει τίποτα όρθιο από αυτά που δε θα επιτρέψουν στον κυπριακό λαό να βγει όρθιος από τη σημερινή κρίση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Προτού ολοκληρώσω την ομιλία μου, επιθυμώ να κωδικοποιήσω ολοκληρωμένα τη θέση του Δημοκρατικού Κόμματος ως ακολούθως:

- Εγκρίνουμε τη δανειακή σύμβαση, επειδή δεν έχουμε άλλη επιλογή και επειδή δεν αναλαμβάνουμε την ευθύνη για την πτώχευση της πατρίδας μας.
- Στόχος μας είναι το ταχύτερο να μπορέσουμε να απεμπλακούμε από το μνημόνιο και την τρόικα και προς αυτή την κατεύθυνση και εργαστήκαμε και θα εργαστούμε.
- Θεωρούμε ότι η Κύπρος πρέπει να δώσει τις μάχες της και να προβάλλει τις διεκδικήσεις της στα πλαίσια της Ευρωζώνης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Σταθερά και αποφασιστικά θα συνεχίσουμε να υπερασπιζόμαστε τις αρχές της κοινωνικής συνοχής και της κοινωνικής αλληλεγγύης και να εμμένουμε σε δίκαιο καταμερισμό των οικονομικών βαρών.
- Απαιτούμε επίσης κάθαρση, απόδοση ευθυνών και παραδειγματική τιμωρία όσων ευθύνονται για την οδυνηρή οικονομική κρίση που βιώνουμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ίσως να μην είναι σύμπτωση ότι καλούμαστε να τοποθετηθούμε ενώπιον του πιο σκληρού διλήμματος που αντιμετωπίσαμε τα τελευταία χρόνια μέσα στην Εβδομάδα των Παθών. Η προσδοκία της Ανάστασης ας κατευθύνει όχι μόνο το συναίσθημά μας, αλλά και το νου και το λογισμό μας! Καλή Ανάσταση!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Καρογιάν.

Τώρα το λόγο έχει ο κ. Άντρος Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πριν να έρθω στο βήμα, για να μη χάνω από το χρόνο μου, θέλω να ξεκαθαρίσουμε το διαδικαστικό. Θέλω να ξέρω πόσο σεβαστή θα γίνει η απόφαση που λήφθηκε στη σύσκεψη αναφορικά με το χρόνο, διότι έχει παραβιαστεί κατά κόρον από τους πάντες! Εμείς είχαμε πρόθεση να τηρήσουμε αυτή τη δέσμευση, αλλά θέλω να ξέρω, για να ξέρω πόσο ελεύθερα θα μιλήσω και εγώ!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κοιτάξτε, έχω πει και στη...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Όι, όταν παίρνονται αποφάσεις, θεωρώ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχω πει και στην αρχή της συνεδρίας ότι, δεδομένης της κρισιμότητας του θέματος...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Το καταλαβαίνω αυτό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...θα υπάρξει μία ευελιξία και κάλεσα όλους σε μια συνεργασία.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Καταλαβαίνω, αλλά θέλω να προσδιορίσετε την ευελιξία!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και σε ό,τι αφορά το Δημοκρατικό Κόμμα, ήδη είναι ενήμερος ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ, ο κ. Κατσουρίδης, ότι εζητήθη μία επιμήκυνση του χρόνου, δεδομένου ότι η διευθέτηση που είχε γίνει, δηλαδή να δοθούν στον κάθε βουλευτή τέσσερα λεπτά, κατά κάποιο τρόπο εθεωρήθη ότι αδικούσε τα άλλα κόμματα, πλην των δύο μεγάλων. Άρα λοιπόν, θα υπάρξει μία...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Θέλω να ξεκαθαρίσουμε, κύριε Πρόεδρε, πόση θα είναι αυτή η ευελιξία, για να ξέρω πόσο να μιλήσω!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα είναι μέχρι πέντε λεπτά, έξι λεπτά, επτά λεπτά, αλλά θέλω να ξεκαθαρίσω ότι από πλευράς Δημοκρατικού Κόμματος δεν υπήρξε υπέρβαση.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Επειδή ξεπεράστηκε κατά δεκαπέντε, κατά είκοσι λεπτά από κάποιους!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσα λεπτά μίλησε, κύριε συνάδελφε;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουρίδης και μετά ο κ. Καρογιάν.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Επειδή εκάμετε αναφορά στο όνομά μου, και έχετε δίκαιο για τα πέντε λεπτά, αλλά και γιατί προσωπικά δε θέλω να πω τη λέξη, ακριβώς πώς νιώθω... Και θα σας πω γιατί. Εκείνοι που ξεπέρασαν το χρόνο επί πέντε, όπως ο κ. Κουλίας, στο προφορικό και κυρίως όμως εκείνοι που είχαν γραπτό κείμενο και ξεπέρασαν το χρόνο, σε βαθμό που εξάντλησαν κατά 95% το συμφωνημένο πλαίσιο... Δεν μπορώ να δεχτώ ότι προέκυψε αυτή η αλλαγή μία ώρα πριν να ανέλθουν στο βήμα! Κατά συνέπεια...

(Μη ευκρινή σχόλια από την κ. Αθηνά Κυριακίδου)

Κυρία Κυριακίδου, σας παρακαλώ!

Το πρόβλημα είναι πολύ απλό. Εκάμαμεν μία συμφωνία η οποία έπρεπε να τηρηθεί. Δεύτερον, όποιος άλλαξε γνώμη για τη συμφωνία ήταν δικαίωμά του, αλλά, αντί να λείι -και, αφού με προκαλείτε εσείς, θα πω όνομα, το ΔΗΚΟ- «θέλω πέντε λεπτά, από τριάντα πέντε να γίνουν σαράντα», έπρεπε να έλεγε «δεν ισχύει ο χρόνος». Και μην το απλοποιείτε τόσο πολύ το θέμα. Νιώθω ότι ξεγελάστηκε, αφού λέτε αυτό το πράγμα! Δε θα κάμω διάλογο μαζί σας! Το λόγο έχει ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗΚΟ, κατά τη γνώμη μου, και οποιουδήποτε άλλου κόμματος προαποφάσισε συνειδητά να εξαντλήσει με μία ομιλία το χρόνο. Και τώρα εμείς θα είμαστε οι κακοί, ας πούμε, που θα κόψουμε κάποιο άλλο ομιλητή του κόμματος; Γι' αυτό το είχα εισηγηθεί, κύριε Πρόεδρε, και έπρεπε να μπει με το ξεκίνημα της ολομέλειας σε ψηφοφορία, για να ξέρει ο καθένας τι κάμνει! Εγώ από τις σημειώσεις που πήρα θέλω μία ώρα, εκτός από εκείνα που προγραμματίζα. Τι θα γίνει;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε, κύριε Καρογιάν.

Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Πάντως, είναι γεγονός ότι μου προκαλεί κατάπληξη η τοποθέτηση του κ. Κατσουρίδη, ο οποίος βέβαια επιλέγει με ποιους θα συνομιλά! Εκείνο όμως που θέλω να πω είναι το εξής: Εσείς, κύριε Πρόεδρε, έχετε πει ότι θα υπάρχει ευελιξία στη συζήτηση, γιατί ο καθένας από μας που προετοίμασε τη δική του ομιλία είχε ακριβώς χρονομετρήσει ένα περίπου και το δικό του το κείμενο. Γι' αυτό το λόγο λοιπόν, από τη στιγμή που δώσατε εσείς ως Πρόεδρος, και έχετε κάθε δικαίωμα να το κάνετε, που δώσατε την ευελιξία σε όλους τους άλλους και το χρόνο, εγώ διερωτώμαι γιατί θύμωσαν οι φίλοι του ΑΚΕΛ ή ενδεχομένως και κάποιοι άλλοι για το χρόνο το δικό μας ή γιατί έγινε θέμα...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εψάξαμεν το, κύριε Καρογιάν!

Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Συγγνώμη, κύριε Κατσουρίδη, εγώ δε σας διέκοψα.

Πραγματικά διερωτώμαι για ποιο λόγο επικρίνουν αυτή τη διαδικασία, αν χρησιμοποίησα ή πέντε ή επτά ή οκτώ λεπτά περισσότερα! Εγώ λοιπόν και το κόμμα μου είμαστε εξ εκείνων που αυτά τα οποία συμφωνούν τα τηρούν. Από τη στιγμή που εσείς ως Πρόεδρος της Βουλής αποφασίσατε να δώσετε αυτή την ευχέρεια...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Πότε;

M. ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Συγγνώμη;

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Πότε συμφωνήσαμε;

M. ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Ρωτήστε τον Πρόεδρο της Βουλής να σας πει!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Κατσοουρίδη)

Κύριε Κατσοουρίδη, ρωτήστε τον Πρόεδρο της Βουλής να σας πει!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, έχω πει στην αρχή αυτής της συνεδρίασης ότι λόγω της κρισιμότητας του θέματος θα υπάρξει μία ευελιξία.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Πώς το ξέρατε προκαταβολικά, κύριε Καρογιάν;

M. ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Δεν το ήξερα προκαταβολικά, κύριε Κατσοουρίδη!

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ο κ. Φύτος Κωνσταντίνου ήταν παρών, υπήρξε δέσμευση, ήταν εισήγηση του ΔΗΚΟ και της ΕΔΕΚ να πάμε πέντε λεπτά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κατσοουρίδη, σας παρακαλώ! Σας παρακαλώ!

M. ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Κύριε Κατσοουρίδη, ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Κύριε Πρόεδρε, απλώς, αν μου δώσετε την άδεια ένα λεπτό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

M. ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του κόμματός μας μας ενημέρωσε για το χρόνο ο οποίος είχε αποφασιστεί. Όταν μπήκαμε στη συζήτηση, ο Πρόεδρος της Βουλής είπε...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Το απόγευμα!

M. ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Το απόγευμα, μάλιστα, κύριε Κατσοουρίδη! Το απόγευμα είχε πει «εγώ θα δώσω ευελιξία». Άρα λοιπόν, αν ο Πρόεδρος της Βουλής έλεγε «θέλω πιστή τήρηση του χρόνου», είχα στην ομιλία μου και σημεία που μπορούσα να μην τα πω, για να μπορώ να είμαι μέσα στα χρονικά πλαίσια. Άρα για ποιο λόγο σάς ενόχλησε; Αυτά που είπα ή απλώς είναι ο χρόνος;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Κατσοουρίδη)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κατσοουρίδη, επειδή ζητούν και άλλοι το λόγο...

M. ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Θα μου καθορίσεις, κύριε Κατσοουρίδη, το κόμμα μου πώς θα τα πει;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Άρα δεν ισχύει ο χρόνος!

Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Ο χρόνος ισχύει μόνο για μας και όχι για οποιονδήποτε άλλο;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, δεν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ! Παρακαλώ!

Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Ρωτήστε τον Πρόεδρο της Βουλής να σας πει!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Άντρος Κυπριανού, ο κ. Συλλούρης και ο κ. Βαρνάβα.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η δική μου ερώτηση είναι πολύ καθαρή και πολύ συγκεκριμένη. Τι σημαίνει "ευελιξία", για να ξέρω, για να ξέρω πόσο θα μιλήσω! Θέλω να ξέρω τι σημαίνει "ευελιξία", διότι έχουν δίκαιο ότι ο κ. Κουλίας από πέντε μίλησε είκοσι πέντε, ο κ. Καρογιάν πήρε τριάντα πέντε και απομένει να δούμε τι θα πάρουν οι άλλοι δύο που θα μιλήσουν από το ΔΗΚΟ!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ή ο κ. Συλλούρης. Πήρε πέντε λεπτά περισσότερα...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Όι, επήρεν δέκα λεπτά ο κ. Συλλούρης παραπάνω!

Εγώ θέλω να ξέρω τι σημαίνει "ευελιξία", κύριε Ομήρου, πόσο χρόνο έχει το ΑΚΕΛ, για να ξέρω πόσο θα μιλήσω!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλετε να καθορίσω συγκεκριμένο χρόνο;

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αυτό! Είναι απλό το ερώτημά μου!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Λέγω από πέντε μέχρι επτά λεπτά θα δώσω μία παράταση.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Μα, παραβιάστηκε από τους προηγούμενους και δεν αντιδράσετε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν παραβιάστηκε! Εκτός από τον κ. Κουλία, ο οποίος...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Η θερμή μου η παράκληση, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...είναι ανεξάρτητος βουλευτής.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Η θερμή μου η παράκληση, κύριε Πρόεδρε, επειδή έχω το λόγο, είναι να αποφασίσετε ότι η παραβίαση του χρόνου σε σύνολο κομμάτων θα είναι επτά λεπτά, δέκα, όσο θέλετε, αλλά πείτε το, να ξέρουμε ότι αυτό θα είναι, να αποφασίσουμε ως ολομέλεια και τελειώσε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μέχρι επτά λεπτά, έχω πει. Μέχρι επτά λεπτά υπάρχει διαφωνία; Υπάρχει διαφωνία; Η παράκληση βεβαίως είναι να μη χρησιμοποιείται ολόκληρο το επτάλεπτο.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Όι, κύριε Πρόεδρε, οι άλλοι χρησιμοποίησαν είκοσι, εννιά τα χρησιμοποιήσουμε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχουν πολύ σοβαρότατα θέματα να αντιδικήσουμε. Η χώρα μας ξέρουμε -και όλοι το αναγνωρίζουμε- πόσο κρίσιμα είναι. Εμείς δεν έχουμε...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Παρακαλώ!

Εμείς δεν έχουμε κανένα πρόβλημα. Θα τηρήσουμε αυστηρά το χρόνο μας και, αν χρειαστεί, θα μιλήσουμε και λιγότερο από πέντε που έχουμε ως ομιλητές. Από την άλλη, δεν έχουμε καμία ένσταση οποιοδήποτε κόμμα να μιλήσει όση ώρα θέλει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ για τη συνεργασία.

Λοιπόν, νομίζω ότι...

Ναι, κύριε Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, αν επιτρέπεται, να πω το εξής: Σίγουρα, συμφωνούμε με τα όσα έχει πει ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου. Όμως, κάποιες πολιτικές δυνάμεις θα σεβαστούμε, και σεβαστήκαμε, το χρόνο που μας δόθηκε και δηλώσαμε συγκεκριμένο αριθμό ομιλητών. Θα μπορούσαμε και εμείς να δηλώνουμε τρεις ή τέσσερις, αλλά αντιλαμβάνεστε ότι μέσα στα είκοσι πέντε λεπτά που μας δόθηκαν δηλώσαμε δύο. Ο κ. Καρογιάν μίλησε σχεδόν σαράντα λεπτά και έχει ακόμα τρεις ομιλητές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νεόφυτος...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Συγγνώμη, ρε κουμπάρε, ο ανεξάρτητος πόσο μίλησε;

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Επειδή...

Κύριε Βαρνάβα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Ο ανεξάρτητος δικαιούται να μιλά είκοσι πέντε και ο επικεφαλής ενός κόμματος δεν μπορεί να μιλά; Εισάγουμε νέα ήθη μέσα στη Βουλή;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Νεόφυτος Κωνσταντίνου έχει το λόγο.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ!

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Εκείνο που πραγματικά εμένα με στενοχωρεί είναι ότι θυμηθήκαμε να θέσουμε θέμα χρόνου, την ώρα που τέλειωσε ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ την ομιλία του!

Είναι γεγονός, για να μην αδικήσω τον κ. Κατσουρίδη...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Κατσουρίδη)

Δε θα σε αδικήσω, κύριε Κατσουρίδη!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν είναι για σένα που λέω.

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Δε θα σε αδικήσω.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι για τον κ. Δίπλαρο.

Αν θέλεις απάντηση...

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Τέθηκε θέμα από τον κ. Κατσουρίδη...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...να σηκώνεσαι να μιλάς, για να σου απαντώ!

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Τέθηκε θέμα από τον κ. Κατσουρίδη για το χρόνο που είχε μιλήσει ο κ. Κουλίας και λέχθηκε από τον Πρόεδρο της Βουλής ότι θα υπάρξει ελαστικότητα. Η ελαστικότητα δεν καθορίστηκε. Και μίλησε, σύμφωνα με το άρθρο τάδε, για εύλογο χρόνο. Ο εύλογος χρόνος κάπου πρέπει να καθορίζεται, ο εύλογος χρόνος πρέπει να καθορίζεται. Ο εύλογος χρόνος μπορεί να είναι δύο ώρες, μπορεί να είναι τρεις ώρες, μπορεί να είναι και δέκα λεπτά!

Και εδώ τέθηκε θέμα γιατί μακρηγόρησε ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ. Είχε την ευελιξία την οποία έχει. Εξάλλου, δε γνωρίζετε πόσο χρόνο οι υπόλοιποι ομιλητές από πλευράς ΔΗΚΟ θα έχουν. Μπορεί να μη μιλήσουμε. Εμείς σεβόμαστε τα χρονοδιαγράμματα. Κάναμε μία συμφωνία, αλλά, κύριε Κατσουρίδη, δεν είναι εμείς που σπάσαμε τη συμφωνία!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, εντάξει, κύριε Κωνσταντίνου, έκλεισε το θέμα.

Νομίζω, κύριε Κυπριανού, να έρθετε στο βήμα...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Με όλο το σεβασμό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...διότι είναι η σειρά σας να μιλήσετε.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ναι, θα έρθω στο βήμα, αλλά εγώ εσηκώστηκα και ρώτησα κάτι πολύ συγκεκριμένο, για να ξέρω πόσο θα μιλήσω. Εγώ δεν έβαλα θέμα ούτε για τον κ. Καρογιάν ούτε για κανέναν άλλο. Εγώ ρώτησα πόση είναι η ευελιξία που θα δώσετε, για να ξέρω πόσο θα μιλήσω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λόγω της φύσεως του θέματος, είπα "μέχρι εφτά λεπτά".

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

...διότι έχουμε κάμει καταμερισμό χρόνου μεταξύ μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε. Ο κ. Άντρος Κυπριανού στο βήμα.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Να ξεκαθαρίσω από την αρχή ότι δεν πρόκειται να σχολιάσω προηγούμενες αναφορές, γιατί αυτό θα το πράξουν οι επόμενοι ομιλητές από το κόμμα μας, από την κοινοβουλευτική μας ομάδα. Θέλω όμως να σχολιάσω δύο-τρία σημαντικά ζητήματα τα οποία έχουν τεθεί κατά τη διάρκεια της συζήτησης. Και θα συμφωνήσω απολύτως με την άποψη που εκφράστηκε προηγουμένως, ότι η σημερινή μέρα δεν είναι το τέλος του δρόμου και έχει τεράστια σημασία να προσέξουμε ποιο περιβάλλον δημιουργούμε και μεταξύ των πολιτικών κομμάτων, για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε τις εξελίξεις οι οποίες θα προκύψουν στη συνέχεια, αλλά και ανάμεσα στην κοινωνία. Έχει τεράστια σημασία να μη δυναμιτίζουμε εμείς με τη συμπεριφορά μας την κατάσταση η οποία επικρατεί στην κοινωνία. Το μόνο που θα ήθελα ήταν να πω την ευχή εκείνοι που διατυπώνουν σήμερα αυτές τις απόψεις να συμπεριφέρονταν με αυτό τον τρόπο τα τελευταία πέντε χρόνια. Και λυπούμαι να πω ότι συμπεριφέρονταν με ακριβώς τον αντίθετο τρόπο!

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι χαρακτηρισμούς σήμερα σε αυτή τη συζήτηση άκουσα μόνο από εκείνους οι οποίοι λένε ότι δεν πρέπει να χαρακτηρίζουμε. Εκείνοι που ανησυχούν ότι θα γίνει ένας διαχωρισμός του κόσμου, της κοινωνίας, σε μνημονιακούς και αντιμνημονιακούς είναι οι μόνοι που άκουσα να κάνουν χαρακτηρισμούς! Εγώ δεν πρόκειται να χαρακτηρίσω κανέναν. Σέβομαι τις απόψεις, σέβομαι τις διαφορετικές απόψεις από τη δική μου, και η παράκλησή μου είναι κανένας να μη χαρακτηρίσει. Δεν μπορώ να δεχτώ όμως ότι διατυπώνουμε εμείς θέση υποκινούμενοι από εγωιστικά, ιδιωτικά, συμφέροντα, όπως είπε ο κ. Καρογιάν, ο οποίος απουσιάζει από το χώρο αυτή τη στιγμή. Ε, διερωτώμαι ειλικρινά εάν είναι με αυτό τον τρόπο που δείχνουμε το σεβασμό μας στην όποια διαφορετική άποψη! Και λέω να δούμε πώς θα συμπεριφερθούμε αύριο στις διαφορετικές απόψεις που θα διατυπωθούν. Και θα διατυπωθούν. Δεν μπορούμε να αναμένουμε ότι σε ένα θέμα τόσο σημαντικό, ένα θέμα το οποίο διχάζει ολόκληρες χώρες, στην Κύπρο θα είμαστε όλοι ταυτισμένοι. Και εγώ λέω ότι θα ήταν ευχής έργον, εάν η κυβέρνηση πρωτοστατούσε και έλεγε «ελάτε να πούμε όλοι “ναι” σήμερα και να δούμε παρακάτω πώς καταφέρνουμε να απεμπλακούμε από το μνημόνιο». Δεν είπε τέτοιο πράγμα η κυβέρνηση. Η κυβέρνηση επέλεξε μία μοναχική πορεία, έχει ουσιαστικά καθορίσει τις εξελίξεις όλο αυτό το τελευταίο διάστημα δίχως να υπολογίσει την άποψη του οποιουδήποτε άλλου, διαφορετικού, κόμματος.

Είναι γι' αυτό το λόγο που είμαστε υποχρεωμένοι σήμερα να τοποθετηθούμε με διαφορετικό τρόπο. Και τολμώ να πω, πρέπει να σας το πω, ότι μίλησα τηλεφωνικά με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τον παρακάλεσα πριν από τρεις εβδομάδες να καλέσει μία σύσκεψη, να ανταλλάξουμε απόψεις, και μέχρι στιγμής δεν υπήρξε καμία απολύτως ανταπόκριση, παρ' όλο που μου είχε υποσχεθεί, μου είχε δώσει και συγκεκριμένη ημερομηνία, ότι θα συνεκαλείτο η σύσκεψη. Είμαστε υποχρεωμένοι λοιπόν, μας υποχρεώνετε, να τοποθετηθούμε δημόσια γι' αυτά τα πράγματα.

Θα έλεγα λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, ότι η σημερινή συζήτηση στη Βουλή έχει ιστορική σημασία για το μέλλον της οικονομίας του τόπου, ό,τι και να λείο ο καθένας από εμάς. Έχει πολύ μεγαλύτερη σημασία όμως για την ίδια τη ζωή του λαού όχι για τα χρόνια αλλά για τις δεκαετίες που θα έρθουν. Έχει μεγάλη σημασία λοιπόν να κάνουμε ψύχραιμη, διαλεκτική και τεκμηριωμένη συζήτηση, απαλλαγμένοι από αγκυλώσεις και φοβίες, που προσπαθούν κάποιοι να μας καλλιεργήσουν, δίχως αυτοεγκλωβισμό σε εκβιαστικά διλήμματα και αφορισμούς.

Η κατάσταση στην οποία έχει περιέλθει η κυπριακή οικονομία, μετά από τις αποφάσεις του Eurogroup και του κ. Αναστασιάδη στις 15 και 25 του Μάρτη, είναι τραγική. Δεν είναι πρόθεσή μου να αναλωθώ σε παιχνίδια επίρριψης ευθυνών μεταξύ μας, πρωτίστως γιατί θεωρώ ότι μια τέτοια συζήτηση δεν πρόκειται να επιλύσει τα προβλήματα της κυπριακής οικονομίας και δευτερευόντως γιατί θεωρώ ότι τα προβλήματά μας πηγάζουν σε μεγάλο μέρος τους από αποφάσεις και πολιτικές επιλογές που λαμβάνονται αλλού. Δεν υπαινίσσομαι ότι εμείς δεν κάναμε λάθη διαχρονικά ούτε ότι δεν έχουμε καμία απολύτως ευθύνη για τις εξελίξεις. Και λάθη έγιναν και ευθύνες έχουμε. Δεν είναι όμως νοητό να αυτομαστιγωνόμαστε, λες και μόνο ο τρόπος ζωής μας ευθύνεται για την κατάσταση της κυπριακής οικονομίας. Πρόκειται για πολύ απλοϊκή ανάγνωση των εξελίξεων, αδύνατη να εξηγήσει τα όσα βιώνουμε σήμερα.

Σήμερα βιώνουμε τα αποτελέσματα πολιτικών που εφαρμόστηκαν παγκόσμια και πανευρωπαϊκά. Αυτό που χρειάζεται, κατά την άποψή μας, να κάνουμε είναι να συζητήσουμε και να αναλύσουμε ψύχραιμα και δημιουργικά ποιοι είναι οι οικονομικοί σχεδιασμοί που γίνονται σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, να διαγνώσουμε πού οδηγούν αυτές οι πολιτικές, να αναλύσουμε αντικειμενικά τι προνοεί το μνημόνιο και πώς η εφαρμογή του επηρεάζει την κυπριακή οικονομία και κοινωνία, να εξετάσουμε κατά πόσο η υλοποίησή του θα μας δώσει ελπίδα και προοπτική. Την ίδια στιγμή πρέπει να εξετάσουμε κατά πόσο υπάρχει εναλλακτική επιλογή. Ποια είναι αυτή; Πόσο εφικτή είναι; Πώς θα επηρεάσει την οικονομία του τόπου και τη ζωή του κόσμου; Θα έχει τις όποιες άλλες παρενέργειες; Ποια ελπίδα και προοπτική θα μας δώσει; Ακριβώς αυτά είναι τα ζητήματα τα οποία επεξεργάζεται η μελέτη την οποία έχουμε κάμει και την οποία θα δώσουμε πρώτα στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας την ερχόμενη Πέμπτη, στα πολιτικά κόμματα και στη συνέχεια θα τη δώσουμε και στη δημοσιότητα.

Θα ήθελα λοιπόν να ξεκινήσω την ανάλυσή μου αναφερόμενος στη διεθνή καπιταλιστική οικονομική κρίση. Ατυχώς, κατά την άποψή μας, η συζήτηση γύρω από τα αίτια της κρίσης επικεντρώθηκε στο να

αποδείξει ότι γι' αυτήν ευθύνονται οι υψηλές αμοιβές των golden boys, η πολιτική διαφθορά, οι κακοί χειρισμοί κυβερνήσεων, ορισμένοι λαοί που γεννήθηκαν τεμπέληδες ή απλώς κάποιοι κερδοσκόποι. Κανένα από αυτά τα ιδεολογήματα, που αναπτύχθηκαν απλώς για τις εντυπώσεις, δεν μπορεί να εξηγήσει το φαινόμενο της οικονομικής κρίσης. Ο λόγος είναι ότι αυτά δεν αγγίζουν την ουσία του, που είναι η ίδια η φύση του καπιταλιστικού συστήματος.

Πλήρης απελευθέρωση της αγοράς, κατεδάφιση του κοινωνικού κράτους, απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων, ξεπούλημα του κρατικού πλούτου. Αυτές τις πολιτικές ακολούθησε με ευλάβεια ο συντηρητικός νεοφιλευθερισμός τις τελευταίες δεκαετίες, διαμορφώνοντας έτσι το εύρος και την ένταση της κρίσης που μαστίζει την ανθρωπότητα από το 2008. Μετά την εκδήλωση της οικονομικής κρίσης, η Ευρωπαϊκή Ένωση, προκειμένου να αναδιπλωθεί, για να λύσει τα επιμέρους προβλήματα που δημιουργήσε το δόγμα της ελεύθερης αγοράς, έκανε το επόμενο βήμα. Από το συντονισμό της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών της επεδίωξε τον καθορισμό κοινής οικονομικής πολιτικής. Αυτό το βήμα υπαγορεύθηκε από την ανάγκη να καταπολεμηθεί η κρίση, αλλά και από αυτή καθαυτήν την ιδεολογική προσέγγιση των κυρίαρχων κύκλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συνθήκη Λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Διακυβερνητική Συνθήκη για τη Σταθερότητα, το Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση, το εξαπλό πακέτο κανονισμών και Οδηγίας, το διπλό πακέτο κανονισμών, που αναμένεται να εγκριθεί, μαζί με την πολιτική για το εξάμηνο των προϋπολογισμών, είναι ορισμένα από τα εργαλεία που επιστρατεύονται για τον καθορισμό της οικονομικής πολιτικής σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Και λυπούμαι να πω ότι εμείς στην Κύπρο δεν τα αναλύσαμε αυτά τα ζητήματα, στο βαθμό που θα έπρεπε, και δεν τα λάβαμε υπόψη μας στους προβληματισμούς που κάναμε τα τελευταία χρόνια.

Με αυταρχικό λοιπόν τρόπο καθορίζεται και η πολιτική των κρατών μελών. Όλα αυτά διαγράφουν ένα ζοφερό οικονομικό και κοινωνικό μέλλον για τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδιαίτερα της Ευρωζώνης. Η δε συνταγή της τραπεζικής ένωσης, που προτείνεται για την επούλωση των πληγών που δημιουργεί η κατάρρευση διαφόρων τραπεζών μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μόνο σωτήρια δε θα αποδειχθεί τουλάχιστον για μας στην Κύπρο. Η φιλοσοφία της είναι ξεκάθαρη και δεν πρέπει να υπάρχει αμφιβολία πως η απονεύρωση του τραπεζικού συστήματος για την επόμενη πενταετία σημαίνει τουλάχιστον και την περαιτέρω εμβάθυνση της κρίσης προς όφελος των ισχυρών.

Σήμερα ζούμε ένα πρωτόγνωρο οικονομικό πόλεμο. Ολόκληροι λαοί υποφέρουν εξαιτίας των δυσβάστακτων μέτρων που τους επιβάλλονται. Όλα αυτά γιατί; Πρόκειται απλώς για μια εμποιακή γερμανική ηγεσία που ακολουθεί λανθασμένη πολιτική; Μια τέτοια εξήγηση μόνο απλοϊκή θα μπορούσε να χαρακτηριστεί. Η Γερμανία, είτε υπό τους Σοσιαλδημοκράτες με το Σρέντερ είτε υπό τους Χριστιανοδημοκράτες με τη Μέρκελ, κατάφερε να αμείβεται τόσο χαμηλά το μεγαλύτερο ποσοστό εργατών σε όλη την Ευρωζώνη, σύμφωνα με τη Eurostat το 2012, όσο για να ανεβαίνει η ανταγωνιστικότητα των αγαθών και των υπηρεσιών που παράγουν.

Ας σημειωθεί και το εξής: Η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας υποστηρίζει ότι οι πολιτικές μείωσης των μισθών τις τελευταίες δύο δεκαετίες, ιδιαίτερα υπό την καγκελαρία του κ. Σρέντερ, έχουν ευνοήσει σημαντικά τη γερμανική βιομηχανία εξαγωγών. Διαβάζω από εισαγωγικά τι λέει η έκθεση: «Η αυξανόμενη ανταγωνιστικότητα των Γερμανών εξαγωγών έχει ταυτοποιηθεί ως η δομική αιτία πίσω από τις πρόσφατες δυσκολίες της Ζώνης του Ευρώ». Αυτά λέει, επαναλαμβάνω, η διεθνής έκθεση. Δεν είναι τυχαίο για παράδειγμα ότι η Volkswagen αύξησε τις συνολικές της πωλήσεις κατά 49%, την ώρα που το παγκόσμιο ΑΕΠ παραμένει κολλημένο σε ποσοστά ύφεσης. Ένα τέτοιο παράδειγμα πείθει πως το μεγάλο γερμανικό κεφάλαιο δε θα ήθελε αυτή η κατάσταση να αλλάξει, γιατί δεν εξυπηρετεί τις ανάγκες του, γι' αυτό και δεν είναι ρεαλιστικό να επενδύονται ελπίδες στις επερχόμενες γερμανικές εκλογές, προκειμένου να αλλάξει η πολιτική τους, γι' αυτό και δεν είναι αιθεροβάμονες όσοι υποστηρίζουν πως εκεί αποσκοπεί το τρίπτυχο "λιτότητα-περικοπές-ιδιωτικοποιήσεις", που επιβάλλουν το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο ποια προοπτική θα έχει η Κύπρος υπαγόμενη σε ένα μνημόνιο; Ορισμένοι καλοπροαίρετα και πολλοί άλλοι κακοπροαίρετα διερωτήθηκαν και ακόμα διερωτώνται «τώρα τα ανακάλυψε όλα αυτά το ΑΚΕΛ;», «μήπως δεν ήταν ο Δημήτρης Χριστόφιας και το ΑΚΕΛ που έφεραν την τρόικα;». Εύλογο το ερώτημα. Το Νιόβρη με την καταρχήν συμφωνία θα κάναμε μια επώδυνη προσπάθεια να διασώσουμε το χρηματοπιστωτικό σύστημα και την οικονομία. Σήμερα, μετά την 25^η Μαρτίου, το χρηματοπιστωτικό σύστημα δέχτηκε πλήγμα ανεπανόρθωτο και οι όροι του μνημονίου Αναστασιάδη-Eurogroup δεν είναι όροι διάσωσης αλλά όροι διάλυσης της οικονομίας και της κοινωνίας της Κύπρου.

Μέχρι προχθές ακόμα ο Υπουργός Οικονομικών επέρριψε ξανά ευθύνες για τους επώδυνους όρους του μνημονίου στην κυβέρνηση Χριστόφια, γιατί δήθεν δεν έλαβε έγκαιρα αποφάσεις. Είμαστε υποχρεωμένοι όχι να υπερασπιστούμε στοιχειωδώς τις δικές μας απόψεις, αλλά να υπερασπιστούμε την ίδια την αλήθεια. Γνωρίζουμε όλοι πολύ καλά ότι μέτρα λήφθηκαν πολλά. Γνωρίζουμε ότι το μνημόνιο δεν υπογράφηκε νωρίτερα, επειδή οι εκτός Κύπρου δεν ήθελαν να γίνει κάτι τέτοιο. Το ίδιο το γερμανικό Υπουργείο Οικονομικών, στις 11 του Μάρτη, σε επιστολή του προς Γερμανούς βουλευτές που είχαν καταθέσει επερώτηση σχετικά με το κυπριακό μνημόνιο ανέφερε γραπτώς πως αυτό δεν υπογράφηκε, επειδή η Γερμανία δεν

υιοθετούσε την καταρχήν συμφωνία κυβέρνησης-τρόικας. Ο ίδιος ο κ. Γιούνκερ είχε δηλώσει το Γενάρη πως το νωρίτερο που μπορεί να υπάρξει συμφωνία είναι το Μάρτη, όπως και έγινε. Να είναι άραγε τυχαίο που το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και η Ευρωπαϊκή Ένωση περίμεναν το αποτέλεσμα των προεδρικών εκλογών; Κάποιος θα μπορούσε να πει “καθόλου τυχαίο”, νοουμένου πως η Deutsche Bank και πολλοί άλλοι ήταν πεπεισμένοι πως η κυβέρνηση Αναστασιάδη δε θα έφερνε αντιρρήσεις στις απαιτήσεις των δανειστών. Ποιο είναι το αποτέλεσμα ξέρουμε!

Ως ΑΚΕΛ, αγαπητοί συνάδελφοι, γνωρίζαμε πολύ καλά τι είναι “Μηχανισμός Στήριξης” και “τρόικα”. Δεν είχαμε ούτε ψευδαισθήσεις ούτε αυταπάτες. Οδηγηθήκαμε εκεί, γιατί είχαν εξαντληθεί τα περιθώρια διάσωσης της Λαϊκής Τράπεζας, δεν μπορούσαμε να προχωρήσουμε με την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, για την οποία ο νυν είχε απειλήσει μέχρι και με ποινικές ευθύνες τον τέως Πρόεδρο. Σήμερα όμως το διακύβευμα είναι άλλο. Σήμερα δε συζητάμε τη διάσωση της κυπριακής οικονομίας. Συζητάμε τη διάσωση της χώρας από ένα μνημόνιο το οποίο, όπως τελικά διαμορφώθηκε, απειλεί το μέλλον μας. Στο δρόμο, για να μετατραπεί η καταρχήν συμφωνία του Δημήτρη Χριστόφια σε μνημόνιο της κυβέρνησης Αναστασιάδη, προστέθηκαν τόσα ανυπόφορα μέτρα για την οικονομία και την κοινωνία, που διαφοροποιούν τη βάση της συζήτησης.

Το Νιόβρη συζητούσαμε οργανωμένη εξυγίανση του τραπεζικού συστήματος σε βάθος μερικών χρόνων. Και ειλικρινά ξαφνιάζομαι, εντυπωσιάζομαι καλύτερα, όχι ξαφνιάζομαι, γιατί επιχειρείται από την πλευρά της κυβέρνησης να ειπωθεί «μα, αυτά τα οποία έγιναν αποφασίστηκαν από προηγούμενως, από την προηγούμενη κυβέρνηση»! Εάν ήταν έτσι, γιατί δεν τα εντοπίσατε προεκλογικά; Γιατί δεν τα αξιοποιήσατε ως την αιχμή του δόρατος της προεκλογικής σας εκστρατείας;

Σήμερα οι πρόνοιες για την εξυγίανση του τραπεζικού συστήματος, που εφαρμόστηκαν μέσα σε μια νύχτα, του προκάλεσαν τεράστια και ανεπανόρθωτη ζημιά. Στο κείμενο του Νιόβρη προβλεπόταν ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών με χρηματοδότηση από το Μηχανισμό· σήμερα γίνεται με εγχώριους πόρους. Σήμερα στη συμφωνία προβλέπονται επιπλέον μειώσεις σε μισθούς και συντάξεις, προβλέπονται, ανάμεσα σε άλλα, η μόνιμη αύξηση του εταιρικού φόρου, η αύξηση της φορολογίας επί των τόκων από το 15% στο 30%, καθώς και η έναρξη διαδικασιών για σχεδιασμό ιδιωτικοποιήσεων με ειδική αναφορά στην ΑΤΗΚ, την ΑΗΚ και την Αρχή Λιμένων.

Όλα αυτά τα σημεία δεν αποτελούσαν μόνο “ιδεολογικές αγκυλώσεις” του Δημήτρη Χριστόφια και του ΑΚΕΛ, όπως κάποιος προσπαθούν να πουν σήμερα. Όλα αυτά είναι σημεία που ο κ. Αναστασιάδης, προτού εκλεγεί Πρόεδρος, τα είχε απορρίψει με έντονο τρόπο στην προεκλογική του εκστρατεία. Είναι χαρακτηριστικά τα όσα έλεγε μέσα σε αυτή την αίθουσα για την αύξηση του εταιρικού φόρου. Είναι μνημειώδης η δήλωση, η δέσμευσή του να μην υπογράψει μνημόνιο, αν αυτό περιλαμβάνει κούρεμα. Το ίδιο και η επιστολή που απέστειλε προεκλογικά στους υπαλλήλους των ημικρατικών οργανισμών, δεσμευόμενος να μην προχωρήσει σε ιδιωτικοποιήσεις, αν εκλεγεί.

Σήμερα πρέπει να απαντήσουμε και σε ένα άλλο σημαντικό ερώτημα: Θα αξίζουν τον κόπο οι βαρύτερες θυσίες τις οποίες θα καλέσουμε τον κυπριακό λαό να κάνει μέσω του μνημονίου; Τι μας δείχνει η εμπειρία άλλων χωρών που βρίσκονται σε μνημόνιο;

Πρώτον, η εφαρμογή μνημονίου επιφέρει συνεχή ύφεση, παρά τις συνεχιζόμενες περικοπές στο εργατικό κόστος. Η ελληνική οικονομία μειώθηκε σχεδόν κατά ένα τέταρτο την τελευταία τριετία, ενώ στην Πορτογαλία έχει καταγραφεί το 2012 η χειρότερη ύφεση μετά το 1975, αφού το ΑΕΠ μειώθηκε κατά 6,4%.

Δεύτερον, καταγράφεται σημαντική αύξηση του δημόσιου χρέους, που φτάνει σε μη διαχειρίσιμα επίπεδα, η οποία καλύπτεται με επιπλέον χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Δε θα αναφερθώ στην Ελλάδα και την Πορτογαλία, που έτσι και αλλιώς είχαν υψηλό δημόσιο χρέος, αλλά σκόπιμα θα επιλέξω την Ιρλανδία. Το δημόσιο χρέος από το 44,5% του 2008 ακολούθησε εκρηκτική πορεία και σήμερα ξεπερνά το 122%. Ιδιαίτερα όμως αρνητικά είναι τα επίπεδα του δημοσιονομικού ελλείμματος που συνέβαλαν στην αύξηση του δημοσίου χρέους. Τη χρονιά υπογραφής του μνημονίου το έλλειμμα εκτινάχθηκε στο 30,9% του ΑΕΠ, ενώ τα επόμενα χρόνια η Ιρλανδία διατηρούσε τα υψηλότερα ελλείμματα στην Ευρωζώνη.

Τρίτον, οι χώρες που ακολουθούν πρόγραμμα προσαρμογής βιώνουν σημαντικές περικοπές στο εισόδημα των νοικοκυριών. Με βάση την έρευνα που πραγματοποίησε η εταιρεία “Marc”, τα ελληνικά νοικοκυριά έχουν απολέσει κατά μέσο όρο το 38% του εισοδήματός τους μέχρι σήμερα. Αντίστοιχα, η απώλεια φαίνεται και από τις πιέσεις που ασκούνται στην αγορά ακινήτων. Στην Ιρλανδία ο δείκτης αυτός σημείωσε πτώση πέραν των 45 μονάδων την περίοδο 2008-2011, με βάση τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας.

Επέλεξα σκόπιμα ως τελευταίο σημείο ίσως την πιο σημαντική συνέπεια της εφαρμογής μνημονίων στις χώρες του Νότου, τις δραματικές κοινωνικές συνέπειες που βιώνουν οι λαοί και την κοινωνική αποσάθρωση ως συνέπεια της ανεργίας. Στην Ελλάδα, με βάση τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας, η ανεργία έχει ξεπεράσει το 24% το 2012, ενώ ένας στους δυο νέους, 55,4% για την ακρίβεια, ήταν άνεργος τη χρονιά αυτή. Στην Ιρλανδία, που αποτελεί υπόδειγμα εφαρμογής προγράμματος προσαρμογής, η ανεργία είναι κοντά στο 15%, ενώ το μεγαλύτερο μέρος αποτελεί η μακροχρόνια ανεργία. Κατά γενική παραδοχή το δικό μας

μνημόνιο είναι το χειρότερο από όλα όσα έχουν εφαρμοστεί και επιμένουμε να λέμε στον κόσμο εμείς «ξέρετε, περάσαμε τα δύσκολα και είναι θέμα εβδομάδων, είναι θέμα μηνών να μπει η κυπριακή οικονομία σε ανάκαμψη και να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα!» Δεν μπαίνουμε στον κόπο να δούμε τι συμβαίνει στις άλλες χώρες όπου εφαρμόζονται λιγότερο οδυνηρά μνημόνια από το δικό μας.

Εάν, προκειμένου να εξυπηρετήσουμε ο καθένας μας τις δικές του ιδεοληψίες, είμαστε διατεθειμένοι να μη συζητήσουμε καμιά άλλη επιλογή πέραν του μνημονίου, αδιαφορώντας για τις πραγματικότητες που δημιούργησαν αυτά σε άλλες χώρες, τότε θα πρέπει αυτό να το ξεκαθαρίσουμε στον κυπριακό λαό, όπως θα πρέπει να του πούμε την αλήθεια ότι προοπτική για ανάκαμψη μέσα από το μνημόνιο, όπως διαμορφώθηκε, δεν υπάρχει τουλάχιστον στο προβλεπτό μέλλον. Δεν υπάρχει αμφιβολία πως η τελική συμφωνία Αναστασιάδη-Eurogroup θα οδηγήσει σε απονεύρωση του χρηματοοικονομικού συστήματος. Η απουσία ρευστότητας σε συνδυασμό με τους περιορισμούς στη διακίνηση κεφαλαίων θα οδηγήσουν σε πιστωτική ασφυξία την οικονομία. Η απότομη μείωση του τραπεζικού τομέα στο μισό είναι βέβαιο ότι θα επιφέρει βίαιη αλλαγή του κυπριακού οικονομικού μοντέλου. Ως αποτέλεσμα, η διόγκωση της ύφεσης στην οικονομία θα εκτοξεύσει την ανεργία στον τόπο μας. Με βάση τις παραδοχές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που από πολλούς οικονομολόγους και αναλυτές κρίνονται ως αισιόδοξες, το ΑΕΠ θα σημειώσει πτώση 8,7% το 2013 και επιπλέον 3,9% το 2014, ένα σύνολο σωρευτικής μείωσης 12,5% σε σχέση με το 2012. Αυτό σημαίνει ότι θα χαθεί το ένα όγδοο της παραγωγής σε δύο χρόνια.

Σοβαρά ερωτηματικά τίθενται και ως προς τη βιωσιμότητα του δημοσίου χρέους, αφού οι υφιστάμενες προβλέψεις δε λαμβάνουν επαρκώς υπόψη τους κινδύνους της ύφεσης και της απώλειας εσόδων του κράτους. Επιπλέον, η Κύπρος παρουσιάζει σημαντική απώλεια ανταγωνιστικότητας ως προς το εξωτερικό εμπόριο την τελευταία δεκαετία. Αναμένεται ότι θα απαιτηθεί σημαντική μείωση του κόστους εργασίας και του γενικού επιπέδου μισθών, ώστε να υπάρξει αύξηση της ανταγωνιστικότητας. Αυτό θα σημαίνει ότι η πορεία που θα ακολουθήσει η χώρα εντός μνημονίου θα έχει ως στόχο να μειώσει μισθούς τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα, ώστε να υπάρξει εσωτερική υποτίμηση. Στην αγορά εργασίας το ακραίο σενάριο της PIMCO κατέγραφε ανεργία 13,8% για το 2013. Ήδη οι τελευταίες στατιστικές δείχνουν ότι η ανεργία ξεπέρασε αυτά τα επίπεδα και συνεπώς τα νέα δεδομένα στην οικονομία αναμένεται -και λόγω των ιδιωτικοποιήσεων- να εξακοντίσουν την ανεργία σε πρωτοφανή επίπεδα. Ακόμη χειρότερα, το πρόγραμμα δεν προσφέρει πηγή τόνωσης της ζήτησης ούτε πεδίο ανάπτυξης για τα επόμενα χρόνια. Άρα, μετά την απότομη συρρίκνωση της οικονομίας, είναι πιθανό να ακολουθήσει μακρά στασιμότητα.

Όλα αυτά, αγαπητοί συνάδελφοι, αντί να επιλύσουν, θα οξύνουν ακόμα περισσότερο τα προβλήματα σε οικονομικό, αλλά και σε κοινωνικό επίπεδο. Οι ιδιωτικοποιήσεις για παράδειγμα θα έχουν επιπτώσεις και σε θέματα ασφάλειας. Μια χώρα ημικατεχόμενη με τον ηλεκτρισμό, τις επικοινωνίες και τα λιμάνια της παραδομένα στα μονοπώλια σίγουρα καθίσταται πολύ πιο ευάλωτη στους κινδύνους.

Πέραν τούτου, για την περίπτωση της Κύπρου είναι πλέον προφανές ότι οι αποφάσεις από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και την Ευρωπαϊκή Ένωση δε λαμβάνονται μόνο με οικονομικά κριτήρια, αλλά και με πολιτικά. Γι' αυτό και δεν πρέπει κανένας να προσποιείται πως το Κυπριακό και το φυσικό αέριο δε βρίσκονται στην ατζέντα των επιδιώξεών τους. Το ζητούμενο αυτή την ώρα δεν είναι να αναζητούμε από οποιονδήποτε το δικαίωμά μας να αποφασίζουμε εμείς για το μέλλον και το φυσικό πλούτο του τόπου μας. Το ζητούμενο είναι αυτό το δικαίωμα να είναι κατοχυρωμένο, να αποφασίζουμε εμείς για εμάς. Η εξάρτηση που θα δημιουργήσει η οικονομική υποδούλωσή μας στην τρόικα μέσω του μνημονίου είναι προφανές πως θα περιορίσει αυτό το δικαίωμα. Εναπόκειται σε εμάς εάν θα το επιτρέψουμε.

Η εκτίμηση λοιπόν του ΑΚΕΛ μέσα από τα ευρήματα της έρευνάς μας, της μελέτης μας, είναι πως ο δρόμος του μνημονίου θα οδηγήσει σε φαύλο κύκλο, φαύλο κύκλο που θα γεννά και αναγεννά νέες απαιτήσεις, εκβιασμούς και νέα πιο επαχθή μέτρα, δηλαδή σε μια νέα εποχή αποικιοκρατίας για την Κύπρο, δίχως προοπτική. Θέλουμε να είμαστε ειλικρινείς. Γνωρίζουμε ότι εδώ που έχει φτάσει η οικονομία μας δεν υπάρχουν εύκολες λύσεις. Η όποια εναλλακτική επιλογή θα είναι επίσης οδυνηρή. Το ζητούμενο είναι αυτή να δίνει ελπίδα και προοπτική για ταχύτερη έξοδο από την κρίση. Για να γίνει αυτό, θα χρειαστεί σκληρή, επίμονη δουλειά στη βάση σωστών πολιτικών και σχεδιασμών αλλά προπάντων στράτευση της κοινωνίας πίσω από ένα πλαίσιο συνολικής ανασυγκρότησης, που προϋποθέτει θυσίες. Όμως αυτές οι θυσίες θα είναι προς όφελος της Κύπρου και των Κυπρίων και κανενός άλλου. Αυτή πρέπει να είναι και η ουσιαστική διαφορά της εναλλακτικής επιλογής.

Αυτό το πλαίσιο θα πρέπει να έχει τρία βασικά χαρακτηριστικά. Πρώτον, να δίνει στην οικονομία και την κοινωνία προοπτική, δυνατότητα να σηκώσει το κεφάλι και να δουλέψει σκληρά, να διασφαλίζει στην οικονομία βασικά δομικά εργαλεία, όπως η ρευστότητα του τραπεζικού συστήματος, η σταθερότητα στο φορολογικό πλαίσιο και η σύμπνοια στις εργασιακές σχέσεις. Τέτοια εργαλεία δεν παρέχει το μνημόνιο. Δεύτερον, χρειάζεται ευελιξία χειρισμών στην οικονομική πολιτική. Γνωρίζετε πολύ καλά ότι η δανειακή σύμβαση στερεί κάθε ικμάδα απόκλισης από τους στόχους του προγράμματος. Ανά τρίμηνο αξιολογεί, υπολογίζει και επιβάλλει νέα μέτρα. Τρίτον, πρέπει να δημιουργεί δυνατότητες ανάπτυξης, παραγωγής αγαθών και υπηρεσιών, δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας, πιο απλά, να δίνει στους νέους ένα μισθό να μεγαλώσουν τα παιδιά τους.

Αυτό δεν πρόκειται να συμβεί, αν οι παραγωγικές δυνατότητες της οικονομίας μας, η μια μετά την άλλη, καταστρέφονται είτε με αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης είτε λόγω των σκληρών ανταγωνιστικών πιέσεων που δεχόμαστε από άλλες χώρες.

Αυτά τα τρία χαρακτηριστικά λοιπόν εμείς είμαστε έτοιμοι να τα αναζητήσουμε στην όποια λύση μάς απαλλάσσει από το μνημόνιο. Κάναμε διαρκή προσπάθεια, αξιοποιώντας τις γνώσεις επιστημόνων, για να δούμε τις εναλλακτικές επιλογές που υπάρχουν. Μελετήσαμε σε βάθος, αναζητήσαμε επιλογές δίχως προαποκλεισμούς και παρωπίδες. Οι εναλλακτικές επιλογές που έχουμε είναι πράγματι περιορισμένες, όμως υπάρχουν. Για εμάς ακόμα και η έξοδος από το ευρώ θα μπορούσε να είναι εναλλακτική πολιτική επιλογή. Είμαστε έτοιμοι να το συζητήσουμε και αυτό και άλλες προτάσεις, αν υπάρχουν, και να διαμορφώσουμε συλλογικά την όποια άλλη επιλογή.

Γνωρίζουμε ότι πιθανή έξοδος από το ευρώ θα είναι επίσης επώδυνη επιλογή, ωστόσο η επαναφορά εγχώριου νομίσματος θα μπορούσε να δώσει την προοπτική και τη δυνατότητα ανάπτυξης στο μέλλον, στη βάση ενός νέου μοντέλου οικονομικής ανάπτυξης. Αντιλαμβάνομαι ότι μια τέτοια πρόταση θα αντιμετωπιστεί από ορισμένους αφοριστικά και μηδενιστικά. Το απεύχομαι. Αυτή την ώρα δεν πρέπει κανένας να εγκλωβίσει το μέλλον του λαού μας στις ιδεοληψίες, τα στεγανά και τα συνθήματα. Λέχθηκε δημοσίως πολλές φορές το σύνθημα, γιατί για μένα περί συνθήματος πρόκειται, «η έξοδος από το ευρώ θα είναι καταστροφική και θα σημαίνει κατάρρευση». Δεν το τεκμηρίωσε κανένας βέβαια. Ακόμα και αν αποδεχτούμε αυτό το σύνθημα, οφείλουμε να ομολογήσουμε πως ήδη βρισκόμαστε ενώπιον ανάλογων φαινομένων.

Οι αποφάσεις του Eurogroup και του κ. Αναστασιάδη στις 25 Μαρτίου έχουν δημιουργήσει νέα, πρωτοφανή αρνητικά και καταστροφικά δεδομένα για την κυπριακή οικονομία. Τραυματισμένο τραπεζικό σύστημα, περιορισμός στις συναλλαγές, μείωση των εισαγωγών λόγω έλλειψης ρευστότητας και αδυναμία διακίνησης χρημάτων στο εξωτερικό. Αυτά δεν είναι καταστροφικές επιπτώσεις της πιθανής εξόδου από το ευρώ. Αυτά είναι η σημερινή πραγματικότητα. Οι επιπτώσεις στον τραπεζικό τομέα και η συνεπακόλουθη ύφεση, λόγω των μέτρων που έχουν συμφωνηθεί, αφαιρούν τη δυνατότητα ανάκαμψης της κυπριακής οικονομίας στο επόμενο διάστημα, μειώνουν τον κοινωνικό ρόλο του κράτους και δημιουργούν συνθήκες μακροχρόνιας στασιμότητας.

Είναι βέβαιο πως θα υπάρξουν δυσκολίες από την υιοθέτηση εγχώριου νομίσματος στην εισαγωγή ευρωπαϊκών προϊόντων λόγω αύξησης του κόστους. Το νόμισμα θα υποτιμηθεί. Έχουμε όμως επεξεργαστεί προτάσεις στη μελέτη μας και είμαστε έτοιμοι να ανταλλάξουμε απόψεις με τα υπόλοιπα κόμματα και την κυβέρνηση, για να υιοθετηθούν, ώστε να μειωθεί το κοινωνικό βάρος από αυτές τις συνέπειες, να υιοθετηθεί ένα νέο μοντέλο οικονομικής ανάπτυξης και να υπάρξει συνολικό πλάνο μετάβασης στο νέο νόμισμα.

Επιδίωξή μας -και θέλω σε αυτό το σημείο να πω ότι τη μελέτη μας θα τη δώσουμε στην κυβέρνηση και στα πολιτικά κόμματα την ερχόμενη Πέμπτη- είναι να ξεκινήσουμε διαδικασία διάλογου και προβληματισμού μαζί με τις πολιτικές δυνάμεις και το σύνολο της κοινωνίας. Καλούμε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να συγκαλέσει άμεσα Εθνικό Συμβούλιο, για να υπάρξει συγκροτημένη συζήτηση μεταξύ των πολιτικών κομμάτων. Είναι η ώρα που το σύνολο της πολιτικής ηγεσίας θα πρέπει να αφήσει κατά μέρος τα πολλά λόγια και τα ανέξοδα συνθήματα, να προβληματιστεί για το σήμερα και το αύριο της Κύπρου και του λαού και να παρουσιάσει ένα συγκροτημένο πλάνο που θα δίνει νόημα στις θυσίες που καλούμε το λαό να κάνει και ελπίδα στις επόμενες γενιές.

Σε ό,τι αφορά τη δυνατότητα αποδέσμευσης από το μνημόνιο, θα ήθελα να επισημάνω τα εξής, επειδή λέχθηκαν πολλά από αυτό το βήμα: Ο λόγος για τον οποίο το μνημόνιο και η δανειακή σύμβαση βρίσκονται σήμερα ενώπιον της Βουλής για επικύρωση ή απόρριψη είναι ότι πρόκειται για διεθνείς συμφωνίες που δεν περιορίζονται σε οικονομικής φύσης θέματα, όπως άλλωστε γνωμοδότησε και ο Γενικός Εισαγγελέας. Ως διεθνείς συνθήκες υπάγονται στους κανόνες του δημοσίου διεθνούς δικαίου. Τόσο οι ιδρυτικές συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με όλες τις κατά καιρούς τροποποιήσεις τους, όσο και η νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αναγνωρίζουν ότι το διεθνές δίκαιο γενικότερα και η Συνθήκη της Βιέννης για το Δίκαιο των Διεθνών Συνθηκών ειδικότερα πρέπει να γίνονται σεβαστά. Αναλύοντας το μνημόνιο από αυτή τη σκοπιά, βρίσκουμε ότι πρόκειται για ετεροβαρή συμφωνία που παραβιάζει βασικές αρχές του διεθνούς δικαίου, οι οποίες αποτελούν ταυτόχρονα και αναγκαστικούς του κανόνες. Ενδεικτικά αναφέρω την αρχή της μη επέμβασης στις εσωτερικές υποθέσεις των κρατών. Οι ωμές παραδοχές Ευρωπαίων ηγετών, και ιδιαίτερα του κ. Σόιμπλε, ότι έπρεπε να εξαναγκαστεί η Κύπρος να αλλάξει το οικονομικό της μοντέλο, να μειώσει το μέγεθος των τραπεζών της και άλλα σχετικά αποδεικνύουν του λόγου το αληθές.

Άραγε πόσα μικρά ή/και νησιώτικα κράτη μπορούν να εφαρμόσουν ένα μοντέλο πολύ διαφορετικό από το δικό μας; Πόσο διαφορετικά είναι τα μοντέλα του Λουξεμβούργου, της Μάλτας, του Λιχτενστάιν ή της Σλοβενίας; Ποιο κεκτημένο απαγορεύει σε κράτος μέλος να επιλέγει το μοντέλο που το ίδιο επιθυμεί; Ποια κοινοτικά Οδηγία καθορίζει το μέγεθος του τραπεζικού τομέα των κρατών μελών; Αν λοιπόν θέλουμε να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους, πρέπει να πούμε ότι αυτό που επέβαλαν στην Κύπρο συνιστά κλασική περίπτωση παραβίασης του διεθνούς δικαίου και του Χάρτη του ΟΗΕ και πιο συγκεκριμένα της αρχής της απαγόρευσης της επέμβασης στις εσωτερικές υποθέσεις των κρατών. Μια τέτοια συμφωνία, που είναι

ετεροβαρής ή παραβιάζει αναγκαστικούς κανόνες του διεθνούς δικαίου, η Συνθήκη της Βιέννης τη θεωρεί νομικά άκυρη και προνοεί για συγκεκριμένες διαδικασίες μονομερούς απαλλαγής από αυτήν. Επιπλέον, αν η εφαρμογή μιας συνθήκης οδηγεί σε παράλογα αποτελέσματα και πάλι η Συνθήκη της Βιέννης παραχωρεί δικαίωμα μονομερούς τερματισμού της. Δε νομίζω ότι μπορεί να αμφισβητήσει κανείς στα σοβαρά ότι η εφαρμογή του μνημονίου ήδη οδήγησε σε παράλογα αποτελέσματα, αφού ουσιαστικά κατέστρεψε τη βάση της οικονομίας μας μέσα σε μια νύχτα.

Όσον αφορά την άποψη ότι τυχόν απαλλαγή από το μνημόνιο, που μάλλον οδηγεί και σε έξοδο από το ευρώ, σημαίνει ταυτόχρονα και έξοδο από την Ευρωπαϊκή Ένωση, θέλω να υπογραμμίσω ότι δεν υπάρχει καμία απολύτως πρόνοια που να στοιχειοθετεί κάτι τέτοιο. Ας μην ξεχνάμε ότι δέκα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι εκτός ευρώ. Αν αυτά έχουν τέτοιο δικαίωμα, τότε σίγουρα πρέπει να το έχουν όλα τα κράτη μέλη. Οποιαδήποτε διαφορετική μεταχείριση θα οδηγούσε σε παραβίαση της αρχής της κυριαρχικής ισότητας των κρατών, που επίσης συνιστά αναγκαστικό κανόνα του διεθνούς δικαίου. Δεν έχουμε καμία αμφιβολία ότι εκείνοι που μας επέβαλαν το μνημόνιο θα προβάλουν τη δική τους επιχειρηματολογία, που θα οδηγήσει σε πολύ διαφορετικά συμπεράσματα. Όσα ανέφερα όμως καταδεικνύουν ότι το ζήτημα είναι πολιτικό και δεν υπάρχει σοβαρό νομικό πρόβλημα για απαλλαγή από το μνημόνιο.

Καλούμε επίσης την κυβέρνηση να αναλάβει πρωτοβουλία για συνάντηση με τους ηγέτες των άλλων χωρών του Νότου, αλλά και χωρών που αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα για σκοπούς ανταλλαγής απόψεων και συντονισμού. Θεωρούμε επίσης ότι η απόφαση που θα λάβουμε τώρα θα δεσμεύσει τη ζωή όλων μας για τις επόμενες δεκαετίες. Δεν είναι σωστό η κυβέρνηση ή η Βουλή να δεσμεύσουμε τον κόσμο στην όποια πορεία. Θεωρούμε ότι ο λαός έχει το δημοκρατικό δικαίωμα να εκφράσει άποψη για ένα ζήτημα που θα καθορίσει το μέλλον του. Προτείνουμε λοιπόν τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος, εφόσον ακουστούν όλες οι απόψεις επαρκώς και αντικειμενικά.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Ως ΑΚΕΛ θα καταψηφίσουμε το μνημόνιο όπως έχει διαμορφωθεί μετά από τις διαπραγματεύσεις του κ. Αναστασιάδη με το Eurogroup. Θεωρούμε ότι καταστρέφει τον τραπεζικό τομέα, καταστρέφει σε μεγάλο βαθμό την κυπριακή οικονομία και οδηγεί σε φαύλο κύκλο που θα γεννά συνεχώς και νέες ανάγκες, που θα προβάλλει την απαίτηση για τη λήψη νέων πιο επαχθών μέτρων. Ταυτόχρονα, προτείνουμε την έναρξη διαλόγου μεταξύ της κυβέρνησης και των πολιτικών κομμάτων για τη διαμόρφωση πρότασης εξόδου από το μνημόνιο. Σε αυτό το διάλογο εμείς καταθέτουμε την πρότασή μας ότι συντεταγμένη έξοδος από το ευρώ θα μπορούσε να αποτελέσει εναλλακτική επιλογή. Επαναλαμβάνουμε όμως ότι είμαστε έτοιμοι να ακούσουμε και να συζητήσουμε όποια άλλη πρόταση θα κατατεθεί σε αυτό το διάλογο. Μοναδικός μας γνώμονας είναι η υπεράσπιση των συμφερόντων του λαού και της Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Κυπριανού.

Να παρακαλέσω τώρα τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τελειώνοντας ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ εξέφρασε τη θέση του κόμματός του ότι θα ήταν καλό σε μια δημοκρατία ο λαός με τον πλέον δημοκρατικό τρόπο, σε ένα δημοψήφισμα, να αποφάσιζε ή όχι την απαλλαγή από την τρόικα. Δεν αμφισβητούμε ότι αυτό είναι το πλέον δημοκρατικό που μπορεί κάποιος να πράξει σε μία δημοκρατική χώρα. Απλά και ταπεινά να υπογραμμίσω ότι δε θα χρειαζόταν να κάνουμε τέτοιες σκέψεις, αν απλούστατα κάποιοι δεν καλούσαν την τρόικα στην Κύπρο.

Λέχθηκε επίσης πως η κυβέρνηση των εξήντα ημερών καθόρισε τις εξελίξεις. Είναι τα πεπραγμένα και οι ωμές πραγματικότητες που καθόρισαν δυστυχώς τις εξελίξεις. Λέχθηκε πως το μνημόνιο θα μας θέσει σε ένα φαύλο κύκλο. Μα, ποιος είπε ότι το μνημόνιο είναι ευλογία; Γιατί προσπαθούμε να χωρίσουμε το λαό μας μεταξύ μνημονιακών και αντιμνημονιακών; Ό,τι χειρότερο μπορεί να συμβεί στον τόπο μας είναι, ανεξάρτητα της τοποθέτησης που θα έχουμε απόψε, να χωρίσουμε το λαό σε μνημονιακούς και αντιμνημονιακούς. Πιστεύω πως δεν υπάρχει Κύπριος που είναι μνημονιακός. Όμως, την ίδια ώρα όλοι μας πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι όλοι, άλλοι λιγότερο και άλλοι περισσότερο, συντείναμε όλες αυτές τις δεκαετίες στο να συρθούμε στο μνημόνιο. Και ανεξάρτητα, όπως είπα και προηγουμένως, από το ποια θα είναι η τοποθέτησή μας σήμερα, ενωμένοι πρέπει να προσπαθήσουμε να απαλλαγούμε από το μνημόνιο το συντομότερο δυνατό.

Λέχθηκε επίσης πως η τρόικα διέλυσε και τραυμάτισε το χρηματοπιστωτικό μας σύστημα και τις τράπεζες. Είναι γεγονός πως έγιναν εγκληματικά λάθη από συγκεκριμένους τραπεζίτες. Την ίδια ώρα δεν

πρέπει να παραγνωρίζουμε ότι οι πρώτοι που στοχεύσαμε το χρηματοπιστωτικό μας σύστημα είμαστε όλοι εμείς, άλλοι λιγότερο και άλλοι περισσότερο, πλήττοντας την αξιοπιστία της χώρας μας, αλλά και διαβρώνοντας και τα θεμέλια της οικονομίας μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η σημερινή συνεδρία είναι ιστορικής σημασίας για το μέλλον της χώρας μας. Η συζήτηση και η ψήφιση του μνημονίου και της δανειακής σύμβασης είναι ίσως η πιο κρίσιμη απόφαση που θα πάρει αυτό το σώμα από την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η ψήφιση του μνημονίου και της δανειακής σύμβασης θα καθορίσει αν η οικονομία μας θα εξασφαλίσει την αναγκαία και απαραίτητη χρηματοδότησή της για τα επόμενα τέσσερα χρόνια, αλλά και τα αναγκαία ποσά για την ανακεφαλαιοποίηση του υπόλοιπου χρηματοπιστωτικού μας τομέα και κυρίως του συνεργατικού κινήματος. Είναι η απαρχή όχι ενός νέου εύκολου δρόμου αλλά ενός νέου δύσκολου δρόμου και ενός νέου εξίσου δύσκολου ξεκινήματος για τον τόπο μας. Δεν είναι το τέλος αλλά η αρχή ενός νέου γολγοθά για το λαό μας. Θα πρέπει και επιβάλλεται να συνεχίσουμε τη σκληρή προσπάθεια της εξυγίανσης και της μεταρρύθμισης τόσο του χρηματοπιστωτικού μας τομέα όσο και της οικονομίας μας, ώστε να περάσουμε από τη βαθιά ύφεση όχι στην ανάπτυξη, αλλά να προσπαθήσουμε σκληρά να περάσουμε από τη βαθιά ύφεση στη μεσοπρόθεσμη σταθεροποίηση, και να ελπίζουμε ότι θα ευοδωθούν οι προσπάθειές μας, για να πετύχουμε μακροπρόθεσμη ανάπτυξη, κατοχυρώνοντας τουλάχιστον το μέλλον των επόμενων γενιών και τη θέση της χώρας μας τόσο στην Ευρώπη όσο και στο ευρώ. Αντίθετα, αν επικρατήσουν πλάνες, αν κυριαρχήσουν οι απόλυτα δικαιολογημένοι συναισθηματισμοί αντί της λογικής, θα οδηγήσουμε τη χώρα μας σε μια άτακτη και καταστροφική χρεοκοπία, σε μια παρατεταμένη εξαθλίωση, σε ένα μοιραίο κατήφορο περιθωριοποίησης χωρίς τέλος. Δε διαφωνώ με τις προβλέψεις του γενικού γραμματέα του ΑΚΕΛ. Εμάς οι δικές μας προβλέψεις είναι ίσως πιο δυσόινες, γιατί εκτιμούμε βαθύτερη ύφεση από ό,τι βιώνει η Πορτογαλία, η Ελλάδα και η Ιρλανδία, γιατί εκτιμούμε υψηλότερα δυστυχώς ποσοστά ανεργίας. Οι επιπτώσεις του "ναι", αν περάσει, θα είναι ορατές. Τις επιπτώσεις του "όχι", που σίγουρα ή ενδεχομένως να είναι πιο σκληρές, δε θα μπορεί κανείς να τις δει.

Η πατρίδα μας ζει την τελευταία χρονιά τη μεγαλύτερη οικονομική κρίση, μαζί με αυτή που ακολούθησε την τουρκική εισβολή του 1974, από τη δημιουργία της Κυπριακής Δημοκρατίας. Εξωγενείς παράγοντες λόγω της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης έφεραν στην επιφάνεια και τα δικά μας διαχρονικά προβλήματα και στρεβλώσεις, τις λανθασμένες δημοσιονομικές πολιτικές των τελευταίων και όχι μόνο χρόνων, αλλά και τα προβλήματα του χρηματοπιστωτικού μας τομέα. Η κρίση για τους πιο πάνω λόγους αρχικά εκτίναξε περαιτέρω τα δημοσιονομικά ελλείμματα, διπλασίασε σε πέντε χρόνια το δημόσιο χρέος και ολοκληρώθηκε με την τραπεζική κρίση και τις μεγάλες ανάγκες για ανακεφαλαιοποίηση του χρηματοπιστωτικού μας τομέα. Αυτή η κρίση ήταν δυστυχώς παράλληλα κοινωνική, πολιτική και οικονομική. Ο πολιτικός, ο εργοδοτικός και ο εργασιακός συνδικαλισμός, ο ατομικισμός, το προσωπικό και κομματικό συμφέρον επικράτησαν για χρόνια του υπέρτερου εθνικού καλού και συμφέροντος. Και πριν του κινδύνου της οικονομικής χρεοκοπίας προηγήθηκε στη χώρα μας η χρεοκοπία αρχών και αξιών και πλέον καταλήξαμε να ζούμε μια κρίση πρωτίστως εθνική και που θέτει επιπρόσθετους κινδύνους στον αγώνα του λαού μας για εθνική επιβίωση.

Κύριε Πρόεδρε,

Έχουμε ενώπιόν μας ένα μνημόνιο πάρα πολύ σκληρό που συνεπάγεται οδυνηρές θυσίες για ευαίσθητες ομάδες του πληθυσμού μας, οδυνηρότατες θυσίες για τα ευρύτατα στρώματα του λαού μας, θυσίες που επωμίζεται η ραχοκοκαλιά της κυπριακής κοινωνίας και οικονομίας, η άλλοτε κραταιά μικρομεσαία τάξη και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις του τόπου μας, το σύνολο της κοινωνίας μας σε συνέχεια βαρύτατων θυσιών που έχει ήδη υποστεί. Είναι όμως ένα πρόγραμμα δυστυχώς για σήμερα, για τούτη την ώρα, μονόδρομος, γιατί αποτρέπει την άτακτη χρεοκοπία και δίνει, έστω και με πάρα πολλές δυσκολίες, τη, συγκρατημένη έστω, προοπτική να μας βγάλει από τη θαλασσοταραχή σε στέρεο έδαφος, να οδηγήσει στην απαραίτητη εξυγίανση, μεταρρύθμιση και ανάκαμψη της οικονομίας, ώστε να υπερβούμε την κρίση, να σταθεροποιήσουμε την πτώση και να περάσουμε στην πολυπόθητη ανάπτυξη, έστω και σε μερικά χρόνια, της κυπριακής οικονομίας.

Σήμερα όμως πρέπει να παραδεχθούμε πως υποχρεωνόμαστε να ενσωματώσουμε και αναγκαίες μεταρρυθμίσεις που έπρεπε από καιρό να είχαμε υιοθετήσει και που σχεδόν όλοι ανεξαιρέτως αναβάλλαμε, φοβούμενοι το πολιτικό κόστος. Τα αίτια της κρίσης είναι πολλά και αλληλένδετα και οι παράγοντες και οι πρακτικές αλληλοεξαρτώμενες που έχουν συμβάλει αρνητικά και εξηγούν την ένταση και τη διάρκεια της κρίσης που βιώνουμε. Δεν είναι ώρα, κύριε Πρόεδρε, για αλληλοεπίρριψη ευθυνών. Για δεκαετίες η πολιτική αντισφαίριση της επίρριψης ευθυνών μας οδήγησε σε αυτά τα βιώματα τα σημερινά. Θα παρουσιαζόμασταν μικρότεροι των περιστάσεων, αν κυριαρχούσαν τα μικροκομματικά του υπέρτατου εθνικού καλού. Είναι ώρα σοβαρής αυτοκριτικής, ώρα ευθύνης, ώρα σκληρών αποφάσεων που εύχομαι να αποβούν σωτήριες για τη χώρα μας. Για χρόνια και δεκαετίες αναλώναμε το χρόνο και την ενέργειά μας διυλίζοντας το χθες με άγονες αντιπαραθέσεις, μέχρι που φθάσαμε σε μία ημικατεχόμενη και προ της χρεοκοπίας πατρίδα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η επέκταση του κράτους πέραν των οικονομικών του δυνατοτήτων, η σημαντική επέκταση του τραπεζικού μας τομέα τα τελευταία είκοσι χρόνια μακριά πέραν των συνόρων, αλλά και του ΑΕΠ της χώρας, οι λανθασμένες δημοσιονομικές πολιτικές όλων ανεξαιρέτα των κυβερνήσεων, αλλά και τα σοβαρότατα λάθη, εγκληματικά θα έλεγα, συγκεκριμένων διοικήσεων του χρηματοπιστωτικού τομέα και σοβαρά εποπτικά ελλείμματα είχαν ως αποτέλεσμα να σπαταλούμε συνεχώς πέραν των εισοδημάτων μας τόσο το κράτος όσο και τα νοικοκυριά και να βιώνουμε σήμερα, πέραν της σκληρότητας και της έλλειψης αλληλεγγύης από τους εταίρους μας, τις ωμές πραγματικότητες των δικών μας δημιουργημάτων, τη διόγκωση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων, τον υπερβολικό κρατικό και ιδιωτικό δανεισμό, την υπερμεγέθυνση του κράτους, που είχαν ως συνέπεια να δημιουργηθούν συνθήκες υπερκαταναλωτισμού, να δαπανούμε πολύ περισσότερα από όσα παράγουμε. Κράτος και νοικοκυριά την ίδια ακριβώς συμπεριφορά επιδεικνύαμε και εύχομαι να μη συνεχίσουμε να επιδεικνύουμε. Αποτέλεσμα, η σημαντική διεύρυνση του ελλείμματος τρεχουσών συναλλαγών και η απώλεια της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής οικονομίας. Φθάσαμε στο σημείο σε ένα νησί της Μεσογείου μέχρι και το 90% της διατροφικής αλυσίδας του τόπου μας να είναι εισαγόμενη. Διαμορφώθηκαν στην πατρίδα μας συνθήκες αδικαιολόγητης ευφορίας και επανάπαυσης και μη ρεαλιστικές προσδοκίες που βασίζονταν σε μια επίπλαστη πραγματικότητα.

Παράλληλα, σε αυτή τη χώρα όλοι μας, άλλοι λιγότερο και άλλοι περισσότερο, αναβάλαμε κρίσιμες και αναγκαίες μεταρρυθμίσεις στο κράτος, στο χρηματοπιστωτικό τομέα, στο συνταξιοδοτικό, στο μέγεθος της δημόσιας υπηρεσίας, στο σύστημα υγείας, στον τρόπο παροχής των κοινωνικών παροχών. Και θα επαναλάβω από αυτό το βήμα ένα μεγάλο συγγνώμη στο λαό μας. Σε καιρούς ευμάρειας και ευφορίας κρύβαμε όλοι κάτω από το χαλί τα προβλήματα και, όταν η διεθνής κρίση ανέδειξε περισσότερο τα προβλήματα στο χρηματοπιστωτικό μας τομέα, τις δημοσιονομικές και διαρθρωτικές αδυναμίες, όταν αυξήθηκε κατακόρυφα στις αρχές του 2011 το κόστος δανεισμού σε απαγορευτικά επίπεδα και ο αποκλεισμός της χώρας μας για χρηματοδότηση από τις αγορές από το Μάιο του 2011 και με επιστέγασμα το κούρεμα μετά από πολιτική απόφαση του χρέους της Ελλάδας, τον Οκτώβριο του 2011, και την ανάγκη ανακεφαλαιοποίησης της Λαϊκής με €1,8 δις τον περασμένο Ιούνιο, η Κύπρος οδηγήθηκε αναπόφευκτα, χωρίς άλλη επιλογή, στην αίτηση για χρηματοδοτική στήριξη από την τρόικα. Όλα τα πιο πάνω είχαν ως αποτέλεσμα μια παρατεταμένη ύφεση. Η ρευστότητα της οικονομίας συρρικνώθηκε τρομακτικά και ο χρηματοπιστωτικός τομέας δεν έχει επαρκείς πόρους για χρηματοδότηση της οικονομίας και στήριξη της ανάπτυξης. Και ο υφιστάμενος υπερδανεισμός των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων με τα υψηλότατα επιτόκια γονατίζει πολίτες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις, τα δε περιοριστικά μέτρα στραγγαλίζουν περαιτέρω την οικονομία. Η οικονομία του τόπου μας κινδυνεύει με ασφυξία.

Κύριε Πρόεδρε,

Η δημόσια συζήτηση δικαιολογημένα έχει επικεντρωθεί στις βραχυπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες συνέπειες λόγω των σκληρότατων όρων της δανειακής σύμβασης. Ακούσαμε με προσοχή τις τοποθετήσεις συναδέλφων, αλλά και τις απόλυτα δικαιολογημένες ανησυχίες των διάφορων κοινωνικών ομάδων, που απόλυτα κατανοούμε και συναισθανόμαστε. Βρεθήκαμε αυτές τις μέρες μπροστά σε ανέργους. Βρεθήκαμε, όπως όλοι σας, αυτές τις μέρες μπροστά σε άλλοτε λεγόμενους πλούσιους που τσακίστηκαν από την κρίση, που αναγκάστηκαν να διακόψουν τις σπουδές των παιδιών τους. Βρεθήκαμε μπροστά σε οικογένειες που δεν έχουν να αγοράσουν τα προς το ζην για τα παιδιά τους. Βρεθήκαμε μπροστά σε ανθρώπους που έκλεισαν τις επιχειρήσεις τους. Βρεθήκαμε όλοι μας μπροστά στις χιλιάδες συμπατριωτών μας που ζουν το δράμα και την αβεβαιότητα του αύριο.

Είναι βάναυσο να χάνει ο πολίτης τις καταθέσεις του, να του διαγράφονται οι μετοχές και τα αξιόγραφα του. Δεν είδα κανένα απ' αυτούς που πλήγηκαν με τον πιο βάναυσο τρόπο σήμερα έξω από τη Βουλή. Δεν είναι ποτέ ευχάριστο να κάνεις περικοπές σε μισθούς και ωφελήματα και μειώσεις κοινωνικών παροχών. Μειώσεις και περικοπές που όμως ήδη ψηφίσαμε από τον περασμένο Δεκέμβριο με νομοσχέδια που κατέθεσε η προηγούμενη κυβέρνηση. Και δεν της εξασκώ κριτική. Μακάρι να μπορούσε και αυτή, αλλά και εμείς να τα αποφεύγαμε, αλλά καθυστερήσαμε αδικαιολόγητα και φθάσαμε στο αναπόφευκτο!

Όλοι εμείς, οι εκπρόσωποι του λαού, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη όχι μόνο τους προστατευμένους, όχι μόνο το συμφέρον όσων έχουν εργασία, αλλά και των πενήντα χιλιάδων και πλέον ανέργων και των πολλών άλλων δεκάδων χιλιάδων που απασχολούνται στον ιδιωτικό τομέα και που τους επόμενους μήνες θα συμπληρώσουν και αυτοί τον εφιαλτικό κατάλογο της ανεργίας, αλλά και των χιλιάδων εργαζομένων του ιδιωτικού τομέα με απολαβές φτώχειας.

Ζούμε, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, τον εφιάλητη της αύξησης της ανεργίας που μέσα σε τέσσερα χρόνια τετραπλασιάστηκε. Ναι, και είναι ορατός ο κίνδυνος στον επόμενο χρόνο να διπλασιαστεί ακόμα! Προβλέπουμε δυστυχώς τον κίνδυνο ακόμα πιο έντονης επιδείνωσης της ύφεσης στον τόπο μας, όμως όλοι εμείς πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη ότι, αν έχουμε αμυδρές ελπίδες να εξέλθουμε από την κρίση, πρέπει να προστατεύσουμε και να στηρίξουμε τον επιχειρηματικό ιστό της χώρας. Μόνο ο επιχειρηματικός ιστός και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις μπορούν μέσα από επενδύσεις να δημιουργήσουν ανάπτυξη, να δημιουργήσουν έσοδα στο κράτος, για να αποφύγουμε περαιτέρω περικοπές και μειώσεις.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Βρισκόμαστε δυστυχώς ακόμα μία φορά ενώπιον ενός βασανιστικού διλήμματος, ενός διλήμματος στο οποίο μας έφεραν πέραν των άλλων λόγων και η αναβλητικότητα, οι λανθασμένες πολιτικές μας και οι λανθασμένες εκτιμήσεις. Και δεν εξαιρώ κανέναν! Βρισκόμαστε, επαναλαμβάνω, προ του διλήμματος ψήφιση του μνημονίου με ενσωματωμένα τα σκληρά μέτρα της δανειακής σύμβασης, τα οποία έχουμε όλα ανεξαιρέτως ψηφίσει, ή ένα “όχι” σήμερα και μίας καταστροφικής χρεοκοπίας. Για μας, όπως το δηλώσαμε και στο παρελθόν, και πιστεύω είναι θέση όλων, η χρεοκοπία της χώρας μας δεν ήταν, δεν είναι και δε θα είναι ποτέ επιλογή μας!

Το κοινωνικό κόστος που συνεπάγεται το πρόγραμμα το γνωρίζουμε. Είναι βαρύτατο και σκληρό. Είναι όμως, ταπεινά εκτιμώ, περιορισμένο σε σύγκριση με την οικονομική και κοινωνική καταστροφή που θα ακολουθούσε αν το απορρίπταμε και οδηγούσαμε την Κύπρο στη χρεοκοπία. Αυτό θα σήμαινε ότι τον επόμενο μήνα το κράτος θα αδυνατούσε να πληρώσει μισθούς και συντάξεις, τον Ιούνιο το κράτος θα αδυνατούσε να καλύψει βασικές λειτουργίες όπως νοσοκομεία και σχολεία, επιχειρήσεις θα έκλειναν μαζικότερα και θα διαλυόταν οριστικά η ήδη κλονισμένη μεσαία εισοδηματική τάξη και ο ήδη βαριά λαβωμένος επιχειρηματικός ιστός. Οι αποταμιεύσεις των πολιτών κάτω των €100.000, και όχι μόνο των εχόντων και κατεχόντων, θα χανόντουσαν. Ο τόπος μας θα παρασυρόταν σε μια μακρά και πιο παρατεταμένη ύφεση, αστάθεια, ανεργία, εξαθλίωση. Το βιοτικό επίπεδο του λαού μας θα πήγαινε μερικές γενιές πίσω και οι επόμενες δυο γενιές των Κυπρίων θα ήταν χαμένες γενιές. Θα οδηγούσε την Κύπρο στην έξοδό της από το ευρώ και την Ευρώπη και θα διάβρωνε ολοκληρωτικά και ανεπανόρθωτα τα θεμέλια της κυπριακής οικονομίας και θα έδινε το τελειωτικό κτύπημα στον αγώνα μας για επανένωση του τόπου μας και της εθνικής μας επιβίωσης.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός υπογραμμίζει και επαναλαμβάνει ότι η τρόικα και η δανειακή σύμβαση δεν ήταν ποτέ για μας επιλογή. Αν αποφεύγονταν τα λάθη και οι καθυστερήσεις, σήμερα δε θα βρισκόμασταν μπροστά στις οδυνηρές συνθήκες. Για χρόνια ο Δημοκρατικός Συναγερμός αγωνίστηκε για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην Ευρωζώνη και παραμένουμε προσηλωμένοι στον ευρωπαϊκό προσανατολισμό, αλλά σήμερα οι εταίροι μας θα πρέπει να προβληματιστούν σοβαρότατα μήπως τα αποτελέσματα του προγράμματος διάσωσης της κυπριακής οικονομίας, παρά την πρόθεσή μας για την πιστή εφαρμογή τους, θα προκαλέσουν ακόμη μεγαλύτερο δίλημμα στην Κύπρο στο μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο διάστημα. Αν ο λαός μας βρεθεί ενώπιον αυτού του διλήμματος, η ευθύνη θα βαρύνει αποκλειστικά αυτούς που επέλεξαν επικίνδυνα ακραίες και σκληρές προσεγγίσεις σε οικονομικά προβλήματα που προκλήθηκαν, πέραν των δικών μας λαθών, και από δικές τους λανθασμένες πολιτικές και οικονομικές αποφάσεις.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός διαπιστώνει ότι η ολοκλήρωση της δανειακής σύμβασης μπορεί να μειώσει την παρατεταμένη αστάθεια, εάν όλοι μαζί επιλέξουμε την πορεία της συλλογικότητας στην αντιμετώπιση των άμεσων προβλημάτων και στην υλοποίηση αποφάσεων και σχεδιασμών που θα βελτιώνουν την ψυχολογία και τις πραγματικές συνθήκες που βιώνει σήμερα ο Κύπριος πολίτης. Αυτή δεν είναι η ώρα της αυτοδικαίωσης κανενός μέσω της διαστρέβλωσης των πραγματικότητων ούτε η ώρα της δημιουργίας συνθηκών κοινωνικής αστάθειας που θα έχουν αρνητικότερες συνέπειες. Για το Δημοκρατικό Συναγερμό, όπως και για όλους μας, υπάρχουν σαφέστατες ευθύνες για την κατάσταση στην οποία οδηγήθηκαν τα δημόσια οικονομικά και ο τραπεζικός τομέας. Ευθύνες οι οποίες, αν δε διερευνηθούν και απονεμηθούν τάχιστα, η πορεία προς την ανάκαμψη της οικονομίας θα αποδειχθεί προβληματική, αφού θα αντιμετωπίζεται με απόλυτα δικαιολογημένη δυσπιστία από τους πολίτες. Χαιρετίζουμε την απόφαση του Προέδρου της Δημοκρατίας να συστήσει ερευνητική επιτροπή, αναγνωρίζουμε το κύρος και την αμεροληψία των μελών της και αναμένουμε γρήγορη και τεκμηριωμένη διερεύνηση όλων ανεξαρτήτως των ζητημάτων. Πιστεύουμε ακράδαντα πως η τυχόν αιτιωρησία θα είναι διπλό και μεγαλύτερο έγκλημα από το οικονομικό έγκλημα που βιώνουμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα εργαστεί, ώστε να επικρατήσει η μέγιστη δυνατή ενότητα και νηφαλιότητα. Ευχόμαστε αυτή μας η πρόθεση να μην εκληφθεί ως αδυναμία. Θα πολιτευτούμε συνετά και υπεύθυνα για το συλλογικό καλό και την κοινωνική αλληλεγγύη και όχι για την εξυπηρέτηση ή την προστασία προνομίων που συγκαλύπτονται πίσω από το μανδύα κεκτημένων είτε εργοδοτικών είτε εργατικών. Σήμερα ζούμε σε μία εποχή στην οποία δεν καλούμαστε με κοινωνική δικαιοσύνη να διανέμουμε μερίσματα ευημερίας. Σήμερα καλούμαστε με κοινωνική ευαισθησία και δικαιοσύνη να κατανέμουμε δυστυχώς τα βάρη της κρίσης και αυτή είναι η κατάσταση που όλοι κληρονομούμε.

Είναι γι' αυτούς τους λόγους που η παράταξη του Δημοκρατικού Συναγερμού για πέντε ολόκληρα χρόνια προειδοποιούσαμε, αλλά και αναλαμβάναμε πολιτικό κόστος και προτείναμε αναγκαία μέτρα και δεχόμασταν προπηλακισμούς έξω από τη Βουλή όντας αντιπολίτευση, με μία αγωνία, για να αποφεύγαμε την τρόικα. Παρότι αυτή η παράταξη προσπαθούσε και ήταν έτοιμη να επιφορτιστεί επιπρόσθετο πολιτικό κόστος, γιατί δε

θέλαμε ποτέ την τρόικα και τα μνημόνια, είμαστε δυστυχώς σήμερα υποχρεωμένοι να ψηφίσουμε το μνημόνιο και τη δανειακή σύμβαση. Παρά το ότι είναι μία εξαιρετικά δύσκολη επιλογή, είναι μία δοκιμασία ηθική, κοινωνική και πολιτική που όμοιά της, κύριε Πρόεδρε, δεν πιστεύω να βιώσαμε κανείς από εμάς στο παρελθόν.

Θέλω, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να κλείσω με ένα πάρα πολύ συγκρατημένο αισιόδοξο μήνυμα. Ο μαρτυρικός λαός μας πέρασε και χειρότερα. Δείξαμε πρωτόγνωρη ωριμότητα μετά τα δραματικά γεγονότα του 1974. Τότε, παρά τις διαφορές μας, αριστεροί και δεξιοί, κεντρώοι και σοσιαλιστές στρωθήκαμε στη δουλειά. Τότε εργοδότες και εργαζόμενοι παραμέρισαν όλοι κόκκινες γραμμές και κεκτημένα και πειστώσαμε και κάναμε το οικονομικό θαύμα. Ο λαός μας μπορεί να έχει πολλά κουσούρια αλλά τον διακρίνει το φιλότιμο, το πείσμα και είναι λαός περήφανος. Την ταπείνωση δεν τη δέχεται ούτε ο αριστερός ούτε ο δεξιός ούτε ο κεντρώος και έχει ένα πρωτόγνωρο πείσμα ο απλός κόσμος, ο λαός μας, να κερδίζει δύσκολες μάχες. Εμείς ας στείλουμε το μήνυμα, ανεξάρτητα αν ψηφίσουν κάποιοι "όχι" ή "ναι", πως θα συμβάλουμε, ώστε να διασφαλίσουμε την κοινωνική συνοχή, να κρατήσουμε χαμηλούς τόνους και ενωμένοι να δώσουμε τη μάχη για απαλλαγή το συντομότερο δυνατό από το μνημόνιο. Το οφείλουμε στους πατεράδες μας, το χρωστούμε στα παιδιά μας, αλλά και στους αγέννητους.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν κατέβω από το βήμα, να ευχηθώ καλό Πάσχα και όπως μετά από κάθε γολγοθά έρχεται η ανάσταση, να ευχηθούμε να έρθει και η ανάσταση για το σταυρωμένο λαό μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Νεοφύτου.

Ορίστε, κύριε Κατσουριδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την αίσθηση ότι και με την ομιλία του κ. Αβέρωφ έχουν εκτεθεί σχεδόν ολοκληρωμένα οι θέσεις όλων των πλευρών και, δεδομένου ότι το ζήτημα ως ζήτημα και οι πτυχές του θα μας απασχολούν για αρκετό καιρό και θα έχουμε την ευκαιρία και από το βήμα της Βουλής και εκτός Βουλής να αναπτύξουμε περαιτέρω τα επιχειρήματα και τις απόψεις μας, εισηγούμαι να τερματίσουμε τη συζήτηση σ' αυτό το σημείο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ δε θα είχα καμία απολύτως ένσταση, όπως αντιλαμβάνεστε. Έχω την εντύπωση πράγματι ότι έχουν εκτεθεί απ' όλες τις πλευρές οι απόψεις. Δεν είναι το μάκρος μίας ομιλίας. Νομίζω ότι τα ουσιώδη επιχειρήματα έχουν πράγματι εκτεθεί. Εάν η εισήγηση αυτή γίνεται αποδεκτή...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Γίνεται αποδεκτή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα καλέσω όλους τους βουλευτές που είναι εκτός αιθούσης, εάν υπάρχουν, να εισέλθουν στην αίθουσα, διότι θα προχωρήσω χωρίς άλλη καθυστέρηση στην ψηφοφορία.

Υπάρχουν βουλευτές που απουσιάζουν;

Ρ. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑ:

Ο κ. Κουλίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Και ο κ. Παπαγεωργίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, ειδοποιήστε οι κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι τους βουλευτές σας να εισέλθουν εντός της αίθουσας.

Λοιπόν, νομίζω ότι έχω λάβει όλα τα μέτρα, για να προσέλθουν οι βουλευτές, διότι ψηφοφορίες μπορεί να γίνουν ανά πάσα στιγμή. Δεν υπάρχει προγραμματισμός ο οποίος θα πρέπει να τηρείται σε ό,τι αφορά τις ψηφοφορίες. Παρακαλώ.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, είκοσι επτά εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμφωνίας Διευκόλυνσης Χρηματοδοτικής Στήριξης (Κυρωτικός) Νόμος του 2013.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, είκοσι επτά εναντίον και ουδεμία αποχή, ο περί της Συμφωνίας Διευκόλυνσης Χρηματοδοτικής Στήριξης (Κυρωτικός) Νόμος του 2013 ψηφίζεται.

Εδώ τελειώνει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Έχει ήδη γίνει.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Δεν υπάρχουν.

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δε θα μπορούμε σήμερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την Πέμπτη, 16 Μαΐου 2012, στις 4.00 μ.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί των Συμβάσεων Καταναλωτικής Πίστης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2012.
(Αρ. Φακ. 23.01.053.234-2012).
2. Ο περί της Λειτουργίας των Αυτόνομων Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2007.
(Αρ. Φακ. 23.01.048.145-2007).
3. Ο περί της Διαχείρισης των Εσόδων και Δαπανών και του Λογιστικού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2010.
(Αρ. Φακ. 23.01.051.046-2010).
4. Ο περί Προϋπολογισμού του 2012 Νόμος του 2011 (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2012.
(Αρ. Φακ. 23.01.053.060-2012).
5. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2012.
(Αρ. Φακ. 23.01.053.173-2012).
6. Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2012.
(Αρ. Φακ. 23.01.053.174-2012).
7. Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2012.
(Αρ. Φακ. 23.01.053.206-2012).
8. Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.01.054.014-2013).
9. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1996.
(Ν. 201/96).
10. Ο περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Σύσταση, Σκοποί, Λειτουργία, Δομή, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
(Αρ. Φακ. 23.01.116.2001).
11. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2003.
(Αρ. Φακ. 23.01.124.2003).
12. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2009.
(Αρ. Φακ. 23.01.050.166-2009).
13. Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2010.
(Αρ. Φακ. 23.01.051.138-2010).
14. Ο περί Τοπικών Αρχών και Συμπλεγμάτων Νόμος του 2011.
(Αρ. Φακ. 23.01.052.066-2011).
15. Ο περί των Επαρχιακών Συμβουλίων Νόμος του 2011.
(Αρ. Φακ. 23.01.052.095-2011).
16. Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2011.
(Αρ. Φακ. 23.01.052.108-2011).
17. Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2011.
(Αρ. Φακ. 23.01.052.160-2011).
18. Ο περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2011.
(Αρ. Φακ. 23.01.052.171-2011).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η ανάγκη προσαγωγής των υπαίτιων της οικονομικής κρίσης ενώπιον της δικαιοσύνης και κατάθεσης στη Βουλή των Αντιπροσώπων του καταλόγου προσώπων που φυγάδευσαν κεφάλαια στο εξωτερικό από τις κυπριακές τράπεζες τον τελευταίο καιρό».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ).
(Αρ. Φακ. 23.05.046.002-2013).
2. «Το πρόβλημα της αστυφιλίας στην Κύπρο και η ανάγκη για άμεση λήψη μέτρων στήριξης της υπαίθρου».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Φειδία Σαρίκα).
(Αρ. Φακ. 23.05.045.016-2012).
3. «Η ανάγκη προστασίας της δημόσιας υγείας και του φυσικού περιβάλλοντος από τη διάθεση γενετικά τροποποιημένων τροφών και την καλλιέργεια γενετικά τροποποιημένων ποικιλιών φυτών».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Γιώργου Πεردίκη).
(Αρ. Φακ. 23.05.045.014-2012).
4. «Οι τυχόν επιπτώσεις που θα προκύψουν ένεκα του μνημονίου όσον αφορά το status quo και την επίλυση του εθνικού μας προβλήματος».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη).
(Αρ. Φακ. 23.05.046.001-2013).

Σας εύχομαι καλή Ανάσταση.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 6.47 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αδάμου Αδάμος	Λουκαΐδης Γιώργος
Αντωνίου Αντώνης	Μαππουριδής Ρίκκος
Βαρνάβα Γιώργος	Μαυριδής Μάριος
Βότσης Άγγελος	Μαυρονικόλα Ρούλα
Γαβριήλ Γιαννάκης	Μέσης Χρίστος
Γεωργίου Γεώργιος	Μισός Αριστοτέλης
Γεωργίου Γιώργος	Μιχαηλίδης Ανδρέας
Δαμιανού Άριστος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Νικολαΐδης Νίκος
Δίπλαρος Ευθύμιος	Νουρής Νίκος
Ευαγόρου Σταύρος	Παπαγεωργίου Πάμπος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Περδίκης Γιώργος
Καρογιάν Μάριος	Προδρόμου Πρόδρομος
Κατσουρίδης Νίκος	Προκοπίου Γεώργιος
Καυκαλιάς Αντρέας	Σαμψών Σωτήρης
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Σαρίκας Φειδίας
Κουλίας Ζαχαρίας	Σταυριανός Πανίκκος
Κουτσού Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κυπριανού Ανδρέας	Τάσου Γεώργιος

Κυπριανού Άντρος	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κυριακίδου Αθηνά	Τορναρίτης Νίκος
Κυριακίδου Στέλλα	Φακοντής Αντρέας
Κυριακού Μαρία	Φυττής Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Κώστας	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κωνσταντίνου Νεόφυτος	Χατζηγιάννης Κυριάκος
Κώστα Κώστας	Χριστοφόρου Λευτέρης
Λαμάρης Γιάννος	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Μείωσης των Απολαβών και των Συντάξεων των Αξιωματούχων, Εργοδοτούμενων και Συνταξιούχων της Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013», συζήτηση (Α. Νεοφύτου, Ν. Κατσουρίδης, Ν. Νικολαΐδης, Ν. Παπαδόπουλος, Γ. Περδίκης, Δ. Συλλούρης, Γ. Βαρνάβα, Ά. Βότσης) και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών (Ρύθμισις και Τέλη) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών (Ρύθμισις και Τέλη) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013».
4. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013», αγορεύσεις και συζήτηση (Στ. Μισιαούλη Δημητρίου, Ζ. Ζαχαρίου, Ν. Κατσουρίδης, Α. Κυριακίδου, Γ. Περδίκης, Ρ. Μαυρονικόλα, Α. Αδάμου, Π. Σταυριανός, Πρόεδρος) και έγκρισή τους.
5. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί της Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013», συζήτηση (Σ. Φυττής, Ν. Κατσουρίδης, Γ. Τάσου, Κ. Χατζηγιάννης, Γ. Γαβριήλ, Ν. Νικολαΐδης, Α. Νεοφύτου), ψήφισή της σε νόμο και δικαιολόγηση της αρνητικής ψήφου από τους κ. Γιώργο Περδίκη, Άγγελο Βότση και Γεώργιο Προκοπίου.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013», αγορεύσεις και συζήτηση (Γ. Περδίκης, Ν. Παπαδόπουλος, Στ. Ευαγόρου, Ά. Βότσης, Ν. Νικολαΐδης, Μ. Μαυρίδης, Πρ. Προδρόμου, Ζ. Κουλίας, Κ. Χατζηγιάννης, Ανδρέας Κυπριανού) ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013» και δικαιολόγηση της αρνητικής ψήφου από τον κ. Γιώργο Περδίκη.
7. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Προϋπολογισμού του 2013 Νόμος του 2012 (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2013» και «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2013» και ψήφισή τους σε νόμους, του πρώτου με αρ. 5.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του 2013 Νόμος του 2012 (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2013» και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013», συζήτηση (Ζ. Κουλίας, Γ. Λαμάρης, Πρόεδρος, Γ. Περδίκης, Ανδρέας Κυπριανού, Δ. Συλλούρης, Α. Θεμιστοκλέους) και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013».
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013» και ψήφισή του σε νόμο.
11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013».
12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας Διευκόλυνσης Χρηματοδοτικής Στήριξης (Κυρωτικός) Νόμος του 2013», αγορεύσεις και διαδικαστική συζήτηση (Ζ. Κουλίας, Ν. Κατσουρίδης, Πρόεδρος, Σ. Φυττής, Γ. Περδίκης, Δ. Συλλούρης, Άντρος Κυπριανού, Γ. Ομήρου, Μ. Καρογιάν, Α. Νεοφύτου, Γ. Βαρνάβα, Ν. Κωνσταντίνου) και ψήφισή του σε νόμο.